

حکومت گلگت بلتستان - عیراق

وزارت گلگت بلتستان

بہاریہ بہاریہ گلگت بلتستان

بہاریہ بہاریہ گلگت بلتستان

نامادہ کردن و کو کردنہوہ

با پیر بکر با پیر

بہاریہ بہاریہ گلگت بلتستان

ناظم دھام جمیل

شارہزا لہ بوارہ بہاریہ گلگت بلتستان

کو پیو تہرو دیزاین

مؤید محمد علی

۲۰۱۸-۲۰۱۷

پیشہ

ز	بابہ ت	لہ لا پھرہ
۱	پیشہ کسی	۱
۲	 ریئسمایی تاقیکردنہ و ہکمانی بنہرہت	
—	یہ کہم: سہرہ تا گشتیبہ کانی قوناعی بنہرہتی	۲
—	دووم: بازنہی یہ کہمی قوناعی بنہرہتی	۳
—	سیّ یہم: بازنہی دووم و سیّ یہمی قوناعی بنہرہتی پونہ کانی (۴ ، ۵ ، ۶ ، ۷ ، ۸ ، ۹)	۴
—	چوارم: لہ پونہ کانی (۴ - ۸) بنہرہتی	۵
—	پینجہم: تاقیکردنہ و ہ ہئسہ نگانندی ناستی گشتی	۶
—	شہ شہم: پینج نمرہی بریار تاییہ ت بہ پونہ کانی (۴ تا ۸) بنہرہت.	۶
—	حہ و تہم: تاقیکردنہ و ہی نیشتمانی و دہرچوون و دہرنہ چوون لہ پونہ نوبہمی بنہرہت.	۷
—	ہہ شتہم: را پورتی ہہ ئسہ نگانندی قوتابی / خویندکار	۸
—	نوبہم: بہ راوردکردن لہ نیوان نمرہی کوشی سالانہ و نمرہی تاقیکردنہ و ہی نیشتمانی	۹
—	دہیہم: تاقیکردنہ و ہ کانی قوتابی / خویندکاری گہ راوہ بو ہریم تاییہ ت بہ قوناعی بنہرہتی	۹
—	یازدہہم: ریئسمایی تہ مہن بو خویندنی روژ - نیواران - نہ ہلی	۱۰
—	دوازدہہم: گزی کردن لہ بازنہ کانی (دووم و سیّ یہم) ی قوناعی بنہرہتی	۱۱
—	سیزدهہم: لیژنہی تاقیکردنہ و ہ کانی قوتا بخانہ / خویندنگہ کان تاییہ ت بہ قوناعی بنہرہتی	۱۱
—	چواردہہم: ریئسمایی تاییہ ت بہ را پورتی پزیشکی	۱۱
—	پازدہہم: ریئسمایی تاقیکردنہ و ہی نیشتمانی پونہ نوبہمی بنہرہتی تاییہ ت بہ لیژنہی لقی پاریزگا	۱۲
—	شانزدہہم: ریئسماییہ کانی نہ نجامدانی تاقیکردنہ و ہی نیشتمانی	۱۳
—	حہ قدهہم: ناردنی ناوی قوتابیان / خویندکارانی پونہ نوبہمی بنہرہتی	۱۴
—	چہ ند نہ حکامیکی تاییہ ت بہ قوناعی بنہرہتی	۱۵
۳	 ریئسمایی تاقیکردنہ و ہ کانی قوناعی نامادہیی	
—	یہ کہم: بنہ ما سہرہ کیہ کانی قوناعی نامادہیی (نہ کادیمی و پیشہیی)	۱۶
—	دووم: دابہش بوونی نمرہی و ہرزی لہ قوناعی نامادہیی بہ شہ کانی (زانستی و ویژہیی)	۱۷
—	سیّ یہم: و ہرگرتنی مافی بہ شداری لہ تاقیکردنہ و ہی گشتی پونہ (۱۲) ی نامادہیی	۱۸
—	چوارم: سیستہمی یہ کہم لہ قوناعی نامادہیی	۱۸
—	پینجہم: ریئسمایی چونیہتی دہرچوون و دہرنہ چوون بہ بہ کارہیئانی سیستہمی یہ کہم	۱۹
—	نمونہی شیکاری - تاییہ ت بہ بہ کارہیئانی سیستہمی یہ کہم.	۲۰
—	خشتہ کانی تاییہ ت بہ سیستہمی یہ کہم بو خویندنی (روژ - نیواران - تورکمانی - سریانی - بہرہ داران)	۲۱-۳۴
—	شہ شہم: دہرچوون و دہرنہ چوون لہ قوناعی نامادہیی	۳۵
—	حہ و تہم: نمرہی بریار لہ قوناعی نامادہیی پونہ کانی (۱۰ ، ۱۱)	۳۵
—	ہہ شتہم: چاککردنی تیکرا	۳۵
—	نوبہم: گزی کردن لہ قوناعی نامادہیی	۳۶
—	دہیہم / تاقیکردنہ و ہ کانی قوتابی / خویندکاری گہ راوہ بو ہریم / تاییہ ت بہ قوناعی نامادہیی	۳۷
—	لہ بابہ تہ کانی کوردی و عہرہبی بو قوتا بخانہ کانی حکومی و ناحکومی و نینتہرناشانل	
—	یازدہہم: لیژنہی تاقیکردنہ و ہ کانی قوتا بخانہ / خویندنگاکان - تاییہ ت بہ قوناعی نامادہیی	۳۸

۳۸	—	دوانزدهههه : نهرکه کانی لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه له کاتی نه نجامدانی تاقیکردنه‌وه‌کان
۳۸	—	سیانزهههه : چه‌ند ریښماییه‌کی تاییه‌ت به پۆله ناکۆتاییه‌کانی قوناغی ناماده‌یی
۳۹	—	چواردهههه : چه‌ند نه حکماییه‌کی تاییه‌ت به و قوتابی /خویندکارانه‌ی له شاره‌کانی تری عیراق دینه هه‌رییم .
۳۹	—	پانزدهههه : ده‌کری هه‌ندی ریښماییه و روونکردنه‌وه له لایه‌ن به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی نه‌زموونه‌کانه‌وه بۆ ناسانکاری جیبه‌جیکردنی به‌نده‌کانی نه‌م سیسته‌مه‌ ده‌برکریڻ له کاتی پیوستداو به‌راویژ نه‌گه‌ل وه‌زیری په‌روه‌ده
۳۹	—	تیببینه‌کی گرنگ
۴۰	—	نمونه‌ی بېروانامه‌ی نه‌لکترونی بۆ قوناغی ناماده‌یی (رۆژ-نیواران-تورکه‌مانی-سریان‌ی)

رینماییه‌کانی تاییه‌ت به‌ریوه‌چوونیه‌تی به‌ریوه‌چوونیه‌تی تاقیکردنه‌وه‌کان

۴۱	—	رینماییه‌ی ژماره (۱) یه‌که‌م : لیژنه‌ی بالای به‌رده‌وامی نه‌زموونه‌گشتیه‌کان دووهم : لیژنه‌ی لقی پارێزگا بۆ نه‌نجام دانی تاقیکردنه‌وه‌ی نیشتمانی و سه‌ره‌پرستی کردنی تاقیکردنه‌وه‌گشتیه‌کان. سی‌یه‌م : لیژنه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌کان :-
۵۰-۴۲	—	۱- نهرکه‌کانی لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی نه‌مانه‌ن ۲- خشته‌ی تاقیکردنه‌وه‌کان ۳- هۆله‌کانی تاقیکردنه‌وه‌ ۴- چاودیه‌ری له پۆله ناکۆتاییه‌کان ۵- نه‌هاتن له‌کاتی نه‌زموونه‌کاندا ۶- راپۆرتی پزیشکی له‌کاتی تاقیکردنه‌وه‌کاندا ۷- تینووسه‌ نه‌زموونه‌کان (الدفا‌تر الامتخانیه) بۆ پۆله ناکۆتاییه‌کان ۸- دارشتنی پرسپاره‌کانی پۆله‌ناکۆتاییه‌کان ۹- پشکنینی پرسپاره‌کان ۱۰- نه‌زموونه‌کانی پراکتیکی ۱۱- تۆماری نهره‌ی ماموستا ورینماییه‌کانی
۵۱-۵۰	—	رینماییه‌ی ژماره (۲) تاییه‌ت به نهره‌کانی تراز (الدرجه الحرجه) ۱- نهره‌ی تراز تاییه‌ت به قوناغی بنه‌ره‌ت ۲- نهره‌ی تراز تاییه‌ت به قوناغی ناماده‌یی
۵۲	—	رینماییه‌ی ژماره (۳) ۱ - تاییه‌ت به لیژنه‌کانی وردبینه‌ی نه‌نجامه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌کانی پۆله‌ناکۆتاییه‌کان ۲- بۆ نه‌وه‌ی نه‌و لیژنه‌کان به‌کاری خویان هه‌لسن پیوسته‌ تیببینه‌ی نه‌مانه‌ی خواره‌وه‌ بکه‌ن
۵۳	—	رینماییه‌ی ژماره (۴) تاییه‌ت به‌راگه‌یانندی نه‌نجامه‌کانی نه‌زموونه‌کان و ریکخستنی لیستی پۆله‌کان
۵۵-۵۴	—	رینماییه‌ی ژماره (۵) ده‌باریه‌ی لیکۆلینه‌وه‌ له‌کیشه‌کانی نه‌زموونه‌کان و بېروانامه‌کان چه‌ند نه‌حکماییه‌کی تاییه‌ت به تاقیکردنه‌وه‌گشتیه‌کانی ناماده‌یی
۵۷-۵۶	—	رینماییه‌ی ژماره (۶) تاییه‌ت به‌به‌شداربووانی نه‌زموونه‌گشتیه‌کان یه‌که‌م : نه‌م رینماییه‌یانه‌ به قوتابی راڤه‌نیریت له‌کاتی‌چوونه‌ ژوره‌وه‌ی هۆلی تاقیکردنه‌وه دووهم : پیوستیه‌کانی قوتابی / خویندکار له تاقیکردنه‌وه‌گشتیه‌کاندا
۵۹-۵۸	—	رینماییه‌ی ژماره (۷) تاییه‌ت به‌چاودیه‌ری نه‌زموونه‌گشتیه‌کان ۱ - دانانی چاودیه‌ری هۆلی نه‌زموونی ۲- له‌سه‌ر چاودیه‌ری پیوسته‌ ره‌چاوی نه‌مانه‌ی خواره‌وه‌ بکات
۶۳-۶۰	—	رینماییه‌ی ژماره (۸) تاییه‌ت به‌به‌ریوه‌به‌ری مه‌ئبه‌نده‌ نه‌زموونیه‌کان ۱- که‌سایه‌تی به‌ریوه‌به‌ری هۆلی نه‌زموونی ۲- نهرکه‌کانی به‌ریوه‌به‌ری هۆلی نه‌زموونی
۶۸-۶۴	—	رینماییه‌ی ژماره (۹) تاییه‌ت به‌لیژنه‌کانی کۆنترۆل و پشکنین ۱- تاییه‌ت به‌لیژنه‌کانی کۆنترۆل و پشکنین ۲- نهرکه‌کانی یاریده‌ده‌ر به‌ریوه‌به‌ری بنگه‌ی کۆنترۆل ۳- نهرکه‌کانی نه‌ندامانی کۆنترۆل ۴- پشکنینی تینووسه‌کان ۵- راگه‌یانندی نه‌نجامه‌کان ۶- په‌لپ‌گرتن (الاعتراج) له تاقیکردنه‌وه‌گشتیه‌کاندا ۷- کاره‌گشتیه‌کانی کۆنترۆل
۶۹-۶۸	—	رینماییه‌ی ژماره (۱۰) تاییه‌ت به‌به‌ریوه‌به‌رایه‌تیه‌گشتیه‌کانی په‌روه‌رده‌کان
۷۱-۷۰	—	رینماییه‌ی ژماره (۱۱) تاییه‌ت به‌ریکخستنی مه‌ئبه‌نده‌کانی نه‌زموونه‌گشتیه‌کان
۷۵-۷۱	—	رینماییه‌ی ژماره (۱۲) ده‌باریه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی ده‌ره‌کی له تاقیکردنه‌وه‌گشتیه‌کانی ناماده‌یی ۱ - تاییه‌ت به‌به‌شداریه‌ی له‌پۆلی (۱۲)ی ناماده‌یی به‌ریگای ده‌ره‌کی ۲- رینماییه‌ی تاییه‌ت به‌خویندنی پیشه‌یی ۳- رینماییه‌ی تاییه‌ت به‌تاقیکردنه‌وه‌به‌راییه‌کان ۴- ریکخستنی بېروانامه‌ و تۆمارگه‌ی قوتابیه‌ ده‌ره‌کیه‌کان
۷۷-۷۶	—	رینماییه‌ی ژماره (۱۳) تاقیکردنه‌وه‌ی ده‌ره‌کی له قوناغی بنه‌ره‌ت
۸۱-۷۷	—	رینماییه‌ی ژماره (۱۴) تاییه‌ت به‌کاروباری قوتابیان ۱- قوتا‌بخانه‌ حکومییه‌کان ۲- رینماییه‌ی تاییه‌ت به‌نا‌ینا ۳- رینماییه‌ی تاییه‌ت به‌خویندنی نه‌ه‌لی به‌سیسته‌می نینترناشان ۴- رینماییه‌ی تاییه‌ت به‌قوتا‌بخانه‌ نه‌ه‌لیه‌کان به‌سیستم و پروگرامی وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده
۸۲-۸۲	—	رینماییه‌ی ژماره (۱۵) تاییه‌ت به‌هه‌ژمار کردنی سالی خویندن به‌سالی نه‌که‌وتن
۸۳	—	خویندنی نیسلا‌می و تیببینه‌کی گرنگ

پیشہ کی

یہ گرتنہ وہی حکومتی ہیری می کوردستان ہالی کی لہاری رہنساند بو بہ ستنی کونگرہی
پروہردہی لہ روژانی ۲۲-۲۴/نایاری /۲۰۰۷ دا وبہمش سرہتایہ کی نوں لہ بواری پروہردہی
رہنسا بو گوڑینی سیستہ می کوئی پروہردہ کہ ماوہی ہہشنا سالی دریڑہی کیشابوو .
ناشکرایہ لہ دوو دہیہی دواییدا پیشکوتنی گورہ لہ بواری زانست و تہکنہ لوژیا سہرتاسہری
جیہانی گرتوتہوہ و ہیری می کوردستانیش بہ پروشہوہ لہ ہہولی تہوہدا بوو کہ بتوانی
نہوہکانی لہو پیشکوتنہ دانہ برین و سوودیان لی و ہرگی ریت بو پیشسنی وولاتہ کہمان
ہہموو تہمانہ بہیہ کہوہ وایان کرد کہ گورینی سیستہ می پروہردہی بیٹہ
پیداویستہ کی سہرہ کی تہم قوناعہ .سیستہ می تاقیکردنہوہکان لہ کوگرہ کہدا
گوڑانکاری گورہیان بہ سہرہات کہ ہردوو برگی (بہوہرزکردنی خویندن ودانانی ریڑہی
نمرہ لہ قوناعی نامادہییدا) دیارترین گوڑانکاری وزوڑترین مشت و ہریان بہدواوہ بوو کہ
ریکستنیاں ہہول وماندوبوونیکی زوری ہہمووانی پیویست بوو بو سہقامگیرکردنیاں .
ماندوبوونی دلسوژان لہ شارہزایانی پروہردہی بہریوہبہری قوتابخانہ /خویندنگان کہ
نہرکی جن بہجن کردنیاں راستہ خو لہ سہرشان بووہ بو تہ یارمہ تیدہریکی گورہ بو زیاتر
چہسپاندن و راستہری کردنی سیستہ مہ کہ .
دیارہ مہ بہ ستنی سہرہ کی لہ ہہموو گورانگاریہ کہ بہدہستہینانی تہنجامیکی باشترہ و
بہہیواین کہ لہدوا روژدا بیٹہ مایہی بہہیترکردنی ریڑخانی نابووری
وولاتہ کہمان لہ گہل تہوپہری ریڑمان .

بہریوہبہرایہ تی گشتی تہزمونہکان

۲۰۱۱/۱۱/۱۶

رېنمائي تاقىکردنه وهكاني قوناعى بنه رته

كۆنگرهى پهروره دىي دووم له رۇژانى (۹ تا ۱۱) ى نيارى ۲۰۱۵ راسپارده كاني ، ههروهه كۆنگرهى پهروره دىي رۇژانى (۲۲ تا ۲۴) نيارى ۲۰۰۷ و پيداچونه وهكاني دواى نهوه بو پركردنه وهى كه م و كورپه كان له كۆنفرانسى پهروره دىي رۇژانى (۱۵-۱۶) / ۲۰۱۱/۱۱ ناماده كردنى سهرجه م نه نجامه كان له لايهن لىژنه يه كى پسپورى له نه زمونه كاني وهزارته . نه م سيستمه كارى پيڤده كرئت له قوناعى بنه رتهى و هه موو نه و بوارانهى په يوه نديان به تاقىکردنه وهى پوله ناكوتاييه كان و تاقىکردنه وهى نيشتمانيه وه هه يه به م جوړهى خواره وه :

به كه م : سه رته تا گشتييه كاني قوناعى بنه رتهى :

۱. قوناعى بنه رتهى پوله كاني (۱ - ۹) ده گرئته وه .
۲. قوناعى بنه رتهى دابه ش ده كرئت بو سى بازنه ، به م شيوه يه :
 - ا- بازنهى به كه م ، پيڤك ديټ له پوله كاني (۱ ، ۲ ، ۳) ى بنه رتهى
 - ب- بازنهى دووم ، پيڤك ديټ له پوله كاني (۴ ، ۵ ، ۶) ى بنه رتهى
 - ت- بازنهى سى يه م ، پيڤك ديټ له پوله كاني (۷ ، ۸ ، ۹) ى بنه رتهى
۳. له هه ر سى بازنهى قوناعى بنه رته به رزترين نمرهى ده رچوون (۱۰۰) نمره يه ونزمترين نمرهى ده رچوون (۵۰) نمره يه
۴. سائى خوئيندن له دوو وه رز پيڤك ديټ .
۵. قوتابى / خوئيندكار بروانامهى قوناعى بنه رتهى پيئادريټ نه گه ر به شدارى تاقىکردنه وهى نيشتمانى نه كات له هه موو قوتا بخانه / خوئيندنگا كاني (حكومى و ناحكومى) سه ر به وه زارتهى پهروره ده .
۶. به ته واو كردنى نه م قوناعه بروانامهى ته واو كردنى قوناعى بنه رتهى ده دريټ به قوتابى / خوئيندكار دواى به شدارى كردن له تاقىکردنه وهى نيشتمانى و به ده سته ينانى ده رچوون له پولى نويه م .
۷. قوتا بخانه يسه ر به ولا تان و دامه زراوه پهروره دىي نيوده و له تيه كان (ئينته رناشانه كان) به سيستمه مى خويان بروانامه نه دن به ده رچووانيان به پي ي نه و بريارهى وهزارتهى پهروره ده ريگه ي پيدا ون ، وله كاتى گواستنه وه ياندا پيويسته بروانامه كانيان به رابه ر بكرئت .
۸. قوتابى / خوئيندكارى قوناعى بنه رتهى مافى به رده وام بوونى هه يه له خوئيندن تا ته مه نى (۱۶) سال ته واو ده كات و تا (۹ / ۱) نه و سائنه هه ر چه ند سال مابئته وه ، دواى نه و ته مه نه نه گه ردوو سال له سه ر يه كتر مابيه وه سائى سى يه م ده چئته خوئيندى ئيواران يا نه گه ر ويستى به ريگاي تاقىکردنه وهى ده ركهى به رده وام ده بيټ به پي ي رينمائي ده ركهى له قوناعى بنه رته .
۹. ته نها به لگه نامه ي گواستنه وه (وثيقة النقل) به ناما نجى به رده وام بوون له خوئيندن ده دريټ به و قوتابى / خوئيندكارانهى دواى گواستنه وه ده كهن له قوتا بخانه يه كه وه بو قوتا بخانه يه كى تر به ناما نجى به رده وام بوون له خوئيندن .

دوووم : بازنه‌ی یه‌که‌می قوئاغی بنه‌ره‌تی :

۱. ئەم بازنه‌یه پێک دێت ئە پۆله‌کانی (یه‌که‌م و دوووم و سێ یه‌م) ی بنه‌ره‌تی.
۲. ئە ههر وهرزیکی ئەو بازنه‌یه قوتابی/خویندکار چوار هه‌سه‌نگاندنی له‌لایه‌ن مامۆستاوه‌ بۆ ئە نجام ده‌ده‌ریت و ههر هه‌سه‌نگاندنیك (۲۵) نهری له‌سه‌ر ده‌بیت، به‌مه‌رجیک یه‌ك ئەو هه‌سه‌نگاندناهی وهرزی یه‌که‌م له‌کاتی تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی وهرزی یه‌که‌م بیت و هه‌سه‌نگاندنیکی وهرزی دوووم له‌کاتی تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی وهرزی دووومی پۆله‌ ناکوئاییه‌کان ئە نجام بدریت بۆ ئەوه‌ی قوتابی و خویندکاری ئەم بازنه‌یه ئەم کاتانه‌ له‌ خویندن دانه‌برین .
۳. به‌ کۆکردنه‌وه‌ی نهری هه‌سه‌نگاندنه‌کانی بابه‌ت له‌ ههر وهرزیکدا نهری کۆتایی وهرز له‌و بابه‌ته‌ ده‌رده‌هینریت.
۴. ئە نجامی کۆتایی هه‌ردوو وهرز کۆده‌کریته‌وه‌ و دابه‌ش دوو ده‌کریت به‌مه‌ش کۆشی سالانه‌ بۆ ههر بابه‌تیك ده‌رده‌هینریت.
۵. ئە نجامی کۆشی سالانه‌ی هه‌ربابه‌تیك به‌ ده‌سته‌واژه‌کانی (لاواز، په‌سەند، ناوه‌ند، باش، زۆرباش و نایاب) ده‌خه‌ملینریت و هه‌هه‌مان ده‌سته‌واژه‌ ئە نجامه‌کانیان ده‌دریته‌وه‌.
۶. به‌ کۆکردنه‌وه‌ی ئە نجامه‌کانی کۆشی سالانه‌ی بابه‌ته‌کان و دابه‌ش کردنه‌وه‌ی به‌سه‌ر ژماره‌ی بابه‌ته‌کاندا، ئاستی گشتی دیاری ده‌کریت.

۷. نهری ئاستی به‌م جۆره‌ دیاری ده‌کریت :

لاواز	←	ئه‌ نیوان	۰	تا	۴۹
په‌سەند	←	ئه‌ نیوان	۵۰	تا	۵۹
ناوه‌ند	←	ئه‌ نیوان	۶۰	تا	۶۹
باش	←	ئه‌ نیوان	۷۰	تا	۷۹
زۆرباش	←	ئه‌ نیوان	۸۰	تا	۸۹
نایاب	←	ئه‌ نیوان	۹۰	تا	۱۰۰

۸. ده‌رچوون –مانه‌وه‌– که‌وتن له‌ بازنه‌ی یه‌که‌م به‌م جۆریه‌ :

- أ- بۆ ئەو قوتابی و خویندکارانه‌ی به‌رده‌وامن ئە خویندن به‌ درێژایی سال له‌ پۆلی یه‌که‌م که‌وتن نییه‌ و پێویسته‌ مامۆستای بابه‌ت قوتابی/خویندکار فی‌ری خویندنه‌وه‌ و نووسین بکات به‌ شیوازیکی په‌روه‌ده‌یی به‌ پێی پرۆگرامی خویندن، ئاستی لاواز له‌و پۆله‌دا به‌ که‌وتوو دانانریت و ده‌چیته‌ پۆلی دوووم.
- ب- ئەگه‌ر دایک و باوکی قوتابی و خویندکار به‌ ئاره‌زووی خویان و یستیان منانه‌که‌یان به‌مینیته‌وه‌ ئەوا لاری نییه‌ به‌مه‌رجی به‌ئیننامه‌ی فه‌رمی ئی وهریکریت که‌ له‌داهاتوودا هیچ داوایه‌کی یاسایی ناکات و ئە هه‌موو مافه‌کانی ده‌ستبه‌ردار ده‌بیت .
- ت- ئاستی لاواز له‌ هه‌ربابه‌تیك ئە پۆله‌کانی (۲ ، ۳) ده‌چیته‌ خولی دوووم و هه‌سه‌نگاندنی بۆ ده‌کریته‌وه‌وه‌ له‌و خوله‌دا ئاستی لاواز به‌ ده‌رچوو داده‌نریت له‌ هه‌موو بابه‌ته‌کان جگه‌ له‌ بابه‌ته‌کانی (کوردی و بیرکاری) .
- پ- پێویسته‌ له‌سه‌ر مامۆستای بابه‌ت ئە پۆله‌کانی بازنه‌ی یه‌که‌م، ئاستی قوتابی/خویندکاری لاوازه‌ریکاته‌وه‌، به‌رپه‌وه‌به‌رو رابه‌ری پۆل کارناسانی پێویست بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی ئاستیان بکه‌ن و ئەگه‌ر پێویستی کرد مامۆستای یاریده‌ده‌ر له‌ پۆله‌دا دابنریت بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی ئاستیلاوازه‌کان.
- ج- ئە پۆله‌کانی دوووم و سێ یه‌م، ئاستی لاواز له‌ خولی دووومه‌دا ئە یه‌گیك ئە بابه‌ته‌کانی کوردی و بیرکاری، به‌ که‌وتوو دانه‌نریت له‌و سانه‌دا.

- ح- ماوهكانى خولى يهكهم له بابتهكانى كوردى و بىركارى له پۆلهكانى دووم و سى يهه له خولى دوومداله لايهن ماموستاي بابتهوه له سهر (۱۰۰) نمره ههئسهنگاندنيان بۆ دهكرىت ، دواتر له گهڤ له نجامى كۆشى سالانه كه له خولى يهكهم به دهستى هيناوه كۆ دهكرىتهوه و دابهشى دوو دهكرىت بۆ مه بهستى ده رچوون يا دهرنه چوون .
۹. نه نجامى كوتايى كۆشى سالانه بۆ ههر بابتهك به شىوازي ههئسهنگاندن ده بىت وه به سوود وهرگرتن له خشتهى ديار كردن ناستهكان خالى (۷) سهرهوه نمره يان ديار دهكرىت و له سهر نهو بنه مايه شههئسهنگاندنى ههر بابتهك ديارده كرئىت بۆ پيئادانه وهى نه نجام به قوتابى و خوئندكار به لام له تۆمارى گشتى و تۆمارى نمره ي كارگيرى به نمره دهنووسرىت .
۱۰. ا- قوتابى / خوئندكارى هاتوو بۆ ههرىم يا گهراوه له هه ندهران له ههر پۆلى لهو پۆلانه ، وهك خوئندكارى ناسايى و به پي ي نهو برونانه يه ي هيناويه تى داده نرىته وه ، دوای به رابه ر كردنى برونانه كانيان .
- ب- نه گهر قوتابى / خوئندكارى هاتوو بۆ ههرىم يا گهراوه ي هه ندهران برونانه ي نه هينابوو له بهر ههرهويه كى بىت ، ئيژنه يه كى له سى سهر په رشتياري په روه ده يى بۆ پيئك ده هينرىت بۆ ديارى كردنى ناستيان وله پۆلىك داده نرىت تا پۆلى چواره مى بنه رته به مهرجيك له سهروى ته مه نى دانه نرىت و نهو كارش له سهره تاي ده ست پي كردنى خوئندن له وسائه دا و تاماوه ي يهك مانگ ريگاي پي ده درىت .
۱۱. له بازنه ي يهكهم به هيج شيوه يهك و له بهر ههرهويهك به خشين نيه له هيج بابتهك و رينمايى زمان هيج كه سيك ناگرىته وه .
۱۲. له تۆمارى گشتى و تۆمارى نمره ي كارگيرى نه نجامه كان به نمره تۆمار دهكرىت وه ، ناستى گشتى دهرده هينرىت نه نجامه كانيش به پي ي ناسته كان ده درىته وه .

سى يهه : بازنه ي دووم و سى يهه مى قوناعى بنه رته ي پۆله كانى (۴ ، ۵ ، ۶ ، ۷ ، ۸ ، ۹) :

۱. بازنه ي دووم پۆله كانى (۴ ، ۵ ، ۶) بنه رته ي ده گرئته وه .
۲. بازنه ي سى يهه پۆله كانى (۷ ، ۸ ، ۹) بنه رته ي ده گرئته وه .
۳. سالى خوئندن له دوو وهرز پيئك دىت ، نه نجامى كوتايى سالانه به پي ي نهه هاوكيشه يه ديار دهكرىت :
- كۆي نمره كانى بابته له وهرزى يهكهم + كۆي نمره كانى بابته له وهرزى دووم
- نه نجامى كۆشى سالانه ي بابته
۴. نمره ي ههر وهرز پيئك دابهش كراوه بهم جوهرى خواره وه :

۱۰	+	۱۰	+	۲۰	+	۱۰
سهرجه مى نمره ي وهرز		ههئسهنگاندنى نيومى دوومى		تاقىكردنه وي نيوسينه كى		ههئسهنگاندنى نيومى يهكهمى
	=	۶۰		۱۰		۷۰
		كۆتايى وهرز		تاقىكردنه وي نيوسينه كى		تاقىكردنه وي نيوسينه كى

۵. نمره كانى ههئسهنگاندن له لايهن ماموستاوه ده درىت و پيويسته به ريوه بهرى قوتابخانه / خوئندنگا له گهڤ سهر په رشتياريان بابته به پي ي پى پى پى به دوا دا چوونى پيويستى بۆ بكن به پي ي نهه برگانه ي خواره وه نمره كانيان دابهش بكرىت :
- ا- به شدارى له چالاكى پۆل ، نه وهى په يوه ندى به بابته وه هه يه .
- ب- نه نجام دانى كارى كرداره كى (عملى) به پي ي بابته .
- ت- ههئسهنگاندنى زاره كى له پۆلدا .
- پ- تاقىكردنه وهى كيو به پي ي پيويستى پۆله كان .
- ج- پاراستنى هيمنى پۆل و پاك راگرتنى ژينگه ي قوتابخانه .

چوارەم: له پۆله كانی (۴ - ۸) بنه‌ره‌تی:

۱.

- ا- قوتابی / خویندكار له خولی یه‌كه‌می تاقیکردنه‌وه وهرزیه‌كان له چه‌ند بابته‌ت مایبته‌وه له خولی دووهم له‌گشت نه‌وبابه‌تانه تاقیکردنه‌وه ده‌كات (واته سیسته‌می دووباره تاقیکردنه‌وه‌ی نه‌و بابته‌تانه‌ی نمره‌كانیان له ۵۰ كه‌متر له هه‌ردوو وهرز له‌گه‌ل ره‌چاو كردنی بر‌گه‌ ب دیت) .
- ب- ماوه له‌یه‌ك بابته‌ت له نه‌نجامی كۆششی سالانه له خولی یه‌كه‌م یا دووهم نه‌گه‌ر له (۴۰) نمره و به‌سه‌ره‌وه‌ی هه‌بوو به‌ ده‌رچوو هه‌ژمار ده‌كریت دواتر تاقیکردنه‌وه ناكاته‌وه .
- ت- ماوه له‌یه‌ك بابته‌ت نه‌گه‌ر دوا‌ی خولی دووهم له (۴۰) نمره كه‌متری به‌ده‌ست هی‌نا به‌كه‌وتوو هه‌ژمارده‌كریت له‌و سا‌له‌دا ، نه‌گه‌ر نه‌یتوانی سوود له نمره‌ی بریار وهریگریت .

۲. قوتابی / خویندكار له پۆله‌كانی (۴ تا ۸) بنه‌ره‌تی نه‌گه‌ر له خولی یه‌كه‌م له كۆی نمره‌ی بابته‌ت له كۆششی سالانه نه‌یتوانی ده‌رچوون به‌ده‌ست به‌یئیت نه‌وه تاقیکردنه‌وه‌ی نه‌و بابته‌ت ده‌چینه خولی دووهم له‌هه‌ر چه‌ند بابته‌ت كه‌وتبیت وه به‌م جو‌ره :

- ا- بۆ هه‌یه له خولی دووهم له‌وه‌رزیک یا له‌هه‌ردوو وهرز (نه‌گه‌ر هه‌مان بابته‌ت بوو) تاقیکردنه‌وه ب‌كات‌ه‌وه .
- ب- نمره‌ی تاقیکردنه‌وه له‌خولی دووهم (۸۰) نمره‌یه و (۲۰) نمره‌ی هه‌سه‌نگان‌دن له‌هه‌ر وهرزیکدا وه‌ك خۆی ده‌میئیت‌ه‌وه‌وه ده‌خریت‌ه‌ سه‌ر نه‌نجامی تاقیکردنه‌وه‌ی خولی دووهم .
- ت- نه‌گه‌ر له خولی دووهم له‌و بابته‌ت وهرزیه‌ی ماوه‌ته‌وه نه‌هاته تاقیکردنه‌وه نه‌وه له‌و بابته‌ت سه‌ری بۆ داده‌نریت و له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه ره‌فتاری له‌گه‌ل‌دا ده‌كریت .
- پ- پێویسته خشته‌ی تاقیکردنه‌وه بۆ هه‌ر وهرزیک له رۆژیکي جیاوازا دا‌بنریت نه‌وه‌ك هه‌ردوو وهرزی له‌و بابته‌ت له هه‌مان رۆژكه نه‌مه‌ش بۆ سوودی قوتابی و خویندكاره .

۳. نمره‌ی ده‌رچوونی وهرز له‌هه‌ر بابته‌تیک، له‌خولی دووهم بۆ ماوه‌كان به‌ دوو هه‌نگاو له‌مه‌او‌كیشه‌یه‌دا دیاری كراوه :

• نمره‌ی وهرزی له‌بابته‌تی ماوه = نمره‌ی هه‌سه‌نگان‌دن + نمره‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی خولی دووهم

• نه‌نجامی ده‌رچوون دوا‌ی خولی دووهم = $\frac{\text{نه‌نجامی بابته‌ت له وهرزی یه‌كه‌م} + \text{نه‌نجامی بابته‌ت له وهرزی دووهم}}{۲}$

** ۴. بۆ هه‌ر یه‌ك له‌بابته‌ته‌كانی مافی مرو‌ف و په‌روه‌رده‌ی مه‌ده‌نی پۆلی پینجه‌می بنه‌ره‌ت كه هه‌ر‌بابته‌تیکیان له‌وه‌رزیکدا ده‌خویندریت به‌م جو‌ره نمره‌یان بۆ داده‌نریت :

ا- تاقیکردنه‌وه‌ی هه‌ریه‌كه‌یان له‌وه‌رزكه‌یدا له‌سه‌ر (۱۰۰) نمره نه‌نجام ده‌دریت به‌پێ‌ی بنه‌مای دا‌به‌ش كردنی نمره‌ی وهرزی ره‌فتاریانه‌گه‌ل‌دا ده‌كریت له‌خولی یه‌كه‌مدا .

ب- هه‌ردوو بابته‌تی په‌روه‌رده‌ی مه‌ده‌نی و مافی مرو‌ف به‌یه‌كه‌وه كۆ ده‌كرینه‌وه و دا‌به‌شی دوو ده‌كرین ، به‌مه‌ش نه‌نجامی كۆششی سالانه ده‌ده‌هینریت و ده‌رچوون و ده‌رنه‌چوون دیاری ده‌كریت .

پ- قوتابی و خویندكار بۆ هه‌یه سوود له نمره‌ی بریار وهریگریت به‌پێ‌ی رینماییه‌كان .

پینجهم: تاقیکردنه‌وی هه‌سه‌نگاندنی ئاستی گشتی:

سالانه له پۆلی شه‌شمی بنه‌رته‌ی تاقیکردنه‌وه‌یه‌ک له سی بابته له قه‌زاکان نه‌نجام ده‌دریت نه‌گهر بریاری بو‌درا به‌سه‌ره‌رشته‌ی لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی قه‌زا و به‌مه‌به‌ستی هه‌سه‌نگاندنی ئاستی گشتی قوتا بخانه‌کان، و به‌ره‌پرسیاریه‌تی ته‌واو له نه‌ستویان دایه به‌م جو‌ره:

1. لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی قه‌زا سالانه سی بابته له و بابته‌تانه‌ی ده‌چنه تاقیکردنه‌وه‌ی نیشتمانی هه‌لده‌بژیریت به مه‌رجیک بابته‌تی بیرکاری و یه‌ک له‌زمانه‌کانی تیدا بیت.
2. (٪۵۰) پرسپاره‌کان به‌هه‌بژاردن ده‌بیت و (٪۵۰) که‌ی تری به‌شیوازی نووسین ده‌بیت.
3. پشکنینی وه‌لامه‌کان له‌لایه‌ن ماموستایانی بابته له‌قوتا بخانه له‌ژیر چاودیری لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی نه‌و قوتا بخانه‌یه ده‌بیت نه‌نجامه‌کان ده‌دریت‌وه‌ لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی قه‌زا به مه‌به‌ستی هه‌سه‌نگاندنی ئاستی گشتی و چاره‌سه‌رکردنی گرفته‌کان له‌هه‌ر قوتا بخانه‌یه‌ک.
4. لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی قه‌زا به‌ریگی لیژنه‌یه‌کی سه‌ره‌رشته‌ی تاییه‌ت ده‌سه‌لاتی هه‌یه‌تینوسه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌ی هه‌ر قوتا بخانه‌یه‌ک بداته لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی قوتا بخانه‌یه‌کی تر بو‌مه‌به‌ستی پشکنین و دیارکردنی تیبینییه‌کانیان
5. نه‌و تاقیکردنه‌وه‌یه له هه‌فته‌ی یه‌که‌می مانگی نازار به‌پێ خسته‌یه‌کی تاییه‌ت له‌لایه‌ن به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قه‌زاوه ده‌ستنیشان ده‌کریته وه نه‌و بره پروگرامه‌ی خویندراوه سنووردار ده‌کریته و پرسپار مرکزی ده‌بیت بو‌هه‌ر قه‌زایه‌ک.

شه‌شم: پینج نهمی بریار تاییه‌ت به پۆله‌کانی (۴ تا ۸) بنه‌رته:

۱-

- ا- نهمی بریار له پۆله‌کانی (۴ - ۸) بنه‌رته‌ی (۵) نهمیه و ده‌دریت به قوتابی/خویندکار و ده‌چینه سه‌ر کوشی سالانه بو‌مه‌به‌ستی چاره‌سه‌رکردنی نهمی تراز (حرج).
 - ب- قوتابی/خویندکار له پۆله‌کانی (۴ - ۸) بنه‌رته‌ی نه‌گهر له یه‌ک بابته مابیت‌وه بو‌ی هه‌یه سوود له نهمی بریار وه‌ریگریته بو‌گه‌یاندنی به نهمی ده‌رچوون که (۴۰) نهمیه.
 - ت- له پۆله‌کانی (۴ - ۸) بنه‌رته‌ی له خولی دووه‌مدا به‌ده‌رنه‌چوو هه‌ژمارده‌کریته له و سانه‌دا نه‌گهر به پینج نهمی بریاریشه‌وه نه‌یتوانی ده‌رچوون له و بابته به‌ده‌ست به‌یئیت دوا‌ی ره‌چاوکردنی چاره‌سه‌ری نهمی تراز (حرج).
 - پ- نهمی بریار ده‌دریت‌ه نه‌و قوتابی/خویندکاری هاتونه‌ته هه‌ریه بو‌هه‌ردوو بابته‌ی کوردی و عه‌ره‌بی هه‌رکاتییک بتوانیت سوودی لی وه‌ریگریته بو‌گه‌یاندنی به نهمی ده‌رچوون، بو‌نموونه (۱۸-۱۹) بو‌گه‌یاندنه (۲۰) نهم، یان (۲۸ - ۲۹) بو‌گه‌یاندنه (۳۰) نهمه و یان (۳۸ - ۳۹) بو‌گه‌یاندنه (۴۰) نهمه بو‌مه‌به‌ستی ده‌رچوون.
- ۲- له پۆله‌کانی (۴ - ۸) بنه‌رته‌ی پینج نهمی بریار ده‌دریت به قوتابی/خویندکاری ماوه‌ته‌وه له بابته، دوا‌ی نزیککردنه‌وه‌ی که‌رته‌کان، وه ته‌نها بو‌قوناعی بنه‌رته وه‌ک نه‌م نموونانه‌ی خواره‌وه:
- ا- ته‌نها پینج نهمی بریار ده‌دریت‌ه قوتابی / خویندکارانی قوناعی بنه‌رته هه‌رکاتییک سوودی لی وه‌ریگریته نه‌چیته سه‌ر نه‌نجامی کوشی سالانه نه‌وه‌ک نهمی وه‌رزی نه‌گهر:

- له یه‌که بابته که‌وتبوو نهمی (۴۴) بوو به‌هیج جو‌ریک (۵) نهمی بو‌ناخریته سه‌ر.
- قوتابییه‌ک له دوو بابته (۴۸، ۴۹) ی هه‌بیت یه‌که‌م جار نهمی پیوست ده‌چیته سه‌ر نهمی ۴۹ و ده‌بیته (۴۹/۵۰) دواتر ده‌چیته سه‌ر نهمی ۴۸ و ده‌بیته (۴۸/۵۰).

- نهگەر قوتابيهك له سى باهت زياتر كهوتوو بو و نمرهكانى به شيوه (٤٧، ٤٨، ٤٩) بيت نهوا دهريته (٤٨، ٤٩) ، يهكهم جار نمره پيوست دهچيته سهر نمره ٤٩ وه دهبيته (٤٨) دواتر دهچيته سهر نمره ٤٨ وه دهبيته (٤٨) به لام بابته سيبه هيج نمره وهرناگرهت نهگەر سوودى له دهريته و نهگرت دهمنيته وه بو خولى دووم .
- قوتابيهك نمرهكانى له دوو باهت (٤٩ ، ٤٥) بيت نهوا تهنها نمره پيوست دهچيته سهر (٤٩) وه دهبيته (٤٩) و باهته (٤٥) دهمنيته وه بو خولى دووم .
- نهگەر قوتابيهك (٤٧ ، ٤٨) هه بو يهكهم جار نمره پيوست دهچيته سهر ٤٨ وه دهبيته (٤٨) دواتر دهچيته سهر نمره ٤٧ وه دهبيته (٤٧) .
- نهگەر قوتابيهك له باهتيك (٤٥) ي هه بو نهوه دهبيته (٤٥) .
- نهگەر قوتابى له دوو باهت (٤٧ ، ٤٧) ي هه بو نهوا بو پيدانى بريار بو باهت بگريته وه سهر نمره هه له سهنگاندى وه له بهرزه وه ندى قوتابى جييه جى بكرهت (كام هه له سهنگاندى نمره كه مبوو نهو باهت بريارى پيبدريته)
- * لهو بارانهى سهره وه نهگەر قوتابى نمره بريارى پيدراو تهنها له يهك باهت ماوه و نمره كه ٤٠ نمره و به سهره وه بيتنهوا به دهريته هه ژمار دهكرهت .
- * تيببى : لهو بارانهى سهره وهدا ههركاتيک نمره كه له (٤٠) نمره كه متر بوو و يهك باهت مايه وه دهتوانيهت سوود له ماوهى نمره بريار وه بگرهت بو مه به ستى دهريته .
- پ- نهو نمرانهى له خولى يه كه مدا له (٥) نمره برياردا دهمنيته وه له خولى دوومدا سوودى لى وه دهريته به هه مان شيوه .
- ت- لهو (٥) نمره يه زياتر هيج نمره تر نادرهت به قوتابى / خويناكار بو چاره سهر كردنى بارودوخ .

حه وته م : تاقى كردنه وهى نيشتمانى و دهريته و كهوتن له پولى نويه مى بنه رته :

- ١- نهو باهتانهى پولى نويه م (كوردى و پهروه ردهى ئيزدياتي ، عه ره بى و پهروه ردهى ئيسلامى ، ئينگليزى ، زانسته كان ، بيركارى ، كومه لايه تى) له گه ل زمانى سريانى و پهروه ردهى سريانى ، وزمانى توركمانى بو نهوانهى دهيانگرهت وه ، تاقى كردنه وهى نيشتمانىان تيارا نه نجام دهريته .
- ٢- له باهت ته كانى زمان نهوانهى ئاينى له گه لدايه له سهر بنه ماي (٨٠ نمره بو زمان + ٢٠ نمره بو ئاين) ده بيتوپاش ليكدانى ههردوو نمره له كوشى سالانه به و ريژهى بويا نديارى كراوه به م شيوه يه :
- نمره كوشى سالانهى زمان جارانى ١٠/٨ دهكرهت و نمره كوشى سالانهى ئاين جارانى ١٠/٢ دهكرهت و كوده كرينه وه ئينجا ته نها نمره يه كگرتوو رهوانهى كونترولى بنه رته دهكرهت به ناوى نمره (زمانى و پهروه ردهى) .
- ٣- باهت ته كانى (پهروه ردهى وهرزش - هونه ر) ته نها بو پولى (٩) بنه رته تاوه كو كوشى سالانه دهخوينريته و نمره دهبيته به لام ناچيته تاقى كردنه وهى نيشتمانى و نمره كانيان رهوانهى كونترول (داتابيس) ناكريته وه كاريگه رته له سهر دهريته و دهريته چووندا نابيهت ته نهاله و پوله دا .
- ٤- پرسيارى نهو تاقى كردنه وه يه مه له بندى دهبيته (مركزى و موحد) بو هه موو پاريزگانى هه رييم له شه ش باهت ته سهره كيبه كه ههردوو باهت له پاريزگايهك دابنريته و وردبيني بكرهت داوى له كو بوونه وه يه كه تايهت سهروك و برياردهرى ليژنه كانى لقى پاريزگان پرسياره كان ئالوگور دهكهن له نيوان خويان وه هه ر پاريزگايهك چاپ و بهرگگردن خوئى نه نجام دهوات وه نه ندامانى نهو كاره پيكه وه له هه موو پاريزگان بهر پرسيارن دهبن له پاراستنى نهينييه كان نهو پرسيارانه .
- ٥- قوتابى / خويناكار به بى به شداريكردن له تاقى كردنه وهى نيشتمانى به هه رهويهك بيت به دهريته چوو هه ژماردهريته هه رچه ند نمره له كوشى سالانهى هه بيته و بروانامه ي قوناعى بنه رته يى نادرهت .

۶- ههژمارکردنی نه نجامی کوششی سالانه و نه نجامی دهرچوون له بابته به پي ههردوو هاوکيشه (أ - ب) ی خوارهوه ريك دهخریت :-

- أ- نمره کوششی سالانه ی بابته = $\frac{\text{نمره ی بابته له وهرزی یه کهم} + \text{نمره ی بابته له وهرزی دووهم}}{۲}$
- ب- نه نجامی دهرچوونی کوتایي له بابته = $(\%۴۰)$ نه نجامی کوششی سالانه + $(\%۶۰)$ نه نجامی تاقیکردنه وهی نیشتمانی
- ت- هیج نمره ی بریار زیاد ناکریت بوکوششی سالانه ی تاقیکردنه وه نیشتمانییه کانونه نجامی کوتایي تاقیکردنه وهی نیشتمانی بنه ره له قوتا بخانه کانداجونکه له وهزاره ته وه جی به جی ده کرینه پیی سیستمی هیزی دهفتهر و سوما، وه ته نها قوتابی بو هه یه په لپ بکریت له نمره کانی له ماوه ی یاسایی ته رخانکراو بو نه م مه به سته .
- پ- کوششی سالانه ی نه و بابته تانه ی ده چنه تاقیکردنه وهی نیشتمانی خولی دووهمیان نییه .
- ج- قوتابی / خویندکاری پۆلی نویه می بنه ره ت دوا ی نه نجامی کوششی سالانه نه گهر له بابته تیک به شداری تاقیکردنه وهی نیشتمانی نه کات له خولی یه کهمدا نه نجامه که ی هه لده په سپردریت بو خولی دووهم ونه گهر له خولی دووهمیش نه هاته تاقیکردنه وهی نیشتمانی نه و له و بابته ی تیایدا نه هاتوو (سفری) پیده دریت و له سه ر نه و بنه مایه ره فتهاری له گه لدا ده کریت .
- ح- نه گهر له خولی یه کهمی له نه نجامی کوتایي تاقیکردنه وهی نیشتمانیدا له یه که بابته و زیاتر مابیته وه و پیویسته له خولی دووهم تاقیکردنه وه گشت بابته ته ماوه کان بکاته وه وته نها به تاقیکردنه وهی نیشتمانی به پیجه وانده به دهرنه چوو هه ژمارده کریت له و ساله دا .
- خ- ماوه له یه که بابته نه گهر له (۴۰) نمره که متری به ده ست هینا دوا ی خولی دووهم به که وتوو هه ژمارده کریت له ساله دا .
- د- نه گهر له خولی یه کهم له تاقیکردنه وهی نیشتمانیدا له گشت بابته ته کان یا له چه ند بابته تیک به شداری نه کرد نه وه بۆ هه یه له خولی دووهم به شداری بکاته وه .
- ژ- نه نجامه کان و ناماره کان به سیستمی نه لیکترونی له خولی دووهمدا سالانه راده گه ینریت .

هه شتم: را پورتی هه ئسه نگاندنی قوتابی / خویندکار:

پیویسته گرنگی ته و او بدریت به را پورتی هه ئسه نگاندنی قوتابی / خویندکار له لایهن ماموستای بابته و رابه ری پۆل و له لایهن سه ره په رشتیاری کارگیری و پسپوری بابته ته وه به دوا دا چوونی ته و او ی بو بکریت .

گرنگی را پورتی هه ئسه نگاندنی قوتابی / خویندکار

- ۱- هه ئسه نگاندن له لایهن ماموستای بابته ته وه بو قوتابی و خویندکار دیار ده کات بو نه وه شه ی خویندراوه به پیی به شه کانی پروگرامی نه و وهرزه .
- ۲- دایکان و باوکان له وه هه ئسه نگاندنه ناگادار ده کرین دوا ی نه وه ی له کۆیوونه وهی دایکان و باوکان ده خریته بهر ده ستیان .
- ۳- له کاتی گواستنه وهی ماموستا یان مۆلته تی دریزخایان ناستی قوتابی و خویندکار بو ماموستای نوی ناشکرا ده کات .
- ۴- له کاتی گواستنه وهی قوتابی / خویندکار نه و را پورته ی له گه ل ده گویزریته وه و ماموستای بابته تی نه و قوتا بخانه یه ی بۆی ده گویزریته وه به ناستی ناشنا ده بیت .
- ۵- را پورتی هه ئسه نگاندن کروکی داخوارییه کانی پروگرامی نه و ساله دیارده کات
- ۶- هاوکار ده بیت بو دوزینه وهی توانای پیشه یی و به هره ی قوتابی و خویندکار و ناره زوویان له دواروژدا .
- ۷- باری ته ندروستی قوتابی و خویندکاری تییدا ده پاریزریت و به دوا دا چوونی بو ده کریت .
- ۸- به دوا دا چوون گرنگه بو به ریوه به رایه تی قوتا بخانه و رابه ری پۆل و سه ره په رشتیاری پسپوری بابته .

نۆپەم: بەراوردکردن لە نیوان نمرەى كۆشى سالانه و نمرەى تاقىکردنەوى نىشتمانى:

۱. پىويستە لەسەر بەرپۆهەرو لىژنەى تاقىکردنەوهكانى قوتابخانە بەراوردى ئە نجامى ئەو نمرەى بەكات كە لەلايەن مامۆستاوه ئەدرىت ئەگەل نمرەى تاقىکردنەوى نىشتمانى بۆ هەربابەتەك. نامارەكانى ئەو ئە نجامەش بەرىگای سىستەمى ئەلىكترۆنى دەگاتە دەستتان.
۲. پىويستە بەرپۆهەرايەتى گشتى پەروەردە و پەروەردەى قەزاكان بەدواداچوون بۆ بەراوردکردنى نمرەى مامۆستا و نمرەى نىشتمانى بگەن، بەجۆرىك نمرەى نىشتمانى وەك پىوهر بەرامبەر مامۆستا دابىرىت، ئەمەش بۆ ئەوهى جەخت ئە مامۆستای بابەت بەكرىت كە ئەو نمرانەى ئە قوتابخانە دەيدات بەو ناما نچە ئەبىت كە بىكات بە پاپىشت بۆ راست كردنەوى نمرەى تاقىکردنەوى نىشتمانى بۆ مەبەستى دەرچوواندى قوتابى/خویندكار لە ئە نجامى كۆتايىدا.
۳. ئاستى قوتابى/خویندكار بەرزەبىتەوه ئەگەر جىاوازی ئەنیوان ئەو دوو نمرەى ئە ئە نجامى تاقىکردنەوهدا كەمبىتەوه (بەواتای ئەوهى هەردوو نمرەى قوتابخانە و نىشتمانى بەرزبكرىنەوه جىاوازی نىوانىشيان كەم بىت) ئەمەش بەهەول و تىكۆشانى دەستەى مامۆستايانى هەر قوتابخانەىك دىتە بەرەم.
۴. پىويستە سەرپەرشتىارى پىپۆرى و كارگىرى بەدواداچوون بۆ ئە نجامەكان بگەن دواى ئەوهى ئە نجام و نامارەكان سالانه رادەگەىنرىت.
۵. پىويستە لەلايەن پەروەردەوه و بەرىگای بەرپۆهەرى قوتابخانە/خویندنگا سالانه تىبىنەيهكانى جىاوازی نمرە بە مامۆستای بابەت رابگەىنرىت بە ناما نچى چارەسەرکردنى ئەگەر جىاوازی نمرە ئە (۱۰٪) زىاتر بوو.

دەيهەم: تاقىکردنەوهكانى قوتابى/خویندكارى گەراوه بۆ هەرىم تايبەت بە قوتاغى بنەرەتى

قوتابى/خویندكارى گەراوه بۆ هەرىم كە هەردوو بابەتى زمانى عەرەبى و كوردیان ئە خویندبىت و بەرەگەز خەلكى هەرىمى كوردستان بن ئە بابەتەكانى كوردى و عەرەبىدا نمرەيان وەك لای خوارەوه دەبىت:

- ۱- پىويستە گەراوه سى سال بەسەر دابىرانى ئەو خویندەنى ئە هەرىم خویندويهتى تىبەرىبىت بە پى ئەو بروانامەى دەبەيىتەوه و دەبىت چەند پۆلىكى برىبىت ئەو و لاتەلىپى گەراوتەوه، ئەو قوتابى گەراوانەى هىچ پۆلىان ئەبرىوه واتە ئە كاتى گەراوانەويان ئەهەمان پۆلى لىپى رۆيشتون دانەنىشنەوه بە هىچ جۆرىك ئەم رىنەمىيە نايانگرىتەوه و نابەخشرىن.

۲- ئەگەر گەراوه ئە بازنەى يەكەم دابوو (پۆلەكانى ۱، ۲، ۳) بنەرەتى ئەوا ئەو پۆلە دادەنرىت كە پى ئە گەيشتووه وەك هەر قوتابى/خویندكارىكى ئاسايى دەبىت و ئە هىچ بابەتەك نابەخشرىت.

۳- ئەگەر گەراوه ئە پۆلەكانى (۴ تا ۹) بنەرەتدا بوو نمرەى دەرچوونى بەم جۆرە بۆ دادەنرىت:

- أ- ئە سائى يەكەمى گەراوانەوى كەمترىن نمرەى دەرچوون (۲۰) نمرە و بەرزترىن نمرەى دەرچوون (۱۰۰) نمرە دەبىت تەنھا ئە خویندەوه و نووسىن تاقىکردنەوه دەكات بەمەرجىك پىرۆگرامى هاوپۆلەكانى بخوینىت.
- ب- ئە سائى دووهى گەراوانەويەدا كەمترىن نمرەى دەرچوون (۳۰) نمرە دەبىت و بەرزترىن نمرەى دەرچوون (۱۰۰) نمرە دەبىت.
- ت- ئە سائى سى يەم و چوارەمى گەراوانەويەدا كەمترىن نمرەى دەرچوون (۴۰) نمرە دەبىت و بەرزترىن نمرەى دەرچوون (۱۰۰) نمرە دەبىت.

- پ- ئەسەر داواى گروپىك قوتابى/خویندكارى گەراوه بۆ ئەوانەى نووسىن و خویندەوهيان لاوازه بەرپۆهەرايەتى گشتى پەروەردە بۆى هەيه پۆلى بەرايى (تەهيدى) فىرکردنى زمانى كوردى و عەرەبىيان بۆ بەكاتەوه، بۆ يەكەم سائى گەراوانەويان نمرەى لانى كەمى دەرچوون بۆ پۆلى بەرايى (۵۰) نمرەيه، نمرەى دەرچوونيان ئە پۆلى بەرايى بە نمرەى ئەو سائە هەژماردەكرىت و بە سائىك ئەو چوار سائە دانەنرىت.

ج- گهراوهی وولاتانی عهزهبی به رهگهز خه لکی ههریمی کوردستان بیته تهنها له بابتهی کوردیدا خالی (۱ و ۲)

و (۳-۱-ب-ت-پ) ی سهروه دهیگریتهوه نه مهش به هوئی پروانامهی هیئاویهتی دیاردهکریت .

ح- هاتوانی وولاتانی بیانی (له نهتهوهی عهزهب) له پولهکانی (۴ - ۹) بنهپهتی نهگهز به پی ی پروانامهکانیان عهزهبیان نه خویند بیته، خالی دووهمی سهروه له کوردی و عهزهبیدادهیانگریتهوه هه رکاتیگ قوتا بخانهیهکی عهزهبیان هه ئبژارد، نه مهش به هوئی نهو پروانامهیهی هیئاویهتی دیاردهکریت به لام نهگهز له وولاتانی عهزهبی هاتبوون به پی ی خالی (۳ - ج) سهروه رهفتاریان لهگه ئدیان دهکریت له بابتهی زمانی کوردی دا لهگه ل رهچاوکردنی دابرا نیان له ماوهی نهو خویندنه دا ههروه ها بوگه راوهکانی ههریمش له کاتی دابرا نیان بو جاری دووه له بابتهی عهزهبیدا .

خ- پیویسته نهوانهی لهدهروهی پاریزگاکانی ههریمهوه (پاریزگاکانی عیراق) هاتوونهوه ههریم پروانامهکانیان راستاندنی بو بکریت و له رۆژی په یوه ئدیان بهو پهروه دهیهی لی ی نیشته جین دهبن بو مه بهستی گونجانندی لهگه ل سیستمی ههریم.

۴- چونیتهی هه ژمارکردنی نمره بو نهوانهی له شارهکانی تری عیراق و وولاتانی دهروه دینه ههریم له قونای بنهپهت.

ا- نمرهکانی نیوهی سالیان بو بکریت نمره وهرزی یه کهم و تاقیکردنه وهکانی وهرزی دووه میس لهو قوتا بخانه دهکن که له ههریم لی ی وهگریراون به کو کردنه وهو دابهش کردنی نهو دوو نمره یه کوششی سالانه یان دیار دهکریت.

ب- هه موو قوتابی/خویندکاریگ خویندنی (رۆژ ، نیواران ، دهرکی) هه مان سیستم دهیانگریتهوه به پی ی سیستمی تاییهت به قونای بنهپهتی.

۵-قوتابی/خویندکاری دهرکی له هه رشوینیگ هاتبیته به هیج شیوهیهک له هیج بابتهیک نابه خشریت.

یازدههههه: رینمایه ته مهن بو خویندنی رۆژ- نیواران- ناحکومی :

قوتابی/خویندکار مافی بهردهوام بوونی ههیه له خویندنی (رۆژ- نیواران) له حکومی و ناحکومی بهم جوړه :

۱. مهرجی ته مهن ریگر نابیت له خویندنی ناحکومی وبو هه موو پولهکان لهگه ل رهچاوکردنی سیستمی نهوانه وندهی هه ئیده بژیریت.

۲. قوتابی/خویندکاری رۆژ مافی بهردهوام بوونی ههیه له خویندنی رۆژ له قونای بنهپهت تا ته مهنی (۱۶) سال تهواو دهکات وه به هیج جوړیک دهرناکریت. دواي نهو ته مهنه نهگهز دوو سال له سهر یه کتر له خویندنی رۆژ دهرنه چوو پیویسته سالی سی یه م بچیته خویندنی نیواران یا به ریگیای دهرکی وبه پی ی رینماییهکانی دهرکی بهردهوام بیته.

۳. خویندنی نیوارانی حکومی تهنها بو هییه نهو قوتابیانه وهریگریته که دوو سال له سهر یهک له خویندنی رۆژ ماونه تهوه و بو ماوهی یهک سال دواتر، نهگهز له خویندنی نیواران له سالی سییه م دهرنه چوو پیویسته بچیته تاقیکردنه وهی دهرکی.

۴. نابیت قوتابی/خویندکاری دهرکی بو نه نجام دانی تاقیکردنه وهی کوتایی وهرزهکان رهوانهی قوتا بخانه ناحکومییهکان بکریت.

۵. قوتابی/خویندکار دوایده رچوونی له قونای خویندنه ریگیای دهرکی یا نیواران بو هییه بگریتهوه خویندنی رۆژ لهو قوتا بخانه یه ی لی دابراه یا هه ر قوتا بخانه یهکی تر نهگهز ته مهن ریگر نه بیته.

۶. قوتابی/خویندکار مافی دوام کردنی ههیه له باز نهی سی یه می قونای بنهپهت له خویندنی رۆژ تا ته مهنی (۱۹) سال تهواو دهکات تهنها لهو باره نه بیته که دوو سال له سهر یه کتر دهرنه چوبیت لهگه ل رهچاوکردنی خالی (۲) ی سهروهوه.

ج. قوتابی/خویندکار له پوله کانی (۱ تا ۸) ی بنه رتی نه گهر موئه تیان وهرگرت به هوئی نه خوشی یا هر بار یکی تر له وهرزی یه کهم نه او له ههفته ی دووهمی دهست پیگردنه ووی دهوامی وهرزی دووهم تاقیکردنه و دهه کانه و له و بابته تانه ، به لام نه کهر را پورته پزیشکیه که بو بابته یکی کوتای وهرزی دووهم بوئه ووا تاقیکردنه و هکه ی دهچپته خولی دووهم .

ح. له خولی دووهمی تاقیکردنه و هکاندا را پورته ی پزیشکی و به لگه ی نه هاتنله قوتابی وهر ناگیریت و نه هاتن له نه زموننه کانی خولی دووهم به دهرنه چوو هه ژمار ده کریت له بهر نه ووی خولی سی یه م له تاقیکردنه و هکاندا نیبه .

پارده هه م: رینمایی تاقیکردنه ووی نیشتمانی پوئی نوپه می بنه رتی تابیته به لیژنه ی لقی پاریزگا :

سالانه له پوئی نوپه م تاقیکردنه ووی نیشتمانی نه نجام ده دریت له لایهن لیژنه ی لقی پاریزگا کانه و، به سه رپه رشتی لیژنه ی بالای نه زموننه گشتیه کان و به م رینماییانه :

۱. تاقیکردنه ووی نیشتمانی تاقیکردنه ووی هه کی گشتیه و سالانه له لایهن به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده ی پاریزگا کانه و به پرسیاری یه کگرتوو و هک پیشتر روونکرا و ته و نه نجام نه دریت هه موو نه و قوتابی/خویندکارانه ی نمره ی کوشی سالانه یان هه یسه مافی به شداریان هه یه له تاقیکردنه ووی نیشتمانیاندا .
۲. پرسپاره کانی نه م تاقیکردنه ووی به شیوازی بابته ی و گشتگر ده بیت، ژماره ی پرسپاره کان (۵۰) په نجا پرسپاره ویه کگرتوو ده بیت له ناستی هه موو پاریزگا کانی هه رییم و هک پیشتر روونکرا و ته و به شیوه ی (A , B , C) ریگ ده خریت به جوړیک که سه لامه تی تاقیکردنه و هکه پاریزواو بیت به پی ی نه و رینماییانه ی که به ریوه به رایه تی گشتی نه زموننه کان دیاری ده کات، و به نامیزی نه لیکترونی پشکینی بوی ده کریت .
۳. هوئی تاقیکردنه و به سی ریز (و هیا نه داها توودا زیاتر) ریگ ده خریت پیویسته له خولی یه کهم هوئی نه زموننی ریگ بخریت به شیوه ی (A , B , C) و له خولی دووهمدا به ریوه به ری هؤل بهر پرسه له دابه شکردنی نه زموننده ران به سه ر سی ریزداو پرسپاره کان که (A , B , C) ین به سه ریاندا دابه ش بکات .
۴. کات و خشته ی تاقیکردنه ووی نیشتمانی سالانه له لایهن و هزاره تی په روه رده (به ریوه به رایه تی گشتی نه زموننه کان) دیارده کریت ، بابته کانی نه م تاقیکردنه ووی هه پیگ دیت له بابته کانی (عه ربه ی و په روه رده ی نیسلامی - کوردی و په روه رده ی نیژدیاتی - نینگلیزی - بیرکاری کومه لایه تی - زانسته کان ، و ه زمانی تورکمانی و زمانی سریانی و په روه رده ی مسیحی بو نه وانه ی ده یانگریته وه) .

۵. **ا- دانانی پرسپارو بهرگ کردن و پاراستنی نه نیبه کانی نه رکی لیژنه ی لقی تاقیکردنه ووی پاریزگا کانه و هه موویان پیکه و به ها و به شی لی ی بهر پرسپارن**
- ب- بردنی پرسپاره کان بو په روه رده ی قه زاکان نه نه رکی به ریوه به رایه تی په روه رده ی قه زایه ، نه گه ل هه لیژاردنی گونجاو بو دابه شکردنیان به سه ر هوئی نه زموننیدا و به و شیوه که بریاری بو ددریت له و هزاره ته و ه .**
- ج- شاهه کانی هه ولیز و سلیمانی و دهوک دابه ش ده کرین به سه ر چهند بنکه یه ک له نیوان (۴-۱۰) بنکه و دوو سه رپه رشتیاری نه مانته پاریز لی ی بهر پرسپار دهن بو دابه ش کردنی بهرگه پرسپار به سه ر هوئه نه زموننیبه کانی و وهرگرتنه و هه هیانانه ووی به سته ی و ه لامه کان و بهرگه پرسپاره به تانه کان .**
- د- سه رپه رشتیاریان بنکه کان پیویسته که مترین کات ره چاو بکه ن بو پیدانی بهرگه پرسپار به لیپرسراوی هؤل و یاریده ده رده که ی بو گه یانندی بهرگی پرسپار بو هوئی نه زموننی ، و هزاره تی په روه رده و هیان (لیژنه ی بالا) بوی هه یه شیوازی دابه شکردن و گه یانندی پرسپاره کان بو هوئه نه زموننیبه کان بگوریت .**
- ه- پیویسته له قه زاکان ره چاوی هیشتنه ووی که مترین ماوه بکریت له کاتی ناردنی بهرگی پرسپار بو هوئی نه زموننی ولیژنه ی تاقیکردنه ووی په روه رده ی قه زاکان بهر پرسن لی ی .**
- و- پیویسته به ریوه به ری هؤل و یاریده ده رده که ی به یه که و بهرگی پرسپار وهر بگرن بو گه یانندی بو هوئی تاقیکردنه و هه ،**

- سەرپەرشتیاری دابه شکردنی بهرگه پرسیار بهرپرسن له کاتی پیدانی بهرگه کان نه گهر ههردوکیان ناماده نه بن.
6. بهرپوهبردنی تاقیکردنهوهی نیشتمانی له دانانی هۆل و بهرپوهبهر و یاریدهدهر و چاودییری و دابهش کردنی قوتابیان و خویندکاران به سهر هۆلی تاقیکردنهوه له نه رکی بهرپوهبهرایهتی گشتی پهروهدهی پاریزگایه به هه ماههنگی له گه ل ئیزنهکانی تاقیکردنهوهی قه زاکان.
 7. له کاتی دانانی هۆلی تاقیکردنهوهی نیشتمانی پێویسته ئیزنه ی لقی رهچاوی تاییه تمهندی رینماییهکان تاقیکردنهوهی گشتی پۆلی (12) ی نامادهیی بکاتله ژماره ی قوتابیانی هۆل و چاودییری کردنیان له هۆله هاوبه شهکاندا.
 8. قوتابی/خویندکاری دهرنه چوو له وابه تانه ی تاقیکردنهوهی نیشتمانی تیا نه نجام دهدریت، له خولی دووهم ته نه تاقیکردنهوهی نیشتمانی له وابه تانه دهکه نهوه.
 9. پێویسته پێش دابهش کردنی نه نجامهکان نمرهکان ووردبینی بکریت له لایه ن ئیزنهکانی ووردبینی که له لایه ن پهروهدهکانهوه دهست نیشان دهکرین وهه له کانی شله نمره وه نه نجام و ناو له سهر (CD) رهوانه ی کۆنترۆل بکریت بۆ راستکردنهوهیان، دوا ی دابهش کردنی نمرهکان فیخرخواز مافی په ئپ گرتنی ده بیته به پی ی رینماییهکان.

شازدههه م: رینماییهکانی نه نجامدانی تاقیکردنهوهی نیشتمانی

- 1- پشکنین و وردبینی تینووسه نه زموونیییهکانی تاقیکردنهوهی نیشتمانی (پهراوی سۆما) به نامیری نه له کترۆنی نه نجامدهدریت له رینگای کۆنترۆلی بنه رته ی که بۆ نه م مه بهسته پیک هاتوو و له ژیر چاودییری ئیزنه ی بالای نه زموونه گشتیییهکان .
- 2- پهراوی سۆما به گویره ی ژماره ی قوتابی وهکو چهکی بنکله رینگای کۆگای ناوهندی وهردهگیریت به سهرپهرشتی ئیزنهکانی تاقیکردنهوهکان دهدریت به بهرپوهبهری هۆلی نه زموونی و پێویسته نه و په رانه ی سۆمای که دهدریت به قوتابی/خویندکار واژوو بهرپوهبهری هۆلی له شوینی دیاری کراو له سهر بکریت و زیاده کانه ژماره رادهستی ئیزنه ی تاقیکردنهوه بکاته وه که سی دیاریکراوی له و ئیزنه یه و واژو له سهر وهگرته نهوه ی بکات.
- 3- بهرپوهبهری هۆل و یاریدهدهر و چاودییری که رت له هۆلی نه زموونی بهرپرسیارن له بهراورد کردنی په رهی سۆما له کاتی وهگرته نهوه ی وهلامهکان له قوتابی/خویندکار بۆ دنیا بوون له جوړی نه و پرسیاره ی که دابهش کراوه به (A , B , C) له گه ل دوو پات کردنهوه له پرکردنهوه ی (ناو و بازنهکانی ناو ههروهها کۆد و بازنهکانی کۆد) وهه موو نه و بازانه ی له سۆمادا وینه کراون ههروهها دنیا بن که قوتابی وهلامهکانیان له سهر پهراوی سۆما جیگیر کردوه.
- 4- په رهی سۆما ته نهها به قه له می دار (رصاص) پرده کریته وه و بهرپوهبهر و یاریدهدهر و چاودییر بهرپرسیارنلی ی.
- 5- نه گه رگزی (غهش) رویدا پێویسته په رهی پرسیارهکان و په رهی سۆمای (که به گزی دانراوه) به یه که وه به سته یه وه و بهرپوهبهری هۆل نامازه به گزی کردنه که بکاتبه راپۆرت و له گه ل یاریدهدهر و چاودییری که رته که و واژوی له سهر بکه ن و له سهرهوه ی به سته که دابنریت ، ههروهها چاودییری که رت پێویسته بازنه ی دیاری کراوی تاییهت به گزی له سهر په رهی سۆمای به ناگاداری بهرپوهبهری هۆل و یاریدهدهر که ی پرده کاته وه به قه له می دار (رصاص).
- 6- بهرپوهبهری هۆل ناوی قوتابی/خویندکاری نه هاتوو له سهر فۆرمی زانیاری تاییهت به به شداربووانی هۆلی نه زموونی له گه ل به سته ی سۆما ده نیردریت بۆ کۆنترۆلی بنه رته ی له گه ل دیارکردنی ناوی سیانی و کۆده که ی.
- 7- پهراوی سۆما دوا ی ته واو بوونی تاقیکردنهوه ی هه موو روژیک نه یینی ده کریت و رهوانه ی کۆنترۆلی پاریزگا ده کریت دوا ی واژوو کردنی بهرپوهبهر و یاریدهدهر و سی چاودییر له سهر به سته که دا و له ویش به پی رینماییهکان وهردهگیریت و رهفتاری له گه لدا ده کریت.

- ۸- له كۆنترۆلى بىنەرەتيدا پەرەى سۇما دەخريته ناو نامېرى ئەلەكترونى لەگەل چارەسەرکردنى ھەموو كەم و كورپەكانى بە پىي ئەو رېنمايىانەى لەلايەن لىژنەى بالاۋە دەردەكرىت ئە نجامەكان لەسەنتەرى پشكىنى تاقىكردنەوگشتىيە رادەگەيەنرېت وە كارەكانى ئەو سەنتەرە تەواو نايىت تا ئە نجامەكانى پەئپ گرتن رادەگەيەنرېت.
- ۹- ئە نجامەكان بەگشتى لەگەل نامارەكان لە وەزارەتى پەرورەدە وەرادەگەيەنرېت .
- ۱۰- لىژنەى لىقى پارىزگا و لىژنەكانى تاقىكردنەوۋى قەزاكان بەرپرسيان لە چارەسەرکردنى كەم و كورپەكانى ئەو تاقىكردنەوۋىيە، و پاراستنى نەيىبىيەكان و دانانى چاودىرى پىويست لەھولى ئەزموونى بە پىي رېنمايىەكان.

حەقدەھەم: ناردنى ناوى قوتابيان/خويندكارانى پولى نۆيەمى بنەرەتى:

- ۱- سالانە پىويستە لەسەر بەرپوۋەبەرايەتى قوتابخانە / خويندنگاكان ناوى قوتابيان و خويندكارانى پولى نۆيەمى بنەرەتى لەسەر (CD) لەرېگاي پەرورەدەى قەزاكانەوۋە رەوانەى پەرورەدەى گشتى بكرىت و لەوئىشەوۋە بۇ سەنتەرى تۆمارى سەرەكى لە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى ئەزموونەكان و ئەم زانىيارىانەى تىدايىت.
- أ- پىويستە نەمەى كۆشى سالانە راستەخۇ لە دواى تاقىكردنەوۋى ھەر وەرزيك بە فونتى {Unicode} وە بە پرۇگرامى (Excel) ئە لايەن پەرورەدەى قەزاوۋەرەوانەى بەرپوۋەبەرايەتى تاقىكردنەوۋى پارىزگادەكرىت بە (CD) و لەوئىشەوۋە رەوانەى كۆنترۆلى بنەرەتى دەكرىت لە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى ئەزموونەكانەوۋە .

ب- كۆدى قوتابى/خويندكار كەلە (۱۲) ژمارە دا رېكخراوۋە (وئىنەى خوارەوۋە) و (۱۲) چوارگوشەى لەسەر پەرەى سۇمايى لە خۇگرتوۋە و بەم جۇرە :-

چوارخانە بۇ ژمارەى قوتابيانى	سۇ خانە بۇ كۆدى	دوو خانە بۇ كۆدى قەزاي	يەك خانە بۇ كۆدى	دوو خانە بۇ ئەو	سەر بەرپوۋە قوتابخانەى سەر بەو قەزايە	سەر بەرپوۋە قوتابخانەى سەر بەو قەزايە	سەر بەرپوۋە قوتابخانەى سەر بەو قەزايە	سەر بەرپوۋە قوتابخانەى سەر بەو قەزايە	سەر بەرپوۋە قوتابخانەى سەر بەو قەزايە

- ۲- چۆنيەتى دانانى كۆدى قوتابى/خويندكار خائى (أ-ب) سەرەوۋە لەسەر پەرەى سۇمايى لە ژيىر ناوى (پىناسەى كەسى ID) تۆماركراو ە ئەو (۱۲) خانەيەى تىبا وئىنە كراوۋە . خانەكان بەم شىۋەيە تەرخان كراون :

أ- خانەى يەكەم و دوۋەمى ئەدەستى چە پەوۋە تەرخان كراوۋە بۇ ئەو سائەى تاقىكردنەوۋى تىدا ئە نجام دەدرىت، خانەى يەكان و دەيانى ئەو سائەى لەسەر دادەنرېت.

ب- خانەى (۳) يەم پارىزگا لەلاى چە پەوۋە تەنھا ژمارەى پارىزگاي تىدا تۆمار دەكرىت لەسەر فۆرمەكە، كۆدى پارىزگاكان بۇ قوناعى بنەرەتى (ھەوئىر (1)، سلېمانى (2)، دھوك (3)، گەرميان (4)، ھەئىجە (5).

ت- خانەى (۴، ۵) تەرخان كراوۋە بۇ پەرورەدەى قەزاي ئەو پارىزگايە و بە پىي خىشتەى نامادەكراو لەلايەن پارىزگاۋە بۇ قەزاكانى كەلە (01، 02، 03، تا ژمارەى قەزاكانى ئەو پارىزگايە تەواو دەيىت).

پ- خانەكانى (۶، ۷، ۸) تەرخان كراوۋە بۇ ژمارەى قوتابخانەكانى ئەو قەزايە كە بە پىي خىشتەيەك لە (001، 002، 003، 004... ھتد) ناوى قوتابخانەكەى ئەو ژمارەيە دەنوسرىت كە لەلايەن پەرورەدە بۇ قوتابخانەكەى تەرخانكراوۋە.

ج- خانەكانى (۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲) تەرخان كراوۋە بۇ جىگىر كەردنى ژمارەى قوتابى/خويندكارى قوتابخانەكەى كە لە (0001، 0002، 0003، 0004، تا دوا قوتابى) نەگەرلە (۹۹) قوتابى زىاتر بوو خانەى (يەكان و دەيان و سەدان) دەگرىت وە ئەگەر لە ۹۹۹ زىاتر بو ھەرچوار خانە دەگرىت. ئەمەش لەلايەن قوتابخانەكەيەوۋە ھەك ژمارە دەدرىت بە قوتابى. وە بەو پىي يە كۆدى قوتابى و خويندكار بە پىي ي خانەكانى (أ، ب، ت، پ، ج) سەرەوۋە لەلاى چە پەوۋە بۇ لاى راست پردەكرىتەوۋەبۇ نمونە:

بۇ سائى خويندنگان (۲۰۱۳-۲۰۱۴) لە خانەى يەكەم و دوۋەم ژمارەى يەكان و دەيانى سائى (۲۰۱۴) دەنوسرىت كە دەكاتە ژمارە (۱۴)

وه بهو پي يه نه گهر پاريزگاي هه و نير كودي (1) بيت. قه زاي مهركه زي پاريزگا كوده كه ي (10) بيت.

قوتبا بخانه ي ژياري بنه رته ي كوده كه ي (700) بيت.

قوتباي/خويندكار (شيلان محمد علي) نه گهر ژماره ي زنجيره ي له پوله كه يدا (27) بيت كوده كه ي ده بيته (0027) و بهم شيوه كوده كه ي ده بيته :

1	4	1	0	1	0	0	7	0	0	2	7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

۳- پيويسته كودي قوتباي / خويندكار ناوي سياني به نينگليزي له سهر كارت ي به شداربووني تافيكردنه وي نيشتماني تومار بكرت

له لايه ن به ريوه به رايه تي قوتبا بخانه /خويندنگه بو نه وي له كاتي پر كردنه وي له سهر فورمي سو مائي هه له ي تيدانه كات.

۴- پيويسته كودي قوتباي/خويندكار و سائي خويندن له سهر كارت ي به شداربووان و به وورد ي تومار بكرت.

چهند نه حكاميكي تاييه ت به قوناعي بنه رته ي

۱- زماني كوردي زماني فه رمي خويندنه له گشت قوتبا بخانه كاني هه ري مي كوردستاني/عيراقدا به حكومي و ناحكومي به هه ردوو بابته تي زماني عه ربه ي و زماني نينگليزي له پال زماني كورديدا ده خويندريت به ريوه به ر به رپسه لي ي.

۲- نه و قوتباي/خويندكارانه ي به زماني ديكه جگه له كوردي و عه ربه ي و نينگليزي ده خوين سهره راي نه و زمانانه تافيكردنه وه له و زمانه شدا ده كهن نه گهر خويان بيانه وي ت و وه زي ري په روره ده بوي هه يه بريار بدات بابته تي ديكه بخاته سه ربابه ته كاني تافيكردنه وه گشتي به كاني.

۳- نه و قوتبا بخانه ي بابته ته كاني زماني سرياني و توركمانيان تيدا ده خويندريت هه روه ك بابته ته كاني تر بو ده رچوون مانه وه و كه و تن هه ژمار ده كر ين.

۴- تافيكردنه وه پوله كيه كاني پوله ناكو تناييه كاني قوناعي بنه رته ي له هه ندي بابته (هونه ر و وه رزش) به نوسينه كي و پراكتيكي ده بيت وه به پي رينمايي به كاني به ريوه به رايه تي گشتي نه زمونه كاني به راويژ له گه ل به ريوه به رايه تي گشتي پروگرامه كاني .

۵- تافيكردنه وه كاني كارده ستي له پوله كاني (۷ ، ۸) ي كو تايي وه رز (۴۰) نمره به نوسين و (۲۰) نمره پراكتيكي ده بيت ته رددو هه لسه نگاندن و تافيكردنه وي نيوه وه رز و كه و بابته ته كاني تر ده بيت .

۶- قوتباي/خويندكار به بي پاساويكي ره و بو نييه له تافيكردنه وه كاني روژانه و نيوه وه رزو كو تايي وه رزه كاني ناماده نه بيت به ره چاو كردني نه مانه ي خواره وه :

أ. په سهند كردني نه و پاساوانه ي په يوه نديبان به هه لسه نگاندن و تافيكردنه وه كاني روژانه وه هه يه له لايه ن ماموستاي بابته ته وه بر ياري له سهر ده ريت .

ب. په سهند كردني نه و پاساوانه ي په يوه نديبان به تافيكردنه وي نيوه وه رزه وه هه يه له لايه ن به ريوه به ر و ماموستاي بابته بر ياري بو ده ريت وه نه خوشه كاني پيويسته را پورتي پزيشكييان له ليژنه ي پزيشكي تاييه ته وه هه بيت .

۷- نه و قوتباي/خويندكارانه ي دوو سال له سهر يه ك له پولي كدا ده رناچن مافي ده واميان له قوتبا بخانه ي روژ ناميني ت، ده توان سائي سييه م له هه مان پولدا له خويندني نيواران دريژه به خويندن بدن وه يان به شيوه ي ده ركه ي به پي ي رينمايي به كاني وه زاره تي په روره ده به شداري له تافيكردنه وه كاني هه مان پول به كن، ناكرت به هيج شيوه يه ك سائي سييه ميان پي بدرت له خويندني روژا .

۸- كاتي دياري كراو بو تافيكردنه وي كو تايي وه رز له قوناعي بنه رته بو زمانه كاني دوو كاتر مي ر بو بابته ته كاني تر يه ك و نيو كاتر مي ر ده بيت .

۹- كاتي دياري كراو بو تافيكردنه وي نيشتماني له سهر په رهي پرسيار دياري ده كر يت .

تيبينيه كي گرنگ :

هه موو نه و نوسراوانه ي تاييه ت به تافيكردنه وه كاني قوناعي بنه رته ي كه له گه ل ناوه رو كي نه م رينماييانه دا

ناكوكن كاريان پي ناكرت .

رېنمايى تاقىکردنەۋەكانى قۇنغاغى ئامادەيى

كۆنگرەي پەرۋەردەيى دووم لەرۇۋانى (۹ تا ۱۱) ى ئىيارى ۲۰۱۵ راسپاردەكانى ، ھەرۋەھا كۆنگرەي پەرۋەردەيى رۇۋانى (۲۲ تا ۲۴) ئىيارى ۲۰۰۷ و پىداچونەۋەكانى دواى ئەۋە بۇ پىركردنەۋەي كەم و كورپەكان لە كۆنفرانسى پەرۋەردەيى رۇۋانى (۱۵-۱۶) / ۲۰۱۱/۱۱ ئامادەكردنى سەرجمە ئە نجامەكان لە لايەن لىژنەيەكى پىپۇرى ئەنەزمونەكانى وەزارەت. ئەم سىستەمە كارى پىدەكرىت لە قۇنغاغى ئامادەيى و ھەموو ئەۋ بوارانەي پەيوەندىيان بەتاقىکردنەۋەي پۇلە ناكۇتايىبەكان و تاقىکردنەۋەگشتىبەكانەۋە ھەيە بەم جۇرەي خوارەۋە :

يەكەم : بنەما سەرەكپەكانى قۇنغاغى ئامادەيى (ئەكادىمى و پىشەيى) :

۱. قۇنغاغى ئامادەيى ئەكادىمى بەشەكانى (زانستى و وىژەيى)

ا- قۇنغاغى ئامادەيى پىك دىت لە پۇلەكانى (۱۰ ، ۱۱ ، ۱۲) .

ب- ھەر پۇلىكى ئەۋ قۇنغاغە لە دوو ۋەرزى خويىندن پىك دىت .

ت- كەمترىن نەمرى دەرچوون (۵۰) نەمرىيە و بەرزترىن نەمرى دەرچوون (۱۰۰) نەمرىيە .

پ- برونامەي قۇنغاغى ئامادەيى دەدرىت بە قوتابى/خويىندكار دواى برىنى ئەۋ قۇنغاغە بەسەرکەۋتوانە و بە پى ي رېنمايىبەكان بۇ مەبەستى خويىندن يا دامەزراندن .

ج- كۇشى سالانە پىك دىت لە كۇى نەمرى ھەردوۋ ۋەرزى ھەرسالىكى ئەۋ قۇنغاغە دواى دابەش كىردنەۋە بەسەر (دوو) دا .

* سىستەمى يەكە (Unit) بە پى ي خشتەي دابەشكردنى بەشەۋانەي ھەفتانە و دواى ئە نجامى كۇشى سالانە ھەژماردەكرىت لە ھەردوۋ پۇلى (۱۰ ، ۱۱) ى ئامادەيى .

* نەمرى كۇشى سالانە لە پۇلى (۱۲) ى ئامادەيى تەنھا بۇ مەبەستى بەشداربوون لە تاقىکردنەۋەي گشتىدا و كارى پى دەكرىت .

* سىستەمى يەكە (Unit) لە ئەزمونەگشتىبەكانى پۇلى (۱۲) ئامادەيى تەنھا بۇ ئەۋ بابەتانە ھەژماردەكرىت كە دەچنە تاقىکردنەۋەي گشتى (بەكە لوريا) .

* لەبەر ئەۋەي لە تاقىکردنەۋەي گشتى پۇلى (۱۲) ى ئامادەيى بابەتەكانى عەرەبى و ئاين بەھەردوۋوكيان پىكەۋەن و بە ھەردوۋوكيان (۱۰۰) نەمرىيان لەسەر ، بۇيە ئەۋ تاقىکردنەۋەيەدا كۇى يەكەكانى ئەۋ دوو بابەتە بە (۵) پىنج يەكە دادەنرىت .

ح- رىژەي (۱۰٪) پۇلى دەيەم و (۱۰٪) پۇلى يانزەھەم و (۸۰٪) ى ئەزمونەگشتىبەكانى پۇلى دوانزەي ئامادەيى ۋە تەنھالەۋ بابەتانەي دەچنە تاقىکردنەۋەي گشتى ۋەردەگىرىت بۇ مەبەستى دەرھىنانى تىكرى ئامادەيى ، ۋە لەسەر بنەماي ئەۋ نەمرىيەش كىبرىكى ي خويىندى ئە زانكۇۋ پەيمانگاكاندا دەكرىت .

خ- قوتابى /خويىندكار لە پۇلەكانى (۱۰ و ۱۱) ى ئامادەيى لە چەند بابەت مابىتەۋە لە تاقىکردنەۋە ۋەرزىبەكاندا (لە خولى دووم) تاقىکردنەۋە دووبارە دەكاتەۋە ئەۋ بابەتانەي تىايدا ماۋتەۋە لەسەر (۸۰) نەمرى و (۲۰) نەمرى ھەئسەنگاندن دەخرىتەۋە سەرى .

د- قوتابى/خويىندكارى پۇلەكانى (۱۰ و ۱۱) ئامادەيى دواى خولى يەكەم يا خولى دووم ئەگەر لەيەك بابەت (۴۰) نەمرىيە سەرۋەي ھەبىت بەدەرچوۋ ھەژماردەكرىت لەۋسائەداۋ مافى ھەيە سوود لە (۵) نەمرى برىيار ۋەربگىرىت بۇ ئەۋ مەبەستە

۲. قوتابی/خویندکاری يەك بابەتى و دوو بابەتى ئەنە نجامى تاقىکردنەۋەي گىشتى پۇلى دوانزەدى نامادەيى بۇيان ھەيە لە سالى دواتر ەك قوتابى ناسايى لە خویندن بەردەوام بىنەۋە ويان تەنھا لەو (يەك بابەت يا دوو بابەتەي) تيايدا ماونەتەۋە بەشدارى لە تاقىکردنەۋەكاندا بکەنەۋە تا دەرچوون بەدەست دەينن و بەرپىگاي دەرەكى بەشدارى راستە خۇ دەكەن لە ئەزموونە گىشتىيەكاندا بەمەرچىك :

- أ- ھىچ سالىك لەنيوان تاقىکردنەۋەكاندا دابراينان نەبىت تا دەرچوون بەدەست دەينن بە پىچەوانەۋە پىويستە تاقىکردنەۋە لە ھەموو بابەتەكان بکاتەۋە ەك قوتابى و خویندکاری دەرەكى ۋە بەرپىگاي تاقىکردنەۋەي بەرايى .
- ب- پىويستە تا ۱۰/۱ ھەر سالىك بەرپىگاي قوتابخانەۋە و بەرپىو بەرايەتى پەرۋەردەۋە بەفەرەمى راي خۇي يەك لاي بکاتەۋە سەبارەت بە برگەي (۲) لەسەرەۋەدا .
- ت- بۇ ئەۋەي ئايندەي قوتابى بە فىرۇ نەچىت بوار بدرىت بە ئەوانەي دواكەوتوون بە ھۇ لە پىشكەشکردنى پىداويستىيەكان تا ۲/۱ ي سالى خویندن پىداويستىيەكانيان پىشكەش بکەن .

۳. بەشە پىشەيەكان

أ- برونامەي نامادەيى پىشەيى لە بەشەكانى (پىشەسازى - بازرگانى - كشتوكال - مامانى - پەرستارى - ئىسلامى پەرۋەردە - ئىسلامى ئەوقافى پىشوو - گەشتوگوزار) دەدرىت بەو قوتابى/خویندکاری ھەرسى سالى ئەو قۇناغەيان سەرکەوتووانە بپىۋە .

- ب- خویندنى پىشەيى بە ھەموو بەشەكانىيەۋە پىك دىت لە دوو ۋەرزى خویندن .
- ت- كۇشى سالانە لە پۇلەكانى (۱ ، ۲ ، ۳) پىشەيى پىك دىت لە كۇي ھەردوو ۋەرزى خویندن دواي دابەش كردنى بەسەر (دوو) دا .
- پ- كەمترين نەمرى دەرچوون (۵۰) نەمرىيە ۋە بەزترين نەمرى دەرچوون (۱۰۰) نەمرىيە .
- ج- سىستەمى نەمرى بە پى بەشەكانى خویندنى پىشەيى بۇ ھەردوو كارامەيى (نووسىنەكى و كردارەكى) بەم جۇرەيە :
- د- دابەش بوونى نەمرى ۋەرزى بۇ بابەتە تيۇريەكان بە ھەمان شىۋازى دابەش بوونى ۋەرزى نامادەيى دەبىت ەك (دووم - ۳) خوارەۋەدا ھاتوۋە .

۵- دابەش بوونى نەمرى بابەتى كردارى (۴۰) نەمرى دەبىت و بەشە تيۇريەكەي (۶۰) نەمرى دەبىت بۇ ھەرۋەرزىك .

دووم : دابەش بوونى نەمرى ۋەرزى لە قۇناغى نامادەيى بەشەكانى (زانستى و ويژەيى) :

- ۱- نەمرى ھەردوو ۋەرزى لە پۇلەكانى (۱۰ ، ۱۱) نامادەيى كۇ دەكرىتەۋە دواي ھەژماركردنى يەكەي ديارى كراوى بابەت و دابەش كردنى بەسەر دوودا ئە نجامى دەرچوون يا دەرئەچوونلەو سالىدا ديار دەكات .
- ۲- نەمرى كۇشى سالانە لە پۇلى (۱۲) نامادەيى تەنھا بۇ مەبەستى بەشدارى كردن دەبىت لە تاقىکردنەۋەي گىشتيدا .
- ۳- نەمرى تاقىکردنەۋەي ۋەرزى لە قۇناغى نامادەيى دابەش دەكرىت بەم جۇرەي خوارەۋە .

$$۱۰ \text{ نەمرە} + ۲۰ \text{ نەمرە} + ۱۰ \text{ نەمرە} + ۶۰ \text{ نەمرە} = ۱۰۰ \text{ نەمرە}$$

سەرچەمى نەمرى ۋەرزى	تاقىکردنەۋەي نووسىنەكى	كۇتايى ۋەرزى	ھەئسەنگاندىنپىۋى	دوومى ۋەرزى	تاقىکردنەۋەي نووسىنەكى	پىۋەي ۋەرزى	ھەئسەنگاندىنپىۋى	يەكەمى ۋەرزى
---------------------	------------------------	--------------	------------------	-------------	------------------------	-------------	------------------	--------------

۴. نەمرى ھەئسەنگاندىن لە لايەن مامۇستاي بابەتەۋە دەدرىت و بەم جۇرە :

- أ- تاقىکردنەۋە بەرپىگاي كىوز .
- ب- بەشدارى لە چالاکى پۇل ، ئەۋەي پەيۋەندى بەبابەتەۋە ھەيە .
- ت- ئە نجامدانى كارى كردارەكى (عملى) بە پىيى بابەت و قۇناغ لە نۇرىنگە يان گىشتى زانستى .
- پ- ھەر كارگىر يەتتەك يا مامۇستايەك بۇي ھەيە ليكۆلىنەۋە (بحث) بە قوتابيان /خویندكارانى ئە نجام بدات لە ۋەرزى يەكەم يا دووم و لە ھەئسەنگاندىن ئەو ۋەرزدا نەمرى بۇ تەرخان دەكرىت .

سى ۱ يەم : وەرگرتنى مافى بەشدارى ئە تاقىکردنە وەي گشتى پۆلى (۱۲) ى نامادەيى

۱- قوتابى/خويندكارى پۆلى (۱۲) ى نامادەيى رۆژ-ئىواران خويندنى (حكومى و ناحكومى) بە پرۆگرامى وەزارەتى پەرورە مافى بەشدارى بە دەست دىنىت ئە تاقىکردنە وە گشتىيەكانى پۆلى (۱۲) ى نامادەيى ئەگەر ئە سى بابەت و كەمتر ئە كۆشى سالانە دامابىتە وە وە هيچ نەمرى برىار نادىتە كۆشى سالانە .

۲-أ- قوتابى/ خويندكارى دەرەكى پۆلى (۱۲) نامادەيى بەرىگاي تاقىکردنە وە بەرئايى مافى بەشدارىيەكردن ئە تاقىکردنە وە گشتىيەكاندا بە دەست دىنىت ئەگەر ئە نە نجامى تاقىکردنە وە بەرئايىيەكان ئە سى بابەت و كەمتر مابىتە وە .

ب- قوتابى/خويندكارى دەرەكى تەنھا ئە و بارەدا بۆى هەيە بەشدارى تاقىکردنە وە بەرئايى بكات ئەگەر پۆلەكانى (۱۱،۱۰) ى نامادەيى سەرەكە و تەوانە برىيىت و نەمرى كۆشى سالانە ى هەيىت .

ت- قوتابى /خويندكارى دەرەكى پىويستە ناوى ئە تۆمارى گشتى قوتابخانەدا تۆمار بكرىت وە بە نوسراوى قوتابخانەكە ى نەمرەكانى هەردوو پۆلى (۱۰ و ۱۱) ى نامادەيى بۆ ئە نجامدانى تاقىکردنە وە بەرئايى پىشكەش بە پەرورەدى گشتى پارىزگا بكات دواى بە دەست هينانى دەرچوون ئە و دوو پۆلەدا .

پ: قوتابى و خويندكارى پۆلى (۱۰) نامادەيى تا ۱۱/۱ سائى خويندن بۆى هەيە نقى خويندنى بگورىت ئە زانستى بۆ وىژەيى وەيان بە پىچە و انە وە .

چوارەم : سىستەمى يەكە ئە قوناعى نامادەيى :

۱- أ- سىستەمى يەكە (unit) ئە هەردوو پۆلى دەيەم و يانزەهەمى نامادەيى، دوايە نجامى كۆشى سالانە پەيرە و دەكرىت و تۆمارى نەمرى وەرزى و سالانە بە پىي بەشەوانە ى هەفتانە بۆ هەر بابەت يەك ، رىك دەخرىت وەك ئە خستە ى ژمارە (۱) ، (۲) خوارە وە هاتو وە :

ب- سىستەمى يەكە ئە تاقىکردنە وە گشتى نامادەيى پەيرە و دەكرىت تەنھا ئە و بابەتانە ى دەچنە تاقىکردنە وە گشتى (بەكە لورىا) . ئە و ئە نجامە ئەگەر ئە نجامەكانى هەردوو پۆلى (۱۰ ، ۱۱) ى نامادەيى ئە كۆنترۆل يەك دەخرىتە پى ى ئە و رىژانە ى ديارى كراون ئە نجامى كۆتايى رادەگە يىرىت .

۲- أ- خالى (۱-أ، ب) ى سەرە وە قوتابخانە/خويندنگە ئە هليەكانى سەر بە وەزارەتى پەرورە دەگرىتە وە ، ئەوانە ى بە پرۆگرامى وەزارەتى پەرورە دەخوينن بە هەر زمانىك يىت .

ب- خالى (۱-أ، ب) ى سەرە وە قوتابى/خويندكارى دەرەكى كە ئە بركە ى (سىيەم ۲-أ، ب، ت) سەرە وە دەسنىشانكراون دەگرىتە وە .

۳- رىنمايى تايىت بە خستە ى ژمارە (۱ ، ۲) ى خوارە وە :

أ- خستە ى ژمارە (۱ ، ۲) بە پى ى بەشەوانە ى هەفتانە ئە لايەن ب . گ . پرۆگرامەكانە وە نامادەكرا وە .

ب- هەر كاتىك ب . گ . پرۆگرامەكان گۆرانكارى ئە بەشەوانە ى بابەت يەك بكات ، يەكە ى ئە و بابەتە بە پى ى ئە و گۆرانكارى بە هەژمار دەكرىت .

ت- بابەتەكانى وەرزى و هونەر بە (۱) يەك يەكە (Unit) هەژمار دەكرىت ئە پۆلەكانى (۱۰ ، ۱۱) ى قوناعى نامادەيى .

پ- يەكە ى بەشە و انەكانى خويندنى ئىواران بە پى ى خستە ى بەشە و انەكانى خويندنى ئىواران دەبىت كە بەرئايى بەرئايەتى گشتى پرۆگرام وچا پەمەنىيەكان دابەشيان كرو وە ئەگەر رەچا و كردنى خالى (ت) سەرە وە ئەگەر ئە و بەشە و انانە بخوينن .

ج- زمانى سريانى و توركمانى بە پى ى بەشە و انەكانى يەكەيان بۆ هەژمار دەكرىت بۆ ئە و خويندنگە/قوتابخانانە ى بە و زمانانە دەخوينن ، دەبى هەرسى سائى نامادەيى هەژمار بكرىت وەك ئە رىنمايىيەكاندا هاتو وە .

ح- خويندنى بە هەرداران بە پى ى بەشە و انەكانى يەكەيان هەژمار دەكرىت كە بە فەرمى ئە لايەن وەزارەتى پەرورە وە دارىژرا وە .

یه‌که‌ی پێویست (unit)			
بابه‌ت	پۆل 10	پۆل 11	پۆل 12
ناين	2	2	-
كوردی	4	4	4
عربی	4	4	5
ئینگلیزی	5	5	5
بیرکاری	5	5	6
فیزیا	4	4	4
کیمیا	4	4	4
زینده‌وه‌رزانی	4	4	4
وه‌رش	1	1	1
کۆمپیوتەر	1	1	-
مافی مروڤ / جینۆساید	-	-	1
هونه‌ر	1	1	1

یه‌که‌ی پێویست (unit)			
بابه‌ت	پۆل 10	پۆل 11	پۆل 12
ناين	2	2	-
كوردی	4	4	4
عربی	4	4	5
ئینگلیزی	5	5	5
بیرکاری	2	2	3
مێژوو	3	3	3
جوگرافیا	3	3	3
ئابوری	2	3	3
فه‌لسه‌فه	-	2	-
وه‌رش	1	1	1
کۆمه‌ئناسی	2	-	-
کۆمپیوتەر	2	2	-
مافی مروڤ / جینۆساید	1	-	-
هونه‌ر	1	1	1

٤- مافی مروڤ و جینۆساید له پۆلی ده‌یه‌م (زانستی و وێژیه‌ی) هه‌ریه‌که‌یان له وه‌رزیکدا ده‌خوینریت و کۆده‌کرینه‌وه و دابه‌شی دوو ده‌کریت، و به هه‌ردووکیان (یه‌که‌ی) یان بۆ هه‌ژمارده‌کریت.

پێنجه‌م: رێنمایی چۆنیه‌تی ده‌رچوون و ده‌رنه‌چوون به به‌کارهێنانی سیسته‌می یه‌که‌:

- ١- نه‌نجامی ده‌رچوون له بابه‌تی هه‌ردوو پۆلی (١٠، ١١) ی ئاماده‌یی = نه‌نجامی کۆششی سالانه‌ی بابته \times یه‌که‌ی (unit) دیاری کراوی بابته به پێی ئهم هه‌نگاوانه‌ی خواره‌وه:
 - ا- نه‌نجامی کۆششی سالانه‌ی بابته \times کۆی نمره‌کانی بابته له وه‌رز یه‌که‌م + کۆی نمره‌کانی بابته له وه‌رز دووه‌م
 - ب- نه‌نجامی کۆششی سالانه‌ی بابته \times ژماره‌ی یه‌که‌ی (unit) ی دیاریکراوی بابته ده‌کریت بۆ مه‌به‌ستی ده‌رهێنانی نه‌نجامی بابته.
 - ت- نه‌نجامه‌کانی کۆششی سالانه‌ی بابته دوا ی لیکدانی له‌گه‌ڵ یه‌که‌ی (unit) ی بابته‌ته‌موویان به‌یه‌که‌وه کۆده‌کرینه‌وه به‌مه‌ش (کۆ نه‌نجامی) گشت بابته‌ته‌کان ده‌رده‌هێنریت.
 - پ- ژماره‌ی یه‌که‌کانی (unit) ه‌کانی گشت بابته‌ته‌کانی ساکۆ ده‌کریته‌وه.
 - ج- بۆ ده‌رهێنانی نه‌نجامی کۆتایی نه‌نجامی (ت) ی سه‌روه‌ه دابه‌شی نه‌نجامی (پ) ی سه‌روه‌ه ده‌کریتو به‌مه‌ش تیکرای نمره‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی ساکۆ ده‌رده‌هێنریت.
 - ح- رێژه‌ی دیاری کراو بۆ پۆله‌کانی (١٠) و (١١) له‌سائیکدا به (١٠٪) هه‌ژمارده‌کریت.
 - خ- نه‌نجامی کۆتایی ساکۆ پۆلی (١٠ یان ١١) = $\frac{\text{کۆی یه‌که‌کانی (UNIT) گشت بابته‌ته‌کان}}{\text{کۆی گشتی نمره‌ی بابته‌ته‌کان دوا هه‌ژمارکردنی (UNIT) بابته}} \times 100\%$
 - د- نه‌نجامی کۆتایی ده‌رچوون له‌قوناغی ئاماده‌یی = 10% پۆلی ده‌یه‌م + 10% پۆلی یانزده‌هه‌م + 80% نه‌و بابته‌تانه‌ی پۆلی (١٢) ی ئاماده‌یی که‌تاقیکردنه‌وه‌ی گشتیان بۆ نه‌نجام نه‌دریت به‌ره‌چاوکردنی بره‌گی (أ، ب، ت، پ، ج) سه‌روه‌ه نه‌وش ده‌بێته نمره‌ی کیبرکی ی وه‌رگرتن له زانکۆ و په‌یمانگاکاندا.

۲- نه گهر هر ساليك له پوله كاني (۱۰ ۱۱) له دواي تاقيكردنه وې خولي دووهم له كوششي سالانه له دوو بابه تمايه وه به درنه چوو هه ژمارده كړيټ و پيوسته نه و سائو باره بكاته وه.

۳- خشته ي ژماره (۳، ۴، ۵، ۶) خواره ووه چوښه تي هه ژماركردني يه كه و درهيناني نه نجامه كان روون ده كاته وه بو هه ردوو قوناعي زانستي و ويژه يي به پي ي نه م هه نكاوانه :

- ا- نمره ي وهرزي كه قوتابي / خوښكار به دهستي هيناوه له خانه ي نمره ي وهرزي (به پي ي وهرز) دهنوسريټ.
- ب- نمره ي كوششي سالانه × يه كه ي پيوستي بابه ت ده كړيټ، كه له خانه ي (ژماره ي يه كه) بو هه ر بابه تي ك تو ماركراوه.
- ت- نه گهر له بابه تي ك له خولي يه كه م درنه چوښه تنه نجامي خولي دووهمي تاقيكردنه وه دواي دره چوون و درهيناني كوششي سالانه × يه كه ي بابه ت ده كړيټ و نه نجامه كه ي له خانه ي نه نجامي كوټايي تو مارده كړيټ.
- پ- ژماره ي يه كه ي بابه ته كانكوډه كړينه ووه نه نجامه كه ي له شويڼي ديار ي كراو (ژماره ي يه كه) دهنوسريټ.
- ج- نمره ي كوششي سالانه ي بابه ته كان دواي ليكداني له ژماره ي يه كه ي ديار ي كراو كوډه كړيټه وه له خانه ي درهيناني تي كرا تو مار ده كړيټ و دابه شي كوي يه كه كان ده كړيټ، به م ه ش تي كراي سالانه درده هينريټ.

نمونه ي شيكاري

۱. نمونه ي يه كه م تاييه ت به خشته ي ژماره (۳) ويژه يي وه به گه رانه وه بو خالي چوارم (۱- ا، ب) له تي كراي سالانه ي به م جوړه

درده هينريټ : $\frac{\text{كوي نه نجامي بابه ته كان دواي هه ژماركردني يه كه } 2524}{\text{كوي يه كه كاني بابه ته كان } 33}$

تي كراي سالانه = 76.48

ريژه ي (10%) = $76.48 \times 10\% = 7.648$

۲. نمونه ي دووهم تاييه ت به خشته ي ژماره (۵) زانستي و به گه رانه وه بو خالي چوارم (۱- ا، ب) له تي كراي سالانه ي به م جوړه

درده هينريټ : $\frac{\text{كوي نه نجامي بابه ته كان دواي هه ژماركردني يه كه } 2802}{\text{كوي يه كه كاني بابه ته كان } 37}$

يه كه كاني بابه ته كان 37

تي كراي سالانه = 75.75973

ريژه ي (10%) = $75.75973 \times 10\% = 7.575973$

۳. ته نها سي ژماره دوايي فارزه دهنوسريټ نه و ه ش دواي درهيناني نه نجامي هه ر سي سالي ناماده يي به يه كه وه به هوي داتابه يس.

هه ردوو خشته ي ژماره (۷، ۸) خواره ووه تو ماري ناو نو سكردي گشتين كه بو هه ر سي سالي قوناعي ناماده يي به يه كه وه ري كخراون.

خشته ی ژماره (۳) پۆلی (۱۰) ی وێژەیی بۆ خویندنی رۆژ

حکومەتی هەرێمی کوردستان - عێراق
 وەزارەتی پەروردە
 بەریوەبەرایەتی گشتی پەروردە
 بەریوەبەرایەتی پەروردە:

ناوی چواری:
 کۆدی فۆتایی/خویندکار:
 هۆنەری:
 فۆتای بێخانە ی/خویندگە ی:
 کۆدەگە ی:
 ژمارە ی تۆماری گشتی:
 زامانی خویندن:

ئە نجامی ئە زموونە کانی پۆلی دە یەمی ئامادەیی / بە شی وێژەیی / خویندنی ئێواران بۆ سالی (201 - 201)

بایە ت	خوین دەگە م											
	نە مری وە زری یەگە م				نە مری وە زری یەگە م				نە مری وە زری دوو دە م			
	هە سە نگی ئا نە ی یەگە م		تای ئی کەر ئە مە رێ کە م		هە سە نگی ئا نە ی یەگە م		تای ئی کەر ئە مە رێ کە م		هە سە نگی ئا نە ی دوو دە م		تای ئی کەر ئە مە رێ کە م	
	10	20	10	60	10	20	10	60	10	20	10	60
ئایین												
کوردی												
عەرەبی												
ئینگلیزی												
بیرکاری												
فیزیا												
کیمیا												
زیندە زانی												
ماف و دیوگراس												
جینۆ ساید												
کۆمپیوتەر												

ناوی یاریبە دە ر و واژوو / بە روار / 201 / / ناوی بە رێ ژو بە ر و واژوو / مۆ ر

تیکرا = ئە نجام دە ی هە ژماری یەگە / ژماری یەگە گان
 27 =
 رێژە ی (%10) =
 ئە نجامی (1) =
 ئە نجامی (2) =
 ئە نجامی (خ) =
 ماوە ی نە مری بێ ریار = 0.5
 ئە نجامی (خ) = 1
 بایە تی پە رینە وە
 ئە نجامی کۆ تایی

خشته ی ژماره (۴) پۆلی (۱۱) ی وێژەیی بۆ خویندنی رۆژ

حکومەتی هەرێمی کوردستان - عێراق
 وەزارەتی پەروردە
 بەریوەبەرایەتی گشتی پەروردە
 بەریوەبەرایەتی پەروردە:

ناوی چواری:
 کۆدی فۆتایی/خویندکار:
 هۆنەری:
 فۆتای بێخانە ی/خویندگە ی:
 کۆدەگە ی:
 ژمارە ی تۆماری گشتی:
 زامانی خویندن:

ئە نجامی ئە زموونە کانی پۆلی یاز دەهەمی ئامادەیی / بە شی وێژەیی / خویندنی رۆژ بۆ سالی (201 - 201)

بایە ت	خوین دەگە م											
	نە مری وە زری یەگە م				نە مری وە زری یەگە م				نە مری وە زری دوو دە م			
	هە سە نگی ئا نە ی یەگە م		تای ئی کەر ئە مە رێ کە م		هە سە نگی ئا نە ی یەگە م		تای ئی کەر ئە مە رێ کە م		هە سە نگی ئا نە ی دوو دە م		تای ئی کەر ئە مە رێ کە م	
	10	20	10	60	10	20	10	60	10	20	10	60
ئایین												
کوردی												
عەرەبی												
ئینگلیزی												
بیرکاری												
مێژوو												
جوگرافیا												
ئابووری												
هە نە سه												
کۆمپیوتەر												
وێرژش												
هونەر												

ناوی یاریبە دە ر و واژوو / بە روار / 201 / / ناوی بە رێ ژو بە ر و واژوو / مۆ ر

تیکرا = ئە نجام دە ی هە ژماری یەگە / ژماری یەگە گان
 33 =
 رێژە ی (%10) =
 ئە نجامی (1) =
 ئە نجامی (2) =
 ئە نجامی (خ) =
 ماوە ی نە مری بێ ریار = 2
 ئە نجامی (خ) = 1
 بایە تی پە رینە وە
 ئە نجامی کۆ تایی

خشته‌ی ژماره (۵) پۆلی (۱۰) ی زانستی بو خۆیندنی رۆژ

حکومه‌تی هه‌ڕێسی کوردستان-عێراق
 وزارتێتی په‌روه‌رده
 به‌ریزه‌بهرایه‌تی گشتی په‌روه‌رده‌ی :
 به‌ریزه‌بهرایه‌تی په‌روه‌رده‌ی :

ناوی چواری :
 کۆدی قوتایی/خۆیندکار :
 قوتای به‌خانه‌ی/خۆیندنگه‌ی :
 هۆبه‌ی :
 ره‌گه‌ز :
 کۆده‌گه‌ی :
 ژماره‌ی تۆماری گشتی :
 زمانێ خۆیندن :

نه‌ نچاسی نه‌زمونه‌کانی پۆلی ده‌یه‌سی ئاماده‌یی / به‌شی زانستی / خۆیندنی رۆژ بۆ ساڵی (201 - 201)

بایه‌ت	خۆلی په‌که‌م						خۆلی دووهم					
	نهمری وهرزی په‌که‌م			نهمری وهرزی دووهم			نهمری وهرزی په‌که‌م			نهمری وهرزی دووهم		
	هه‌سه‌نگاندنی په‌که‌م	هه‌سه‌نگاندنی دووهم	تایه‌نگرینه‌ی خۆتایی وهرز	نهمری خۆتایی وهرز	هه‌سه‌نگاندنی په‌که‌م	هه‌سه‌نگاندنی دووهم	تایه‌نگرینه‌ی خۆتایی وهرز	نهمری خۆتایی وهرز	هه‌سه‌نگاندنی په‌که‌م	هه‌سه‌نگاندنی دووهم	تایه‌نگرینه‌ی خۆتایی وهرز	نهمری خۆتایی وهرز
ناوین	10	20	10	100	10	20	10	100	10	20	10	100
کوردی												
عه‌ره‌یی												
ئینگلیزی												
بیرکاری												
فیزیقا												
کیمیا												
زینده‌زان												
ماف و دیموکراسی												
جینۆساید												
کۆمپیوتەر												
وهرزش												
هونه‌ر												

ناوی یازیده‌ده‌ر و واژوو	به‌روار / / 201	ناوی به‌ریزه‌بهر و واژوو	مۆز
--------------------------	-----------------	--------------------------	-----

تیکرا : نه‌ نچام دواي هه‌ژماري په‌که
 ژماره‌ی په‌که‌گان = 37

به‌ریزه‌ی (10٪) =

نه‌ نچاسی (1)

نه‌ نچاسی (2)

نه‌ نچاسی (1خ)

ماوه‌ی نهمری بریار = 0.5

نه‌ نچاسی (2خ)

بایه‌تی په‌رینه‌وه = 1

نه‌ نچاسی کۆتایی

خشته‌ی ژماره (۶) پۆلی (۱۱) ی زانستی بو خۆیندنی رۆژ

حکومه‌تی هه‌ڕێسی کوردستان-عێراق
 وزارتێتی په‌روه‌رده
 به‌ریزه‌بهرایه‌تی گشتی په‌روه‌رده‌ی :
 به‌ریزه‌بهرایه‌تی په‌روه‌رده‌ی :

ناوی چواری :
 کۆدی قوتایی/خۆیندکار :
 قوتای به‌خانه‌ی/خۆیندنگه‌ی :
 هۆبه‌ی :
 ره‌گه‌ز :
 کۆده‌گه‌ی :
 ژماره‌ی تۆماری گشتی :
 زمانێ خۆیندن :

نه‌ نچاسی نه‌زمونه‌کانی پۆلی یازده‌هه‌می ئاماده‌یی / به‌شی زانستی / خۆیندنی رۆژ بۆ ساڵی (201 - 201)

بایه‌ت	خۆلی په‌که‌م						خۆلی دووهم					
	نهمری وهرزی په‌که‌م			نهمری وهرزی دووهم			نهمری وهرزی په‌که‌م			نهمری وهرزی دووهم		
	هه‌سه‌نگاندنی په‌که‌م	هه‌سه‌نگاندنی دووهم	تایه‌نگرینه‌ی خۆتایی وهرز	نهمری خۆتایی وهرز	هه‌سه‌نگاندنی په‌که‌م	هه‌سه‌نگاندنی دووهم	تایه‌نگرینه‌ی خۆتایی وهرز	نهمری خۆتایی وهرز	هه‌سه‌نگاندنی په‌که‌م	هه‌سه‌نگاندنی دووهم	تایه‌نگرینه‌ی خۆتایی وهرز	نهمری خۆتایی وهرز
ناوین	10	20	10	100	10	20	10	100	10	20	10	100
کوردی												
عه‌ره‌یی												
ئینگلیزی												
بیرکاری												
فیزیقا												
کیمیا												
زینده‌زان												
کۆمپیوتەر												
تورکمانی												
سریانی												
وهرزش												
هونه‌ر												

ناوی یازیده‌ده‌ر و واژوو	به‌روار / / 201	ناوی به‌ریزه‌بهر و واژوو	مۆز
--------------------------	-----------------	--------------------------	-----

تیکرا : نه‌ نچام دواي هه‌ژماري په‌که
 ژماره‌ی په‌که‌گان = 36

به‌ریزه‌ی (10٪) =

نه‌ نچاسی (1)

نه‌ نچاسی (2)

نه‌ نچاسی (1خ)

ماوه‌ی نهمری بریار = 1

نه‌ نچاسی (2خ)

بایه‌تی په‌رینه‌وه = 1

نه‌ نچاسی کۆتایی

خشتهی ژماره (۹) پۆلی (۱۰) ی زانستی بۆ خویندنی ئیواران

..... هۆبە: ناوی چواری :
 رەگەز: کۆدی قوتایی/ خویندکار :
 کۆدەگی: قوتای بخانهی/ خویندنگە :
 زمانی خویندن : ژمارە تۆماری گشتی :

حکومەتی هەریس کوردستان - عێراق
 وەزارەتی پەروەردە
 بەریۆبەرایەتی گشتی پەروەردە :
 بەریۆبەرایەتی پەروەردە :

نەنجاسی نەزمونەکانی پۆلی دەهەمی شامادەیی/ بەشی زانستی/ خویندنی ئیواران بۆ ساڵی (201 - 201)

بایەت	خوێنی پەكەم										خوێنی دووهم																			
	نەنجاسی وەرزی پەكەم					نەنجاسی وەرزی دووهم					نەنجاسی وەرزی پەكەم					نەنجاسی وەرزی دووهم														
	نەنجاسی وەرزی پەكەم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی پەكەم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی پەكەم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی پەكەم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی پەكەم	نەنجاسی وەرزی پەكەم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی پەكەم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی پەكەم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی پەكەم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی پەكەم	نەنجاسی وەرزی دووهم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی دووهم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی دووهم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی دووهم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی دووهم	نەنجاسی وەرزی دووهم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی دووهم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی دووهم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی دووهم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی دووهم										
	10	20	10	20	10	100	80	20	100	80	20	100	80	20	100	80	20	100	80	20	100									
نایین																														
کوردی																														
عەرەبی																														
ئینگلیزی																														
بیرکاری																														
فیزیا																														
کیمیا																														
زیندەزانی																														
ماف و دیپلۆماس																														
چینۆساید																														
کۆمپیوتەر																														

ناوی یاریبەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / / ناوی بەریۆبەهر و واژوو / مۆر

خشتهی ژماره (۱۰) پۆلی (۱۱) ی زانستی بۆ خویندنی ئیواران

..... هۆبە: ناوی چواری :
 رەگەز: کۆدی قوتایی/ خویندکار :
 کۆدەگی: قوتای بخانهی/ خویندنگە :
 زمانی خویندن : ژمارە تۆماری گشتی :

حکومەتی هەریس کوردستان - عێراق
 وەزارەتی پەروەردە
 بەریۆبەرایەتی گشتی پەروەردە :
 بەریۆبەرایەتی پەروەردە :

نەنجاسی نەزمونەکانی پۆلی یازدەهەمی شامادەیی/ بەشی زانستی/ خویندنی ئیواران بۆ ساڵی (201 - 201)

بایەت	خوێنی پەكەم										خوێنی دووهم																			
	نەنجاسی وەرزی پەكەم					نەنجاسی وەرزی دووهم					نەنجاسی وەرزی پەكەم					نەنجاسی وەرزی دووهم														
	نەنجاسی وەرزی پەكەم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی پەكەم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی پەكەم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی پەكەم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی پەكەم	نەنجاسی وەرزی پەكەم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی پەكەم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی پەكەم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی پەكەم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی پەكەم	نەنجاسی وەرزی دووهم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی دووهم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی دووهم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی دووهم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی دووهم	نەنجاسی وەرزی دووهم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی دووهم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی دووهم	تایبێكی نەنجاسی وەرزی دووهم	هەسەنگانەکانی نەنجاسی وەرزی دووهم										
	10	20	10	20	10	100	80	20	100	80	20	100	80	20	100	80	20	100	80	20	100									
نایین																														
کوردی																														
عەرەبی																														
ئینگلیزی																														
بیرکاری																														
فیزیا																														
کیمیا																														
زیندەزانی																														
کۆمپیوتەر																														
تورکمانی																														
سریانی																														

ناوی یاریبەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / / ناوی بەریۆبەهر و واژوو / مۆر

خشتی ژماره (۱۱) پۆلی (۱۰) ی ویژەیی بو خویندنی ئیواران

ناوی چواری : هۆبە ی :
 کۆدی قوتایی / خویندنگان : رەگەز :
 قوتای بخانە ی / خویندنگە ی : کۆدەگە ی :
 ژمارە ی تۆمار ی گشتی : زامانی خویندن :

حوکومەتی هەرێمی کوردستان - عێراق
 وزارەتی پەروردە
 بەریوەبەرایەتی گشتی پەروردە ی :
 بەریوەبەرایەتی پەروردە ی :

ئە نجامی ئەزمونە گاش یۆنی دەهههه ناماددهی / بهشی ویژەیی / خویندنی ئیواران بو سالی (201 - 201)

بایەت	خوێنی یەگەم						خوێنی دووگەم					
	نەمرە ی وەرزی یەگەم			نەمرە ی وەرزی دووگەم			نەمرە ی وەرزی یەگەم			نەمرە ی وەرزی دووگەم		
	هەشتانگانی یەگەم	تالیکی شەمۆی کۆتایی وەرزی	نەمرە ی وەرزی دووگەم	هەشتانگانی دووگەم	تالیکی شەمۆی کۆتایی وەرزی	نەمرە ی وەرزی یەگەم	هەشتانگانی یەگەم	تالیکی شەمۆی کۆتایی وەرزی	نەمرە ی وەرزی دووگەم	هەشتانگانی دووگەم	تالیکی شەمۆی کۆتایی وەرزی	نەمرە ی وەرزی یەگەم
	10	20	10	10	20	10	10	20	10	20	10	10
ئایینی												
کوردی												
عەرەبی												
ئینگلیزی												
بیرکاری												
مێژوو												
جوگرافیا												
ئابووری												
کۆمەڵناس												
مەط و بیکراس												
جینۆساید												
کۆمپیوتەر												

تیکرا $\frac{\text{ئە نجام دۆی هەژماری یەگە}}{\text{ژمارە ی یەگە گان}} = \frac{\text{بۆیە (10)}}{\text{مۆر}}$
 $\frac{26}{\text{مۆر}} = \text{بۆیە (10)}$

ئە نجامی (1) :
 ئە نجامی (2) :
 ئە نجامی (3) :
 ئە نجامی (4) :
 ئە نجامی (5) :
 ئە نجامی (6) :
 ئە نجامی (7) :
 ئە نجامی (8) :
 ئە نجامی (9) :
 ئە نجامی (10) :

ناوی یاریهدههر و واژوو / / / 201 / / / بەروار / / / ناوی یاریهدههر و واژوو

خشتی ژماره (۱۲) پۆلی (۱۱) ی ویژەیی بو خویندنی ئیواران

ناوی چواری : هۆبە ی :
 کۆدی قوتایی / خویندنگان : رەگەز :
 قوتای بخانە ی / خویندنگە ی : کۆدەگە ی :
 ژمارە ی تۆمار ی گشتی : زامانی خویندن :

حوکومەتی هەرێمی کوردستان - عێراق
 وزارەتی پەروردە
 بەریوەبەرایەتی گشتی پەروردە ی :
 بەریوەبەرایەتی پەروردە ی :

ئە نجامی ئەزمونە گاش یۆنی نازدهههه ناماددهی / بهشی ویژەیی / خویندنی ئیواران بو سالی (201 - 201)

بایەت	خوێنی یەگەم						خوێنی دووگەم					
	نەمرە ی وەرزی یەگەم			نەمرە ی وەرزی دووگەم			نەمرە ی وەرزی یەگەم			نەمرە ی وەرزی دووگەم		
	هەشتانگانی یەگەم	تالیکی شەمۆی کۆتایی وەرزی	نەمرە ی وەرزی دووگەم	هەشتانگانی دووگەم	تالیکی شەمۆی کۆتایی وەرزی	نەمرە ی وەرزی یەگەم	هەشتانگانی یەگەم	تالیکی شەمۆی کۆتایی وەرزی	نەمرە ی وەرزی دووگەم	هەشتانگانی دووگەم	تالیکی شەمۆی کۆتایی وەرزی	نەمرە ی وەرزی یەگەم
	10	20	10	10	20	10	10	20	10	20	10	10
ئایینی												
کوردی												
عەرەبی												
ئینگلیزی												
بیرکاری												
مێژوو												
جوگرافیا												
ئابووری												
کۆمەڵناس												
مەط و بیکراس												
جینۆساید												
کۆمپیوتەر												

تیکرا $\frac{\text{ئە نجام دۆی هەژماری یەگە}}{\text{ژمارە ی یەگە گان}} = \frac{\text{بۆیە (10)}}{\text{مۆر}}$
 $\frac{26}{\text{مۆر}} = \text{بۆیە (10)}$

ئە نجامی (1) :
 ئە نجامی (2) :
 ئە نجامی (3) :
 ئە نجامی (4) :
 ئە نجامی (5) :
 ئە نجامی (6) :
 ئە نجامی (7) :
 ئە نجامی (8) :
 ئە نجامی (9) :
 ئە نجامی (10) :

ناوی یاریهدههر و واژوو / / / 201 / / / بەروار / / / ناوی یاریهدههر و واژوو

خشتہی ژماره (۱۳) تۆماری ناووسکردنی گشتی بەشی زانستی بو خویندنی ئیواران

تۆماری ناووسکردنی گشتی قۇناغی نامادەیی / بەشی زانستی / خویندنی ئیواران

کۆد و بەش و سان																							
ناوی چواری قۇناس/خویندکار	تۆماری ئیشتە جی بون				شون و مۆزۆی لە دایک بون				رەگەز	رەگەزنامە	پنناسەیی بەشی زانستیان		نەو شویندنی ئیبار	نەو شویندنی ئیبار	نەو شویندنی ئیبار	نەو شویندنی ئیبار	بەردۆی دەوام						
	پایزیگا / شاریچکە / گەرتە				پایزیگا / رۆژ / مانگ / سال						تۆمار / لا پەرە / ژ پێشە		تۆمار کردۆ	تۆمار کردۆ	تۆمار کردۆ	تۆمار کردۆ							

وینەیی رەنگا و رەنگا

نەمره و نە ئیجاسی سەلالنی درجی بون بۆ قۇناغی نامادەیی										نەمره و نە ئیجاسی سەلالنی کەوتن													
دەییاسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)			
بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس
ناوی				کۆی				کۆی				کۆی				کۆی				کۆی			
پەرزەپەرە				پەرزەپەرە				پەرزەپەرە				پەرزەپەرە				پەرزەپەرە				پەرزەپەرە			
پاڵاوی				پاڵاوی				پاڵاوی				پاڵاوی				پاڵاوی				پاڵاوی			
تۆماری				تۆماری				تۆماری				تۆماری				تۆماری				تۆماری			

خشتەیی ژماره (۱۴) تۆماری ناووسکردنی گشتی بەشی ویزەیی بو خویندنی ئیواران

تۆماری ناووسکردنی گشتی قۇناغی نامادەیی / بەشی ویزەیی / خویندنی ئیواران

کۆد و بەش و سان																							
ناوی چواری قۇناس/خویندکار	تۆماری ئیشتە جی بون				شون و مۆزۆی لە دایک بون				رەگەز	رەگەزنامە	پنناسەیی بەشی ویزەیی		نەو شویندنی ئیبار	نەو شویندنی ئیبار	نەو شویندنی ئیبار	نەو شویندنی ئیبار	بەردۆی دەوام						
	پایزیگا / شاریچکە / گەرتە				پایزیگا / رۆژ / مانگ / سال						تۆمار / لا پەرە / ژ پێشە		تۆمار کردۆ	تۆمار کردۆ	تۆمار کردۆ	تۆمار کردۆ							

وینەیی رەنگا و رەنگا

نەمره و نە ئیجاسی سەلالنی درجی بون بۆ قۇناغی نامادەیی										نەمره و نە ئیجاسی سەلالنی کەوتن													
دەییاسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)		پایزیگەسی نامادەیی (201 - 201)			
بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس	بەیات	یەگە	نەمره	نە ئیجاس
ناوی				کۆی				کۆی				کۆی				کۆی				کۆی			
پەرزەپەرە				پەرزەپەرە				پەرزەپەرە				پەرزەپەرە				پەرزەپەرە				پەرزەپەرە			
پاڵاوی				پاڵاوی				پاڵاوی				پاڵاوی				پاڵاوی				پاڵاوی			
تۆماری				تۆماری				تۆماری				تۆماری				تۆماری				تۆماری			

خشتەى ژمارە (۱۵) پۆلى (۱۰) ى زانستى بۆ خویندىنى تورکمانى

حکومتى ھەريئى كوردستان-عيراق
 وزارتى پەروردە
 بەريۆبەرايەتى گشتى پەروردەى:

ناوى چوارى :
 كۆدى قوتايى/خويندكار :
 هوتا بىخانى/خويندگەى :
 ژمارەى تۆمارى گشتى :
 ھۆيەى :
 رەگەز :
 كۆدەگەى :
 زمانى خویندن :

(201 - 201) نەنجاسى نەزمونەكانى پۆلى ديهەى نامادىي/بەشى زانستى /خويندىنى تورکمانى بۆ سانى

بایەت	خونى يەكەم						خونى دووم						نەنجاسى كۆتايى پۆلى (2خ)	پینچ نەمرى پىريار	ژمارەى يەكە	نەنجاسى بایەتكان دواى ھەرمارى يەكە
	نەمرى وەرزى يەكەم			نەمرى وەرزى دووم			نەمرى وەرزى يەكەم			نەمرى وەرزى دووم						
	ھەسەنگاندى يەكەم	تالچىكر دىمەرى پۆلى	نەمرى كۆتايى وەرز	ھەسەنگاندى دووم	تالچىكر دىمەرى پۆلى	نەمرى كۆتايى وەرز	ھەسەنگاندى يەكەم	تالچىكر دىمەرى پۆلى	نەمرى كۆتايى وەرز	ھەسەنگاندى دووم	تالچىكر دىمەرى پۆلى	نەمرى كۆتايى وەرز				
نايىن	10	20	60	10	20	60	10	20	60	10	20	60	100	1	36	
تورکمانى														2		
كوردى														3		
عەرەبى														4		
ئینگىلىزى														5		
بىركارى														6		
فیزيا														4		
كيميا														4		
زىندانى														4		
ماف و ديمكراس														0.5		
جىئوسايد														0.5		
كۆمپيوتر														1		
وورزش														1		
ھونەر														1		

ناوى يارىدەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / ناوى بەريۆبەر و واژوو / مۆر

تیکرا: نەنجاسى بایەتكان دواى ھەرمارى يەكە = 36

ژمارەى يەكەگان =

رێژى (%10) =

نەنجاسى (وا) =

نەنجاسى (و2) =

نەنجاسى (1خ) =

ماوى نەمرى پىريار =

نەنجاسى (2خ) =

بایەتى پەريئەو =

نەنجاسى كۆتايى =

خشتەى ژمارە (۱۶) پۆلى (۱۱) ى زانستى بۆ خویندىنى تورکمانى

حکومتى ھەريئى كوردستان-عيراق
 وزارتى پەروردە
 بەريۆبەرايەتى گشتى پەروردەى:

ناوى چوارى :
 كۆدى قوتايى/خويندكار :
 هوتا بىخانى/خويندگەى :
 ژمارەى تۆمارى گشتى :
 ھۆيەى :
 رەگەز :
 كۆدەگەى :
 زمانى خویندن :

(201 - 201) نەنجاسى نەزمونەكانى پۆلى يازدەھەى نامادىي/بەشى زانستى /خويندىنى تورکمانى بۆ سانى

بایەت	خونى يەكەم						خونى دووم						نەنجاسى كۆتايى پۆلى (2خ)	پینچ نەمرى پىريار	ژمارەى يەكە	نەنجاسى بایەتكان دواى ھەرمارى يەكە
	نەمرى وەرزى يەكەم			نەمرى وەرزى دووم			نەمرى وەرزى يەكەم			نەمرى وەرزى دووم						
	ھەسەنگاندى يەكەم	تالچىكر دىمەرى پۆلى	نەمرى كۆتايى وەرز	ھەسەنگاندى دووم	تالچىكر دىمەرى پۆلى	نەمرى كۆتايى وەرز	ھەسەنگاندى يەكەم	تالچىكر دىمەرى پۆلى	نەمرى كۆتايى وەرز	ھەسەنگاندى دووم	تالچىكر دىمەرى پۆلى	نەمرى كۆتايى وەرز				
نايىن	10	20	60	10	20	60	10	20	60	10	20	60	100	1	36	
تورکمانى														2		
كوردى														3		
عەرەبى														4		
ئینگىلىزى														5		
بىركارى														6		
فیزيا														4		
كيميا														4		
زىندانى														4		
ماف و ديمكراس														1		
جىئوسايد														1		
كۆمپيوتر														1		
وورزش														1		

ناوى يارىدەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / ناوى بەريۆبەر و واژوو / مۆر

تیکرا: نەنجاسى بایەتكان دواى ھەرمارى يەكە = 36

ژمارەى يەكەگان =

رێژى (%10) =

نەنجاسى (وا) =

نەنجاسى (و2) =

نەنجاسى (1خ) =

ماوى نەمرى پىريار =

نەنجاسى (2خ) =

بایەتى پەريئەو =

نەنجاسى كۆتايى =

خشتهی ژماره (۱۶) پۆلی (۱۰) ی وێژهبی بو خۆیندنی تورکمانی

ناوی چواری: هۆبەیی:
 کۆدی قوتابیی/خۆیندنگار: رەگەز:
 قوتابخانەیی/خۆیندنگەیی: کۆدەگەیی:
 ژمارەیی تۆماری گشتیی: زمانیی خۆیندنی:

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وەزارەتی پەرورە
 بەریوەبەرایەتی گشتیی پەرورەیی:
 بەریوەبەرایەتی پەرورەیی:

(201 - 201) ئە نجامی ئەزمونەکانی یۆنی دەهەمی ئامادەیی/بەشی وێژهبی/خۆیندنی تورکمانی بۆ سالی

بایەت	خۆی پەگەم					خۆی دوووم					بەشی وێژهبی	ژمارەیی پێش	ژمارەیی پێش	بەشی وێژهبی	
	نەرمەیی وەرزەیی پەگەم					نەرمەیی وەرزەیی دوووم									
	هەڵبژێاریکەن	تانیکی	هەڵبژێاریکەن	تانیکی	نەرمەیی وەرزەیی پەگەم	هەڵبژێاریکەن	تانیکی	هەڵبژێاریکەن	تانیکی	نەرمەیی وەرزەیی دوووم					هەڵبژێاریکەن
نایین	10	20	10	60	100	10	20	10	60	100	100	2			
تورکمانی												3			
کوردی												4			
عەرەبی												4			
ئینگلیزی												5			
پێکەوتن												3			
پێکەوتن												3			
چۆنکە												3			
نایبوری												2			
کۆمەڵناس												2			
مەط و دیکراسی												0.5			
چۆنکە												0.5			
کۆمپیوتەر												2			
وەرز												1			
هونەر												1			

ناوی یاریبەر و واژوو / بەروار / 201 / / / ناوی بەریوەبەر و واژوو / مۆن

تیکرا = ئە نجامی هەمەئاری بەگە = 36
 ژمارەیی بەگەکان =
 بۆژەیی (10%) =

ئە نجامی (1) =
 ئە نجامی (2) =
 ئە نجامی (3) =
 مامۆڕە نەرمەیی پێش =
 ئە نجامی (4) =
 بایەتی پێش =
 ئە نجامی کۆتایی =

خشتهی ژماره (۱۶) پۆلی (۱۱) ی وێژهبی بو خۆیندنی تورکمانی

ناوی چواری: هۆبەیی:
 کۆدی قوتابیی/خۆیندنگار: رەگەز:
 قوتابخانەیی/خۆیندنگەیی: کۆدەگەیی:
 ژمارەیی تۆماری گشتیی: زمانیی خۆیندنی:

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وەزارەتی پەرورە
 بەریوەبەرایەتی گشتیی پەرورەیی:
 بەریوەبەرایەتی پەرورەیی:

(201 - 201) ئە نجامی ئەزمونەکانی یۆنی یازدەهەمی ئامادەیی/بەشی وێژهبی/خۆیندنی تورکمانی بۆ سالی

بایەت	خۆی پەگەم					خۆی دوووم					بەشی وێژهبی	ژمارەیی پێش	ژمارەیی پێش	بەشی وێژهبی	
	نەرمەیی وەرزەیی پەگەم					نەرمەیی وەرزەیی دوووم									
	هەڵبژێاریکەن	تانیکی	هەڵبژێاریکەن	تانیکی	نەرمەیی وەرزەیی پەگەم	هەڵبژێاریکەن	تانیکی	هەڵبژێاریکەن	تانیکی	نەرمەیی وەرزەیی دوووم					هەڵبژێاریکەن
نایین	10	20	10	60	100	10	20	10	60	100	100	2			
تورکمانی												3			
کوردی												4			
عەرەبی												4			
ئینگلیزی												5			
پێکەوتن												3			
پێکەوتن												3			
چۆنکە												3			
نایبوری												2			
کۆمەڵناس												2			
مەط و دیکراسی												1			
چۆنکە												1			
کۆمپیوتەر												1			
وەرز												1			
هونەر												1			

ناوی یاریبەر و واژوو / بەروار / 201 / / / ناوی بەریوەبەر و واژوو / مۆن

تیکرا = ئە نجامی هەمەئاری بەگە = 36
 ژمارەیی بەگەکان =
 بۆژەیی (10%) =

ئە نجامی (1) =
 ئە نجامی (2) =
 ئە نجامی (3) =
 مامۆڕە نەرمەیی پێش =
 ئە نجامی (4) =
 بایەتی پێش =
 ئە نجامی کۆتایی =

خشتهی ژماره (۱۹) پۆلی (۱۰) ی زانستی بو خویندنی سریان

ناوی چواری: هۆبەیی:
 کۆدی قوتابی/خویندکار: رەگەز:
 قوتای پەنە/خویندنگە: کۆدەگە:
 ژمارە تۆماری گشتی: زامانی خویندن:

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وەزارەتی پەرورە
 بەڕێوەبەرایەتی گشتی پەرورە:
 بەڕێوەبەرایەتی پەرورە:

(201 - 201)

نەنجاسی نەزموونەکانی پۆلی دەیەمی نامادەیی/بەشی زانستی/خویندنی سریان بۆ سالی

بایەت	خوێنی یەكەم						خوێنی دووهم						
	نەنجاسی یەكەم			نەنجاسی دووهم			نەنجاسی یەكەم			نەنجاسی دووهم			
	نەنجاسی یەكەم	تالیگەر نەزموونەکان	نەنجاسی یەكەم	نەنجاسی دووهم	تالیگەر نەزموونەکان	نەنجاسی دووهم	نەنجاسی یەكەم	تالیگەر نەزموونەکان	نەنجاسی یەكەم	نەنجاسی دووهم	تالیگەر نەزموونەکان	نەنجاسی دووهم	
ئایین	10	20	10	100	20	80	100	20	80	100	20	80	100
سریان													
کوردی													
عەرەبی													
ئینگلیزی													
بیرکاری													
فیزیا													
کیمییا													
زیندەزانی													
ماف و دیموکراس													
چینۆساید													
کۆمپیوتەر													
وەرز													
هونەر													

تیکرا = نەنجاسی یەكەم = 36

تیکرا = ژمارە یەكەم =

رێژە (٪10) =

نەنجاسی (1و) =

نەنجاسی (2و) =

نەنجاسی (1خ) =

ماوەی نەزموونەکان =

نەنجاسی (2خ) =

بایەتی پەڕینەوه =

نەنجاسی گۆتایی =

مۆر

ناوی بەڕێوەبەر و واژوو

201 / / بەروار/

ناوی یاریبەدەر و واژوو

خشتهی ژماره (۲۰) پۆلی (۱۱) ی زانستی بو خویندنی سریان

ناوی چواری: هۆبەیی:
 کۆدی قوتابی/خویندکار: رەگەز:
 قوتای پەنە/خویندنگە: کۆدەگە:
 ژمارە تۆماری گشتی: زامانی خویندن:

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وەزارەتی پەرورە
 بەڕێوەبەرایەتی گشتی پەرورە:
 بەڕێوەبەرایەتی پەرورە:

(201 - 201)

نەنجاسی نەزموونەکانی پۆلی یازدەهەمی نامادەیی/بەشی زانستی/خویندنی سریان بۆ سالی

بایەت	خوێنی یەكەم						خوێنی دووهم						
	نەنجاسی یەكەم			نەنجاسی دووهم			نەنجاسی یەكەم			نەنجاسی دووهم			
	نەنجاسی یەكەم	تالیگەر نەزموونەکان	نەنجاسی یەكەم	نەنجاسی دووهم	تالیگەر نەزموونەکان	نەنجاسی دووهم	نەنجاسی یەكەم	تالیگەر نەزموونەکان	نەنجاسی یەكەم	نەنجاسی دووهم	تالیگەر نەزموونەکان	نەنجاسی دووهم	
ئایین	10	20	10	100	20	80	100	20	80	100	20	80	100
سریان													
کوردی													
عەرەبی													
ئینگلیزی													
بیرکاری													
فیزیا													
کیمییا													
زیندەزانی													
کۆمپیوتەر													
هونەر													
وەرز													

تیکرا = نەنجاسی یەكەم = 36

تیکرا = ژمارە یەكەم =

رێژە (٪10) =

نەنجاسی (1و) =

نەنجاسی (2و) =

نەنجاسی (1خ) =

ماوەی نەزموونەکان =

نەنجاسی (2خ) =

بایەتی پەڕینەوه =

نەنجاسی گۆتایی =

مۆر

ناوی بەڕێوەبەر و واژوو

201 / / بەروار/

ناوی یاریبەدەر و واژوو

خشته‌ی ژماره (۲۱) پۆلی (۱۰) ی ویژه‌یی بو خویندنی سریان

ناوی چواری : هۆیه‌ی :
 کۆدی قوتابن / خویندنگار : رهگه‌ز :
 قوتابخانه‌ی / خویندنگه‌ی : کۆده‌نگه‌ی :
 ژماره‌ی تۆماری گشتی : زمانه‌ی خویندن :

حکومه‌تی ههرێمی کوردستان - عێراق
 وهزاره‌تی پەرۆده
 په‌ڕۆیه‌ڕایه‌تی گشتی پەرۆده‌ی :
 په‌ڕۆیه‌ڕایه‌تی پەرۆده‌ی :

(201 - 201)

بایه‌ت	خویندنی									
	خویندنی یه‌گه‌م					خویندنی دووهم				
	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م		نهمه‌ی وه‌زی دووهم		نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م		نهمه‌ی وه‌زی دووهم		نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	
	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم
ناوبین	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
سریان	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
کوردی	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
عهره‌یی	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ئینگلیزی	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
بیرگاری	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
میژوو	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
جوگرافیا	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
نابیری	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
کۆمه‌تناس	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
مهد و دیمکراسی	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
جینۆسیاید	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
کۆمپیوتەر	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
وه‌زش	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
هونه‌ر	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ناوی یاریده‌ده‌ر و واژوو / په‌روان / 201 / / ناوی په‌ڕۆیه‌ڕ و واژوو / مۆر

تیکرا : $\frac{\text{نه‌نجاده‌ی هه‌ژماری یه‌گه}}{\text{ژماره‌ی یه‌گه‌کان}} = \frac{\text{بۆیه‌ی}}{\text{کۆده‌نگه‌ی}}$
 $\frac{34}{\text{...}} = \frac{\text{...}}{\text{...}}$
 بۆیه‌ی (10%) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی (1) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی (2) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی (خ) (1) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 ماوه‌ی نهمه‌ی بریار : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی (خ) (2) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 بایه‌تی په‌ڕینه‌وه : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی کۆتایی : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$

خشته‌ی ژماره (۲۲) پۆلی (۱۱) ی ویژه‌یی بو خویندنی سریان

ناوی چواری : هۆیه‌ی :
 کۆدی قوتابن / خویندنگار : رهگه‌ز :
 قوتابخانه‌ی / خویندنگه‌ی : کۆده‌نگه‌ی :
 ژماره‌ی تۆماری گشتی : زمانه‌ی خویندن :

حکومه‌تی ههرێمی کوردستان - عێراق
 وهزاره‌تی پەرۆده
 په‌ڕۆیه‌ڕایه‌تی گشتی پەرۆده‌ی :
 په‌ڕۆیه‌ڕایه‌تی پەرۆده‌ی :

(201 - 201)

بایه‌ت	خویندنی									
	خویندنی یه‌گه‌م					خویندنی دووهم				
	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م		نهمه‌ی وه‌زی دووهم		نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م		نهمه‌ی وه‌زی دووهم		نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	
	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم	نهمه‌ی وه‌زی یه‌گه‌م	نهمه‌ی وه‌زی دووهم
ناوبین	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
سریان	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
کوردی	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
عهره‌یی	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ئینگلیزی	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
بیرگاری	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
میژوو	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
جوگرافیا	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
نابیری	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
هه‌سه‌فه	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
کۆمپیوتەر	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
وه‌زش	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
هونه‌ر	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ناوی یاریده‌ده‌ر و واژوو / په‌روان / 201 / / ناوی په‌ڕۆیه‌ڕ و واژوو / مۆر

تیکرا : $\frac{\text{نه‌نجاده‌ی هه‌ژماری یه‌گه}}{\text{ژماره‌ی یه‌گه‌کان}} = \frac{\text{بۆیه‌ی}}{\text{کۆده‌نگه‌ی}}$
 $\frac{35}{\text{...}} = \frac{\text{...}}{\text{...}}$
 بۆیه‌ی (10%) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی (1) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی (2) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی (خ) (1) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 ماوه‌ی نهمه‌ی بریار : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی (خ) (2) : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 بایه‌تی په‌ڕینه‌وه : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$
 نه‌نجامی کۆتایی : $\frac{\text{...}}{\text{...}} = \text{...}$

خشتهی ژماره (۲۵) پۆلی (۱۰) ی زانستی بۆ خویندنی بههره‌داران

ناوی چواری : هۆبەتی :
 کۆدی قوتابیس/خویندکار : رەگەز :
 قوتابخانە/خویندنگە : کۆدەگە :
 ژمارە تۆماری گشتی : زمانێ خویندن :

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وزارەتی پەروردە
 بەرێوەبەرایەتی گشتی پەروردە :
 بەرێوەبەرایەتی پەروردە :

(201 - 201)

نەنجاسی نەزمۆنەکانی پۆلی دەیەمی ئامادیی/بەشی زانستی/خویندنی بههره‌داران بۆ سالی ()

بایەت	خۆی پەگەم						خۆی دوووم						نەنجاسی خۆی پەگەم					
	نەنجاسی پەگەم			نەنجاسی دوووم			نەنجاسی پەگەم			نەنجاسی دوووم								
	نەنجاسی پەگەم	تالیگۆرندەوی کۆتایی پەرز	نەنجاسی پەگەم	نەنجاسی پەگەم	تالیگۆرندەوی کۆتایی پەرز	نەنجاسی دوووم	نەنجاسی پەگەم	تالیگۆرندەوی کۆتایی پەرز	نەنجاسی پەگەم	نەنجاسی دوووم	نەنجاسی پەگەم	تالیگۆرندەوی کۆتایی پەرز						
نایین	10	20	10	10	20	10	100	100	60	10	20	10	100	100	60	10	20	10
کوردی																		
عەرەبی																		
ئینگلیزی																		
بیرگاری																		
فیزیقا																		
کیمییا																		
زینەدزانی																		
ماف و دیموکراسی																		
جیئۆساید																		
کۆمپیوتەر																		
ورزش																		
هونەر																		

ناوی یاریبەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / / ناوی بەرێوەبەر و واژوو / مۆر

خشتهی ژماره (۲۶) پۆلی (۱۱) ی زانستی بۆ خویندنی بههره‌داران

ناوی چواری : هۆبەتی :
 کۆدی قوتابیس/خویندکار : رەگەز :
 قوتابخانە/خویندنگە : کۆدەگە :
 ژمارە تۆماری گشتی : زمانێ خویندن :

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وزارەتی پەروردە
 بەرێوەبەرایەتی گشتی پەروردە :
 بەرێوەبەرایەتی پەروردە :

(201 - 201)

نەنجاسی نەزمۆنەکانی پۆلی یازدەهەمی ئامادیی/بەشی زانستی/خویندنی بههره‌داران بۆ سالی ()

بایەت	خۆی پەگەم						خۆی دوووم						نەنجاسی خۆی پەگەم					
	نەنجاسی پەگەم			نەنجاسی دوووم			نەنجاسی پەگەم			نەنجاسی دوووم								
	نەنجاسی پەگەم	تالیگۆرندەوی کۆتایی پەرز	نەنجاسی پەگەم	نەنجاسی پەگەم	تالیگۆرندەوی کۆتایی پەرز	نەنجاسی دوووم	نەنجاسی پەگەم	تالیگۆرندەوی کۆتایی پەرز	نەنجاسی پەگەم	نەنجاسی دوووم	نەنجاسی پەگەم	تالیگۆرندەوی کۆتایی پەرز						
نایین	10	20	10	10	20	10	100	100	60	10	20	10	100	100	60	10	20	10
کوردی																		
عەرەبی																		
ئینگلیزی																		
بیرگاری																		
فیزیقا																		
کیمییا																		
زینەدزانی																		
کۆمپیوتەر																		
ورزش																		
هونەر																		

ناوی یاریبەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / / ناوی بەرێوەبەر و واژوو / مۆر

شەشەم: دەرچوون و دەرئەچوون لە قوناعی ئامادەیی

۱. قوتابی/خویندکار لە پۆلەکانی (۱۰ ، ۱۱) ی ئامادەیی بە دەرچوو ھەژماردەکریت ئەگەر لە ھەموو بابەتەکان دەرچوو بییت
۲. قوتابی/خویندکار ئەگەر لە ھەموو بابەتەکان دەرچوو بییت و یەکیەک لە بابەتەکانی (۴۰) نمرە بە سەرھەوی ھەبییت بە دەرچوو ھەژماردەکریت لە خولی یەكەم یا دووھم.
۳. قوتابی/خویندکار لە خولی دووھم ئەگەر لە ھەموو بابەتەکان دەرچوو بییت و یەکیەک لە بابەتەکانی (۴۰) نمرە کەمتری ھەبییت بە دەرئەچوو ھەژماردەکریت لەو سائدا.
۴. قوتابی/خویندکار خانی (۲) سەرھەوی بۆ ھەییە سوود لە (۵) نمرە ی بریار وەرگیریت بە مەبەستی گەیاندن بە (۴۰) نمرە

حەوتەم: نمرە ی بریار لە قوناعی ئامادەیی پۆلەکانی (۱۰ ، ۱۱):

- ۱- لە پۆلەکانی (۱۰ ، ۱۱) تەنھا پینج (۵) نمرە ی بریار دەدریت بۆ چارەسەری نمرە ی تراز (حرج) و دەخریتە سەر ئە نجامی کوششی سالانە ی بابەتەکان لە خولی یەكەمداوەك لە رینماییهکاندا ھاتوو ھەركاتیك پینوستی پی ی بییت.
- ۲- قوتابی/خویندکار مافی ھەییە سوود لە (۵) نمرە ی بریار وەرگیریت لە خولی یەكەم یا دووھم بۆ مەبەستی دەرچوون بە پیی رینماییهکان.
- ۳- ماوہ لەو (۵) نمرە یە لە خولی دووھمدا سوودی ئی وەردەگیریت لە ھەمان سائدا، ھەرودھا بۆ ھەردوو بابەتی کوردی و عەرەبیش بۆ گەراوھکان و ھاتووانی دەرھەوی ھەریم بە پی ی زنجیرە ی سائەکان وەك لە رینماییهکاندا ھاتوو.

ھەشتەم: چاککردنی تیکرا

- ۱- أ- دەرچووانی قوناعی ئامادەیی سائی خویندنی (۲۰۱۳- ۲۰۱۴) کە یەكەم سال بوو بریار بۆ پرۆسە ی چاککردنی تیکرا درا و بە سەرھەوی ئەگەر نمرە ی دەرچوونیان ھەر چەند بییت بۆیان ھەییە لە ھەردوو خولی سائی دواتر وە تەنھا بۆیەك سال تیکرای بەرزیکە نەوہ .
- ب- ئەگەر قوتابی و خویندکار لە خولی یەكەمی تاقیکردنەوہ ی گشتی سائی چاککردنی تیکرا دەرچوو ئەوا بۆی نییە لە خولی دووھمی ھەمان سائەدا بەشدار ی بکاتەوہ .
- ت- پینوستە لە ھەموو وانەکان تاقیکردنەوہ بکاتەوہ نەك چەند بابەتیك ھەلبژیریت.
- پ- قوتابی و خویندکار لە یەك سال زیاتر بۆی نییە تاقیکردنەوہ ی چاککردنی تیکرا بدات ئەویش تەنھا ئەو سائە ی پاش سائی بە دەستھینانی دەرچوونییەتی لە قوناعی ئامادەیی (واتە نابیت پچران ھەبییت لە نیوان سائی دەرچوون و سائی ئە نجامدانی تاقیکردنەوہ ی چاککردنی تیکرا)
- ۲- ریزە ی ۲۰٪ نمرەکانی ھەردوو پۆلی (۱۰ ، ۱۱) ی ئامادەیی وەکو خۆی دەمینیتەوہ و دەچیتە سەر ئە نجامی تاقیکردنەوہ ی گشتی ئەو سائە ی ھەلبەبژیریت .
- ۳- قوتابی/خویندکار بۆی نییە فۆرمی زانکۆ لاین پرېکاتەوہ بە مەبەستی وەرگیران لە کولێج و پەیمانگاکان لەو سائەدا (سائی چاککردنی تیکرا) .
- ۴- قوتابی/خویندکار پینوستە تا ۱/۱ بریاری یەكلاکەرەوہ ی خۆی پێشکەش بە پەرودەکە ی بکات بۆ ئەو مەبەستە .
- ۵- دوا ی بریار دان پینوستە لە رینگای قوتابخانە/خویندنگاگە یەوہ داواکاری پێشکەش بە بەرپۆسە بەرایەتی پەرودە ی قەزاکە ی بکات و بە شیوہ ی دەرەکی تاقیکردنەوہ بکاتەوہ ، و بۆ ئەو مەبەستەش راستە خۆ فۆرمی تاییەت پر بکاتەوہ .
- ۶- قوتابی و خویندکار سەرپشک دەبن لە ھەلبژاردنی نمرە ی یەك لەو دوو سائە ی وە کامیان زیاتر بوو .

۷- قوتابی و خویندکار نه گهر له سائی دهرچوونی به خشرا بوو له بابه تیك و هیان دوو نهوا له کاتی نه نجامدانی تاقیکردنه وه چاککردنی تیکرا مافی پاریزراو ده بیټ له و به خشینه واته له چه ند بابه تی له سائی دهرچوونی تاقیکردنه وهی نه نجام دابیټ له هه مان نه و بابه تانه تاقیکردنه وهی چاککردنی تیکرا نه نجام دمهاته وه .

۸- قوتابی و خویندکار نه گهر له ههردوو بابه تی کوردی و عه ره بی سائی پیټجه م و شه شه میان بوو (واته : مسته و فی بوون) که پیویسته (۵۰) و به سه ره وه بهین نه گهر نمره زیاتریان هینا له تاقیکردنه وهی چاککردنی تیکرا وه هه چه ند بوو نهوا بویان هه ژمار ناکریت ناچیته کیپرکی وهرگرتن له کولیح و په یمانگاگان واته هه ره به (مسته و فی ده مینینه وه) .

۹- قوتابی و خویندکار نه گهر له تاقیکردنه وهی چاککردنی تیکرا گزی بکات نه وه بر وانه می سائی پیشتیشی له ده ست ددهات و پیویسته جاریکی تر به ریگای تاقیکردنه وهی به رای به شداری تاقیکردنه وهی گشتی بکات و بر وانه مه که ی به ده ست بهینیته وه .

۱۰- نه گهر قوتابی / خویندکار نه وهی تاقیکردنه وهی چاککردنی تیکرا نه نجامددهات به ههردوو خولی یه که م و دووه می تاقیکردنه وه گشتیبه کانی سائی چاککردنی تیکرا دهرنه چوو نهوا نمره سائی پیشووی بو هه ژمار ده کریت .

۱۱- نه و قوتابی خویندکارانه می سائی دهرچوونیان له کولیح و په یمانگاگان وهرناگیرین بویان هه یه نه م تاقیکردنه وهی به نجام بدن ته نها له سائی دواتر به هه مان مهرجه کانی پیشووپاش هینانی :

ا- پشتگیری له زانکو لایه ن به وهرنه گرتیان .

ب- پشتگیری قوتا بخانه و خویندنگا به وهی که هیچ بر وانه یه کی پی نه دراوه بو کولیح و په یمانگاگان حکومتی ناحکومی

۱۲- نه وانه ی پاشگه ز دهنه وه له نه نجامدانی نه م تاقیکردنه وهی بویان هه یه تا به رواروی ۳/۱ ی سائی خویندن بکشینه وه .

۱۳- نه و بریاره سالانی پیش ۲۰۱۳-۲۰۱۴ ناکریته وه وه به هیچ شیوه یه که مافی داواکاریان نیبه چونکه داواکاریه کانیان له گه ل ناوه روکی نه م پروسه ناگونجیت .

نویه م : گزی کردن له قوناعی ناماده یی

۱- گزی له هه ره بابه تیك له تاقیکردنه وهی نووسینه کی نیوهی وهرزه کاندای سفری دهریتتی نه و بابه ته .

۲- گزی له تاقیکردنه وهی نووسینه کی کوتایی وهرز سفری دهریتتی ، له خولی دووه مدها له پوله کانی (۱۰ - ۱۱) له و بابه ته له

سه ر (۸۰) نمره تاقیکردنه وه دووباره ده کاته وه جگه له وانه ی پاش دهره یانی تیکرا دهرده چن و هه ره هه موویان له کاتی

دهرچووندا هه چه ند نمره وهریگرن له و بابه ته ته نها (۵۰) یان بو هه ژمار ده کریت به نمره ی هه لسه نگاندنیشه وه .

۳- گزی له یه که بابه ت له تاقیکردنه وهی خولی دووه مدها نه نجامده ره که ی به دهرنه چوو هه ژمار ده کریت له و سانه دا .

۴- گزی له یه که بابه ت له تاقیکردنه وهی گشتی ناماده یی له خولی یه که م یان دووه م نه نجامده ره که ی له و سانه دا به دهرنه چوو

هه ژمار ده کریت بو نه م مه به سته ش پیویسته به ریوه به ری هو ل و یاریده رو چاودیری که رت راپورتیک بنووسن بو کونترول

به راشکاو ی نه مه ده ستیشان بکه ن و واژووی بکه ن دواتریش راپورته که پاشگه زی بو نیبه ، و پیویسته نه نجامده ره که ی سائی

دواتر له هه موو بابه ته کان تاقیکردنه وه که دووباره بکاته وه به پیی رینماییه کان .

۵- قوتابی / خویندکاری یه که بابه تی و دوو بابه تی نه گهر گزی بکات له تاقیکردنه وهی گشتیدا به دهرنه چوو له و سانه دا هه ژمار

ده کریت و تاقیکردنه وه کانی پیشووی هه لده وه شیته وه و پیویسته سائی دواتر به ریگای تاقیکردنه وهی به رای له هه موو

بابه ته کان مافی به شداری بوون به ده ست بهینیته وه و تاقیکردنه وه دووباره بکاته وه .

دهبەم / تاقىکردنە وەکانى قوتابى / خویندکاری گەراوە بۆ ھەرێم / تايبەت بە قوناعى نامادەبى

لەبابەتەکانى كوردى و عەرەبى بۆ قوتابخانەکانى حكومى و ناحكومى و ئىنتەرنەشنال

- ١) لە سالى يەكەمى گەرانەوێ قوتابى و خویندكار كەمترین نەمرى دەرچوون (٢٠) نەمرە دەبێت، و بەرزترین نەمرى دەرچوون ١٠٠ نەمرە يە.
- ٢) لە سالى دووھەمى گەرانەوێدا كەمترین نەمرى دەرچوون (٣٠) نەمرە دەبێت و بەرزترین نەمرى دەرچوون (١٠٠) نەمرە يە.
- ٣) لە سالى سێ يەم و چوارھەمى گەرانەوێدا كەمترین نەمرى دەرچوونى (٤٠) نەمرە دەبێت و بەرزترین نەمرى دەرچوون (١٠٠) نەمرە يە.
- ٤) بۆ سوود وەرگرتن لە خالەكانى (١، ٢، ٣) سەرھوھ پيويستە لەو وولاتەى ئى گەراوەتەوھ سى سالى خویندبىت و پولى برى بىت و بە پيى ئەو بروننامەيەى ئەگەل خویدا هیناوتەتەوھ پولى بۆ ديارى دەكرىت، وە كەمتر لە سى سال ئەو رينمايە نايگرىتەوھ.
- ٥) لەكاتى گواستنەوھى گەراوەكان بۆ ھەر قوتابخانەيەك پيويستە لە بروننامەى گواستنەوھىدا نامازە بە سالى گەرانەوھ بكرىت و بە پيچەوانەوھ بەرپۆھبەر بەرپرسە ئى.
- ٦) خالەكانى (١، ٢، ٣، ٤، ٥) سەرھوھ مەرجى بەشداربوون دەبێت لە تاقىکردنەوھ گشتىيەكاندا بە پى زنجىرەى سائە ديارىكرەوھكان. واتە بۆ بەشدارى لە تاقىکردنەوھى گشتى ئەگەر گەراوە سالى يەكەم بوو ئەو پيويستە (٢٠) نەمرى ھەبىت بۆ وەرگرتنى مافى بەشدارى وە ئەگەر دووھەم سالى بىت بۆ وەرگرتنى مافى بەشدارى كردن پيويستە (٣٠) نەمرە ھەبىت، سالى سێ يەم و چوارھەم پيويستە (٤٠) نەمرى ھەبىت ئەگەر ھەر سالىك لەو چوار سائە گەيشتە پولى (١٢) سالى نامادەبى لە تاقىکردنەوھى گشتى دەبەخشىت.
- ٧) لە سالى پينجەم و شەھەمى گەرانەوھىدا دەبىت (٥٠) نەمرە بۆ دەرچوون بە دەست بەيىت ئەگەر ھەر سالىك لەو دوو سائە بەشدارى تاقىکردنەوھى پولى (١٢) سالى نامادەبى بكات ئەو نەمرەيەى بە دەستى دەھيىت بۆ كىبرىكى وەرگرتن لە زانكوو پەيمانگەكاندا ھەژمار ناكرىت ھەر چەند و دەست بەيىت. دواى شەھەم سالى وەك قوتابى / خویندکاری ناسايى نەمرەكانى كوردى و عەرەبى ھەژمار دەكرىت بۆ كىبرىكى وەرگرتن.
- ٨) گەراوەى وولاتانى عەرەبى و دەرھوھى ھەرێم لە عىراقدا تەنھا لە بابەتى كوردىدا ئەم رينمايە بە پيى برگەكانى خالەكانى (١ تا ٧) سەرھوھەيانگرىتەوھ.
- ٩) قوتابخانە / خویندنگاكان بۆيان نىھ بەبى بەرابەر كردنى بروننامە گەراوەكان ياهاتووان بۆ ھەرێم وەرگرن و بەرپۆھبەر بەرپرسە ئى.
- ١٠) بۆيان ھەيە قوتابى / خویندکاری ھاتووى عىراق كە خەلكى پارىزگاكانى ھەرێمى كوردستان بنبەريگای ب. گشتى پەرورەدەكانى نوھريانگرن بە پى بروننامەكانى وە پيويستە راستاندنيان بۆ بكرىت و بەرپۆھبەر بەرپرسە ئى.
- ١١) پيويستە گەراوەكانى قوناعى نامادەبى لەكاتى چوون بۆ ھەر قوتابخانەيەككە بە پرۇگرامى وەزارەتى پەرورەدە دەخوينن نەمرەكانى ئە پولى دەيەمەوھ ئەگەل خويان بەيىنەوھ چونكە ريزەى نەمرەكانى ئە پولى (١٠) سالى نامادەبىيەوھ ھەژماردەكرىت.
- ١٢) ئەوانەى ئە پولى (١٠) يەم گەراونەتەوھ و بۆ مەبەستى ھەژماركردنى ريزەى (١٠٪) لە بابەتەكانى كوردى و عەرەبى وە يا تەنھا كوردى بە پى زنجىرەى سائەكانى گەرانەوھيان ھەر نەمرەيەك بە دەست بەيىن ھەر ئەو نەمرەيەيان بۆ ھەژماردەكرىت ئەگەر نەمرى دەرچوونىيان بە دەست ھيىابىت بەلام ئەگەل بروننامەى نامادەبى ريزەى ئەو بابەتەنە يونىتەكانىيان بۆ ھەژمارناكرىت ئەگەل رەچاوكردنى خالى (٤ و ٥) سەرھوھ.
- ١٣) ئەو گەراوانەى يەك سالى بەرايى (تەھيدى) لە قوتابخانەكانىيان دەخوينن بە يەككە ئەو چوار سائە ھەژماردەكرىت دەرچوونىيان لەسەر (٥٠) نەمرە دەبىت ئەو سائەدا.

يائزەھەم: لىژنەي تاقىكردنەۋەكانى قوتا بخانە / خويندنگاكان - تايەت بە قوناعى نامادەيى

(۱) لىژنەي تاقىكردنەۋەكان بەسەرۋكايەتى بەرپوۋەبەرۋە ئەندامىتى يارىدەدەرى كاروبارى قوتابيان و پىنج (بە پىي ژمارەي قوتابيانى قوتابخانە) مامۇستاي تر تىپەر نەكات كەدەستەي مامۇستايان دەستىشانيان دەكات بۇسەرپەشتى كىردى تاقىكردنەۋەكانى كۆتايى ھەردوۋ وەرزى سال و خولى دووم و بەرپوۋەچوۋنى بەباشترىن شىۋە و دەرهينانى نمرەكانى كۆتايى و تۆماركىردىيان لەتۆمارەكانوراگەياندى ئەنجامەكانى تاقىكردنەۋە بە شىۋەي نووسىنەكى تىادا ئاستى قوتابيان و پىش كەوتىيان دەستىشان دەكات، ئەۋلىژنەيە پىكەۋە بەرپىسيان لە پاراستنى نەينىبەكانى تاقىكردنەۋەكان ۋە ھەر ھەئەيەك لە ئەنجامەكانى رووبدات .

(۲) پىۋىستە ئەنجامەكان لە قوناعى نامادەيى بە كارت و مۇرى قوتابخانە بدىتەۋە بە قوتابى/خويندكار ۋە ھەر گۇرانكارىيەك لە ئەنجامدا بە پىي ي برپارى لىژنەي لىكۆلىنەۋە نەبىت رىگاي پىنادىت و لىژنەي سەرەۋە پىكەۋە بەرپىسيان لە ھەئەكان .

(۲، ۱) خالى (۲ ، ۱) سەرەۋە ئەۋ قوتابخانە ناھكومىيەكان دەگرىتەۋە كە پرۇگرامى ھەرىم دەخوينن .

دوانزەھەم: نەركەكانى لىژنەي تاقىكردنەۋە قوتا بخانە لە كاتى ئەنجامدانى تاقىكردنەۋەكان

(۱) ۋەرگرتنى پرسىيارەكانى خولى دووم و ۋەلامەكانىيان لەگەل پرسىيارەكانى خولى يەكەم ۋەلامەكانىيان بەمۇركراۋى و بەداخراۋى لە مامۇستاي بابەت لەگەل پاراستنى نەينىبەكانىيان ، و لىژنەي تاقىكردنەۋەكان پىكەۋە بەرپىسيان لىي .

(۲) بەدواداچوۋن سەرپەشتى كىردى پىداچوۋنەۋە بە ۋەلامى نموونەيى و راستى بۇھەموۋ بابەتەكان ۋدابەشكىردى نمرە بەسەرپىسيار ۋلقەكانى بە پىي رىنمايەكان .

(۳) نەينى كىردى تىنووسە ئەزموونىيەكان لە تاقىكردنەۋەكانى كۆتايى ۋەرزەكان .

(۴) سەرپەشتىكىردى وردى ئەنجامدانى پشكىن و ھەژماركىردى نمرەكان بە پىي ۋەلامە نموونەيىەكان .

(۵) راگەياندىن ۋدابەشكىردى ئەنجامەكان بە پىي رىنمايەكان .

(۶) تۆماركىردى نمرەي تاقىكردنەۋەكانى كۆتايى ھەردوۋ وەرزى و كۆشى سالانەي خويندكاران و راگەياندىن ئەنجامەكان و ناردىيان بە شىۋەي نووسراۋ بۇدايىبابەكان .

(۷) نامادەكىردى راپۇرتىكى گشتگرى سالانەي تايەت بە تاقىكردنەۋەكان كە تىايدا ئاستى قوتابيان خويندكاران و

نامارىتايەتەتەئەنجامەكان و پەيوەندىيان بە پرۇسەي فىركارىيەۋە بەراۋوردكرابىت .

سيانزەھەم: چەندىرئىنمايەكى تايەت بە پۇلە ناكۆتايەكانى قوناعى نامادەيى

۱- تاقىكردنەۋەكان بە پىي تايەتەندىتى بابەتەكان و رىنمايەكانى ۋەزارەتى پەروەردە بە نووسىن و زارەكى و پراكتىكىنەنجام دەدرىن نەۋەش بە پىي پىۋىستى بابەت و قوناع و برپارى ھەئەسەنگاندن .

۲- ھەئەسەنگاندنەكان و تاقىكردنەۋەي نىۋەي ۋەرز لەلايەن مامۇستاي بابەتەكانەۋە ئەنجام دەدرىن، بەلامتاقىكردنەۋەكانى كۆتايى ۋەرزبۇ پۇلە ناكۆتايەكان لەلايەن ئەۋ لىژنەۋە سەرپەشتى دەكرىن كە بۇ مەبەستى تاقىكردنەۋە ووردىيىنى پىكەتوۋن بە پىي سىستەمى نامادەيى، بىجگە ئەۋ دەركىيانەي گەيشتوۋنە (۱۲) نامادەيى كە بە پىي رىنمايە دەركى بەشدارى تاقىكردنەۋە دەكەن .

۳- دەستەي مامۇستايان چەند لىژنەيەك لە مامۇستاكانى پسپۇرى بابەت يا ئەۋ پسپۇرىيانەي نىزىكن لە يەكتەرەۋە پىك دەھىنىت ، ۋە ھەر لىژنەيەك لەنىۋ خۇياندا يەكپەك بە سەرپەشتىيارى لىژنەدەستىشان دەكەن. ئەم لىژنەۋە بە ھاۋكارى ئەندامەكانى ھەئەستەن بە رىكخستنى تاقىكردنەۋەكان و پشكىنى تىنووسەكان و دەرهينانى كۆ نمرەكانىيان و ھاۋكارى بۇ نامادەكىردى

راپورتی گشتی سالانه. ههروههها نهو لیژنانه له کوتایی سالدرا پورتیک پیشکەش به دهستی ماموستایاندهکەن دهبارهی لایه نه باش و خراپهکانی نه تاقیکردنهوهیه.

۴- نهگەر له بابەتیک یهک ماموستای پسیۆر ههبوو نهوا نهویان پرسبار دادهنیّت و نهگەر زیاتر بوون نهوا پیکهوه پرسباری ههر وهزیکوه بو ههردوو خول دادهنن و ههموویان بهرپرسیارن له پاراستنی نهو نهینیهدا.

۵- نهوقوتابی و خویندکارانهی دوو سال له سهریهک له پۆلیکدا دهرناچن مافی دهوامیان له قوتابخانه و خویندنگهی روژدانامینیتهه نازدن سائی سییهم له ههمان پۆلدا له خویندنی نیواران دریزه به خویندن بدن وه یا به شیوهی دهرکی به شداریه تاقیکردنهوهکاندا بکهن وه به هیج شیوهیهک ناکریت سائی سییهم له ههمان قوتابخانه دهوام بکه نهوه نهگەر سائی نهکەوتنیهان نه بوو.

۶- نهو قوتابخانهی بابەتهکانی زمانی سریانی و تورکمانیان تیدا دهخویندنیّت لهگه له بابەتهکانی تر ههژماردهکریتبو مه بهستی ریزهی دیاری کراو لهگه له ههژمارکردنی یهکهی پیوست ، به پی ی به شهوانهی دیاری کراوی ههفتانه له بهریوه بهرایهتی گشتی پروگرامهکان.

۷- بابەتی ناین بو ناینه جیاوازهکان بهم جوهره دادهنریت:

- أ- ناینی مهسیحی له پۆلی (۱۲) ی نامادهی لهگه له زمانی سریانی یونتهکانیان به یهکهوه ههژماردهکریت.
- ب- پهروهدهی نیژیدیاتی له پۆلی (۱۲) ی نامادهی لهگه له زمانی کوردی یونتهکانیان به یهکهوه ههژماردهکریت.
- ت- نهو قوتابیانهی له خویندنگهکانی تر دهوام دهکەن که زۆریه موسولمانی تیدایه له بهر نهوهی له ناینهکانیان ده به خشرین یونتهکانی ناینیان بو ههژمارناکریت.

چواردههههه: چه ند نه حکامیکی تاییه تبهو قوتابی / خویندکارانهی له شارهکانی تر دینه هه ریم .

۱. سهبارته بهو قوتابی / خویندکارانهی له شارهکانی تری عراق دینه هه ریم نهرهکانی نیوهی سالیان بکریت به نهری وهزری یهکهم وه تاقیکردنهوهکانی وهزری دووهمیش له قوتابخانهکانی خویان نه نجام بدن نهگەر قوتابی له وهزری دووهم هاته هه ریم.
۲. نهگەر نهری نیوهی سال یا وهزری یهکهمی نه بوو له بهر هویهکی له ناکاو (حالات طارئة) لهو کاتهدا بو هیه تاقیکردنهوهی وهزری یهکهم له خولی دووهم نه نجام بداتهوه به مه رجیک پیش دهستی پی کردنی وهزری دووهم بیّت.
۳. هه موو قوتابی و خویندکاریک که به ردهوام بیّت له خویندنی (روژ ، نیواران ، دهرکی) نه م رینمایانهی سهروهه دهیانگریتهوه بو مه بهستی دهرچوون و دهرنه چوون هه ریه کهو به پی سیستمی تاییهت به قوناعی نامادهی.
۴. نهو قوتابی و خویندکارانهی دوو سال له سهریهکتر دهرناچن نازدن له وهی بو سائی سی یهه دهچنه خویندنی نیواران ویان به ریگای دهرکی و به پی ی رینماییهکان به شداری نه زمونهکان دهکەن.

پانزدههههه: ده کری هندی رینمایی و روونکردنهوه له لایه ن به ریوه بهرایهتی گشتی نه زمونهکانهوه بو ناسانکاری

جیبه جیکردنی به ندهکانی نه م سیستمه دهریکرین له کاتی پیوستدا.

تییینه کی گرنگ:

هه موو نهو نوسراو و رینمایانهی تاییهتن به تاقیکردنهوهکانی قوناعی نامادهی که پیشتر کاریان پی کراوه بوچه له دهکرینهوه و له گه له راگه یاندنی نه م سیستمه مهادا کاریان پی ناکریت.

له خواره وه پروانامه ی قوناعی ناماده یی بو ههر سی سال به یه که وه بو به شه کانی زانستی و یژه یی هه ریه که وه
به جیا بو خویندنی روژ- نیواران - تورکمانی- سریانی ناماده کراوه، پیویسته نه نجامه کان به ریگای داتابیس
وله سر نه م پروانامانه بدریته وه به قوتابیان/ خویندکاران بو مه بهستی خویندنی (زانکویی - وه رگیپان -
دامه زانندن

حکومتی هه زیمی کوردستان - عێراق وزارتی پهروهه پهروهه رابهری گشتی پهروهه ی ههولێر پهروهه رابهری پهروهه ی ههولێر					حکومتی هه زیمی کوردستان - عێراق وزارتی پهروهه پهروهه رابهری گشتی پهروهه ی ههولێر پهروهه رابهری پهروهه ی ههولێر								
پروانامه ده رجوون له قوناعی ناماده یی بهشی (ویژه یی) سالی خویندنی 201-201					پروانامه ده رجوون له قوناعی ناماده یی بهشی (زانستی) سالی خویندنی 201-201								
بهرار:					بهرار:								
ناوی بابتهکان	پۆلی دهجم		پۆلی یازدههم		پۆلی نوازدههم		ناوی بابتهکان	پۆلی دهجم		پۆلی یازدههم		پۆلی نوازدههم	
	پهکده ههفته	فهرسی بهت	پهکده ههفته	فهرسی بهت	پهکده ههفته	فهرسی بهت		پهکده ههفته	فهرسی بهت	پهکده ههفته	فهرسی بهت	پهکده ههفته	فهرسی بهت
1- تاپکرتنو گهشیهکانی پۆلی (12) ی ناماده یی لسه ناستی هه زیمی کوردستانه							1- تاپکرتنو گهشیهکانی پۆلی (12) ی ناماده یی لسه ناستی هه زیمی کوردستانه						
2- بهینی ی سیستهمی نوینی هه زیم (10%) ی پۆلی دهجم و (10%) ی پۆلی یازدههم و (80%) ی پۆلی نوازدههمی ناماده یی بهیمکه وه کۆ دهکرتنوه و دهینه پروانامه ده رجوونی ناماده یی							2- بهینی ی سیستهمی نوینی هه زیم (10%) ی پۆلی دهجم و (10%) ی پۆلی یازدههم و (80%) ی پۆلی نوازدههمی ناماده یی بهیمکه وه کۆ دهکرتنوه و دهینه پروانامه ده رجوونی ناماده یی						
3- بهینی عه رهبی و نایین له پۆلی (12) ی ناماده یی بهیمکه وه تاپکرتنوه ی تیا دهکرت و (5) بهکده یی بهه زیمار دهکرت.							3- بهینی عه رهبی و نایین له پۆلی (12) ی ناماده یی بهیمکه وه تاپکرتنوه ی تیا دهکرت و (5) بهکده یی بهه زیمار دهکرت.						
4- نهجاسی گهشیه سالا له پۆلهکانی (10 و 11) × بهکده یی بهت دهکرت کۆی نهکمان نوای لیکهانی دابهشی سه رجمی بهکدهکانی بابتهکانی سالا دهکرت							4- نهجاسی گهشیه سالا له پۆلهکانی (10 و 11) × بهکده یی بهت دهکرت کۆی نهکمان نوای لیکهانی دابهشی سه رجمی بهکدهکانی بابتهکانی سالا دهکرت						
5- هه ر قونای لیکهانهکانه دهکرت له پۆلهکانی (10 و 11) بهینی په رینه جیا ههینت و په ریا نهکرتنوه پروانامه یی نهاریت							5- هه ر قونای لیکهانهکانه دهکرت له پۆلهکانی (10 و 11) بهینی په رینه جیا ههینت و په ریا نهکرتنوه پروانامه یی نهاریت						
سهرجمی بهکمان	27		26		32		سهرجمی بهکمان	27		26		32	
کۆی نهکمان نوای لیکهانی بهکده	0		0		0		کۆی نهکمان نوای لیکهانی بهکده	0		0		0	
تیگرای نهمره ی سالا	0.00		0.00		0.00		تیگرای نهمره ی سالا	0.00		0.00		0.00	
10 % پۆلی دهجم	0.0000		0.0000		0.0000		10 % پۆلی دهجم	0.0000		0.0000		0.0000	
10 % پۆلی یازدههم	0.0000		0.0000		0.0000		10 % پۆلی یازدههم	0.0000		0.0000		0.0000	
80 % پۆلی نوازدههم	0.0000		0.0000		0.0000		80 % پۆلی نوازدههم	0.0000		0.0000		0.0000	
کۆی هه ر سه سالا	0.0000		0.0000		0.0000		کۆی هه ر سه سالا	0.0000		0.0000		0.0000	

رینماییه کانی

تاییه ت به چۆنیه تی به ریوه چوونی تاقیکردنه وه کان

رینماییه ژماره (۱)

یه که م : لیژنه ی بالای نه زموونه گشتییه کان

به پی به ندی ۴۹- چوارم له سیستهمی خویندنگه ناماده ییه کانی بریاردراو له سالی ۲۰۰۹، لیژنه ی بالای نه زموونه گشتییه کان به م شیوه یی خواره وه بیکده هیئریت:

۱- به فرمانی به ریژ وزیر ی په روه رده لیژنه یه ک بیکده هیئریت به سه روکایه تی بریکاری وه زارته که پی ی دهوتریت (لیژنه ی بالای نه زموونه گشتییه کان) دواتر پی دهوتریت (لیژنه ی بالای به رده وای نه زموونه گشتییه کان) وه ریوه به ری گشتی نه زموونه کان ده بیته جیگری سه روکی لیژنه ی بالا وکه سیکی شاره زا وخواهن نه زموون له لیژنه که ده بیته بریاردری.

۲- نه دمانی لیژنه ی بالای نه زموونه گشتییه کان بیک دیت له که سانی پسپوری شاره زاله بواری نه زموونه کان وه په رشتیاریانی پسپوری نه و بابه تانه ی ده چنه تاقیکردنه وه گشتییه کان که ناسرابن به که سانی خواهن توانا و به نه زموون ولیهاتوو دلسوز وکارامه وده ستپاک له بواری په روه رده دا وه راژهی خزمه تیان له ۱۵ سال که متر نه بیته ، خواهن رابردوویه کی پاک بن له بواری نه زموونه کان .

۳- نه دمانی لیژنه که بیکه وه به رپر سیارن له به ریوه بردنی نه زموونه گشتییه کان و دانانی پرسپاره کانی وپاراستنی نه یییه کانی وده ره یانی رینماییه کانی ریخستن و به ریوه بردنی نه زموونه گشتییه کان له سه رانه ساری هه رییم ، وراکه یاندنی نه نجامه کانی ووده ره یانی ناماره کان ، وه کاره کانی نه و لیژنه یه به کاری سه ره رای (به ده رای - استثنای) داده نریت جیا له کاری فه رمانبه ری ناسایی .

۴- به فرمانی لیژنه ی بالای نه زموونه گشتییه کان سالانه لیژنه کانی کونتروله کانی ناماده یی و پیشه یی بیکده هیئریت وه نه وانیش به رپرسن له کاره کانی کونتروله کان و پاراستنی نه یییه کانی و ده ره یانی نه نجامه کان و ناماره کان ، له گه ل راگه یاندنی پاش وه گرنتی ره زامه ندی لیژنه ی بالای نه زموونه گشتییه کان .

۵- لیژنه یه کی پسپوری و هونه ری بو به ریوه بردنی کاره کانی کونترولی پولی نویه می بنه رته ی سالانه بیک ده هیئریت به بریاری لیژنه ی بالای نه زموونه گشتییه کان، وه رپرسن له به ریوه بردنی نیش و کاره کانی نه و کونتروله له هه ردوو خولدا له گه ل راگه یاندنی نه نجامه کان و ناماری پیویست پاش وه گرنتی ره زامه ندی لیژنه ی بالا .

۶- سالانه لیژنه ی کارا بیک ده هیئریت له چوار نه دنام بو نیش وکاری تاقیکردنه وه کان نه وانیه ی په یوه ندی بیان به یارمه تیدانی لیژنه و ناسانکاری نیشه کانی نه زموونه کان و وه گرنتی بودجه وردبینی کردنی ، و په یوه ندییه کانی نیوان هه ردوو وه زارته ی دارایی و په روه رده و نه نجامدانی کاره کانی نیوان کونتروله کان و لیژنه ی بالا وه هه رکاریکی تریان پی بسپردریت .

ليژنه‌ی لقی پاريزگا بو نه نجام دانی تاقیکردنه‌وی نيشتمانی و سه‌رپه‌رشتی کردنی تاقیکردنه‌وگشتیبه‌کان.

۱- سالانه به‌فهرمانی ليژنه‌ی بالای نه‌زمونه‌گشتیبه‌کان ليژنه‌ی لقی له هر پاريزگایه‌ک پیکده‌هینریت بو به نه نجام گه‌یاندنی تاقیکردنه‌وی نيشتمانی پۆلی نۆیه‌می بنه‌رت وهک له‌رینماییه‌کاندا هاتوو.

۲- ۱- نهو ليژنه‌یه پیکدیت له به‌رپه‌به‌ری گشتی په‌روه‌ده‌ی پاريزگا سه‌رۆک و یاریده‌ده‌ری به‌رپه‌به‌ری گشتی بو کاروباری تاقیکردنه‌وه‌کان و به‌رپه‌به‌ری سه‌رپه‌رشتی په‌روه‌ده‌یی (یان سه‌رپه‌رشتیاریکی پسپۆری) و به‌رپه‌به‌ری ته‌کنیکی بو کاروباری تاقیکردنه‌وه‌کان و فه‌رمانبه‌ریکی شه‌ره‌زای نه‌زمونه‌کان (که ناسراو بیټ به دلسۆزی و ده‌ست پاکي و گیانی به‌رپرسیاریه‌تی) نه‌ندامانی نهو ليژنه‌یه ده‌بن، نهو ليژنه‌یه ده‌ست به‌کار نابن تا نهو کاته‌ی ليژنه‌ی بالای نه‌زمونه‌گشتیبه‌کان په‌سه‌ندی ده‌کاته‌گه‌ل ره‌چاو کردنی نه‌وه‌ی هیج به‌کیک له نه‌ندامانی نهو ليژنه‌یه به‌شدارنن له تاقیکردنه‌وه‌گشتیبه‌کان .

ب- دوو سه‌رپه‌رشتیاری پسپۆری بنه‌رت داده‌نریت بو وردبینی کردنی پرسپاره‌کانی تاقیکردنه‌وی نيشتمانی و چاپ و به‌رگ کردنی پرسپاره‌کان و نه‌وانه نه‌ندام نابن له ليژنه‌ی لقی.

۳- هه‌موو نهو نه‌رکانه‌ی نه‌نه‌ستۆی ليژنه‌ی بالای به‌مه‌به‌ستی دانانی پرسپار و پاراستنی نه‌ینییبه‌کانیان و ده‌ره‌ینانی رینماییه‌کانی ریکخستن و به‌رپه‌به‌ردنی نه‌زمونه‌نیشتمانیبه‌کان له‌سه‌ر تاسه‌ری پاريزگاکه‌ی ده‌که‌ویته نه‌ستۆ، نه‌ندامانی نهو ليژنه‌یه به‌یه‌که‌وه به‌رپرسیارن و کاره‌کانی ليژنه‌ به‌ کاری سه‌ره‌رایي جیانه‌کاری فه‌رمانبه‌ری ناسایي داده‌نریت.

۴- ليژنه‌ی لقی له پاريزگا به‌رپه‌سه‌ له دانانی چاودێرو یاریده‌ده‌رو به‌رپه‌به‌ری هونه‌کانی نه‌زمونه‌گشتیبه‌کانی قوناعی ناماده‌یی و به‌ هاوکاری له‌گه‌ل ليژنه‌ی تاقیکردنه‌وی قه‌زاکان له‌گه‌ل پاراستنی نه‌ینییبه‌کانی نهو نه‌زمونه‌ و هه‌موو نهو نه‌رکانه‌ی که له ليژنه‌ی بالای فه‌رمانیان پی ده‌کریت وهک له رینماییه‌کانی ژماره (۱۰) ده‌ست نیشان کراوه.

۵- سالانه بو هر قه‌زایه‌ک ليژنه‌یه‌ک به‌ ناوی (ليژنه‌ی سه‌رپه‌رشتی تاقیکردنه‌وی قه‌زاکان) پیک ده‌هینریت بو مه‌به‌ستی را په‌راندنی کاروباری تاقیکردنه‌وه‌کان له سنوری نهو قه‌زایه وهک له رینماییه‌کاندا هاتوو.

۶- ۱- سالانه ليژنه‌ی کارا له پینج نه‌ندام پیکده‌هینریت بو یارمه‌تی دانی ليژنه‌ی لقی تاقیکردنه‌وه‌کان له به‌رپه‌به‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌ده‌ی پاريزگا.

ب- سالانه ليژنه‌ی کارا له پینج نه‌ندام پیکده‌هینریت بو یارمه‌تی دانی ليژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌کانی قه‌زای مه‌لبه‌ندی له په‌روه‌ده‌کانی ناو پاريزگاکاندا.

ج- سالانه ليژنه‌ی کارا له سی نه‌ندام پیکده‌هینریت بو یارمه‌تی دانی ليژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌کانی په‌روه‌ده‌ی قه‌زاکانی تر.

سی‌یه‌م: ليژنه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌کان :

ليژنه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌کان له هر قوتابخانه/خویندنگایه‌ک سالانه پیک ده‌هینریت به پیی سیسته‌می قوتابخانه بنه‌ره‌تیبه‌کان و ناماده‌ییبه‌کان بو سه‌رپه‌رشتی کردنی کاروباری تاقیکردنه‌وه‌کانی قوتابخانه‌یی و تاقیکردنه‌وه‌کانی کوئای هه‌ردوو وهرز به هه‌ردوو خولیبه‌وه و ده‌ره‌ینانی تی‌کراکان ، به سه‌رۆکایه‌تی به‌رپه‌به‌ر و نه‌ندامیبه‌تی یاریده‌ده‌ری کاروباری قوتابیان و له پینج مامۆستا تیپه‌ر نه‌کات (به کویره‌ی ژماره‌ی قوتابیان داده‌نرین) که له‌لایه‌ن نه‌نجوومه‌نی مامۆستایان ده‌ستنیشانده‌کرین له‌کو‌بوونه‌وه‌ی یه‌که‌می سه‌ره‌تای ده‌ستپیکردن ده‌وامی قوتابخانه‌کان و نهو ليژنه‌یه پیکه‌وه به‌رپرسیارن له پاراستنی نه‌ینییبه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌کان و هر هه‌لایه‌ک له نه‌ نجامه‌کانی و نه‌م نه‌رکانه ده‌گر نه نه‌ستۆ:

۱- نەركەكانى لىژنەنى تاقىكردنەۋە ئەمانەن :

- ا- ۋەرگرتنى پىرسىپارەكانى خولى يەكەم و دوۋەمى و ۋەلامەكانىيان ۋە بۇ ھەردوو ۋەرز و پاراستنى نەينىيەكانىيان.
- ب- نەينى كىردنى تىنوسەكانى تاقىكردنەۋەكانىكۆتايى ھەردوو ۋەرز بە ھەردوۋخولپەۋە ۋەۋەش بەرىگىگى دانانى ژمارى نەينى و يان بە داخستىناۋەكان و بەستنى بە ھۆى كەتپە يان بە ھەرھۆپەكى تىر بىت كە لىژنەنى تاقىكردنەۋەكان باۋەريان پى ھەبىت .
- ت- كۆكردنەۋەى نەركەكان و دەرھىنانى تىكراكان ووردىبىنى ئە نجام و تۆمار كىردنىيان ئە تۆمارەكان و كارتى نەركەكان .
- پ- دابەش كىردنى ئە نجامى ئەزموننەكان بە سەر قوتابىيان دۋاى تەۋاۋبوۋنى تاقىكردنەۋەكان ئە ماۋەى كەمتر ئە ھەفتەيەك بە شىۋەى نووسىنەكى ۋەسەر كارتى مۇر كراۋ بەمۇرى قوتابىخانە ۋەخوئىندىگا ۋاژۋوى بەرپۆۋەبەر ئەگەل نووسىنەۋەى ئەۋ ئە نجامانە ئە تۆمارى تايبەت و ۋەرگرتنى ئىمزاى قوتابى ۋەخوئىندىكار، و لىژنە پىكەۋە بەرپىرسىيان ئە ھەر ھە ئەيەك روۋىدات ئەۋ راگەياندەنە.
- ج- پىۋىستە ئە نجامەكان ئە قوناعى نامادەبى بە كارت و مۇرى قوتابىخانە بدىتەۋە بە قوتابى/خوئىندىكار ۋەھەر گۇرانكارىبەك ئە ئە نجامدا بەبى بىرىارى لىژنەنى لىكۆلىنەۋە نەبىت رىگى پىنادىت لىژنەنى سەرۋە پىكەۋە بەرپىرسىيان ئە ھە ئەكان.
- ح- ئەۋ لىژنەيە مافى چاۋدىرى كىردنى چۈنەتتى جى بەجى كىردنى و تۆمار كىردنى نەركەكانى ھەئسەنگاندەنەكان و تاقىكردنەۋەىنىۋە ۋەرزو كۆكردنەۋەىيانى ھەيە ئە كاتى خۇيدا ۋەبى دۋاكەۋتن
- خ- نابىت بە ھىچ شىۋەيەك رەشكارى و گۇرىن ئە تۆمارەكان و كارتى نەركەكان دا ھەبىت ۋەگەر ھەر ھە ئەيەك روۋى دا ئەۋ دا دەبىتچارەسەر بىكرىت بە دوۋبارە نووسىنەۋەى نەركە بە مەرەكەبى سوۋرو بەرپۆۋەبەرىش ئە تەنىشت گۇرىنەكە ۋاژۋوى بىكات .
- د- تۆمار كىردنى نەركەكان دەبىت بە سوۋقى شىن يان رەش بىت و ناكىرىت بە پىنوۋسى رەنگى و يان ۋشك (قلم جاف) تۆمار بىكرىت ۋە بە ھىچ شىۋەيەك نابىت قە ئەمى دار (رصاص) بۇ نوۋسىنى نەركە ئە تۆمارەكاندا بەكار بىت .
- ژ- پىسوۋەكانى ژمارە نەينىەكان ھەئدەگىرىت ئە تۋرەگەيەكى تايبەت و ناۋى بابەت و پۇلى ئە سەردا دەنوۋسرىت (ئەگەر ھەبوۋ) .
- ر- لىژنەنى تاقىكردنەۋەكان پىكەۋە بەرپىرسىيان ئە رىكى بەرپۆۋەچوۋنى تاقىكردنەۋەكان و بىرىاردان ئە كىشەىگىزى (قۇپىيە) كىردن (ئەگەر ھەبوۋ) ورىكى ئە نجامەكانى.
- ز- دۇنيا بوۋن ئەۋەى كە پىشكەران ئەركەكانى خۇيان بە شىۋەيەكى ۋردو دادۋەرانە ئە نجام داۋە بە پىداچوۋنەۋەى ھەندىك ئەۋ تىنوۋسانە پىش ئاشكرا كىردنى ناۋەكانىيان بۇ ۋەستان ئەسەر راستى دەستنىشان كىردنى ھە ئەكان و دانانى نەركەكان ئەسەر پىرسىيار و ۋاژۋو كىردنىيان .
- س- قوتابى / خوئىندىكار تا ماۋەى (۱۰) رۇژ بۇ خولى يەكەم (۷) رۇژ بۇ خولى دوۋەم بۇى ھەيە پەئپ بىكرىت ئە ئە نجامەكانى ئە رۇژى دۋاى راگەياندەنەكانىيان .

۲- لىژنەيەكى ۋردىبىنى ھەر ئە ھەمان كۆپۋونەۋەى يەكەمى سەرەتاي سال پىكەدەھىنرىت بە ناۋى لىژنەنى ۋردىبىنى تاقىكردنەۋەكان بە سەرۋكايەتى يارىدەدەر و بە لايەنى كەمەۋە سى مامۇستا كە دەستەى مامۇستايان ھەئىانبىژىرى بۇ ۋردىبىنى كىردنى كارەكانى لىژنەنى تاقىكردنەۋە ۋە بەرپىرسىيان پىكەۋە ئەكەل لىژنەنى تاقىكردنەۋەكان ئە ھەر ھە ئەيەك روۋىدات ئە نەركەكان .

۲ - خشته‌ی تاقیکردنه وهکان :

ا- خشته‌ی تاقیکردنه وهکان سالانه له لایهن لیژنه‌ی تاقیکردنه وهکان له ماوه‌ی (۱۰) رۆژ پێش ده‌ستپێکردنی رێک ده‌خریت و راده‌گه‌ینریت و تیایدا بابه‌ته‌کان به‌روون و ناشکرایی دیارده‌گریت و نابیت هیچ ره‌شکاری تیا بیت وینه‌یه‌کی له تابلوی ناگاداری هه‌نده‌واسریت.

ب- پۆل یه‌که‌یه و دابه‌ش ناکریت (ناکریت پۆلیک له بابه‌تیک به دوو جوړه پرسیار تاقیکردنه‌وه بکه‌ن) له نه‌زمونه نوسینه‌کییه‌کاندا و نابیت بۆ ههر هۆبه‌یه‌کی پۆلیک بابه‌تیک له خشته‌کاندا دابنریت وه: (پۆلی هه‌شته‌می (أ) بیرکاری هه‌بیت و (ب) کومه‌لایه‌تی هه‌بیت) و پرسیاره‌کانی یه‌که پۆل پێویسته هاوبه‌ش بیت ژماره‌ی قوتابی و خویندکاران ههر چه‌ندبیت وه له رۆژانی تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی هه‌ردوو وهرزو خونی دووم له یه‌که ده‌وامدا ده‌وام بکه‌ن وه له هه‌مان کاتدا تاقیکردنه‌وه‌کان نه‌نجام بدن .

ت- بابه‌ته سه‌ره‌کی وگرنگه‌کان به‌سه‌ر هه‌موو رۆژه‌کاندا دابه‌ش ده‌کرین و ناکریت ههر هه‌موویان له رۆژانی یه‌که‌مدا بن و رۆژه‌کانی کۆتایش بابه‌ته لاهه‌کییه‌کان دابنرین بۆ نه‌مونه به بابه‌تی نیگار و وهرزش و سرود پرېکرینه‌وه له‌گه‌ڵ ره‌چاو کردنی نه‌وه‌ی بابه‌تی هه‌ردوو وهرز پێویسته له دوو رۆژی جیاواز بیت .

پ- تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی وهرزی یه‌که‌م له کاتژمێری هه‌شت و نیوی به‌یانی ده‌ست پێ ده‌کات و کۆتایی وهرزی دووه‌میش له کاتژمێر هه‌شتی به‌یانیه‌وه له قوتا‌بخانه‌ی دوو ده‌وامی و سێ ده‌وامیه‌کانیش به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قه‌زاکان به‌راویژ له‌گه‌ڵ سه‌ره‌شتریاری کارگیرێ کاته‌کان رێک ده‌خه‌ن به نووسراوی فه‌رمی ناگاداریان ده‌که‌نه‌وه.

۳ - هۆله‌کانی تاقیکردنه‌وه :

ا- شۆینی دانیشتنی قوتابی دیار ده‌کریت به ناو نووسین و ژماره‌ی نه‌زمونی له‌سه‌ر شۆینی دانیشتنی که پێویسته نه‌وه‌نده له یه‌که‌تر نزیک نه‌بن که بواری قوپییه وگواستنه‌وه بدات .

ب- نه‌خشه‌ی هۆل به رێک و پێکی ریکه‌خریت و شۆینی قوتابی تیا ده‌ست نیشان ده‌کریت به نووسینی ناو و ژماره‌ی نه‌زمونی و به‌شه‌که‌ی و پۆله‌که‌ی له‌سه‌ر نه‌خشه‌ی تاییه‌ت به هۆل .

ت- وینه‌یه‌که له نه‌خشه‌ی هۆل هه‌نده‌واسریت له پێش ده‌رگای هۆله‌که و وینه‌یه‌که‌ش ده‌پارێزیت بۆ به‌کار هێنانی له‌کاتی پێویست بۆ چاره‌سه‌رکردنی کێشه‌کان.

۴ - چاودێری له پۆله‌ ناکو‌تاییه‌کان :

ا- خشته‌ی چاودێری به شیوه‌یه‌کی روون و دادوه‌رانه له لایهن لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌کانی قوتا‌بخانه / خویندنگا‌کانویه ناما‌نجی سه‌رخستنی نه‌زمونه‌کان رێک ده‌خریت و پێویسته مامۆستای چاودێری ناگادار بکریت وه پێش هه‌فته‌یه‌که وه به واژوو و پێویسته تا رۆژی نه‌زمونه‌کان زانیاری له‌سه‌ر دابه‌شبوونی که‌رته‌کان به‌نه‌ینی به‌مینیته‌وه، پێویسته هه‌موو رۆژیک شۆینی چاودێر بگۆردریت و له یه‌که شۆین نه‌بیت جگه‌ نه‌بووانه‌ی که به‌رژه‌وه‌ندی گشتیه‌ .

ب- مامۆستای چاودێر هه‌موو رۆژیک تینووسه نه‌زمونیه‌کان له لیژنه‌ی نه‌زمونی وهرده‌گریت به ژماردن پاشدانی بوون له مۆری قوتا‌بخانه‌ی سه‌ر تینووسه‌کان وه به واژوو له تۆماری تاییه‌ت که پێویسته له‌گه‌ڵ تینووسه نه‌زمونیه‌کان بپارێزیت وه‌روه‌ها ده‌یگه‌رینه‌وه به ژماردن بۆ هه‌مان لیژنه وه به‌هه‌مان شیوه .

ت- سه‌روکی لیژنه‌ی نه‌زمونه‌کانی قوتا‌بخانه له‌سه‌ر تینووسه‌کانی تاقیکردنه‌وه ئیمزا ده‌کات و مۆری قوتا‌بخانه‌که‌ی ئی‌ده‌دات پێش نه‌وه‌ی بدریته چاودێر ، ئینجا مامۆستای چاودێر به سه‌ر قوتا‌بیانی دابه‌ش ده‌کات ، دوا‌ی ئی‌دانی زه‌نگی دوومه‌ی تاقیکردنه‌وه‌کان ده‌ست به دابه‌شکردنی پرسیاره‌کان و بیان نووسینه‌وه‌یان ده‌کریت .

پ- چاودێری تاقیکردنه‌وه‌کان نه‌رکیکی پێروژه پێویسته مامۆستای چاودێر گرنگی ته‌واوی پێدات .

ج- ژماره‌ی چاودیر بۇ پۆلە ناکۆتاییه‌کان به ریژهی (۱) چاودیر بۇ (۲۰) قوتاییه و نابیت ژماره‌ی چاودیران له یه‌ک هۆلدا له دوو چاودیرکه‌متر بن .

۵- نه‌هاتن له‌کاتی ئەزموونه‌کاندا :

ا- قوتایی/خویندکاری نه‌هاتوو به دریژایی رۆژانی ئەزموونه‌کان ناویان له تۆماریکی تاییه‌تی تۆمار ده‌کریت و مامۆستای چاودیر به‌رامبه‌ر ناوه‌کان وواژو ده‌کات و ئەو تۆماره‌ ده‌پاریژریت وه‌ک تۆماره‌کانی‌تر ، وه له تۆماری ده‌وامی‌رۆژانه‌شدا تۆمار ده‌کرین .

ب- هیچ خویندکاریک به‌ بی‌ پاساویکی ره‌وا بۆی نییه له تاقیکردنه‌وه‌کانی رۆژانه و نیوه‌ی وه‌رز و کۆتایی وه‌رزوه‌سه‌نگاندنه‌کان ئاماده نه‌بیت وه به‌م شیوه‌یه :

* په‌سه‌ند کردنی ئەو پاساوانه‌ی په‌یوه‌ندیان به تاقیکردنه‌وه‌کانی رۆژانه وه‌سه‌نگاندنه‌کان هه‌یه له لایه‌ن مامۆستای پسپۆره‌وه بریاری له سه‌ر ده‌دریت .

* په‌سه‌ند کردنی ئەو پاساوانه‌ی په‌یوه‌ندیان به تاقیکردنه‌وه‌ی نیوه‌ی وه‌رز و کۆتایی وه‌رزوه هه‌یه له لایه‌ن به‌رپۆه‌به‌رو لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌کان بریاری بۆ ده‌دریت .

۶- راپۆرتی پزیشکی له‌کاتی تاقیکردنه‌وه‌کاندا

ا- راپۆرتی پزیشکی له ئەزموونه‌ گشتییه‌کانی قوناغی ئاماده‌یی کاری پی‌ ناکریت و قوتایی ماوه پی‌ویسته له‌خولی دووهم ئەو تاقیکردنه‌وه‌یه دووباره بکاته‌وه .

ب- **قوتایی/خویندکاری پۆلی (۹) ی بنه‌ره‌ت ئەگه‌ر مۆله‌تیان وه‌رگرت له تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی وه‌رز یه‌که‌م یان دووهم ، له‌به‌ر ئەوه‌ی پی‌ویسته پێش ده‌ستپیکردنی تاقیکردنه‌وه‌ی نیشتمانی تی‌کرای کۆششی سالانه‌یان هه‌بیت ، بۆیه پی‌ویسته راسته‌وخۆ پاش ته‌واوبوونی تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی هه‌ر وه‌رزیک به‌ چه‌ند رۆژیک وبه‌ پی‌ی خشته‌یه‌کی تاییه‌تی قوتا بخانه‌کان تاقیکردنه‌وه‌یان بۆ نه‌ نجام بده‌نه‌وه وکۆششی سالانه‌یان بۆ ده‌رپه‌ینن و بخریته سه‌ر ئە نجامه‌کانیان .

ت- قوتایی/خویندکاری قوناغی بنه‌ره‌تی له‌ پۆله‌کانی (۱ تا ۸) به راپۆرتی لیژنه‌ی تاییه‌تی پزیشکی مۆله‌ت پیدراو وه‌ ته‌نها له تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی وه‌رز یه‌که‌م ، پی‌ویسته له‌هه‌فته‌ی دووهمی دوا‌ی ده‌ستپیکردنه‌وه‌ی دوامی وه‌رز ی دووهم تاقیکردنه‌وه‌که دووباره بکاته‌وه له‌سه‌ر (۶۰ نمره) به‌لام راپۆرتی پزیشکی له تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی وه‌رز ی دووهم تاقیکردنه‌وه دووباره بکاته‌وه له‌خولی دووهم له‌سه‌ر (۸۰ نمره) .

پ- له‌خولی دووهمی تاقیکردنه‌وه‌کاندا راپۆرتی پزیشکی و به‌لگه‌ی نه‌هاتن له قوتایی وه‌ر ناگیریت وه نه‌هاتن له ئەزموونه‌کانی خولی دووهم به‌ ده‌رنه‌چوو هه‌ژمار ده‌کریت له‌به‌ر ئەوه‌ی خولی سی‌یه‌م له تاقیکردنه‌وه‌کاندا نییه .

ج- راپۆرتی پزیشکی وه‌ر ناگیریت بۆ هه‌سه‌نگاندنه‌کان و تاقیکردنه‌وه‌کانی نیوه وه‌رزکان ته‌نها ئه‌وانه نه‌بیت که‌له مه‌ئبه‌ندی ته‌ندروستی قوتا بخانه‌ی ویان ده‌زگا ته‌ندروستییه فه‌رمییه‌کانده‌رده‌چیت له‌و شوینانه‌ی که مه‌ئبه‌ندی ته‌ندروستی قوتا بخانه‌ی تیا‌دا نه‌بیت .

ح- پی‌ویسته قوتایی/خویندکاری نه‌خۆش پێش ده‌ست پیکردنی تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی وه‌رزکان نوسراوی فه‌رمی له‌به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی قوتا بخانه/خویندنگه وه‌رگیریت به‌ پێچه‌وانه‌وه به نه‌هاتوو ده‌ژمبێردریت و سفری بۆ داده‌نریت له‌و تاقیکردنه‌وه‌یه‌دا .

خ- نابیت قوتایی له‌ رۆژانی مۆله‌تی نه‌خۆشی که (راپۆرتی پزیشکی فه‌رمی هه‌بیت) به‌شدار ی له تاقیکردنه‌وه‌کاندا بکات .

د- ئەگەر قوتابی روژیک بەشدارى ئە تاقیکردنەوهکاندا کرد و ئینجا راپورتى پزیشكى ئەو روژەدا وەرگرت ئەوا تاقیکردنەوهى ئەو روژەى بۆ دەژمیردیت و دووبارە ناکریتەوه ، وراپورتەکەى بۆروژەکانى دواى ئەو تاقیکردنەوه کاریگەر دەبیت و سوودی ئى وەردهگریت.

ژ- ئەگەر قوتابی یهکیک ئە کەس وکارى پلهى یهکی واتە(دايک، باوک، برا، خوشک، مندال، میرد، ژن) مردن و مردنەکەشلە کاتى ئە نجامدانى تاقیکردنەوهکانى کۆتایى وەرزهکان بیت و یان روژیک دوو روژ پيش تاقیکردنەوهکان بیت ئەوه قوتابى خویندکارنەگەر داواى کرد (ناره زومەندانە) ماوهى (٤) روژ مۆلەتى پيى دەدریت .

ر- راپورتى پزیشكى بۆ قوتابى/خویندکارى نابینا دەبیتە بنەما بۆ بەخشین ئە تاقیکردنەوهى بابەتەکانى(بیرکارى وکومپيوتهرو ئەوپرسياره بیرکاریانەى ئە بابەتەکانى تردادین- ئەوانەى وەلامەکانیان بە وینەیه - دابەشکردنى ئەلکترونەکان ئە کیمیادا) ئە هاوکیشە کیمیایى نابەخشین) - فونوتیک ئە زمانى ئینگلیزیدا) بەمەرجیک پلهى نابینینى (درجة العجز في الرؤية) ئەلایەن لیژنەى پزیشكى تاییهت بە (٩٠٪) و بەسەرەوه بریاردراپیت وەرارهتى پەرورده بۆ هیه تیهه ئچوونەوه ئە راپورتەکاندا بکات.

ز- ئەو قوتابى/خویندکارانەى پۆلەکانى (١٠، ١١، ١٢) کە راپورتى ئەخوشى ناکاویان هیه ئە لیژنەى پزیشكى تاییهت و ئەیانتوانى ئەخولى دووهى تاقیکردنەوهکان بەشدارى بکەن ، ئەوه بە پيى رینماییهکان و مەرجهکانى سالى ئەکەوتن ئەو سائەیان بۆ دەکریت بە سالى ئەکەوتن.

س- قوتابى/خویندکارى قوناغى نامادەى ئە پۆلەکانى (١٠ - ١١) نامادەى بە راپورتى لیژنەى تاییهت پزیشكى مۆلەت پیدراو و ئە تاقیکردنەوهکانى کۆتایى وەرزی یهکەم ، پيويسته ئەسەرەتای هەفتەى دووهى دواى دەستپیکردنەوهى دوامى وەرزی دووهم تاقیکردنەوهکە دووبارە بکاتەوه ئەسەر (٦٠ نمره) بەلام راپورتى پزیشكى ئە تاقیکردنەوهکانى کۆتایى وەرزی دووهم ، تاقیکردنەوه ئەخولى دووهم و ئەسەر (٨٠ نمره) دووبارە دەکاتەوه.

ش- قوتابى/خویندکارانى پۆلى (١٢) ی نامادەى ئەگەر مۆلەتیان وەرگرت ئە تاقیکردنەوهکانى کۆتایى وەرزی یهکەم یان دووهم ، ئەبەر ئەوهى پيويسته پيش دەستپیکردنى تاقیکردنەوهگشتیهکان مافى بەشدارى وەربرکیت ،بۆیه پيويسته راستەوخۆ پاش تەواویونى تاقیکردنەوهکانى کۆتایى هەر وەرزیک بە چەند روژیک و بە پى ی خشته یهکی تاییهت قوتا بخانەکان تاقیکردنەوهیان بۆ ئە نجام بدەنەوه و کوشى سالانەیان بۆ دەربهینن و بە پيى ئەم کوشه و رینماییهکان مافى بەشدارى ئە ئەزمونە گشتیهکان وەردهگریت .

ص- راپورتى پزیشكى نابردریت و ئەکاتى وەرگرتنى پيويسته هەمووى جى بە جى بکريت.

٧- تینووسە ئەزمونیهکان (الدفا تر الامتجانيه) بۆ پۆلە ناکوتاییهکان :

أ- تینووسە ئەزمونیهکان ئە دینیكى (عه مباریکى) داخراو دەپاریزیت کەس بوى نیه بیكاتەوه تەنها سەرۆكى لیژنەى تاقیکردنەوهکان نەبیت وە یا ئەو کەسەى بەفهرمى پى ی سپیردراوه .

ب- هەموو تینووسە ئەزمونیهکان و خشتهکانى تاییهت بە نمرەکان و خشتهى دابەش کردنى پرسيار بەسەر لیژنەکان و پسولەکانى ناو و ژماره نهنیهکانى تاقیکردنەوهکان دەپاریزیت بۆ ماوهیهک کەمتر نەبیت ئە شەش مانگ بۆ هەر تاقیکردنەوهیهک دواتر ئە ناودەبریت پاش وەرگرتنى رەزامەندى بەرئیه بەرایه تیپەروردهى قەزاکان/ کاروبارى تەکنیکى و بە رىگای لیژنەیهکی تاییهت بۆ ئەو مەبەستە .

ت- بەهیچ جوریک رىگە نادریت تینووسە ئەزمونیهکان ببردريتە دەرەوهى قوتا بخانە/خویندنگاکان.

۸- دارشتنی پرسپاره‌کانی پۆله‌ناکوټاییه‌کان :

- ا- کاتی دیاری کراو بۆ تاقیکردنه‌وه‌ی کۆتایی وهرز له قوناعی ناماده‌یی بۆ زمانه‌کان دوو کاتژمێر و نیو بۆ بابته‌کانی تر دوو کاتژمێر ده‌بیټ.
- ب- دوو جوړه پرسپاره به‌یه‌ک ئاست بۆ هه‌ردوو خولگیه‌که‌م و دوو هه‌می کۆتایی وهرزه‌کان داده‌ریژرین له لایه‌ن نه‌ولێژناوه‌ی نه‌ خویندنگا‌کان بۆ نه‌وه‌ به‌سته‌ پیکهاتوون به‌ پێی سیسته‌م و رینماییه‌کان ، به‌مه‌رجیک هه‌موو نه‌ندامانی لێژنه‌کان به‌ شیوه‌یه‌کی راسته‌ و خۆبه‌شداریه‌له‌ دارشتن و هه‌سه‌نگاندنی بکه‌نه‌له‌ هه‌موو روویکه‌وه‌، و نه‌وه‌ لێژناوه‌ مافی چاوپێخشانده‌وه‌ی پرسپاره‌کانی خولی دوو هه‌میان هه‌یه‌ و به‌ پێی نه‌ه‌جمه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌کانی خولی یه‌که‌م.
- ت- هه‌ر لێژنه‌یه‌ک بۆ بابته‌که‌ی خۆی و هه‌لامی نمونه‌یی به‌ هاو پێچی پرسپاره‌کانی داده‌نیټ تیایدا نهمره‌کان به‌ سه‌ر له‌قه‌کان و هه‌ه‌نگاو هه‌نگاوی شیکار دا به‌ش ده‌کات.
- پ- پرسپاره‌کان و هه‌لامه‌ نمونه‌یه‌یه‌کان بۆ کۆتایی وهرزه‌کان و خولی دوو هه‌مدا‌ی چاپ کردن و کۆپی کردن و نه‌ینی کردنیان له‌ به‌رگی تاییه‌ت ده‌درینه‌ لێژنه‌ی نه‌زموونی قوتابخانه‌، وه‌ به‌ لایه‌نی که‌مه‌وه‌ هه‌فته‌یه‌ک پێش ده‌ستپێکردنی تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی وهرزه‌کان له‌ خولی یه‌که‌مدا‌وای نووسینی هه‌موو زانیاریه‌کانی پێویست له‌ سه‌ره‌رگه‌ پرسپاره‌که‌ و هه‌نگاوی قوتابخانه‌ و بابته‌ت و پۆل و به‌رواری نه‌زمونه‌که‌ و ناوی مامۆستا‌کان و نهمزاکانیان و له‌ شوێنیکی قایمه‌ پارێزگرتی و هه‌یج که‌س بۆی نه‌یه‌ بیکاته‌وه‌ به‌ سه‌ره‌ر شتیاره‌ پسرپوریه‌یه‌کان و به‌ریوه‌به‌ری قوتابخانه‌ شه‌وه‌.
- ج- ده‌بیټ پرسپاره‌کان له‌ پرۆگرامی خویندن دا بن و گشتگرتن و نایه‌ت هه‌یج به‌شیک کتیب فه‌رامۆش بکریټ.
- ح- ده‌بیټ پرسپاره‌کان روون بۆ و هه‌یج نادیا‌ریه‌کی تیا نه‌بیټ و دارشته‌که‌ی سه‌ر شوێنه‌ر نه‌بیټ بۆ قوتابی و خویندکار هه‌روه‌ها زۆر ره‌ق نه‌بیټ که‌ بواری بیکردنه‌وه‌ نه‌دات و یان مامۆستا‌ی دانه‌ر بیه‌ویټ توانای زانستی خۆی تیا دا پێشان بدات و له‌ نامانجی په‌روه‌رده‌یی لای بدات .
- خ- پێویسته‌ وینه‌ و نه‌خشه‌ و هه‌وکاره‌کانی فیکردن له‌ بابته‌کاندا فه‌رامۆش نه‌کریټ. چونکه‌ نه‌وه‌یان ده‌بیټه‌ هه‌ی نه‌وه‌ی نه‌وه‌ به‌شانه‌ له‌ لایه‌ن قوتابییه‌وه‌ نه‌ خویندگرتی و بایه‌ خیان پێنه‌دریټ.
- د- پرسپاره‌کان پێویسته‌ لایه‌نه‌کانی هه‌لێژاردنی تیا بیټ واته‌ به‌ لایه‌نی که‌مه‌وه‌ (۰.۵٪) ی پرسپاره‌کان به‌ شیوازی بابته‌تی و هه‌لێژاردن بیټ و هه‌ژماره‌ی و هه‌لام له‌ چوار و هه‌لام که‌مه‌تر نه‌بیټ وه‌ و هه‌لامه‌کانیش له‌ یه‌کتر و له‌ راستی نزیک بن بۆ نه‌وه‌ی قوتابی و خویندکار بیکاته‌وه‌ نینجا بتوانیټ و هه‌لامی راست هه‌لێژیریټ واته‌ به‌ پێی شیوازی بانکی پرسپاره‌ دا برژیریټ وه‌ به‌و ئاراسته‌یه‌ به‌ردریټ وه‌ بۆ هه‌موو بابته‌کان .
- ژ- ده‌بیټ لاپه‌ره‌ی پرسپاره‌ ریک بیټ و زانیاریه‌ گه‌رنگه‌کان بگریته‌ خۆ و هه‌ک روژ و به‌رواری تاقیکردنه‌وه‌ و بابته‌ت و پۆل و ناوی مامۆستا‌ی دانه‌رو کاتی پێویست بۆ و هه‌لامدانه‌وه‌ و له‌ گه‌ل ره‌چاو کردنی دا به‌ش کردنی نهمره‌کان به‌ سه‌ر پرسپاره‌ لقه‌کاندا .
- ر- نایه‌ت پرسپاره‌کان دووباره‌ بوینه‌وه‌ له‌ تاقیکردنه‌وه‌کانی مانگانه‌ و روژانه‌ و نیوه‌ و هه‌رزه‌کاندا و شیوه‌ی کلاسیک بیټ و یه‌که‌سه‌ره‌ کتیبه‌وه‌ ، به‌ ئکو پێویسته‌ له‌ بابته‌ت زانستییه‌کان به‌ تاییه‌تی بیکاری و فیزییا هه‌ندیک پرسپاره‌ قوتابی و خویندکار شیکاریان بکات نینجا و هه‌لامی راست هه‌لێژیریټ.
- ز- نایه‌ت به‌ هه‌یج شیوه‌یه‌ک نیشانه‌ بۆ پرسپاره‌کان بکریټ بۆ نمونه‌ نایه‌ت مامۆستا‌ بلیټ نه‌وه‌یان گه‌رنگه‌ و نه‌وه‌ی تریان گه‌رنگ نیه‌ و هه‌یان کۆمه‌له‌ پرسپاره‌یک ده‌ستنیشان بکریټ له‌ کتیب و پرسپاره‌کان له‌ وانه‌دا بینه‌ته‌وه‌.
- س- ده‌بیټ مامۆستا‌ ئاستی قوتابی و خویندکار به‌رز بکاته‌وه‌ کڕوکی زانستی بابته‌کان بگه‌یه‌نیټ و له‌ به‌ر کردنی کویرانه‌ دووریان بخاته‌وه‌ به‌ هه‌موو شیوه‌یه‌ک ، نهمره‌ش له‌ سه‌ر بنه‌مای زانستی و په‌روه‌رده‌ییانه‌ دا بنریټ.
- ش- پێویسته‌ نمونه‌ی پرسپاره‌ بواری فه‌رامۆشی تیا بیټ وه‌ له‌ ریزه‌ی له‌ (۱۰٪) تیا په‌ر نه‌کات و کشتگر بیټ له‌ هه‌موو به‌شه‌کاندا
- ص- ژماره‌ی پرسپاره‌کان و جوړه‌کانیان ده‌بیټ له‌ گه‌ل کات بگو‌نجیټ نایه‌ت نه‌وه‌نده‌ درێژ بیټ سه‌ر له‌ قوتابی بشوێنیټ و نه‌ نه‌وه‌نده‌ش کورت بیټکه‌ توشی سه‌رسورمان و ناو می‌دیان بکات.

چ- نابیت پرسیار له شیوهی لوژیکی (منطق) دهرچیت و به تاییه تی له بیرکاری که نه نجامه که هی قوتابی تووشی دله اوکی بکات ودنیا نه بیت له راستی و هلامه که هی .

گ- پیوسته دارشتنی پرسیار به شیوهیه که بیت نه گهری لیکدانه وهی تیا نه بیت له لایه ن قوتابیان ه و ه سادو به زمانیکی پارو بیت .

ق- پیوسته پرسیاره کان لایه نی لاوازی قوتابی به دهر بخت بوئه وهی ماموستا بتوانیت هه ئیبسه نگیبیت و ههروه ها جیاوازی که سی (الفروق الفردیه) ره چاو بکریت له کاتی دانانی به جوریک که له (۳۰٪) ناسان بیت و (۴۰٪) مام ناوهندی بیت و (۳۰٪) بو قوتابی خویندکاری زیره ک بیت وه نه وهش داد پهروهی ده چه سپینیت و قوتابی زیره ک و نازیره ک له یه کتر جیا ده کاته وه .

ع- هاوکاری بکریت له نیوان به ریوبه ریته قوتابخانه کان بو چاپ کردنی پرسیاره کان به هه ماهه نگی له گه ل به ریوبه رایه تی گشتی پهروه ده و پهروه ده قه زاکان و له و شوینانه ی بویان ده ستیشانکراوه نه مهش بو پاراستنی نهینییه کان و دوو که و تنه وه له هه کاره کان ناشکرا بو نیان .

غ- نابیت پرسیار له شوینه نافه رمییه کان و چاپخانه بازرگانیییه کان و بنکه کان کومپیوتهری نه هلی و فه رمانگه کان حکومه تچاپ بکرین .

۹- پشکنینی پرسیاره کان :

ا- پشکنین ووردیینی دهفته ره و ه لامدراوه کان به شیوهیه کی داد پهروه رانه نه نجام ده دریت و پرسیاره کان دابهش ده کرین به سه ر نه ندامانی لیژنه ی پشکنینی بابه ته کان و به شیوهیه کی فه رمی ئینجا ده ست بکریت به پشکنین و ناکریت جاریکی تر دووباره دهفته ر پشکنریت و نمره کان بگوریت پاش گه راندنه وهی تینووسه کان بو لیژنه ی نه زموونی .

ب- نمره ی ته واوی بابه ت له تاقیکردنه وه کان کوتایی له هه ردوو و هرزداله قوناعی بنه رته دا (۶۰) نمره یه بو خولی یه که م و (۸۰) نمره یه بو خولی دووم وه بو قوناعی ناماده یی (۶۰) نمره یه بو خولی یه که م و (۸۰) نمره یه بو خولی دووم وه پیوسته نمره به سه ر پرسیاره کان دابهش بکریت له سه ر په ره ی پرسیار و پیوسته نه وهش به دوا دچوونی بو بکریت له لایه ن سه ره رشتیارانه وه بایه خی ته واوی پی بدریت له کاتی هه ئسه نگانندی پرسیاره کان .

ت- پیوسته پشکنه ر نمره ی لقه کان کوبکاته وه ئینجا له ناو دهفته ر به ژماره و نووسین نمره ی کوتایی هه ر پرسیاریک بنووسیت و ئیمزای بکات پاشان نمره که ده گواستریته وه بو سه ر به رگ له شوینی تاییه تی خوی تووماری ده کریت به ژماره و نووسین و واژوو، ئینجا نمره کان کوده کرینه وه و پشکنه ریکی تر ووردیینی ده کاته وه .

پ- کرداری پشکنین ووردیینی روژانه له ناو قوتابخانه نه نجام ده دریت به لیژنه و ناکریت دهفته ره کان ببه نه دهره وهی قوتابخانه له نه زموونه کان کوتایی و هرز له هه ردوو خوئدا .

ج- نه به ریوبه ره و نه هیچ ماموستایه ک بو ی نیه داوا ی دووباره پشکنینی دهفته ریگ له ماموستا بکاته وه .

ح- نه نجامه کان نه زموونه کان داوا راگه یانندی بنه ره ، پاشگه زبوونه وهی بو نییه و ناکریت سه ر له نوی پشکنینیان بو بکریته وه ، و هیچ لایه نیگ مافی نه وهی نییه، له بهر نه وهی نه وکاره سه ریچییه له سیسته م ورینماییه کان نه زموونه کان و له کاتی په لپ (اعتراض) گرتن له نه نجامدا ووردیینی دهفته ری قوتابی زور به ریکی ده کریت بو چاره سه رکردنی هه ر هه ئیه ک له گواستنه وه کوکردنه وهی نمره له ناوه وه ی دهفته ر وه یان له به رگ رووی دابیت وه یان لقیکی یان به شیکی پرسیاریک له بیرکرایت تا پشکنینی بو بکریته وه نه و په لپ گرتنهش به ریگای برینی پسوله بو بابه ته کان له ژمییریاری پهروه ده ی قه زاوه ده بیت .

خ- له یه که م وانه ی پاش پشووی وهرزی یه که م هه ر ماموستایه ک دهفته ره کان نه زموونی بابه ته که ی خوی به سه ر قوتابیان دابهش ده کات و پرسیاره کان شیکار ده کات و گفتوگوی له سه ر ده کات چونکه له نامانجه کان هه ر نه زموونیگ دا هه یه که قوتابیان هه ئه کانیان بزائن بو نه وهی له داها توودا له و هه لانه دوور که ونه وه ، ههروه ها له بهر مه ترسی روودانی هه ئه له گواستنه وه کوکردنه وهی نمره کان .

۱۰- نه زموونه کانی پراکتیکی :

تاقیکردنه ووه کانی براکتیکه ههفته ی پیش دستپیکردنی نه زموونه کانی وهرزی نه نجام ددریت و نه ناو وانه کاندای و به ژماره ی نه و کاترمیرانه ی که پی تهاو دهبیت و به مرجیک له گهل دستپیکردنی تاقیکردنه ووه کانی نووسینه کی تهاو بیت ، نه وهش له لایهن ماموستای بابه ته وه نه نجام ددریت وه له به شه وانه کانی نه و بابه تانه ی که تاقیکردنه وه ی براکتیکه هه یه .

۱۱- توماری نمره ی ماموستا ورینماییه کانی :

- ا- نه م تومارگه یه فه رمیه ده بی پاریزکاری له پاک و خاوتنی بکریت و ریک و پیک رابگیریت . هیج جوړه کوژاندنه وه یه کی تیدا نه کریت
- ب- به هیج جوړیک نابیت فه له می راست کردنه وه ی سپی تیدا به کار بیت .
- ت- نمره کان به فه له می سؤفتی شینیان رهش دانه نریت له شوینی دیاری کراودا .
- پ- ناوی چواری قوتابیان/خویندکاران به پی ی زنجیره ی بیته کان دهنوسریت وهک نه وه ی له پیناسه ی باری شارستانی تومار کراوه به بی که م و کورتی .
- ج- به هیج جوړیک به فه له می دار (رصاص) ناو و نمره تومار ناکریت .
- ح- ناو و نمره کان له بوشایی نیوان هیله کان (له ناو لاکیشه کاندای) دهنوسریت، نهک له سه ر خه ته کان .
- خ- ماموستای بابه ت هه لسه نگانده کان له دهفته ریکی لاهوکی دا دهنوسیت ودواتر دهیگویریتته وه بو نه م تومارگه یه و نمره کان راسته خو له دوای هه لسه نگاندن یا تاقیکردنه وه ی نووسینه کی تومار ده کریت .
- د- نه گهر بابه تی خویندن له چوند به شیک پیک هاتبوو . نمره کانی به شه کانی بابه ت له سه ر دهفته ریکی لاهوکی دهنوسریت و نمره کانی به شه کان کوډه کرینه وه و نینجا تومار ده کریت وهک له (زمانه کان) وه له کاتی خویدا .
- ژ- نه م تومار گه یه لای ماموستا ده مینیتته وه تا نه نجامه کانی کوتایی سالی خویندن بریاری له سه ر نه ددریت ، دواتر نه ددریت به به ریوه به ری قوتا بخانه /خویندنگه که بو هیشتنه وه یان لانی که م بو ماوه ی سی سال .
- ر- نه و نمره یه ی که قوتابی/خویندکار له هه ر بابه تیکی نه و وهرزه به دهستی ده هیبیت به نه نجامی نه و بابه ته نه ژمیرددریت
- ز- نمره ی هه لسه نگاندن بو قوتابی /خویندکاری دهرنه چوو له هه ر بابه تیکی له وهرزدا وهک خو ی ده مینیتته وه له گهل نمره ی تاقیکردنه وه ی نووسینه کی خوئی دووم هه ژمار ده کریت وه به پی ی وهرز .
- س- نه نجامه کانی توماری نمره ی پؤل که له لایهن ماموستاوه پرکراوه ته وه نه گویریتته وه بو تومار گه ی قوتا بخانه و خویندنگا له لایهن به ریوه به ری یا نه و که سه ی پی سپیردراوه .
- ش- به هیج جوړیک ریگا ناددریت توماری نمره ی ماموستا بریدریتته دهره وه ی قوتا بخانه /خویندنگا .

چه نه تیبینییهک :

- ۱- هه لوه شانده وه ی پرنسیپی به خشین له قوناعه کانی خویندن به هو ی وهرگرتنی نمره ی سه روو ۹۰٪ له بات وه یان گشتی .
- ۲- هه لوه شانده وه ی پرنسیپی خیراگردنی قوتابیان (بردنه پیش) و له هه موو قوناعه کانی خویندن (الغاء نظام التسریع) .
- ۳- هه لوه شانده وه ی تاقیکردنه وه کانی (سبر المعلومات) بو نه وانه ی له دهره وه ی هه ری می دینه وه وه له هه موو قوناعه کانی خویندن (ته نها تاقیکردنه وه ی دیارکردنی ناست نه بیت (تحدید المستوی) له پوله کانی یه که م و دووم و سییه م بنه رت) .

چەند تىببىي يەك دەربارى تاقىكردنەۋەي نىشتىمانى و گشتىيەكان

- ۱- پىۋىستە بەرئۆبەرى ھۆل فۇرمىكى تايىت بە بەرئۆبەچوونى تاقىكردنەۋەكان نامادە بكات و نامازە بە ژمارە قوتابيان (نامادەبووان ، نەھاتووان ، گزىكاران) بكات وە ژمارە تەئەفونەكەى خۇى و ئەگەل بەستەى وەلامەكان رەوانەى كۆنترۆل بكات .
- ۲-۱- پىۋىستە ھەموو پەرى وەلامدانەوى سۇماى قوتابى /خوئىندكار بكرىتە بەستەو بە لوك كراوى بەژمارە (بەپى) رىنمايەكانى رەوانە كەردنى بەستە) بنىردىت بۇ لىژنەى تاقىكردنەۋەكان ئە پەرورەدى قەزا وئەۋبە بۇ سەنتەرى پشكىن (كۆنترۆل پارىژگا) وە بە پىي رىنمايەكان ئە چاودىرئانى كەرتەكان وەرىگىرئتەۋە بۇ ئەۋەى ھىچان بە جى نەمىنئت .
- ب - پىۋىستە پەرى وەلام ئەگەر درا يا شكىندرايەۋە بەرئۆبەرى ھۆل پەرىيەكى تىر بىدات بە قوتابى بۇ ئەۋەى بەدەستى خۇى پرىبىكاتەۋە و پەرى دراۋەكە يا شكاۋەكە دواى بەتال كەردنەۋەى ئەگەل پەرى ماۋەكان بە ژمارە و بە واژوو بىداتەۋە بە لىژنەى تاقىكردنەۋەكان ئە پەرورەدى قەزا .
- ۳- پىكردنەۋەى وەلامەكان ئەسەر پەرى سۇما دەبى وە بەقەئەمى دار (رصاص) دەنا نامىرى ئەلىكترونى ناىخوئىنئتەۋە وەنابى ھىچ جۆرە نوسىنىكى زىادى ئەسەرىت وە ئەكاتى خستتە ناۋ نامىرى پشكىن پىۋىستە تىببىي ژمارە پەرى سۇما و خوئىندەۋەى ژمارە سەر نامىرەكان بكات بۇ دووركەوتنەۋە ئە ھەئە .
- ۴- ناپىت بە ھىچ جۆرىك دەسكارى لاكىشە رەشەكانى (باركود) سەرپەرى سۇما بكرىت دەنا نامىرى ئەلىكترونى ناىخوئىنئتەۋە .
- ۵- پىۋىستە دواخستەى كۇدى قوتا بخانە و قەزا و پارىژگا ئەلايەن پەرورەدە گشتىيەكانە و رىكبخرىت و بىدرىت بە بەرئۆبەرى ھۆل و قوتا بخانەكان بۇ كۆنترۆل كەردنى پىرۇسەى ئە نجام دانى تاقىكردنەۋەكان بە باشى .

رىنمايى ژمارە (۲)

پىنج نەرى برىار بۇ چارەسەرى نەرى تراز (الدرجە الحرجه)

يەكەم / نەرى تراز تايىت بە قۇناعى بنەرەت:

- ۱-أ - ھەموو ئەۋە نەرانەى كەرتن نىزىك دەكرىنەۋە (جبر الكسور) بۇ ژمارەى تەۋاۋ واتە ناپىت ئەسەر كارتى نەرىكان نەرى بە كەرت بىدرىت ، ئەمەش ئە پىش پىدانى نەرى برىار .
- ب - نەرى برىار ئە قۇناعى بنەرەت زىاد دەكرىت بۇ نەرى كۇشى سالانە و بۇ ھەردوو خول بە پى رىنمايەكان .
- ت- بۇ زىاتر روونكردنەۋە : ئەۋ بوارانە نەرىكان زىاد دەكرىت بۇ گۆرىنى بارودۇخى قوتابى و بە شىۋەى :
- ۱ - ئە ماۋە ماۋە ئەبەتەتى كەمتر
- ۲ - ئە ماۋە دەرچوون ←
- پ- نەرى برىار ئەگەر ئە دواى زىادكردن ئە خولى يەكەمدا ماۋە ئەۋا ئە خولى دووم بۇ ماۋەكان سوودى ئى وەردەگرن .
- ج - نەرى برىار بۇ نەرى ئەۋ بابەتانە زىاد دەكرىن كە نىزىكتىنئىيانە ئە كەمترىن نەرى دەرچوون واتە (۵۰) وە بۇ نەرى (۴۰) ئەگەر يەك بابەت ماۋە ئە (۴۰) كەمتر بوو .
- ح- لىژنەى تاقىكردنەۋەكان ئە قوتا بخانە ھەئەستىت بە زىاد كەردنى ئەۋ نەرانە بە پى رىنمايى و تۇمارىكى تايىتەۋە دەكرىتەۋە ناۋى ئەۋ قوتابىيانەى تىدا تۇمار دەكرىت كە نەرى برىاردەيانگىرئتەۋە و بابەتەكان و ژمارەى نەرى زىاد كراۋەكان ھەموونەندامانى لىژنەى ئەزموونەكان واژوو ئەسەر بىكەن وئە بەرئۆبەرايەتى قوتا بخانە پىاريزرىت .
- خ- ئەگەر نەرى دوو بابەت (۴۷-۴۷) يەكسان بوون نەرى برىار بۇ پىدانى نەرى برىارى بگەرىنەۋە بۇ نەرى ھەئەسەنگاندن كام بابەت نەرى ھەئەسەنگاندنى كەمتر بوو برىارەكە بىدرىت بە ئەۋ .
- ۲- چەند نەۋە يەك بۇ روونكردنەۋەى چۆنىتە زىاد كەردنى ئەۋ نەرى ئە قۇناعى بنەرەتدا :
- أ- ئەگەر قوتابىيەك نەرى كۇتايى ئە بابەتئىك (۴۵) بوو ئەۋا (۵) نەرى بۇ زىاد دەكرىت ئەۋ بابەتەۋە دەبىتە (۵۰) .

- ب- ئەگەر قوتاببەك نەمەرى كۆتايى ئە دووبابەت ۴۸ ، ۴۷ بوو ئەو (۲) نەمەرى بۇ (۴۸) زىاد دەكرىت و دەبىتە (۵۰) ئىنجا (۳) نەمەرى بۇ (۴۷) زىاد دەكرىت و دەبىتە (۵۰) .
- ت- ئەگەر قوتاببەك ئە دوو بابەت (۴۸) و (۴۸) ھەبىت ئە نەمەرى كۆتايى ئەو (۲) نەمەرى بۇ ھەرىكە ئە دوو بابەتەكە زىاد دەكرىن بۇ ئەوئى بىنە (۵۰) .
- پ- ئەگەر قوتاببەك ئە نەمەرى كۆتايى ئە دووبابەت ۴۹ ، ۴۶ ھەبوو ئەو (۱) نەمەرى بۇ (۴۹) زىاد دەكرىت دەبىتە (۵۰) ئىنجا (۴) نەمەرى بۇ (۴۶) زىاد دەكرىت دەبىتە (۵۰) .
- ج- ئەگەر قوتاببەك ئە سى بابەت نەمەركانى كۆتايى ۴۹ ، ۴۹ ، ۴۷ ئەو ئەك نەمەرى بۇ ھەرىكە ئە دوو (۴۹) كە زىاد دەكرىت و دەبىنە (۵۰) و (۳) نەمەرى بۇ (۴۷) زىاد دەكرىت دەبىتە (۵۰) .
- ح- ئەگەر قوتاببەك ئە سى بابەت ۴۹ ، ۴۹ ، ۴۸ بوو ئە نەمەركانى كۆتايى ئەو (۱) نەمەرى بۇ ھەرىكە ئە دوو (۴۹) كە زىاد دەكرىت بۇ ئەوئى بىنە (۵۰) و (۲) نەمەرى بۇ (۴۸) بۇ ئەوئى بىتە (۵۰) .
- خ- ئەگەر قوتاببەك ئە نەمەركانى كۆتايى ئە چوار بابەت ۴۹ ، ۴۹ ، ۴۹ ، ۴۸ ھەبوو ئەو (۱) نەمەرى بۇ ھەرىكە ئە (۴۹) كان زىاد دەكرىت بۇ ئەوئى بىنە (۵۰) و (۲) نەمەرى بۇ (۴۸) زىاد دەكرىت بۇ ئەوئى بىتە (۵۰) .
- د- ئەگەر قوتاببەك نەمەركانى كۆتايى ئە سى بابەت ۴۵ ، ۴۴ ، ۴۲ بوو ئەو (۵) نەمەرى دەدرىتە (۴۵) بۇ ئەوئى بىتە (۵۰) وبە ماوہ ئە دووبابەت دەمىنيتەوہ .
- ژ- ئەگەر قوتاببەك ئە دووبابەت نەمەركانى كۆتايى (۴۵) و (۴۶) بوو ئەو (۴) نەمەرى دەدرىتە (۴۶) بۇ ئەوئى بىتە (۵۰) وبە ماوہ ئەوئى تر دەمىنيتەوہ ئەگەر پەرىنەوہنەيگىرئىتەوہ وە نەمەرىكە برىارى بۇ خولى دووم دەمىنيتەوہ بۇ ئەوئى سوودى لى وەرېگرىت ئەوئىدا .

دووم : پىنج نەمەرى برىار بۇ چارەسەر كەردنى نەمەرى تراز تايىتە قوناعى نامادەيى

- ۱- نزيك كەردنەوئى نەمەرى (جبر الكسور) بۇ ژمارە تەووا ئە پۆلەكانى قوناعى نامادەيى ريگاي پىنادارىت و ژمارەكانى كەرت دواى ژمارە تەووا بۇ سى ژمارە كورت دەكرىتەوہ دواى تىكراى ھەرسى سال وە بەريگاي داتابىس .
- ۲- ئە قوناعى نامادەيى نەمەرى برىار دواى ئە نجامى كۆشى سالانە دەدرىت بۇ چاككەردنى نەمەرى تراز (حرج) بۇ ھەردوو پۆلى (۱۰ ، ۱۱) نامادەيى .
- ۳- نەمەرى برىار ناچىتە سەر ئە نجامى كۆشى سالانە ئە پۆلى (۱۲) نامادەيى بۇ مەبەستى بەشدارىكەردن ئە تاقىكەردنەوئى گشتىدا چونكە ماوہ تەنھا ئە سى بابەت و كەمتر دەرنە چووبىت مافى بەشداربوون بەدەست دەھىيىت .
- ۴- قوتابى /خويندكار سوود ئەو زىاد كەردنە وەردەگرىت ئە ھەردوو خول واتە ئەگەر چەند نەمەرىكە ئە خولى يەكەمد مابوۋە ئە كاتى مانەوئىدا ئە خولى دووم ئەگەر پىبويستى پىھەبىت سوودى لىوئەردەگرىت و بۇ زىاد دەكرىت .
- ۵- بۇ زياتر روونكەردنەوہ : ئەو بوارانە نەمەركان زىاد دەكرىت بۇ گۆرىنى بارودۇخى قوتابى و بەشيوئى :

ا- ئە ماوہ	←	ماوہ ئە بابەتى كەمتر
ب- ئە ماوہ	←	دەرچوون
- ۶- نەمەرى برىار بۇ نەمەرى ئەو بابەتەنە زىاد دەكرىن كە نزيكترىنيانە ئە كەمترىن نەمەرى دەرچوون واتە (۵۰) .
- ۷- لىژنەى تاقىكەردنەوہكان ئە قوتا بخانە ھەئدەستىت بە زىاد كەردنى ئەو نەرانە وبە پى ىرىنمىي تۆمارىكى بۇ دەكرىتەوہ ناوى ئەو قوتابيانەى تىدا تۆمار دەكرىت كە نەمەرى برىاردەيانگىرئىتەوہ وبابەتەكان و ژمارەى نەمەرى زىاد كراوہكانوہ موئەندامانى لىژنەى ئەزمونەكان واژووى لەسەر بكن و ئە بەريوہ بەرايەتى قوتا بخانە پىاريزرىت .
- ۸- ئەگەر نەمەرى دووبابەت ئە قوناعى نامادەيى يەكسان بوون لىژنە بە پى بەرژەوئى قوتابى و خويندكار دەستىشانى ئەو بابەتە دەكاتكە نەمەرى برىارى دەدرىت ئەسەر بىنەماى نەمەرى ھەئسەنگاندن كام بابەت نەمەرى ھەئسەنگاندنى كەمتر بوو نەمەرى برىار دەدرىتە ئەو بابەت .

رینمایی ژماره (۳)

یه کهم : تاییهت به لیژنه کانی وردبینی نه نجامه کانی تاقیکردنه وه کانی پوله ناکو تاییه کانی

بو باشر جی به جی کردنی سیسته و رینماییه کان ، پیش راگه یاندنی نه نجامه کانی پوله ناکو تاییه کانبو مه بهستی دورکه وتنه وه نه هه ئه ی گواستنه وه کو کردنه وه ی نمره و دهرهینانی تیکراکان پیوسته نه مانه ره چاو بکریت :

۱- سالانه به ریوه به رایه تی قوتا بخانه کانله یه کهم کو یونه وه ی دسته ی ماموستایان لیژنه یه کی وردبینی به لایه نی که مه وه نه چوار نه ندام پیک دینیت له ماموستایانی قوتا بخانه و به سه رو کایه تی یه کی که له یاریده دهره کانی به مهرجیک هیچ یه کیکیان له لیژنه ی نه زمونه کان دا نه ندام نه بن ، نه رکه کانیشیان و وردبینی کردنی نه نجامه کانه به ووردی ، و هه ره نه یه که له نه نجامه کانه وه دهره کون به لیژنه ی نه زمونی قوتا بخانه یی راده گه یینیت بوئه وه ی راستیان بکه نه وه پیش راگه یاندنی نه نجامه کان به سه ر قوتا یاندا .

۲- پیکهینانی چهند لیژنه یه کی وردبینی له به ریوه به رایه تی په روه ده ی قه زاکان به سه رو کایه تی سه ره پهرشتیاریکی پسپوری په روه ده یی به گویره ی جوړی قوتا بخانه و خویندنگه و نه ندامیبه تی چهند به ریوه به رو ماموستایه کی به نه زمونکه نه رکه کانیان وردبینی کردنی تو مارگه ی قوتا بخانه یی و بوړدی نمره ی کوتاییه وه نه و لیژنه شه به پرسن له راستکردنه وه هه ره نه یه که له و تو مارگانه به پی رینماییه کان و به زووترین کات به هه موو لایه نه کانی په یوه نندیدار را بگه ینریت . وه نه گه ره نه یه که گه وه بو پیوسته قوتابی و به خپوکه ره که ی به نووسینه کی لیی ناگادار بکرینه وه به راستکردنه وه هه نه که ۳- بو نه وه ی چاره سه ری هه موو کیشه و هه نه کان بکریت . پیوسته کاره کانی وردبینی تو ماره کان پیش راگه یاندنی نه نجامه کان ته او بکریت .

۴- هه نه له نمره و نه نجام نه گه ره رویدا پیوسته به ریوه به رایه تی قوتا بخانه ، به شپوه ی نووسینه کی و به واژوو به قوتابی / خویندکاری را بگه ینریت ، له کاتی پیوسته لیکوئینه وه ی تاییهت پیک بهینریت بو دست نیشان کردنی نه و که سانه ی به پرسیان له و هه نه یه دا .

۵- له کاتی دوزینه وه ی هه ره نه یه که له نه نجام دوی هه ردوو وردبینی قوتا بخانه یی و په روه ده یی ، هه موو نه ندامانی لیژنه کانی وردبینی قوتا بخانه یی و په روه ده ییبه کان و لیژنه ی تاقیکردنه وه لیی به پرسیان .

۶- قوتابی / خویندکار و به خپوه که ره که ی پیکه وه به پرسیان نه گه ره هه ره نه یه که له کاتی نمره کانی قوتابی هه بیت و نه وان درکی پی بکه ن و په یوه ندی به به ریوه به رایه تی قوتا بخانه نه که ن بو مه بهستی راستکردنه وه ی وه پیوستیسه گارگیری قوتا بخانه نه م ناگاداریه به دایابان را بگه یین له کاتی به ستنی کو یونه وه کاند .

۷- نه گه ره نه نجامی لیکوئینه وه ناشکرا بو یاری به نمره ویانگور انکار یوره شکاری تیادا کراوه نه و به پرسیارانده درینه لیژنه ی لیکوئینه وه ، نه گه ره پیوستی کرد بدرینه لیژنه کانی ریککاری (انضباطی) و یان دادگا په یوه ننداره کان چونکه نه و کارانه به کاری ساخته کاری (التزویر) داده نرین * .

دووم : بو نه وه ی نه و لیژنه به کاری خو یان هه ئسن پیوسته تی بینی نه مانه ی خواره وه بکه ن :

۱. بومان ناشکرایه که زور به ی یاری پیکردنه کانی نمره له نه نجامی پیدانی (۵) نمره ی بریارده ستکاری ده کریتبه مه بهستی هه وئدان له لایه ن لیژنه نه زمونییبه کان بوگه یاندنی نمره ی قوتابی بو بهر بارودوخی سوود و هرگرتن له نمره کانی بریار ، به لام نه وانه ش نه گه ل رینماییه کان ناگونجین ، بو یه لیژنه کانی تاقیکردنه وه به پرسیان له و گورانکاریاننه که نه نجامیان دده ن دورله رینماییه کان وه بو نه و مه بهسته پیوسته سه ره پهرشتیاریکی کارگیری قوتا بخانه کان نه و لایه نه هه ستیاره هوشیار که نه وه نه گینا دهرینه لیژنه کانی لیکوئینه وه .

۲. به پئی ی رینمایى زیاد كردنى نمرهكانى بریار له دهسه لاتی لیژنهى تاقیکردنه وهكانه، به لام به گویرهى زانیارییه كانمان وا دهره كه ویت كه له زۆریهى قوتا بخانه كان كۆبوونه وهى دهستهى مامۆستایان نه نجام دهن بو پیدانى چهن نمره یه كى تر سه ره رای (۵) نمره ی بریار، نه وهش پیچه وانه ی رینماییه كانه ونابیت نه و جوړه كۆبوونه وانه نه نجام بدرین ، پیوستیشه ته نهانه وهنده نمره ی بریار بدریت كه دیاری كراوه به پئی رینماییه كان وه نه وهش پیوسته له تۆمارى تاییه ت به نمره ی بریار تۆمار بكریت ، و نه وندامانى لیژنه ی نه زموونه كانله قوتا بخانه دا پیکه وه بهرپرسیارن له و جوړه كارانه نه گهر بكریت .

۳. له نه نجامى لیكۆلینه وهكان دهره كه وتوو كه هه ندیک له مامۆستایان بایه خ به سیسته م ورینماییه كانى تاییه ت به نه زموونه كان نادن. دواى ریکخستنى نامیلکه یسیسته م ورینماییه كانى تاییه ت به نه زموونه كانودابه ش كردنى به سه ره موو قوتا بخانه كاندا ، پیوسته به ریوه به رانى قوتا بخانه وخویندنگاكان كۆبوونه وهیه كى دهسته ی مامۆستایان نه نجام بدن تاییه ت به نه زموونه كان پیش ده ستپیکردنى نه زموونه كانى كۆتایى هه ره زۆیک، و نه و رینماییه بۆ مامۆستایان روون بکه نه وه و بیریان بیننه وه و له تۆمارى كۆبوونه وهكانى دهسته ی مامۆستایان نیش تۆمارى بکه ن و سه ره پرشتیاریانى كارگیرى له كاتى سه ردانه كانیان بۆ قوتا بخانه كان نه وه دوو پاتبکه نه وه سه یری چۆنیه تى نه نجامدانى ومیژووى گریدانى بکه ن ، له لیكۆلینه وهكانى تاییه ت به كیشه كانى تاقیکردنه وهكان نه و لایه نه ره چاو بکات ، و مامۆستا خوڤى بهرپرسیاره له به دوا دا چوونه وه ی رینماییه كان و وهرگرتنى نامیلکه و خویندنه وه ی به دریژایى سا .

رینمایى ژماره (۴)

تاییه ت به راگه یاندنى نه نجامه كانى نه زموونه كان و ریکخستنى لیستی پۆله كان

بۆ دووركه وتنه وه له هه ندیک هه له كه چه ندىن جار به هوى گو ی پینه دانى لیژنه بهرپرسه كانى قوتا بخانه روویاندا وه ده و امكردنى هه ندی قوتابى و خویندكار له پۆلیكى بهر زتر له پۆله كانیان به بیانوى نه وهى كه به زاره كى دهرچوونى پى راگه ینراوه به لام له راستیدا دهرنه چوو وه یان كارتى نمره ی به هه له پیدرا وه ته وه نه و جوړه بارودوخانه به ریوه به رى قوتا بخانه لیژنه ی نه زموونى لیى بهرپرسیارن و رووبه رووى سزای ریکكارى (ئینزباتى) ده بن بویه پیوسته ره چاوى نه م خالانه بكریت :

۱- پیوسته نه نجامه كانى تاقیکردنه وهكانى (تیکرای هه ردوو وهرز بۆ قوناعى بنه رت و كۆتایى هه ره زۆیک بۆ قوناعى ناماده یی و نه زموونه گشتیه كان به هه ردوو خوینیه وه به شیوه ی نووسینه كى را بگه ینریت و به واژوو، له هه مان كاتیشدا له تابلوى ناگادارى (لوجه الاعلانات) را بگه ینریت .

۲- پیوسته قوتابى كارتى نمره كان لای خو ی پپاریزیت وهیچ ره شكارى و کراندنیكى تیا نه بیتده ناخو ی بهرپرسیار ده بى له كاتى لیكۆلینه وه له و كارانه دا .

۳- پیوسته لیستی پۆله كان و هۆبه كان پاش دهره ینانى نه نجامه كانى خو ی دووم ریک بخریت و به راوورد بكریت له گه ل تۆمارى نمره كانى قوتا بخانه و تۆمارى گشتى به مه به ستى دنیا بوونو پیوسته له گه ل ده ستپیکردنى ده وام ناماده بیت .

۴- نابیت ریگا بدریت به ده و امكردنى قوتابى و خویندكار به بى به لگه نامه ی گواستنه وه له و قوتا بخانه ی لیى ده گو یز ریته وه نه مه ش له ماوه ی یه كه هه فته دا و پیوسته له تۆمارى گشتیدا تۆمار بكریت.

۵- له كاتى گو رینى یان گواستنه وه ی هه ره ریوه به ریک به هه ره هۆبه ك بیت هه ردوو به ریوه به ر پیکه وه بهرپرسیارن له سه ره پیچیه كان هه ریه كه وه به پئی كاتى ده ست به كار بوون و له كار ترازانیا ن .

۶- ریکخستنى لیستی ناوه كانى پۆله كان و هۆبه كان پاش نه نجامى خو ی دووم پیوسته له لایه ن به ریوه به رو یاریده دهره كان پیکه وه ریک بخرین وه به پئی نه نجامه كان هه ردوو خول وه ریکى وردبینى بكریت ، وه هه ره له یه كه له دزه كردنى قوتابى كه وتوو بۆ پۆلى سه ره وه تر كارگیریه تى قوتا بخانه پیکه وه لیى بهرپرسیارن .

۷- رینمایی ژماره (۵)

دەربارەى لیکۆلینەوه ئە کێشەکانى ئەزموونەکان و بروانامەکان

- ۱- بۆ کێشەکانى تاییبەت بە دەستکاریکردنى نمرەکان و دەفتەرەکانى تاقیکردنەوهو دزینی پرسیار و گۆرینی بروانامەو سەختەکاری (تزویر) ئە پۆلە ناکۆتاییبەکاندا ئە لایەن بەرێوەبەراییەتی گشتی پەرورده لێژنەى لیکۆلینەوهى بۆ پیکدەهینریتلە سەرپەرشتیارانى پسرپۆرى و پەروردهیى و ب. تەکنیکی هەریەکەو بە پى ی پسرپۆرى خوی بۆ لیکۆلینەوهو ئە نجامدانى پبویست و دەستنیشانکردنى بریارەکانیان بە راشکاوی و بایە خدانى گرنگوتاییبەت بەو کێشانه، و پبویستە ئەو جوړە لیکۆلینەوانە پۆلین بکرین بە پى ی گرنکی وە سزاکانیان ئە ناست ئەو جوړە کێشەیه بیت، و پاشانوینەى بنەرەتى لیکۆلینەوهکە بەرزدەکریتەوهبۆ بەرێوەبەریتی گشتی ئەزموونەکان بۆ پەسند کردنیان وە یان گیرانەوهى جارێکی تر بۆ لێژنەکە ئەگەر هەموو لایەنەکانى کێشەکە چارەسەر نەکرابوو بە پى ی پبویست، و یان ئەگەر پبویستی کرد بەرپرسیاران بەرێنە لێژنەى ریککاری وەزارەت و یان دادگا پبۆهەندارەکان.
- ۲- لیکۆلینەوهکانى تاییبەت بە راگەیاندانى ئە نجام و ئەوانەى دەبنە هوی زیان بە خشین بە داها تووی قوتابى وەك جییهشتنى پەراوى سوفا یان و نکرندى ئە هۆلدا وە یان کەم کورتى کارگیری و چاودیری ئە هۆلى ئەزموونى تاقیکردنەوه گشتییهکان پبویستە گرنکی تاییبەتى پى ی بەریت و ئەو لایانانەى بە پرسیار ئەو هەلانه، سزای وایان پى بەریت ئە ناست کێشەکە بیت ئەگەر لابرەدنیان ئە شوینی کارگیری.
- ۳- یەکەکانى سەرپەرشتیاری پەروردهی ئە نجامەکانى لیکۆلینەوه و هەموو بەراییهکانى دەدەنە بەرێوەبەریتی گشتی پەرورده .
- ۴- بەرێوەبەریتی گشتی پەرورده وینەى سەرەکی ئەو لیکۆلینەوه ئەگەر بەراییهکانى رهوانەى بەرێوەبەراییەتى گشتی ئەزموونەکان دەکات پاش ئەوهى بەرێوەبەرى گشتی پەرورده بە راپۆرت وەیان بە نووسراوی فەرەمى و بە راشکاوی رای خویان دەربارەى کێشەکە و سزا دەستنیشانکراوهکان ئە لایەن لێژنەى لیکۆلینەوه بەدات وەك لایەنگیری بەکات ئەکاتى گونجانیان و یان پشتگیریان لى ئەکات ئەگەر هاتوو سزاکان زۆر بوون و یان کەم بوون ئەگەر دیاری کردنى هۆو بە لگە بۆ ئەوهى بە هەند وەربگیری ئە کاتى پەسندکردنى لیکۆلینەوهکەدا .
- ۵- ئە بەر ئەوهى هەموو گۆرانکارییهك وەشکارییهك ئە نمرەکانى قوتابیان وە ئە ئە پیدانەوهى ئە نجامەکان و راگەیاندیان ئە لایەن بەرێوەبەراییەتى قوتابخانەکان و یان هەندیک ئە مامۆستایان ئە نجامیکی خراب و تال یان هەیه بەسەر پرۆسەى پەروردهو نایندەى قوتابى ، وەزارەتى پەرورده ئەوانەى بەو کارانە هەلەستن بە ئە نجامدەرى سەختەکاری (تزویر) ئەقە ئە میان دەدات و بوی هەیه بیانداتە لێژنەکانى ریککاری (نینزباتى) یا دادگاكانى سزایی (المحاکم الجزائیه) .

چەند ئە حکامیکی تاییبەت بە تاقیکردنەوه گشتییهکانى نامادەى

- ۱- بابەتەکانى تاقیکردنەوه گشتییهکانى خويندنى نامادەى بە هەموو بەشەکانییهوه بە رینمایی ئە لایەن وەزیری پەروردهوه پەسند دەکرین پاش خستنه رووی ئە لایەن بەرێوەبەراییەتى گشتی ئەزموونەکان .
- ۲- زمانى کوردی زمانى فەرەمى خويندنه ئە گشت خويندنگەکانى هەریمی کوردستانی عیراقدا، هەردوو بابەتى زمانى عەرەبى و زمانى ئینگلیزى ئە پال زمانى کوردیدا بە فەرەمى دەخويندريت.
- ۳- قوتابى و خويندکارانى ئەو قوتابخانە/خويندنگەیانەى بە زمانى تر جگە ئە کوردی و عەرەبى و ئینگلیزى دەخوينن سەرەرای ئەو زمانانە تاقیکردنەوه ئەو زمانەشدا دەکەن ئەگەر خویان بیانەویت و پاش خستنه رووی ئە لایەن بەرێوەبەراییەتى گشتی ئەزموونەکان و پەسندکردنى وەزیری پەرورده.

- ۴- وزارتتی پهروهده به ههماهنگی له گهل وزارتتی خویندنی بالا بریار ددات نمره پیویست بحریته سر نه نجامی نمره قوتابی و خویندکار بو کیپرکی وهرگرتن له کولیز و په یمانگاندا.
- ۵- نهو قوتابی / خویندکارانه ی مافی به شدار بوونیان هه یه له تاقیکردنه وه گشتییه کانی قوناعی ناماده پیدا نه وانهن که پوئی ده و یازده و کوشی سالانه ی پوئی دوازه یان ته واو کرده به پیی سیستمی نوئی خویندن رینماییه کانی به شدار ی کردن.
- ۶- ا. کاته کانی تاقیکردنه وه گشتییه کان سالانه له لایه ن به ریوه به رایه تی گشتی تاقیکردنه وه کان ده ستیشن ده کریت.
ب. وهزیری پهروهده له کاتی پیویستا بریار ددات کاته کانی تاقیکردنه وه گشتییه کان بگوردییت.
- ۷- سیستمی دووباره بوونه وه له تاقیکردنه وه گشتییه کان و هر چوار وهزی پوله کانی (۱۰ - ۱۱) قوناعی ناماده یی په پیره ده کریت .
- ۸- نه گهر روژیک تاقیکردنه وه کان بهر پشوی فه رمی کهوت نهوا تاقیکردنه وه ی نهو روژه ده چیته روژی دواتر به هه مان زنجیره ی خشته ی تاقیکردنه وه کان.
- ۹- سه روکی لیژنه ی بالا بو ی هه یه له ماوه ی شش مانگ له روژی راگه یاندنی نه نجامه کانی نه زمونه گشتییه کان نه مانه نه نجام بدات :
- ا- هه ر تیئووسیک گومانی تیابیت که ساخته کاری (ته زویر) و گورانگاری نیاسایی تی دایه بداته لیژنه ی لیکولینه وه نه زمونه که ی هه لوه شینیتیه وه به دهر نه چووی هه ژمار بکات ، وه نهو که سانه ی هوکاری نه م کاره ن سزا بدات .
- ب- هه لوه شانده وه ی تاقیکردنه وه ی هه ر قوتابی و خویندکاریک که گومان هه بییت له به شدار پیکردنی له نه زمونه گشتییه کان نه گهر به دهر له رینماییه کان بییت قوتابییه که خو ی هوکار بوو له م کاره له گهل سزا دانی لایه نی که م ته رخم .
- ت- هه ر یاری پیکردنیک به هه ر شیوه ک بییت له کاره کانی نه زمونه گشتییه کان به کاری ترسناک داده نریت نه وانه ی نهو کاره یان کرده وه سزای یاساییان دهر دییت .
- ۱۰- هیچ یه کیلک له دهر چووانی به شه کانی زانستی و ویژه یی بو یان نیه تاقیکردنه وه ی به شی پیشه یی بکه نه وه، هه رکاتییک نهو نارمزه ویان هه بوو پیویسته وه کو قوتابی له پوئی ده یه مه وه ده ست به خویندن بکه نه وه بو به ده ست هیئانی بروانامه ناماده یی پیشه یی .
- ۱۱- قوتابی / خویندکار به دهر نه چوو دهر میردییت له تاقیکردنه وه گشتییه کانی قوناعی ناماده یی و بروانامه ی دهر چوونی پینادریت نه گهر :
- ا- له بابه تییک وه یان زیاتر دهر نه چوو له خولی دوووم .
- ب- نه گهر له بابه تییک وه یان زیاتر ناماده نه بوو له تاقیکردنه وه کانی خولی دوووم .
- ج- نه گهر گزی (قوپیه) ی نه نجامدا له خولی یه که م یا دوووم له نه زمونه گشتییه کاندا .
- ۱۲- قوتابی / خویندکاری پوئی (۱۲) ی ناماده یی دوا ی نه نجامدانی تاقیکردنه وه ی وه زاری نه گهر له یه که بابته وه یان دوو بابته دهر نه چوو بو ی هه یه سالی دواتر تا دهر چوون به ده ست ده هیئیت لهو یه که یان دوو بابته که تاقیکردنه وه نه نجام بداته وه، وه نه گهر هه ر سالیک دابریت له تاقیکردنه وه پیویسته به ریگیای به رای ی له گشت بابته که تاقیکردنه وه نه نجام بداته وه.
- ۱۳- قوتابی / خویندکاری یه که بابته و دوو بابته نه گهر گزی (قوپیه) ی نه نجامدا له خولی یه که م یا دووومی تاقیکردنه وه گشتییه کان نهوا سالی دواتر پیویسته له هه موو بابته که تاقیکردنه وه ی گشتی بکاته وه ومافی به شدار ی وه برگریت به ریگیای تاقیکردنه وه به راییه کان .
- ۱۴- نهو قوتا بخانانه ی بابته کانی زمانی سریانی و تورکمانیان تی داه خوینداریت به رینمای ی وه زارته ی پهروهده ده چنه نه زمونه گشتییه کان و بریاری گونجاویان بو دهر دییت.
- ۱۵- هه موونه ورینماییه ی بیشتر کاریان پیکراوه له نه زمونه گشتییه کان و پیچه وانه ی نه م سیستمه ن له گهل راگه یاندنی نه م سیستمه نو ییه هه لده وه شیتیه وه و کاریان پی ناکریت.

رینمایی ژماره (٦)

رینمایی تاییه ت به به شدار بوانی نه زمونه گشتیه کان

به ریوه به رایه تی قوتا بخانه و خویندنگاکان و دهسته ی ماموستیان ته نهها نه رکه کانیان کاری کارگیری و ته او کردنی پروگرامی خویندن نییه چونکه قوتا بخانه و خویندنگا پیش هم موو شتیک وه نه هم موو قوناغه کانی خویندن شوینی فیرکردنی خو و ره وشت و ریککاری و فیرکردنی جی به جی کردنی یاساو رینماییه وه هر نه وه شه که میلله ت پیش ده خات له رووی شارستانییه ت و بواره کانی تری ژیان ، بویه نه پیناو خرمه تکردنی لایه نیکی گرنگی نه وه کانی دواروژمان پیویسته نهو رینماییانه ی تاییه تن به قوتابی و خویندکاره به شدار بوه کان به دریزای سال بویان روون بکرنیته وه که هه ندیکیان نه مانه ن :

یه که م / نه م رینماییانه به قوتابی رابگه یئریت له کاتی چوونه ژوره وه ی هولی تاقیکردنه وه :

١- پیناسه ی به شدار بونیا نه نه زمونه گشتیه کان له قوتا بخانه و خویندنگاکانیا ن وه برگر نه وه کو دی نه زمونوی خوین بزاننه گه ل هولی نه زمونوی و شوینی دانیشتنیان له هولی نه زمونوی به لایه نی که مه وه پیش ده ستپیکردنی نه زمونوه کان به روژیک

٢- نه گه رفورمی (سوما) که ی پیش ناو و کو دی نووسین واژووی به ریوه به ری هولی نه سه ر نه بیت نه وا داوای گو رینی بکات .

٣- ناو و کو دی نه زمونوی خوی وه که له پیناسه ی به شداریدا هاتووه له شوینی تاییه ت له سه ر په راوی سو ما که بنووسیت به پینووسی داری رهش .

٤- ته نیا پینوسی دار (قلم رصاص) ی رهش بو وه لام دانه وه به کار بینیت چونکه پینووسی دار نارامی پی ده به خشیت .

٥- ده ست بکات به خویندنه وه ی پرسیاره کان زور به هیمنی و به وردی پیش وه لام دانه وه بیان .

٦- ده ست به وه لام دانه وه ی نهو پرسیاره بکات که باوهری هه یه نه وانسه ی تریاشتر وه لامی ده داته وه وله سه رخو بیت نه له ده ستنیشانکردنی وه لامی راست وه نابیت له یه که وه لام زیاتر هه لبرئیریت .

٧- ده ستکاری ژماره ی پرسیاره کان نه کات چونکه وه که له ریز به ندی پرسیار دا هاتووه اعتباری بو ده کریت

٨- پیویسته قوتابی / خویندکار ته نیا ژماره ی داوا کراو له پرسیار وه لام بداته وه نه گه ر تیبینی هه بوو له م باره یه وه .

٩- له هولی نه زمونوه گشتیه کاندا ناماده بیت ماو هیه که پیش ده ستپیکردنی تاقیکردنه وه کان و پیناسه ی به شداری له گه ل خویدا هینا بیت ، پاش کردنه وه ی پرسیاره ریوه به ری هول هیج قوتابه یه که له هولی تاقیکردنه وه وه رناگریت .

١٠- روژانه پیناسه ی به شداری له تاقیکردنه وه گشتیه کان له شوینی دانیشتنی له پیش خوی دابنیت چاودیری که رت پیویسته به راوردی هه ردوو کارتی ژماره (١) و (٢) بکات و ناو و کو ده که له گه ل دفته ری وه لام یا په ره ی سو مایی به راورد بکات .

١١- قوتابی و خویندکار بو نییه جگه له وه هوله نه زمونوییه ی بو ی دانراوه له هولیکی تر تاقیکردنه وه ی گشتی نه نجام بدات وه نه گه ر نه مه رووی دا پیویسته په راوی سو ما و پرسیار ی پی بدریت و ده ست به وه لام دانه وه بکات له هه مات کاتدا ده بیت به ریوه به ری مه لبه ندی نه زمونوی نهو کاره به لیژنه ی لقی یان لیژنه ی قه زا رابگه یینیت و نه وانیش به هوی یه کی که له نه ندامانی و سه ر په رشتیاریکی پسپوری بیگوا زنه وه بو هوله که ی بو ی دانراوه .

دووم- نه رکه کانی قوتابی / خویندکار له تاقیکردنه وه گشتیه کاندا :

١- ا- قه له م و قه له م داده و لاستیکی رهش کردنه وه و هه موو پیداویستییه کانی نووسین له گه ل خویدا بهینیت و داوای هیج

شتیک له هه قالانی نه کات (نه گه ر وه زاره تی په روه رده بو ی دابین نه کرد)

ب- کتیب و دفته رو په راو هیج شتیک له گه ل خویدا نه هینیته ناو هولی نه زمونوه گشتیه کان .

ت- هیمنی بیاریزی له ناو هولی تاقیکردنه وه گشتیه کان .

پ- سهیری په راوی سو مای قوتابی و خویندکاریکی تر نه کات .

ج- زور به هیمنی مامه له نه گه ل په راوی سو مادا بکات تاقیکردنه وه دانه نیت .

ح- قه ده غه یه به کار هینانی هه ر په ره یه کی تر جگه له په راوی سو ما تاقیکردنه وه .

خ- نابیت شوینی خوی و شوینی کورسیه که ی به دریزایی روژه کانی تاقیکردنه وه بگوریتچونکه نه وه بیان سه ریچییه له رینماییه کانی نه زمونوه کان و به (گری) قوییه داده نریت .

- ۲- قۇببە ۋەيان ھەر ھەۋداندانېك بۇ قۇببە سەرپىچىيە ۋە سزا دەكرىت بە پوچەل كىردنەۋە مافى تەۋاۋ كىردنى تاقىكىردنەۋەكان بۇ ھەمان سال ۋە بەدەرنە چوو دەژمىردىت لەۋ سائەدا.
- ۳- قوتابى بۇى نىبە داۋا لە چاۋدىر بكا پىسارەكانى بۇ بخوئىتتەۋە يا بۇى راقە بكات ۋە يان لىك بداتتەۋە.
- ۴- پىۋىستە قوتابىيان/خوئىدكاران ھۇلى تاقىكىردنەۋە جىبەيلن دۋاى دانەۋەى پەراۋەكانىيان ، ۋە نابىت كۇببەنەۋە لە نىك ھۇل دۋاى دەرچوونىيان ، ۋە خۇبەقسەكىردن ۋە گىتوگۇ لەسەرۋەلامەكاندا خەرىك بىكەن .
- ۵- ھەركەسىك بىەۋىت گىرە شىۋىنى بكات لە ناۋ ھۇلى تاقىكىردنەۋە يان ھەركۇسپىك دروست بكات بىتتە ھۇى باش بەرئوۋەنەچوونى ئەزموننەكان ۋەيان تىكدانى نارامى ھۇل ئەۋا بە (گىزى) ھەژمار دەكرىت ۋە تاقىكىردنەۋەكان بىبەش دەكرىت ۋە بەدەرنەچوو دەژمىردىت لە ۋە سائەدا جگە لە سزا ياسايبەكانى تر ئەۋەش بە راپۇرتى ۋاژۋو كراۋ لە لايەن بەرئوۋەبەرى ھۇل ۋە يارىدەدەرەكەى ۋە چاۋدىرى كەرى جىگىر دەكرىت .
- ۶- لە تاقىكىردنەۋەكان بى بەش دەكرىت ۋە بەدەرنەچوو دەژمىردىت لەۋ سائەى خوئىدنى ھەر يەكىك دەستدرىژى ۋەيان ھەرەشە لە ئەندامىك لە ئەندامانى بەرئوۋەبىردنى ھۇلى ئەزمونى ۋەيان بىكەكانى كۇنتىرول بكاتلە كاتى ئە نجامدانى ئەركەكانىيان ۋەيان دۋاى دەۋامى فەرمى ، سەرەراى سزاي ياسايش .
- ۷- پەراۋى سۇما جگە لەۋ شتانەى پىۋىستە تىايدا بنووسرىت ھەر شتىكى ترى تىا بنووسرىت كە بەجنىۋىيان نابرو بىردن (اھانە) دابندىت ۋەيان ھەر سەرپىچىيەك لە سىستەم يان خورەۋەشت ۋەيان دراندنى (پەراۋى سوما ۋەيان تىنۋوس) ئەۋا بە گىزى دەژمىردىت ۋە نە نجامدەرى بە دەرنەچوو دادەندىت ۋە سزاي ياسايش دەدرىت .
- ۸- ھەر قوتابى ۋە خوئىدكارىك پەراۋى سۇما يان تىنۋوسى ئەزمونى لە ناۋ ھۇلى ئەزمونى بىر ئىت ۋە نەيداتتەۋە چاۋدىرى كەرت ۋەيان كارگىرى ھۇلەكە بە كارى ئاژاۋەنانەۋە ۋە تىكدانى نارامى ھۇل ھەژمار دەكرىت ۋە بە گىزى دادەندىت .
- ۹- ئەۋ كۇدە ئەزمونىيەى كە دەدرىتە قوتابى لە خۇلى يەكەم ھەرەمانىيان بۇ خولى دوۋەمىش بەكار دىت .
- ۱۰- لەكاتى تەۋاۋ بوونى كاتى تەرخان كراۋ بۇ تاقىكىردنەۋەكان پىۋىستە قوتابى لە نووسىن بوەستىت ۋە سۇماكەى ۋەرىگىرىت بۇ ئەۋەى ۋەلامەكان دىار نەبن ۋە شىۋىنى خۇى بەنارامى چاۋدىرى چاۋدىرەكەى بكات بۇنەۋەى سۇماكەۋ پىسارى ئىۋەرگىتتەۋە.
- ۱۱- ھۇلى ئەزمونى شىۋىنىكى گىشتىيە ۋەفەرمانگەيەكى مېرىيە بۇيە بە پىي رىنمايبەكان جگەرە كىشان لە ناۋ ھۇلدا قەدەغەيە ۋە ھەرۋەھا قەدەغەيە ئەۋانەى لە ھىزى چىكدارن بە جل ۋە بەرگى سەربازىبىنە ناۋ ھۇلى تاقىكىردنەۋەكان.
- ۱۲- چەك ھەلگرتن بە ھەموو جۇرەكانىيەۋە قەدەغەيە لەناۋ مەئبەند ۋە ھۇلە ئەزمونىيەكان .
- ۱۳- بەكارھىنانى ئامىرى بژمىرەى زانستى (الحاسبه العلميه) بە ھەموو جۇرىكىيەۋە لەگەل ئەۋ كاتژمىرانەى بژمىرەى تىدايەرىگەى پى نادىت لە تاقىكىردنەۋەكاندا، تەنھا ئەۋ بژمىرانە نەبىت كە بە پى رىنمايبەكانى ۋەزارەتى پەروەردە رىگەى پى دراۋە ۋە بەبژمىرەى زانستى (Scientific Calculation) ناسراۋە ۋە نابىت مېمورى ھىلكارى تىابىت.

رېنمائي ژماره (۷)

تاييه ت به چاوديرى نه زمونه گشتييه كان

يه كه م : دانانى چاوديرى هوئى نه زمونى :

ليژنه لى نه زمونه گشتييه كان له ههر بهر يوه بهرايه تيبه كى گشتى په رورده وهيان ليژنه لى نه زمونه كان له په رورده قهزاكاندا هه لده ستيت به ده ست نيشان كردنى چاوديرى كان به پي نه م بنه ميانه ونه م رينمائيانه لى خواره وه :

۱- هه موو چاوديرانى هه ر دوو قوناعى (۹) بنه رت و (۱۲) لى ناماده لى پيوسته ماموستا لى سه ر ميلاكى (ناماده لى + بنه رت پوله كانى ۷- ۸- ۹) بن وهيج ماموستايه ك نابه خشرى ت له چاوديرى ، تاوه كو هه موو هوله كانى تاقى كردنه وه كان پيوستيان ته واو ده بيت ، له گه ل ره چاو كردنى يه كسانى و داد په رورده لى دابه ش كردنى كار ، ونابيت هيج ماموستايه ك ببه خشرى ت له سه ر حيسابى دانانى يه كيكى تر له دوو خولى تاقى كردنه وه كاندا وهيان له زياتر له قوناعى كادا (بو بنه رت و ناماده لى) دابنريت .

۲- بهر يوه بهر وياريده ده ر و ماموستا لى چاوديرى نابت دابنريت له و هوله نه زمونيه لى كه س و كارى پله يه كى خوى تيدا بيت .

۳- بهر يوه بهرايه تى گشتى په رورده لى پاريزگا به هاوكارى له گه ل بهر يوه بهرايه تى په رورده لى قهزا بهر پرياره له دابن كردن و پر كردنه وه لى شوينى نه و چاوديرانه لى كه ده ست به كار نابن له مه لبه نده كانيان وه به دريژا لى روژانى تاقى كردنه وه كان .

۴- نابت ميلاكى قوتا بخانه يه ك به ته واوى بكرينه چاوديرى له يه ك هوئى نه زمونى .

۵- نابت ماموستايان به چاوديرى دابنرين له هوئى نه زمونى قوتابيان و خونيدكارانى قوتا بخانه كانى خو بيان .

۶- ژماره لى چاوديران به ريژه لى يه ك چاوديرى بو هه ر (۱۵) قوتابى داده ندرين ، به مهر جيك ژماره لى ماموستايان لى چاوديرى له هولى ك دا له دوو چاوديرى كه متر نه بن .

۷- بو هه ر هولى كى چاوديرى يه ده ك داده ندرين به ريژه لى ماموستا : ۶ ماموستا ، به مهر جيك يه ده گه كان له مه لبه ندى نه زمونى بمينينه وه به دريژا لى كاتى ته رخاو كراو بو نه زمونى گشتييه كان وه كو چاوديرانى تر نه وه ك بارى كى ناكاو رو بيدات .

۸- له كاتى زياد بوونى ژماره لى چاوديران له پيوست نه و ماموستايانه دبه خشرين :

ا- هه ر ماموستايه ك ته مه نى گه يشتبيته (۵۰) سال .

ب- هه ر ماموستايه ك له سى مانگ زياتر موله تى نه خوشى وه رگرتبيت له سالى خونيدندا .

ت- نه و ماموستايانه لى موله تى دا يكا يه تيان هه بووه له وه رزى دووه لى سالى خونيدن ده گه رينه وه .

پ- ژنى دوو گيان (الحامل) پاش مانگى شه شه م .

دووه م : له سه ر چاوديرى پيوسته ره چاوى نه مانه لى خواره وه بكات :

۱- ا- ناماده بوون له مه لبه ندى تاقى كردنه وه پيش ده ستپى كردنى تاقى كردنه وه كان به نيوسه عات به لايه نى كه مه وه .

ب- به دوا چوونه وه لى رينمائيه كانى تاييه ت به قوتابيه به شدار بووه كان و ناموژكارى كردنيان .

ت- دابه ش كردنى په راوى سو ما به سه ر قوتابياندا يه ك سه ر دوا لى دانيشننيان و پاش دووپات كردنه وه لى هه بوونى واژووى بهر يوه بهرى هوئى له شوينى ته رخا نكراوه بو نه و مه به سته له ده فته ره كاندا .

پ- به قوتابيان رابگه يني ت كه پيوسته ته نها پينووسيدارى ره ش به كار بهينن له كاتى وه لامدانه وه دا چونكه نه م جو ره پينووسه هيمنى و نارامى دبه خشيت و قوتابى / خونيدكار ده توانيت لاييه ريت له كاتى هه لى كردندا .

ج- پيوسته قوتابى / خونيدكار پيوسته ناو و كو دى نه زمونى و زانيار ييه كانى تر له شوينى ديارى كراودا بنووسيت له سه ر په راوى سو ما ويه پينووسى دارى ره شه گه ل نووسينى ناو له سه ر كاغه زى پريسه ر دوا لى وه رگرتنى .

ح- نابت هيج وشه يه ك و يانده سته واژه يه ك له پريسه ر روون بكات وه بو قوتابيان چونكه تيگه يشتنى پريسه ر به شيكه له وه لام . هه روه ها نابت له كاتى تاقى كردنه وه قسه له گه ل قوتابى / خونيدكار بكات .

خ- ووردببيني كردنهووی ناو و کودی نهزموونی نهو قوتابی و خویندکارانهی که چاودیریان دهکات و بهراوورد کردنیانلهگهله پیناسهیه به شداری و به وینهکانیان دا بچیتتهوه لهگهله خودی قوتابیه که بو نهووی دنیا بیت له راستی هه لگری ناسنامه و به دریاژی روژانی نهزموونهکان ، بهریوه بهر و یاریده دهر و چاودیرپیکه وه بهرپرسیارنه گهر یه کیکی تر له جیاتی قوتابی /خویندکار هاتبیت .

۲- ا - ناکریت زیاتر له یه که په راوی سوما بداته قوتابی ته نهها لهو کاته نه بیت که پیوستی پییه تی به ناگاداری بهریوه بهری هو له و یاریده دهره که ی که پیوسته په راوی یه که می پوچه له بکریتتهوه .

ب - بوار نه داتبه هیج قوتابی / خویندکاری کپییداویستی له یه کتر وه بگرن له کاتی نه نجام دانی تاقیکردنه وه کاندای .

۳- نهو قوتابی و خویندکارانهی تاقیکردنه وه بیان ته واو کردووه و پیش ته واو بوونی کات وله هو لندا چوونه ته دهره وه جاریکی تر بو یان نیه بگه ریته وه هو له نهزموونی به ههر هو یه که بیت .

۴- پاش ته واو بوونی کاتی ته رخا ن کراو بو نهزموونهکان پیوسته چاودیر داوای وهستان له نووسین و داخستنی تینووس (یان سوما) بکاتله قوتابیانی که رته که ی ومانه وه بیان له شوینی خو یان ، تاوه کو به پی ی ریتماییه کان تینووسه کانیان ووردببيني دهکات ولییانوه رده گریته وه و نیجا ده چنه دهره وه .

۵- چاودیر هه لده ستیت به کو کردنه ووی سوماکان وله کاتی وهرگرتنیان دووپات له نووسینی ناو و کودی نهزموونی دهکات به پینووسی داری رهش لهگهله هه بوونی نیمزای بهریوه بهر نیجا سوماکان دهرینه بهریوه بهری هو له به ناو و کو د به گویره ی زنجیره ی ژماره ی نهزموونی یه که له دوا ی یه که بو نهووی دنیا بن له وهرگرتنه ووی هه مو سوماکان و جینه هیشتنیان .

۶- بو نهووی گزی (قویبه) روونه دات وریگا بگریت لهو که سانه ی هه ولی قویبه کردن دهن ده بیت پشکنین بو قوتابی /خویندکار بگریت پیش چوونیان بو ناو هو له نهزموونی .

۷- زور پیوسته که ش وهه وای هو له نهزموونی نارام بیت وچاودیریش په روه رده یی بی له مامه له کردنی قوتابیان نه وهش نه وه ناگه نیبت که چاوپوشی له سه ریچی سیسته م و ریتما بکات بهریوه بهری هو له و ماموستای چاودیر و یاریده دهری بهریوه بهری هو لپیکه وه بریار بو کیشه کانی گزی دهن و له سه ر تینووس واژوو ده که ن .

۸- ناکریت چاودیره کان لهگهله یه کتر خو یان به قسه کردن خه ریک بکه ن ویا به خویندنه وه ویا هاتوچوکردن له ریره ووی هو له ته نهها له کاتی پیوست نه بیت چونکه نه وه کاریگه ری ده بیتله سه ر وه لای قوتابیان و بیرکردنه وه بیان .

۹- پیش کردنه ووی بهرگه پرسیار سی چاودیر و سی قوتابی له نهزموونده ران له سه ر بهرگی پرسیار داخراو واژوو ده که ن پاش سه رکردنی بهرگه که و دنیا بوون له بیگه ردی لیله کان نیجا بهرگه که ده کریته وه به واژووی بهریوه بهر و یاریده دهری هو له .

۱۰- ناکریت چاودیره کان پیش بهرگکردن و بهستن دهفته ره کان دهرچن ، نه وه شیان بو زمانی پاراستنی دهفته ره کانه و پیوستیشه بهریوه بهر و یاریده دهر و دوو چاودیر له سه ر به سترا وه که نیمزا بکه ن .

۱۱- هه رچاودیریک له هو له نهزموونی قوناعی بنه رت و ناماده یی پیناسه ی به شداری ووانی که رته که ی خو ی که چاودیریان دهکات روژانه له بهریوه بهری هو له و رده گریت بو نهووی نهو ناسنامه نه بهراوورد بکات لهگه له خودی قوتابی .

۱۲- بهریوه بهری هو له پیوسته ریگا نه دات له لایهن ماموستای چاودیره وه سه ریری ناو روکی وه لای قوتابی /خویندکار بکات .

۱۳- بهریوه بهر و یاریده دهر و چاودیری هو له نهزموونی نه رکیکی فه رمییه و پیوسته سه رجه م ماموستایان پابه ندبن پیوه ی به پیچه وانه وه بهرپرسیارده بن به پی ی یاسای ریککاری قوتا بخانه /خویندنگا کان .

رینمایي ژماره (۸)

تاییه ت به به ریوه بهری مه لبه نده نه زمونی کان

یه که م : که سایه تی به ریوه بهری هولی نه زمونی

۱- به ریوه بهری هوله نه زمونی کان له به ریوه بهری یاریده دهره ماموستایانی ناسراو به پاکی و توانا و دلسوزو لیه اتوویی که لیژنه لقی نه زمونی کان له به ریوه به رایه تی گشتی په روره ده کانبه هاوکاری لیژنه ی نه زمونی قه زاکانه لیان ده بژیرنه گویره هه سه نگاندنیان ونه و زانیاریانه ی که له بهر ده ستیان دایه ، نه وه ک به گویره ی نه وه ی که پیشتر مه لبه نده کانیان سه رکه وتوانه به ریوه بر دووه وه له کاتی پیوسته ده کری نه وه نه رکه به سه رپه رشتیاران بسپیردریت .

۲- له بهر نه وه ی قوناعی ناماده یی قوناعیکی هه ستیاره بو ناینده ی قوتابی و خویندکار بو یه پیوسته یه که م جار به ریوه بهری یاریده دهره هوله کانی ناماده یی دابنریت ، نینجا بو قوناعی بنه رت دابنریت .

دووم : نه رکه کانی به ریوه بهری هولی نه زمونی :

۱- له سه ر به ریوه بهری مه لبه نده ی نه زمونی پیوسته پهیره و نه مانه بکات :

ا- ناماده بوون له و مه لبه نده ی بو دانه راوه پیش کاتی نه زمونی کان به دوورؤژ بو جی به جی کردنی هه موو پیداویسته کانی به ریوه چوونی نه زمونی کان له وانه ش نه وه ی پیوسته بکریت بو نه هیشتنی گزی .

ب- بو جی به جی کردنی پیویست و لیدانی ناو و کودی نه زمونی له شوینی دانیشتنیان و هه روه ها دانانی نه خشی تاییه ت به چونیه تی دانیشتنی قوتابیان که تاییدا که رته کان و ژماره بو هوله کانی تاقیکردنه وه له مه لبه نده که ی ده ستیشان بکاتبونه وه ی قوتابیان به هویه وه شوینی خویمان بناسن به بی روودانی بارودوخ که نه ک بوون له کاتی چوونه ژووره وه ی هوله که ، و هه روه ها دانانی شوینه کان پیویسته به شیوه یه ک بیت که دووریه کی گونجاوله نیوانیاندا هه بیته تاوه کو هیهجه کیکیان نه توانیت تینووسی نه وه ی تریان بخوینیته وه ، و چاودیره موو شتیک ببینیت که قوتابی له هوله دانه نجامی ده دات و دنیا بیت له به تالی شوینی دانیشتنیان و دیواره کان نووسین وهوکاره کانی گزی له سه ر نه بیته .

ت- وینه یه که له نه خشی هول بو خوی گلبدا ته وه که ریزه نده ی قوتابیان و ناو و ژماره ی نه زمونی تیدابیت هه روه ها چونیه تی دابه ش کردنی چاودیران به سه ریاندا ، بو تیبینی کردنی نه هاتوان به خیرایی . هه روه ها پیویسته وینه یه که له و نه خشی به بو مه لبه نده ی کونترولی قوناعه که ره وانه بکات بو به کاره یانی له کاتی پیویست و ووردبینی کردنی کیشه کانی قویبه (گزی) ، و ناگریت شوینی قوتابی بگوریت به دریزایی روزانی نه زمونی کان .

پ- دوویات کردنه وه ی هه بوونی لوکوی وه زارته ی په روره ده له سه ر نه و په راوه ی سومایانه ی دابه شیان ده کات پیش دست پیکردنی و هه روه ها اوژوو کردنی له شوینی ته رخان کراو بو نه و مه به سته .

۲- ا- له سه ر به ریوه بهری هول و چاودیره کان پیویسته پشکینی پیناسه ی به شاری له نه زمونی گشتیه کان بکه ن بو هه موو قوتابیان له گه ل به راوورد کردنی وینه که به قوتابی بو نه وه ی دنیا بیت که قوتابه که خودی خویه تی و دوویات کردنه وه ی نه وه ی که وینه که نه گورداوه به وینه ی یه کیکی تر که هی خاوه نه که ی نه بیته له گه ل ووردبینی کردنی جاریکی تر له کاتی و مرگرتنه وه ی په راوی سوما نه زمونی .

ب- به ریوه بهری هولی نه زمونی هه ر دوو قوناعی بنه رت و ناماده یی ناسنامه ی هه موو نه و قوتابی / خویندکارانه ی به شاران له و هوله دا له به ریوه به رایه تی په روره ده قه زا وهره گریته .

ت- به ریوه بهری هول ناسنامه وهرگیراوه کانه گریته وه بو به ریوه به رایه تی په روره ده قه زا دوا ی ته و او بوونی نه زمونی کان

۳- هیج که سیک بو ی نیبه بیته هولی نه زمونی جگه له قوتابه به شدار بووه کان له نه زمونی گشتیه کان و چاودیرانی که به فه رمی بو ی دانراون ، و ناگریت کارگیر و ده سته ی ماموستایانی نه و قوتا بخانه ی که هوله که ی لیدانراوه ده وام بکه نله کاتی نه نجام دانی نه زمونی کان .

- ۴- روژی یه که می دهستیگردنی تاقیکردنه وه کان قوتابیان پیش دهستیگردنی نه زموونه کان به (۲۰ خولهك) دینه ژووره وه سوماکانیان به سهردا دابهش دهکریته ههروهه پیناسهکانی به شداری کردنیان له تاقیکردنه وه گشتییبهکان ووردبینی دهکرین نییجا دووباره بیرخستنه وهی نووسینی ناو وکوډ له سهر سوما دهکرین و نه هاتوووه کان تومار دهکرین، وپاش کردنه وهی پرسیار وه دهستیگردنی نه زموونه کان ،هیچ قوتابییهك بوی نییه بیته ناو هۆلی نه زموونی .
- ۵- له کاتژمیری (۳۰ : ۸) ی بهیانی بهریوه بهری هۆلی نه زموونی دهست دهکات به دووباره دننیا بوون له بابته و جووری خویندن وروژی نه زموون پیش کردنه وهی بهرگه پرسیار ههروهه له مۆرهکانی بهرگه پرسیار ،وله پیش قوتابیان وچاودیران پاشنه وهی خوی و یاریده دهه که ی (۳) سی چاودیر وسی (۳) قوتابی / خویندکار نیمزای ده که نینجا بهرگه پرسیار دهکریته وه .
- ۶- خویندنه وهی پرسیار له هۆلی نه زموونی به هیچ جوړیک ریگای پینادریته .
- ۷- ریگا نادریته پهری پرسیار بهردریته دهروهی هۆلی تاقیکردنه وه و له قوتابی ودرده گیریته وه له گهله تینووسی (سوما) نه زموونی .
- ۸- له قونای نامادهیی نهوانه ی تینووسهکانیان فهراموش (شطب) ده که ن ریگیان پینادریته تا تیپه ریوونی (۱۹۳۰) کاتژمیر له سهرهتای دهستیگردنی تاقیکردنه وهکاندا له هۆل ده ریچن وه پیویسته به راشکاوی هه موو پرسیارهکان فهراموش (شطب) بکه ن به لیسانی هیما ی (×) لییان نه گینا نهوانه ی شطب نه کراون پشکنینیان بو دهکریته .
- ۹- بهرگی پرسیار له گهله به سته ی وه لایه ن بهریوه بهری هۆل ده گریندریته وه بو بنکه ی نه زموونی وه له لایه ن لیژنه ی لقی تاقیکردنه وهکان پشکنینی ته وای بو دهکریته به ناماده بوونی نه ندای لیژنه ی بالای تاقیکردنه وه گشتییبهکان .
- ۱۰- ۱- بهریوه بهری هۆلی نه زموونی نیستیك به ناوی نه و قوتابی / خویندکارانه ی که له هه ر کهرتیک دان (نه خشه ی کهرت) ریگده خات، ههروههالیستیکی تر به ناوو ژماره ی نه زموونی نه و قوتابیانه ی که له دهفته ریکیان زیاتر به کارهیناوه وهه ر چیهکی تر پیویست بیته رهوانه ی مه لبه ندی کوئرتو لیان دهکات له گهله به سته ی دهفته رهکان .
- ت- له سهر بهریوه بهری هۆل پیویسته که وینه یهك له لیستی نه زمووندهران و نه خشه وناوی چاودیرهکان به پی ی کهرتهکان ناماده بکات وله کوئایی نه زموونهکاندا بنیردریته بو پهروه دهی قهزاکه ی
- ۱۱- بهریوه بهری هۆل پیویسته بریاری کوئایی وبنبر وه به راشکاوی بو کیشهکانی قویپیه (گزی) بدات که له مه لبه نده که ی رووده اتونابیت هیچ کیشه یه که به بی چاره سهر بهیلیته وه به هاوکاری له گهله یاریده دهرو چاودیری کهرتهکان نه وهش له سهر دهفته ره که به واژوو دیار دهکریته پاشگهزی بو نییه .
- ۱۲- پیویسته بهریوه بهری هۆل نه و ناموژگاریبانه ی خواره وه ناراسته ی قوتابیانی بکات له هه ر تاقیکردنه وه یهك :
- ا- ناو و کوډی نه زموونیان وهك له پیناسه ی به شداری دا هاتوو به پینووسی سوڤت له شوینی ته رخانکراو له سهر بهرگی دهفته ره بنووسیت پیش دهستیگردن به وه لامدانه وه .
- ب- به کار هیسانی قه له می داری رهشله وه لام دانه وهی پرسیارهکان .
- پ- له کاتی وه لام دانه وهدا پیویسته ژماره ی نه و پرسیاره ی وه لامی دهده نه وه دابننن وهك چون له په ری پرسیاردا هاتوو ه .
- ج- پاش ده رچوونیان پیویسته دوور بخرینه وه له هۆلی نه زموونی وههروهه نابیت گهتوگو ی وه لامهکان له نزیکي هۆلدا بکه ن .
- ۱۳- پیویسته بهریوه بهری هۆل ناگاداری قوتابیان بکاته وه له به سهرچوونی کات له کوئایی کاتژمیری یه کهم و دووهم و پیش کوئایی هاتنی نه زموونهکان به (۱۵ خولهك) بو نه وهی بزانی چهند له کات رویشتوو ه ، و نابیت به هیچ شیوه یهك بهریوه بهری هۆل داوای په له کردن له قوتابی / خویندکار بکات بو نه وهی پیش کوئایی هاتنی کات بچنه دهروه .
- ۱۴- پیویسته نه و قوتابییه ی په راوی (سوما) یان (تینووس) شطب دهکات له پشت په راوه که واژوو بکات و ناوی خوی و ژماره ی موبایله که ی بنووسیت .
- ۱۵- **ا- بهریوه بهری هۆل داوا له قوتابیان دهکات به وهستان له نووسن دا داوای کوئایی هاتنی کات ، ومانه وه یان له شوینی خوین بو نه وهی چاودیران بتوانن سوماکانیان ووردبینی بکه ن ووه ریانبگر نه وه و بیانژمیرن .

ب- له کاتی وەرگرتنه وهی سۆماکان له چاودیرانی کهرت و بو ئه وهی دنیایا بن له وهی ژماره ی سۆما گهراوهکان یه کسانه به ژماره ی قوتابیه ناماده بووهکان له هۆنداوه بو دوورکه و تنه وه له کیشه ی جیهیشتنی سۆماکان و نه که یشتنیان بو مه له بنه ندی کۆنترۆل پێویسته به ریوه به ی هۆلی تاقیکردنه وه (له مه له بنه ندی نه زمونی به ناماده بوونی یاریده ده ران و هه موو چاودیران) به گویره ی زنجیره و ژماره ی نه زمونی و کودی قوتابیان په راوهکانی سۆما له چاودیرانی کهرته کان وهر بگریته وه بو دنیایا بوون له گه رانده وه ی هه موو سۆماکان به بیکه می ژماردنیان بو ده کریت و به ریوه به ری هۆل و یاریده رو چاودیری کهرت به پر سپاران له جیهیشتنی په راو و لیکۆئینه وه یان له گه لد ده کریت ، و له گه ل نه و سۆمایانه ش فۆرمی تاییه ت به نار دنی به ستراو پاش پر کردنه وه به ناوی بابته و هۆلی نه زمونی و ژماره ی سۆماکان و ناوی نه هاتوو ان به پی ی ژماره ی نه زمونی وه ی نه هاتنیان و راپۆرته پزیشکیه کان (نه گه ر هه بی ت) داده ندریت و ناراسته ی مه له بنه ندی کۆنترۆل ده کریت و پێویسته به ستراوی سۆماکان به پۆسته ی تۆمار کراو له هه مان رۆژی نه زمونه کاندایه روه انه بکریت وه یان به و ریگایه ی که وه زاره تی په روه رده به باشی ده زانی ت له لیژنه تقییه کانه وه بو بکنه کانی کۆنترۆل روه انه بکرین به ئۆتومبیلی تاییه ت .

۱۶- پێویسته به ریوه به ری هۆلی نه زمونی ژماره یه کی گونجاو له رینه می ژماره (۶) ی تاییه ت به قوتابیه به شدار بووهکان له ته خته ی راگه یان ددن و ده رگای قوتا بخانه که بدات بو نه وه ی قوتابیان پی ی بزانی و ده بی ت چاودیرانی ش نه و رینه می به بزانی و ئیمزا له سه ر وینه یه کی بکنه بو نه وه ی نه وانیش له لایه ن خۆیا نه وه ناراسته ی قوتابیانی بکن .

۱۷- ده کریت نه و قوتابیه ی ناوی له لیست دا نه هاتی ب و یان گومان هه بی ت له مانه وه ی له هه ندی بابته کاتی ک هاته هۆلی نه زمونی به شدار ی پی بکریته نه زمونی نه و رۆژدا به مه رچیک به ریوه به ری هۆلرا پۆرت بو به ریوه به ری مه له بنه ندی کۆنترۆل بنووسی ت و به لیژنه ی نقی را بگه ی نی ت بو نه وه ی نه و قوتابیه بی به ش نه بی ت له و نه زمونه نه گه ر ده رکه وت ناوی له هۆلی کی تر هه یه پێویسته بکۆنترۆله وه بو شۆینی خۆی .

۱۸- نابینیان ده به خشرین له نه زمونه کانی (بیرکاری و نه و پر سپاران ه ی وه لامه کانیان بیر کاریان ه یه یا به وینه یه له بابته کانی تر هه ر وه ها له فۆنۆتیکی زمانی ئینگلیزی وه له نه خشه کان و دابه ش کردنی نه لکترۆنه کان به سه ر خوله کاندایه) به مه رچیه ریوه به ری هۆل رۆژانه چاودیری کی بو دابنی ت که پسپۆری بابته نه بی بو نووسینه وه بو یان و له ژیر چاودیری خۆی .

۱۹- نه گه ر هۆلی کی تاقیکردنه وه کانی قۆناعی ناماده یی هه ردوو به شی زانستی و وێژه یی هه بی ت نه و پێویسته به ستراوی (رزه) هه ر نقی ک به به ستیه کی سه ره خۆ روه انه بکریت بو مه له بنه ندی کۆنترۆل نابیت ده فته ره کانی هه ر دوو لق له یه کبه ستهدا دابنری ت ، هه روه ها پێویسته به ووردی ده فته ره کانی هه ر نقی ک له یه ک جیا بکری نه وه .

۲۰- لیستی ک به ناوی نه هاتوو هکان ری ک ده خری ت به پی ی زنجیره ی ژماره ی نه زمونی و له گه ل نه خشه ی نه زمونه کان و نه وان ه ی له بر گه ی (۱۱) ی سه روه هاتوو و نا کری ت به ه یج شیوه یه ک ناماده بووانتۆمار بکری ن .

۲۱- نابی چاودیر له هۆلی نه زمونی ده ربجی ت پیش ته و او بوونی تاقیکردنه وه ، و پاشان پێویسته هه ره موویان ناماده بنه کاتی پیدانه وه ی سۆماکان له به ستان و مۆر کردنی سۆماکان نه وه ش له به ر پاراستنی نه یینییه کانی سۆماکانه و پێویسته هه ری هه که له به ریوه به ری هۆل و یاریده ده ره که ی و دوو چاودیر له سه ر به ستراو که ئیمزا بکن .

۲۲- پێویسته به ریوه به ری هۆل هه موو رینه مییه کانی تاییه ت به قوتابیه به شدار بووهکان و رینه مییه کانی تاییه ت به چاودیره کان سه ره رای نه و رینه مییه کانی له نامیلکه ی نه زمونه گشتیه کاندایه هاتوو بزانی ت و نه و شتانه ی که نایزانی تۆگومانی بو په ییدا ده کات له لیژنه ی نه زمونه کانی په روه رده ی قه زاکان پر سپار بکات .

۲۳- پێویسته له سه ر به ریوه به ری هۆلی تاقیکردنه وه گشتیه کانی چاودیره کان کۆکاته وه پیش ده ست پیکردنی نه زمونه کان به کاتی ک و نجاو و رینه مییه کانی چاودیره کانیان بو روون بکاته وه به سه ریانا دا دابه ش بکات پێیان واژوو بکات بو نه وه ی په یابنه د بن پی ی ، وه هۆل بدن له که ش و هه وایه کی پر له هاوکاری و دنیانی و به شیوه یه کی راستو دروست نه و تاقیکردنه وه یه به پی ی سیسته م و رینه مییه کانی نه نجام بدن .

۲۴- بو ریگرتن له هاتنی قوتابیه ک له جیگای یه کی تر و هه روه ها بو پاراستنی مافی کارمه ندانی هۆلی نه زمونی :

أ- هه ر یه کی کی تر له جیاتی قوتابیه ک تاقیکردنه وه نه نجام بدات نه و هه ردوو کیان به نه نجامه ری گزی هه ژمار ده کری ن سه ره رای سزای یاسای و دانه دادگای په یوه ندری سزای (المحاكم الجزائیه) چونکه نه و کاره به ساخته کاری (التزوير) داده نری ت .

ب- هر كه سيك به هر شيويهك دست دريژي بکاته سهر به ريويه به ري هؤل و ياريدده ره كه ي چاوديري نه ناو هؤل و هيان نه دهره وه ي هؤل نهوا نهو سائهي بو گزي هه ژمار دهكريت و به دهرنه چوو داده نريت سهره ي نه وه ي ده درينه دادگاي په يوه ندر به توومه تي ده سندر يژگرنه سهر فه رمان به ران حكومه تله كاتي كاردا .

۲۵- پيوسته سالانه به ريويه هؤل نه زمونيه كان نه كو بوونه وه كان ي ليزنه ي نه زمونيه كان ي په روه ده ي فه زكان ناماده بن كه سالانه پيش ده ستيپي كرنه نه زمونيه كان نه نجامي ده دن به مه به ستي گه يان دنه رينمايي و روونكر دنه وه نه سهر چو ني ه تي به ريويه بر دنه هؤل نه نه زمونيه كان .

۲۶- قوتابي و خويندكار بو ي نييه جگه نهو هؤل نه زمونيه ي بو ي دانراوه نه هوليك ي تر تافيكردنه وه ي گشستي نه نجام بدات وه نه گهر نه مه رووي دا پيوسته په راوي سو ما و پرسيا ري پي بدر يت و ده ست به وه لام دانه وه بکات نه هه مات كاتدا ده بيتبه ريويه به ري مه لبه ندي نه زمونيه نهو كار ه به ليزنه ي نه يان ليزنه ي فه زا رابگه ي نييت و نه وانيش به هوي يه كي ك نه نه نداماني و سهر په رشتيا ريكي پسپوري بيگوازنه وه بو هؤل نه كه ي بو ي دانراوه وه نه وي دا تافيكردنه وه ي ته واو بکات و سو ما كه ي ره وانه ي كونترول بکريت .

رېنمايي ژماره (۹)

يه كه م - تاييه ت به ليژنه كاني كونترول و پشكنين

له بهر نه وهی میکانیزمی كونترولونه كانی گوراوه بۇ سيستمی نه له كترولنی بویه پيوسته له مه و دوا نه وانه په يره و بكرين :

۱. نه ندامانی كونترولونه كان نه لايه ن به ريوه به رايه تی گشتی په روه رده كان ده ستنيشاند ه كرين پاش نه وهی ليژنه ی بالا داويان ليده كات ، وه به پيی نه و ريژدی بۇ ههر به ريوه به رايه تيبه کی گشتی ده ستنيشان ده كريت، وه ليژنه ی بالا له كاتی پيوست بوی هه يه خو ی نه ندامانی كونترول دابني ت :

ا- پيوسته نه ندامانی كونترولونه كانی ناماده یی ههر هه موويان سه رپه رشتياری پسپوری و زانايانی T ابن .

ب- له بهر گرانی نه رکی كونترول پيوسته پاليوراوان توانای جهسته بيان ته و او بيت .

۲. به ريوه بهری كونترول و ياریده ده رده كانی نه لايه ن ليژنه ی بالا ی نه زموونه گشتييه كانه وه ده ستنيشان ده كرين، وه به رپرسن

پيکه وه له ريگخستنی ده و ام له كونترولونه كاند ا وه به دوو دم (شفت) ی يه كسان له يه كه م رژی ده ست به كار بوونه وه راده گه يه نريت .

۳. نه ندامانی كونترولونه لايه ن ب. گشتی په روه رده ی پاريزگا كانه وه ده پاليورين . بۇ ههر كونترولنيك .

۵. بۇ خویندن ی پيشه یی ياریده ده ريك و دوو نه ندام (كه يه كيكيان T ابني ت) داده نريت نه و كونترولنه ی كه پشكنينی نه و به شه ی تيادا ده كريت .

۶. بۇ (۶۰۰۰ - ۷۰۰۰) قوتابی و خویندكار ته نها يه ك نه ندامی كونترول ده ستنيشان ده كريت .

۷. به ريوه بهری كونترول به رپرسه به رامبه ر ليژنه ی بالا له جي به جي كرنی نه ركه كانی كونترول به گشتی وه ك (پاراستنی

نه ينيه كان - ناماده كاری و ريگخستنی هوله كان - ناماده كرنی پيداويستی - نه نجامدانی كرداری پشكنين به باشتين شيوه

- جيگير كرنی نه نجام - ناماره كان - نه ركه كانی په لپگرتن هتد) .

۸. ا- كاری پشكنين و وردبيني روژانه به دوو دم نه نجامده دريت ، ههر ليژنه يه کی كونترول نه بابته ته كان روژانه بۇ ههر ده ميکی

كاری پشكنينيسوما و وردبيني ده كات به ممر جيک نابيت كات به فيرو بدريت و له گه ل وردی جي به جي كرنی كاره كان .

ب- به ريوه بهری كونترول بوی هه يه پشكنه ر ببه خشيت (نه گه ر هه بوو) مه رجي گشتی پالاوتنی تيادا نه بيت وه يان سه رپيچی

له جي به جي كرنی نه ركه كانی ايدا بكات .

ت- به ريوه بهری كونترول بوی هه يه نه ندامانی ليژنه ی كونترول ببه خشيت نه گه ر سه رپيچی رينماييان كرد پاش وه رگرتنی

ره زامه ندی ليژنه ی بالا ی نه زموونه گشتييه كان .

۹. پيوسته به ريوه بهری كونترول پيش ده ستپي كرنی كاره كانی ، كؤبو نه وه يه ك نه نجام بدات بۇ نه ندامانی كونترول كه تيادا

رينماييه كانی تاقير كرنه وه كان نه وانه ی په يوه ستن به كاره كان يان بويان بوون بكا ته وه .

۱۰. به ريوه بهری كونترول له گه ل ده ستبه كار بوونی پشكنه ركه كانی ههر بابته تيك (نه وانه ی پشكنين يان به

ده سته) كؤبو نه وه يه كنه نجامده دات بۇ بوون كرنه وه ی رينماييه كانی تاييه ت به پشكنينی تينو وسه كان به شيوه يه کی زور ورد . □

۱۱. پيوسته بۇ ههر سو مایه ك (۲) دوو جار پشكنين نه نجام بدريت، نه گه ر كات هه بوو وه يان زانرا كه هه نه هه يه له توماری زانيار ييه كان

۱۲. پيوسته سه رجه م سو ماکانی هاتوو نه لايه ن به ريوه به رايه تيبه گشتييه كانه وه بكرينه به سته و ههر به سته كيكله (۵۰) په نجا

تینوس تپه ر نه كات وه يان ههر هو ليکی نه زموونی بكریت به به سته يه ك .

دووم - نه ركه كانی ياریده ده ری به ريوه بهری بنكه ی كونترول

۱- ياریده ده ر له گه ل به ريوه بهری كونترول كاته كانی نيشكردن ده ستنيشاند ه كهن روژانه به (۲) دوو ده می كار (شيفت) كه

ههر شيفتيكيان له (۴) چوار كاتزمير كه متر نه بيت .

۲- ياریده ده ركه كان سه رپه رشتی ليژنه كانی پشكنين ده كهن به گشتی له گه نه ندامانی (IT) .

۳- یاریدهدهریکیبهریوهبههر بهشی خویهتی و دارایی له نهستودا دهبیئت و پیویسته به پی ی رینماییهکانی دارایی کارهکانی نه نجام بدات لهبواری خهرجکردنی کرئیهکانی نهندامانی کۆنترۆل و خهرجکردنی وورده خهرجی وپاکتاوی ژمیریاری خوی دهکات .

۴- ههموو یاریدهدهرکان پیگهوه سهپرهرشتی ریکخستنی کاروباری داخل کردنی زانیارییهکان دهکهن لهگهل چاودیریکردنی دهوام.ویاریدهدهرکان بهرپرسن لههاتنهوهی ههموو سوماکان له هوله نهزموونیهکاندا. □

۵- ههموو یاریدهدهرکان بهرپرسن له وردبینی کردنی سوماکان له ناو هۆلی کۆنترۆلدا بو وهستانیان له سهراستی پشکنین و بههاوکاری نهندامهکانی کۆنترۆل.

۶- یاریدهدهرکان بههاوکاری له گهل بهریوهبهری کۆنترۆل رۆژانه کارهکانی خویهتی کۆنترۆل و وردبینی دهکهن له رووی ژمارهی سوما هاتوو وجیگیرکردنی نههاتوو و بهخشاوان له سهراستی تومارکردن ، و بهریوهبهرو یاریدهدهرکان پیگهوه بهرپرسیارن له ریکی نه نجامدانی کارهکان و جی به جی کردنی رینماییهکان. □

۷- بهریوهبهرو یاریدهدهرکانی بهیکهوه بهرپرسیارنله پاكو خاوینی (ناو و ناوهرو و ناودهست و هولهکانی پشکنین و وردبین)ی کۆنترۆلهکانیان و جی به جی کردنی لایهنی تهندروستی و مهرجهکانی فینکی و رۆناکی لهبینای کۆنترۆلهکهیدا. □

۸- بهریوهبهرو یاریدهدهرکان بهرپرسیارن لهدابین کردنی پیداوایستهکانی کار وهکو (میز و کورسی و پینوس و ... هتد) بهژمارهی پیویست و پیش دهست بیکردنی کارهکان ناماده بکرین.

سی یه م- نه رکهکانی نهندامانی کۆنترۆل

نهندامانی کۆنترۆل دواي دهست به کاربوونیا نله کۆبوونه وهیه کادالیژنهکانی پیویست پیک دههینن به جوریک که میکانیزمیکی باش بداته بهریوهچوونی کارهکان که نهمانه ن :

۱- لیژنه ی خویهتی: هه لدهستیت بهکاری کردنهوهی بهستهکانی هاتوو له پاریزگاکاندا وتومارکردنی ژمارهی شوماکان وجیگیرکردنی ژمارهی نههاتوو هکان له تومارگهیهکی تاییه تدا وهدهستنیشانکردنی نهو که م و کورتییانهی هه ن، له بوونی (گزی) وههر سهریپچییهکی تر، ودهبیئت ژمارهی سوماکان لهگهل ژمارهی قوتابی/خوینکاری نهزمووندر جووت بن

۲- لیژنه ی وهرگرتنی بهستهکان : بهرپرسیارن له وهرگرتنی بهستهکان که له بهریوهبهریته گشتیه کانهوه هاتوونوتومارکردنیان له توماریکی تاییه ت به وهرگرتنه که و پیدانی پسووله ی وهرگرتن به هینهری بهستهکان.

۳- لیژنه ی داخستنی تینووسهکان و کردنهوهیان : ههموو نهندامانی کۆنترۆل پیگهوه بهرپرسیارن له نهیینی کردنی تینووسهکان به شیوهیه که زیان به ناو و ژمارهی نهزموونی قوتابی /خوینکار نهگهینیت ههروهها کردنهوهیان (بو نهو بابتهانه ی به دهست پشکنینیان بو دهکریت).

۴- لیژنه ی وردبینی کردنی سوماکان : ههموو نهندامانی کۆنترۆل بهرپرسیارن له وردبینی کردنی ههموو سوماکانی بابتهکان □

۵- لیژنهکانی تومارکردنی نمره : نهندامانی کۆنترۆل به پیی تاییه تمهندی وبارودوخیان دابه شده کرین بو چهند لیژنهیهک بو تومارکردنی نمرهکان و به پیی رینماییهکانی لیژنه ی بالا هه لدهستن به تومارکردنی نمرهکان له بو ردی تاییه ت وه نمرهکان به کۆمپیوتهر دنوو سرت به پی ی نهو بهرنامه ییه کی که له وهزاره تی پهروه دهوه هاتوو . (بو نهو بابتهانه ی به دهست پشکنینیان بو دهکریت) لایه ن نهو نهندامانه ی تاییه ت بو نهو کاره دهستنیشانده کرین له کۆنترۆله کاندابه مهرجیک ههر لیژنه یه کی تومار چاودیری خوینهرو چاودیری کۆمپیوتهری هه بیئت. □

۶- به بی رهزامه ندی لیژنه ی بالا هیج که سیك مافی نهوه ی نیه نامارو زانیاری بداته ههر لایه نیك. □

۷- به فهرمانی لیژنه ی بالا ، لیژنه ی کۆنترۆل به شیوهیه کی ره مه کی بهرپرسه له دووباره پشکنین و وردبینی کردنهوه ی

(۱ /) تینووسهکانی ههر بابته نیك پیش کردنهوه و ناشکراکردنی ناوهکان (بو نهو بابتهانه ی به دهست پشکنینیان بو دهکریت □

- ۸- ناماره‌کانی نه نجامه‌کان به و شیوه‌یه ریگده‌خریت که لیژنه‌ی بالا ده‌ستنی‌شانیان ده‌کات .
- ۹- پیویسته وردبینی قوتابی و خویندکارانی یه‌ک بابته و دوو بابته بکریت نه‌وه‌ک سائی پییستر نه‌وانه بن که گزیبان نه نجام دابیت چونکه نه‌وانه‌ی گزی نه نجام دده‌ن نه هه‌موو بابته‌کان به دهرنه‌چوو داده‌نرین وه تاقیکردنه‌وه‌کانی پیشوویان هه‌لده‌وه‌شیته‌وه وهیان دابریان هه‌بیت .
- ۱۰- نه‌ندامانی کونترول به‌رپرسن نه راست و دروستی نه نجامه‌کان و زانیارییه‌کان بگره نه نه‌هاتوو‌ه‌کان و به‌خشاوه‌کان ونه‌وانه‌ی پیویسته ۵۰٪ بهینین نه بابته‌ی کوردی وعهره‌بی ونه زانیارییه‌ی پهیوه‌سته به سالانی دهرنه‌چوون وره‌که‌زوده‌ره‌ینانی ناماره‌کان .

چوارهم- راگه‌یاندنی نه نجامه‌کان

- ۱- ناماده‌کردنی نه و راپورتانه :
- أ- ناماده‌کردن هه‌موو نه و جوړه نامارانه‌ی که داوا ده‌کریت وه‌ک دهره‌ینانی ریژه‌یی دهرچوون نه بابته‌کان به پی‌ی‌داتاکان بو په‌روه‌ده‌کان و قوتابخانه‌کان پاریزگا‌کان و هه‌ریم .
- ب- دهره‌ینانی ژماره‌ی نه و قوتابیانه‌ی دهرچوون نه هه‌موو بابته‌کاندا نه‌ویش به پی‌ی‌داتا وه‌ک نه‌وانه‌ی تیگرای‌نمره‌کانیان نه نیوان (۹۰ - ۱۰۰) وه نه‌وانه‌ی تیگرایان نه نیوان (۸۰ - ۸۹) هتد (۰-۹) نه‌سه‌ر ناستی قه‌زاو پاریزگا و نیواره‌کانی سه‌ربه‌خو هه‌ر کاتی‌ک نه ناستی به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌ده‌بوون و دواتر هه‌ریم .
- ت- ناماده‌کردنی راپورتی هه‌سه‌نگاندنی پرسپاره‌کان .
- پ- ناماده‌کردنی راپورت نه‌سه‌ر چونیته‌ی کارکردنی هه‌ریه‌ک نه نه‌ندامانی کونترول وه‌سه‌نگاندنیان به راشکاوی به پی‌ی‌فورمی تابیته‌ت .
- ج- ناماده‌کردنی کورته‌ی ناماره‌کانی ریژه‌ی دهرچوون نه هه‌ر پاریزگایه‌ک به گویره‌ی به‌شداربووان و نه‌زمووننده‌ران ونه‌زمووننده‌رانی فیعلی نه‌گشت بابته بو پاریزگا‌کان و نه‌سه‌ر ناستی هه‌ریمیش .
- ۲- به‌ریوه‌به‌ری هه‌ر بنکه‌یه‌کی کونترول نه و نامارو راپورتانه‌ی سه‌روه‌ه ده‌داته لیژنه‌ی بالای نه‌زموونه گشتییه‌کان بو وه‌رگرتنی ره‌زانه‌ندی راگه‌یاندنی نه نجامه‌کان .
- ۳- دهره‌ینانی ده‌یه‌که‌مه‌کانی (زانستی - ویژه‌یی - بنه‌ره‌ت) بو‌هه‌ر پاریزگایه‌ک و هه‌ریم هه‌روه‌ها سی‌یه‌که‌مه‌کانی هه‌ر لقیکی پییشه‌یی و گشتی به‌شه‌کان له‌گه‌ل هه‌ر شیوه‌یه‌کی تر که لیژنه‌ی بالا داوا بکات وه به‌م شیوه‌یه :
- أ- هه‌ر قوتابی‌ه‌ک بابته‌ی به‌خشینی هه‌بیت ناچیتته ریژ به‌ندی یه‌که‌مه‌کان .
- ب- نابینا ناچیتته ریژ به‌ندی یه‌که‌مه‌کان .
- ج- دهرچووانی خوئی دووه‌م ناچنه ریژ به‌ندی یه‌که‌مه‌کان تیگرای هه‌ر چه‌ند بیت .
- د- نه و قوتابیانه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی چاککردنی تیگرا نه نجام دده‌ن هه‌روه‌ها نه‌وانه‌ی یه‌ک بابته‌ی و دوو بابته‌تین ناچنه ریژ به‌ندی یه‌که‌مه‌کان .
- ه- بو‌نه‌وه‌ی ناوی قوتابی بچیتته ریژ به‌ندی یه‌که‌مه‌کان پیویسته قوتابی نه هه‌موو بابته‌کانی قوناغ تاقیکردنه‌وه‌ی نه نجام دابیت وه دهرچووی خوئی یه‌که‌م بیت له‌گه‌ل ره‌چاو کردنی بره‌گه‌کانی سه‌روه‌ه نه (۳) یه‌مدا .
- ۴- کاره‌کانی بنکه‌ی کونترول ته‌واو نابیت تا په‌لپ‌گرتن وه‌موو نه و نامارانه نه‌داته لیژنه‌ی بالای نه‌زموونه گشتییه‌کان .
- ۵- لیژنه‌ی بالای نه‌زموونه گشتییه‌کان ته‌نها لایه‌نه که نه نجامه‌کان راده‌گه‌ینیت .
- ۶- پاش ره‌زانه‌ندی وه‌رگرتن بو راگه‌یاندنی نه نجامه‌کان ، بنکه‌ی کونترول نه نجامه‌کان راده‌گه‌ینیت به نووسراویکی فه‌رمی تیایدا کاتی په‌لپ‌گرتن ده‌ستنی‌شان ده‌کات به‌م شیوه‌یه نه نجامه‌کان دابه‌ش ده‌کات :
- أ- وینه‌یه‌ک بو به‌ریژ وه‌زیری په‌روه‌ده‌له‌گه‌ل ناماره‌کان .
- ب- وینه‌یه‌ک بو سه‌روکی لیژنه‌ی بالای نه‌زموونه گشتییه‌کان له‌گه‌ل ناماره‌کان .

ت- وینه یهك بۇ لیژنەى بالای ئەزموونە گشتییەكان ئەگەل (دوو فلاش میمورى و دوو CD)

پ- وینهك ئە ئە نجامەكان بۇ ب. بروانامەكان بە CD

ج- ئە نجام بە (CD) بۇ بەشى ھەئسەنگاندن ئەگەل نامارەكان .

ح- (دوو) وینه ئە ئە نجامەكان بۇ ب. گشتى ھەر پارىزگایەك بە (CD) ئە نجام ئەگەل وینه یهك ئە نامارەكانى تەنھا لەسەر ئاستى پارىزگاکەى.

خ- پەروردهى ھەر قەزایەك وینه یهك ئە ئە نجامەكانى تاییەت بە خوۋى و یهك (CD) ونامارى تاییەتى قەزاکەى پیدەدریت.

د- تەنھا یهك (CD) ئە نجامەكان دەدریت بە ھەریەكە ئە ب. گشتى ئە خشە ونامارەكان وب. گشتى سەرپەرشتى پەروردهى .

ژ- (دوو) وینه ئە ئە نجامەكان بۇ ناوهندى وەرگرتنى قوتاییان / خویندكاران ئەگەل یهك (CD) .

ر- ئەو (CD) یانەى دەدریت دەبیت ھەر ھەموویان ئەوانە بیئت كە ناتوانریت دەستكاریان بكریت واتە (P D F) بیئت .

شەشەم- پەلپ گرتن (الاعتراض) ئە تاقیکردنەو گشتییەكان و پۆلە ناکوتاییەكان

۱- پەلپ گرتن ئە ئە نجامى تاقیکردنەو گشتییەكان

أ- قوتایی بۆى ھەیه پەلپ بگریت ئەسەر ئە نجامەكەى ئە ماوہى (۱۰) دە روژ ئە روژىدوای راگەیانندن ئە نجامەكانى خوئى یەكەمەوہ ، وە بۇ ماوہى یهك ھەفتە ئە روژى دوای راگەیانندن ئە نجامەكانى خوئى دووہم ، بەرامبەر (۳۰۰۰) دینار بۇ پەلپ گرتن ئە ھەر بابەتیک بە مەرجیک سەرجمى ئەو پارەىكە دەیدات ئە (۹۰۰۰) دینار تیپەر ئەكات ئە ھەرچەند بابەت پەلپ بگریت ، ئەو برە پارەیش بە ریگای بەریوہ بەرایەتى ژمیریاری پەروردهكەى بە پسونە ئەدریتویو ئەو مەبەستەش پیویستە فورمى تاییەت نامادە بكریت قوتایی تیایدا ناو وکۆد وبابەت و ھۆلى ئەزموونى و ژمارەكەى جوړى گروپى تیادا بنووسیت .

ب- لیژنە پەلپەكانى كۆنترۆلەكان بە ھەموو ئەندامەكانییەو ھەئدەستییەچاوپیخشاننەو بە زانیاریەكانى ئەو سۆمایانەى كە خاوەنەكانیان پەلپیان كرتووە و فەراموشنەكردنى ھیچ بەكیكیان .

ت- ھەموو پەلپەكانى ئەوانەى دەرەكەون تەواون بە پەرورده گشتییەكانیان رادەگەینریت وە ئەوانیش پیویستە بە قوتایی و خویندكارى راگەینریت ھەر ھەوھا پیویستە ئە ھەموو بۆردەكانى قوتاییغانەو پەروردهى قەزا و پەروردهى گشتى و بروانامەكان چاك بكریتەو ھىشانە بە نووسراو كە بكریت .

پ- پاش تەواو بوونى كارەكانى پەلپى خوئى دووہم وینهى ئە نجامەكانى پەلپەكان دەدریتە ھەموو ئەو لایەنانەى كە پیشتەر ئە نجامەكانیان وەرگرتبوو وە ئە سیرقەرا چاك دەكریتەوہ .

ج- پیویستە سیرقەرى و وزارت ئەرشیفى ئە نجامەكانى ھەموو سائەكانى خویندنى لای خوئان بیاریزى وەك بنەمایەك .

۲- ئە نجامى پەلپ بۇ پۆلەكانى (۱۰ ، ۱۱) نامادەى كوتایی وەرزەكان

قوتایی / خویندكار بۆى ھەیه پەلپ ئە ئە نجامى تاقیکردنەو كوتایی وەرز بكریت ئە بەرامبەر ھەمان برى دیارى كراو ئە خائى (۲) سەرەوہ وە بە ھەمان رینمایى .

ھەوتەم- كارە گشتییەكانى كۆنترۆل

۱. پابەندبوونى ھەموان بە دەوامى روژانەو بەگرە ئە ئەندامانى كۆنترۆل وەتاوہكو پشكنەران و فەرمانبەران .

۲. ریگرتن ئە بەكارھینانى ھەموو جوړە نامیریكى گەیانندن وەك ﴿ موبایل - ھید فون - بلوو توت... ھتد ﴾ .

۳. ئەبەر ئەوہى بنكەكانى كۆنترۆل جیگەى گشتین و فەرمانگەى فەرمى میرین بۆیە جگەرەكیشان ئە ناو كۆنترۆل قەدەغەىہ .

۴. كەس بۆى نیە لیڈوان بەدات ئەسەر كاروبارى گشتى كۆنترۆل بە تاییەتى بەریوہ بەرى كۆنترۆل و یاریدەدرانى و سەرجمە ئەندامانى كۆنترۆل .

۵. پارىزگارى ھیمنى و ئاسایشى كۆنترۆل و كەس بۆى نییە بیئە ناو بنكەكان جگە ئەوانەى كە ریپیدراون بەبریاری لیژنەى بالاهەر و ھەئگرتنى چەك ئە ناو بنكەكاندا قەدەغەىہ بە مۆلەت و بى مۆلەت .

۶. بەرپۈەبەرى كۈنترۆل ۋە يارىدەدەرەكانى بەرپرسىيارن ئەگەل ئەندامانى ئە بەرزكردنەۋەى راپۇرتىكى تىرو تەسەل دەربارەى ئامارەكانى پىۋىست ۋە ھەمووكارەكانى دىكەى كارگىرى ۋە تەكنىكى. □
۷. ئىشوكارەكانى كۈنترۆل كۈتايى نايەت تا كارەكانى پەئپ گرتن تەۋاۋ دەبىت، پىۋىستە ھەموو ئەندامانى ئىژنەكە بەشدارى ئە ئە نجامدانى ئەم كارە بكن. □
۸. ئە نجامەكان رانگەيەنرېت تا ئامارى تايبەت ۋە ۋە راپۇرتەى ئەخانى شەشەمدا ھاتوۋە دەدرىتە ئىژنەى بالاي ئەزمونە گشتىبەكان ۋە ۋان رەزامەندى ئەسەر دەدرىت.

رېنمايى ژمارە (۱۰)

تايبەت بە بەرپۈەبەرايەتتە گشتىبەكانى پەرۋەردەكان

- ۱- بەرپۈەبەرى گشتى پەرۋەردە بەرپرسى يەكەمە ئە بەرپۈەبردنى تاقىكردنەۋە گشتىبەكان ئە پارىزگادا .
- ۲- ئىژنەى ئقى پىكەۋە بەرپرسىيان ئە ئە نجامدانى ئەم كارانە :
- أ- ووردىبىنى كردنى داۋاكارىبەكانى قوتابىبە دەرەكىبەكان ۋە برىاردانىۋەرگرتىيان بە پى ى رېنمايىبەكان .
- ب- رىكخستن ۋە نامادە كردنى پىداۋىستىبەكانى ئەزمونە گشتىبەكان .
- ت- چارەسەر كردنى ئەۋ كىشانەى كە پىۋىستىيان بە برىارى ئىژنەى بالاي ئەزمونە گشتىبەكان نىبە .
- پ- پالائوتنى پىشكەنەران (الفاحصين) بە ژمارەى داۋاكاراۋ ۋە گىۋىرەى مەرەكەنى پالائوتن بۇ قۇناغى نامادەى بە ھاۋكارى ئەگەل يەكەى سەرپەرشتىيارى ۋە دىنبايى جۇرى ئە پارىزگا ۋە ناردنى ناۋەكانىيان بۇ ئىژنەى بالاي (بەردەۋام) بۇ ئە نجامدانى پىۋىست .
- ج - ھە ئېژاردنى بەرپۈەبەرۋ چاۋدىر بۇ ھۆلەكانى ئەزمونە گشتىبەكان ۋە دەر كردنى فەرمانى پىۋىست بە دانانىيان .
- ح- نامادە كردنى مە ئبەندە ئەزمونىبەكان ۋە پى ى رېنمايىبەكان .
- خ- دەرھىنانى رېنمايىبەكانى تايبەت بە ئەزمونە گشتىبەكان بۇ ھەموو بەرپۈەبەرەكانى ھۆلە ئەزمونىبەكان ۋە نجامدانى كۆرۈ كۆبۈنەۋەى تايبەت بە شىكردنەۋەى ئەۋ رېنمايىبانە ۋە كارەكانى ئەۋ بەرپۈەبەرانە .
- ژ- پىدانى ھەموو پىداۋىستىبەكان ئە پەراۋ فۇرمى تايبەت ۋە كە ئوپەل ۋە نامادە كردنى پاسەۋانى پىۋىست ئە پۇلىس ۋە كارمەندى ئاسايشبۇمە ئبەندە ئەزمونىبەكان ۋە مە ئبەندەكانى كۈنترۆل .
- ر- داىبن كردنى ھۆكارەكانى روۋناكى ۋە ئىنككەرەۋە بۇ قوتابىيان ئەكاتى ئەزمونە گشتىبەكاندا .
- ۳- أ- بەرپۈەبەرى گشتى پەرۋەردە بە رىگىاى بەرپۈەبەرايەتى پەرۋەردەى قەزاكانەۋە فەرمان دەداتە بەرپۈەبەرايەتى قوتابىخانەكانى بنەرەت ۋە نامادەى بۇ پركردنەۋەى كارتى بەشدارى كردن (ھويە الاشتراك) ئە ئەزمونە گشتىبەكان ئەگەل گرنىگىدان بە نووسىنى كۆدى قوتابى ۋە خويندكار ۋە رايىنانىيانبۇ ئەۋ مەبەستە بۇ ئەۋ قوتابىبانەى مافى بەشدارىيان ۋە دەرگرتوۋە بە پى ى رېنمايى ۋە ناردنى بەشى يەكەمى ئەۋكارتانە بۇ بەشى ئەزمونەكان كە ئەۋانىش دەيدەن بە بەرپۈەبەرى ھۆل پىش دەستپىكردنى ئەزمونە گشتىبەكان، ۋە ۋەى دوۋەى كارتەكانى بەشدارى دەدرىتە قوتابى ۋە خويندكار .
- ب- ھەر ھەمان كارتەكانى خولى يەكەمى سائى خويندن بۇ خولى دوۋەى شەبەكار دىت .
- ۴- ئىژنە ئقى ۋە سەرۋەكەكى بەرپرسىيان ئە نامادە كردنى ئەۋ ژمارە دەقتەرۋ پەراۋانەى كە پىۋىستىيان پىبە تىپىش دەستپىكردنى ئەزمونە گشتىبەكان بەكاتىكى گونجاۋ .
- ۵- پالائوتنى ئەندامانى ئىژنەكانى كۈنترۆلى نىشتەمانى ۋە نامادەى ۋە بە ژمارەى داۋا كاراۋ ۋە پى ى ئەۋ مەرجانەى كە ئىژنەى بالاي دايدەنېت بۇ ئەندامى كۈنترۆل ۋە ۋانە كردنىيان بۇ ئىژنەى بالاي ئەزمونە گشتىبەكان ئە كاتى پىۋىست .
- ۶- ھە ئېژاردنى ئەندامانى پىشكەن ۋە ووردىبىنى (الفاحصون والمدققون) بۇ قۇناغى نامادەى بە ژمارەى داۋاكاراۋ ۋە ھاۋكارى ئە گەل يەكەى سەرپەرشتىيارى دىنبايى جۇرى ۋە ناردنى ناۋەكانى پالايۋرۋانى نامادەى بۇ ئىژنەى بالاي پىش ۲۰/۴ ى ھەر سائىك بۇ دەرھىنانى فەرمانى پىۋىست ، ۋە پى ى ئەۋ بىنەمايانەى خوارەۋە :

أ-راژى خزمەتى مامۇستاي پالېوراو بۇ قۇناغى ئامادىيى لى (۵) سال كە مترنە بېت .

ب- پېويستە بەلایەنى كە مەوۈ دووسال لى پۇلى (۱۲) ى ئامادىيى وانەى وتبېتتە وە بە سالى پالائوتنىشە وە .

ت- پېويستە رابردوويەكى پەرورەدىيى باشى ھەبېت وئاسراو بېت بىسە دەست پاكى و دئسۆزى و لېوۋە شايە وەيى، وە نابېت سزا درابېت لى بوارى ئەزموونە كان .

پ- رەچا و كرنى رېژەى دەرچوون و نەمرى پېوانەيى (معیاری) مامۇستاي پشكەنرە سالانى رابردو و كاتى پالائوتنىدا .

۷- نابېت بە ھېچ شېوۋەيەك فەرمانبەر لى سەر مىلاكى كارگېرى وە زارەت وىان بەرېوۋە بەرېتتى گشتى پەرورە سەرۆك يانئەندام يان پشكېنەر بېت لى مەئبەندى كۆنترۆل .

۸- بەرېوۋە بەرېتتى گشتى پەرورەدى ھەر پارېزگايەك سالانە مەئبەندە ئەزموونىيە كانى قۇناغە كانى خويندىن بۇ لېژنەى بالاي ئەزموونە گشتىيە كان رەوانە دەكات تىيادا بە راشكاوى ژمارەى قوتابىيانى ھەر مەئبەندىك و جورى خويندىنى وزمانى خويندىنى تىيادا روون دەكاتە وە ، دەبېت مەئبەندە كان تەنھا يەك جورە خويندىن لى خۇبگرن و بە شېوۋەيەك رېزېكرېن كار ئاسانى بۇ جېبەجى كرنى تاقىكرەنە وە گشتىيە كان بكات و ئەو زانىيارىيەنە پېش ۲/۲۰ ھەر سالىك بگاتە لېژنەى بالاي ئەزموونە گشتىيە كان ھەر وەھا ئەو ئامارانەش رەوانە بكات :

أ- ئامارىك تىيادا ژمارەى ئەو قوتابىيانەى كە مافى بەشدارىيان وەرگرتوۋە لى پۇلى (۱۲) ى ئامادەيى و بە پى ى لقاە كانى خويندىن دەستنىشان دەكرېت .

ب- ئامارىك بە ژمارەى سەرچەم ئەو قوتابىيانەى مافى بەشدارى وەرگەرن لى قۇناغى (۹) ى بئەرەت .

ت- ژمارەى ئەو قوتابىيانەى بە شېوۋە دەرەكى بەشدارى دەكەن لى ھەر يەكەنە قۇناغى بئەرەت و ئامادەيى بۇ ھەر دوو لىستە كانى بركە كانى (أ - ب) زيادە كرېن .

۹- بەرېوۋە بەرېتتى قوتابخانە لىستىك بەناوى ئەو قوتابىو خويندىكارانەى مافى بەشدارىيان وەرگرتوۋە لى ئەزموونە گشتىيە كان پاش جېگېر كرنى ژمارەى ئەزموونى و دواى بەراوورد كرنى ناوەكان لى گەل ناسنامەى بارى شارستانى رەوانەى بەرېوۋە بەرېتتى گشتى پەرورە دەكات لى گەل تىيىنى كرنى ئەوۋە كە دەبېت ناوەكان بە كۆپرەى پېتى (ھېجانى) ئەلف و بى رېزېكرېن لى ئاستى قوتابخانەدا ئەك لى ئاستى پۇل، و وئبەيەك ئەو لىستە دەستنوۋسە رەوانەى مەئبەندە كانى كۆنترۆل بكرېن ھەر يەكە بە كۆپرەى قۇناغى خوى .

۱۰- بەرېوۋە بەرېتتى قوتابخانە كان ئاگادار بكرېنە وە كە پېويستە ئەنجامە كانى ئەزموونە گشتىيە كان پاش ووردىنى كرنى (نەمرە كان و سەرچەم وئە نجام) بە شېوۋە نووسىنەكى بەسەر قوتابىيان رابگەينن و پېويستە كارتى نەمرە كان پشكېرى كرابېت بە ئىمزى بەرېوۋە بەرېتتى قوتابخانە، ئەنجامە كەش لى تۆمارى تايىبەت بە و كارە تۆمار بكرېت ئىمزى قوتابى / خويندىكار و بەرېتتى .

۱۱- دەر كرنى فەرمانى تايىبەت بە ئەزموونە كان بە پى ى رېنمايىە كان و دابەش كرنىيان بەسەر ھۆلە ئەزموونىيە كان بەلایەنى كە مەوۋە پېش ھەفتە يەك لى دەستپېكرەنى ئەزموونە كان

۱۲- داوا كرنى لى بەرېوۋە بەرېتتى پۇلىسى شار بۇ داين كرنى پاسەوانى پېويست بۇ مەئبەندە ئەزموونىيە كان لى كاتى پېويستدا .

۱۳- دابەش كرنى مەئبەندى پارېزگە كان بۇ بئەكەى دابەش كرنى بەرگە پرسیارە كانى تاقىكرەنە وە گشتىيە كانى وە بە پى پېويست بۇ پۇلە كانى (۹-۱۲) بە مەرجىك لى دە بئەكە تىپەر نەكات .

۱۴- بەرېوۋە بەرېتتى گشتى پەرورە ھەئدەستىت بە كرىدانى كۆبۇونە وەى تايىبەت بۇ سەرۆك و ئەندامانى لېژنەى پەرورەدى قەزاكانىپېش دەستپېكرەنى تاقىكرەنە وە كان بە كاتىكى گونچا و بۇ ئەوۋە رېنمايىيان بكات و كرنى پروسەى ئەزموونە كانىيان بۇ روون بكاتە وە ، ھەر وەھا بۇ ەلام دانە وەى ئەو پرسیارانەى ئاراستەيان دەكرېت ئەوانىش بە دەورى خۇيان كۆبۇونە وە بەرېوۋە بەرېتتى ئەزموونە كان دەكەن بۇ گە ياندىنى رېنمايى و روون كرنە وە كان .

رینمایی ژماره (۱۱)

تایبته به ریکخستنی مه ئبه نده کانی نه زمونه گشتیبه کان

۱- پیویسته مه ئبه ندی نه زمونی گشتی دوور بیت له شوینه کانی دهنگه دهنگ و ناهیمی وهك بازار و گه راجه کانی گواستنه وه وشوینه کانی کارکردنی میکانیکی .

۲- ۱- ژماره قوتابیان له ههر مه ئبه ندیک نابیت له (۶۰) قوتابی و خویندکار که متر بیت و (۱۰۰) تیپه ربکات ، بو نه مهش پشت به ستریت به ناماریکی ووردو نه وهك له سه ر بنه مای خه ملاندن وه نه گهر ژماره که له (۸۰) زیاتری کرد ده کریت به دوو یاریده در له کاتی پیویست .

ب- لاریمان نیه هوئی نه زمونی له و شوینانه بکریت وه که (۴۵) قوتابی / خویندکاری به سه ره وه تیدایه و به ریوه به رایه تی گشتی په روه دهی پاریزگا بوی هه یه هوئی نه زمونی له و شوینانه بکاته وه به مهرجیک سه لامه تی و نارامی تاقیکردنه وه کان پاریزراو بیت .

ت- نابیت هوئی نه زمونی تاقیکردنه وهی گشتی له و شوینانه دابنریت که نه توانریت کونترۆل بکریت و به ریوه به رایه تی په روه دهی قهزا به رپرسه لی ی .

۳- قوتابی دهرگی و نیواران و ناحکومی نه وانهی مافی به شداری وهرده گرن له تاقیکردنه وه گشتیبه کان دابهش ده کرین به سه ر مه ئبه نده کان و به ریژه ، و نابیت مه ئبه ندی تایبته تان بو دابنری .

۴- نه گهر تاقیکردنه وه به رایبه کان دواکه وت به ههر هویه که بیت نه و ژماره ی نه و قوتابیه دهره کیبانه ی مافی به شداری وهرده گرن به گویره ی ژماره بیان له سالی پیشو دا ده خه ملیندریت + ۵٪ بو مه به سستی ره وانه کردنی مه ئبه ندی نه زمونی بو لیژنه ی بالا .

۵- هه موو نه و قوتابیانیه ی له پوله کۆتاییه کانن به به شدار بوو داده نرین بو مه به سستی نامه کردن و ریکخستنی مه ئبه نده کانی تاقیکردنه وه گشتیبه کان .

۶- لیسته کانی مه ئبه نده نه زمونیه کان و ژماره ی قوتابیانیه روه وانیه لیژنه ی بالا ی (به رده وام) ده کرین به دوو وینه ، بو هه ردوو قوتاغی بنه رت و نامه ده یی ، و پیویسته پیش (۳/۱۰) ههر سالی بگات .

۷- پیویسته به ریوه به ری گشتی په روه ده و لیژنه ی نفی نه زمونه گشتیبه کان نه و شوینانه ده ستنیشان بکه ن که شایسته ی نه وه بنکرین به مه ئبه ندی تاقیکردنه وه و هه موو پیداویسته یه کانی فینکی و رووناکیان بو نامه بکه ن وه بو نه و مه به ستهش لیژنه پیکه یی نریت له په روه دهی قهزا کان بو ده ستنیشان کردنی هوئی نه زمونی وته واو کردنی که م و کورتیبه کانیه یان وه نه و لیژنه به سه روکایه تی به ریوه به ری په روه دهی قهزا کان ده بن و به رپرسیاریشن له ههر که م و کورتیبه ک .

۸- به هیج شیوه یه ک ناکریت نه و شوینانه ی ته رخان کراون بو مه ئبه ندی کونترۆل بکرینه هوئی تاقیکردنه وه گشتیبه کان .

۹- پاککردنه وهی دیواره کانی نه و قوتا بخانه ی ده کرینه هوئی نه زمونی گشتی له نووسین و هوکاره کانی گزی ونه گهر زانرا ده ست نادات نابیت بکرینه هوئی نه زمونی .

۱۰- نه و قوتا بخانه بنه رته یانه ی کورسی دانیشتیان بچووکه نابیت بکرینه مه ئبه ندی نه زمونه گشتیبه کان ، وله کاتی زور پیویست ده بیت کورسی گه وره یان بو دابین بکریت .

۱۱- به ریوه به رایه تی قوتا بخانه و خویندنگا کان هه موو پیداویسته یه کانی لایان ده ست ده که ویت وهك عه مبار (دین) و نامیری سارد که ره وهی ناو و فینکی و هتد که له قوتا بخانه که یان ده ست ده که ویت بخه نه به رده ست به ریوه به ری هوئی نه زمونی بو به کاره ییانیان و تاوه کو نه زمونه گشتیبه کان کۆتایی دیت .

۱۲- به باش ده زاندریت که هه ندیک له چاودیرانی مه ئبه ندی تاقیکردنه وهی گشتی ، مامۆستایانی نه و قوتا بخانه یه بن که کراوته مه ئبه ندی نه زمونی له (مامۆستایانی هونه ر و وهرزش و کۆمپیوتهر ویا مامۆستایانی بنه رت نه گهر قوتا بخانه که بنه رته ی بوو) به مه رجی (قوتابیانیه ی خویمان تیا تاقیکردنه وه نه که ن) .

۱۳- کارگوزاره کانی نه و قوتا بخانه ی کراوته هوئی نه زمونی کاره خزمه تگوزاریبه کانی هوئه که به ریوه ده بن .

۱۴- سه روکی لیژنه ی نفی نه زمونه گشتیبه کان له پاریزگا و به ریوه به ری په روه دهی قهزا به رپرسن له دابینکردنی نامیری وه ستاندنی په رشی مۆبایل وه به ژماره ی ته واو یان ههر نامیریکی هاوشیوه بو هوئه نه زمونیه کانی به ریوه به ری هوئ به رپرسه له

ناگدارکردنه‌وی لیژنه‌ی په‌روه‌ده‌ی قه‌زا نه‌گه‌ر نامیره‌کان له‌کار که‌وتن ویا وزه‌ی کاره‌بایان نه‌خرابیته‌ سه‌رو وه‌کو پیوست ناراسته‌ نه‌کراین، و نه‌و نامیرانه‌ ته‌ن‌ها له‌کاته‌کانی‌تاقیکردنه‌وه‌ گشتیبه‌کان و کوتای وهرزه‌کان به‌کار دین وهر جوړه به‌کاره‌ینانیکې تر ریگای پینادریت و نه‌وه‌ی به‌کاری ده‌ینیت خو‌ی به‌رپرسیاره.

۱۵- پیوسته‌ له‌سه‌ر لیژنه‌ی لقی پاریزگا و لیژنه‌ی لقی قه‌زایه‌کان نامیری بژمیری نه‌لیکترونی له‌جوړی بژمیره‌ی زانستی (Scientific Calculation) دابین بکه‌ن بو‌هوله‌کان به‌ پی‌ی ژماره‌ی نه‌زمونده‌ران که‌ نابیت میه‌وری هیلکاری تیابیت .

رینمایي ژماره (۱۲)

د‌رباره‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی د‌ره‌کی له‌ تاقیکردنه‌وه‌ گشتیبه‌کانی ناماده‌یي

یه‌که‌م : تاییه‌ت به‌ به‌شداري له‌ پو‌لی (۱۲) ی ناماده‌یي به‌ریگای د‌ره‌کی

۱- نه‌گه‌ر قوتابی و‌خویند‌کار دوو سال له‌سه‌ر یه‌کتر له‌ پو‌لی (۱۲) ی ناماده‌یي د‌رنه‌چیت نه‌وا نازاده‌ له‌وه‌ی خویندن ته‌واو بکات به‌ ده‌وامکردنی سائیکې تر له‌ قوتا‌بخانه‌کانی نیواران ویا‌ن وه‌ک قوتا‌بیه‌کی د‌ره‌کی به‌شداري بکات له‌نه‌زمونه‌ گشتیبه‌کان به‌ ریگای نه‌زمونه‌ به‌رایبه‌کان وه‌ به‌ هیج شیوه‌یه‌ک ناکریت قوتابی سائی سی‌ یه‌م له‌ قوتا‌بخانه‌ روژ ده‌وام بکاته‌وه‌نه‌گه‌ر (سائی نه‌که‌وتنی نه‌بوو).

۲- قوتابی/خویند‌کاری نیواران و د‌ره‌کیه‌کان نه‌وانه‌ی به‌ یه‌ک سال پو‌لی (۱۲) ی ناماده‌یي د‌ه‌ب‌رن هه‌مان رینماییه‌کانی قوتابی خویند‌کاری روژ ده‌یانگریته‌وه‌ (د‌رباره‌ی مافه‌کانیان له‌ وهرگرتن) به‌لام نه‌وانه‌ی له‌قوتا‌بخانه‌کانی روژ مافی ده‌وامیان نامینیت و دوو سال له‌سه‌ر یه‌کتر د‌رناچن له‌ پو‌لی (۱۲) ناماده‌یي و نینجا ده‌چنه‌ قوتا‌بخانه‌ی نیواران یان ریگای د‌ره‌کی ده‌گرنه‌ به‌ر و سائی یه‌که‌م د‌ره‌چن نه‌وانه‌ به‌یه‌ک سائنه‌ هه‌ژمارناکرین.

۳- د‌ه‌رچووانی پو‌لی نویه‌می بنه‌ره‌تی (نه‌وانه‌ی به‌ریگای د‌ره‌کی ته‌واویان کردوه‌ ته‌منیان ریگره‌ بو‌ به‌ده‌وام بوون له‌ روژ یا نیواران) پیوسته‌ پوله‌کانی (۱۰ ، ۱۱) ی ناماده‌یيش به‌ریگای د‌ره‌کی به‌ریت به‌ پی‌ی رینماییه‌کان بو‌ نه‌مه‌ش پیوسته‌ له‌ پو‌لی (۱۲) ی ناماده‌یي مافی به‌شداري به‌ریگای تاقیکردنه‌وه‌ به‌رایبه‌کان به‌ده‌ست به‌ینیت پیوستی به‌نمره‌ی وهرزه‌کانی پو‌لی (۱۲) ی ناماده‌یي نیه‌بو‌یه‌ پیوست ناکات له‌و پوله‌دا تاقیکردنه‌وه‌ی وهرزه‌کان بکات.

۴- نه‌و قوتابی/خویند‌کارانه‌ی دوو سال له‌سه‌ر یه‌کتر د‌رنه‌چوون و دواتر به‌ریگای خویندنی نیواران به‌ده‌وامیان به‌ خویندن داوه‌ و پو‌لیان بریوه‌ گه‌نشتونه‌ته‌ پو‌لی (۱۲) ی ناماده‌یي بو‌یان هه‌یه‌ به‌شیوه‌ی د‌ره‌کی وبه‌ ریگای تاقیکردنه‌وه‌ی به‌رایي ، خویندن ته‌واو بکه‌ن نه‌گه‌ر به‌لیننامه‌ی‌اندا به‌وه‌ی که‌ جاریکی تر نه‌گه‌رینه‌وه‌ خویندنی روژ وه‌یان نیواران به‌ مه‌رجیک نه‌و سائنه‌ی داوا پیسکه‌ش ده‌کات تو‌مار نه‌کراییت له‌ قوتا‌بخانه‌که‌ی.

۵- أ- قوتابی و خویند‌کاری پو‌لی (۱۲) ی ناماده‌یي (قوتا‌بخانه‌کانی روژ) نه‌گه‌ر له‌ سائی یه‌که‌می خویندنی له‌و پوله‌دا مافی به‌شداري وهرگرت له‌تاقیکردنه‌وه‌کانی گشتی(وه‌زاري) و د‌ه‌رچوونی به‌ده‌ست نه‌هینا، نه‌وا بو‌ی هه‌یه‌ سائی دواتر به‌ ریگای د‌ره‌کی ته‌ن‌ها بو‌ سائیک راسته‌وخو‌به‌شداري نه‌زمونه‌ گشتیبه‌کان بکات له‌سنوری په‌روه‌ده‌ی قه‌زا‌کانه‌ بی‌ به‌شداري کردن له‌ نه‌زموونی به‌رایي ونابیت جاریکی تر داوای گه‌رانه‌وه‌ بکات بو‌ خویندنی روژ یان نیواران(واته‌ خویندنی ناماده‌یي ده‌بیت به‌ د‌ره‌کی ته‌واو بکات وه‌ به‌ریگای به‌رایي) .

ب- هه‌موو نه‌وقوتابی و خویند‌کارانه‌ی دوو سال و زیاتر له‌سه‌ر یه‌کتر د‌رنه‌چوون له‌ پو‌لی (۱۲) ی ناماده‌یي له‌ کاتی‌داواکردنی به‌ده‌وام بوونیان له‌ خویندن به‌ ریگای د‌ره‌کی پیوسته‌ مافی به‌شداري له‌ نه‌زمونه‌ گشتیبه‌کان وهریگرن به‌ریگای نه‌زمونه‌ به‌رایبه‌کانی قوتا‌بیه‌که‌کان .

ت- ئەو قوتابى و خويندكارانهى به شيوهى دهرهكى مافى به شداريان وهرگرتوو به ريگاي نه زموننه به راييه كان به لام نه نه زموننه گشتييه كان دهرنه چوون پيوسته سائى دواتر نه گهر داواى به شداريان پيشكش كرد جاريكى ترمافى به شدارى وهر بگرنه وه به ريگاي نه زموننه به راييه كان .

۶- قوتابى / خويندكارى دهرهكى به هيچ شيوه يهك و له هيچ باب ته تيك نابه خشريت خه لكى هه ريم بيت يا دهره وهى هه ريم .

۷- ئەو قوتابى و خويندكارانهى توومار كراون له پوله كوتاييه كان و پاشان مافى به رده و امبوونيان نه ماوه به هوى دهر كردن ويا نه هاتن ويان هه هويهكى تر، يان سائى خويندنيان بو كر ايته سائى نه كه وتن نه وا بو يان نيبه وهك قوتابى دهرهكى به شدارى نه نه زموننه گشتييه كانى نه و سائدها بكن هه روهها بو يان نيه به شدارى نه نه زموننى دهرهكى پوله ناكوتاييه كاندا بكن .

۸- ئەو قوتابى / خويندكارانهى به شيان گوريوه چونه ته دهرهكى به لام ته واويان نه كردوه بو يان هه يه به پى ي داوا بروانامه يان دريژه به خويندن بدن له هه مان به ش به شيوهى دهرهكى نه گهر دا برانشيان هه بيت .

۹- له كاتى گورينى به ش له خويندنى (زانستى يان ويژه يى) بو پيشه يى پيوسته له پولى ده يه مى نه و خويندنه دست پى بكا ته وه به مهرجى ته مهن ريگر نه بيت و سالانى كه وتننى پيش گورينى به شه كه ي به م شيوه يه ده بيت :

أ- نه گهر له پولى ده يه م بوو چوو بو يه كه مى پيشه يى نه وا سالانى كه وتننى بو هه ژمار ده كريت .

ب- نه كهر له پولى يازده هه م يان دوازده هه م چوو بو يه كه مى پيشه يى نه وا سالانى كه وتننى بو هه ژمار ناكريت .

۱۰- دهرچووانى ناماده يى (زانستى - ويژه يى) بو يان هه يه بروانامه ي جيا له نه كه كانى خويان وهر بگرن و اتا زانستى بو ويژه يى وه يان به پيچه وانوه (به مهرجيك وهك قوتابى و خويندكارى دهرهكى له پولى ده يه مى ناماده يى دست پى بكه نه وه .

۱۱- دهرچووانى ناماده يى و په رستيارى و مامانى و نيسلامى بو يان هه يه بروانامه ي ناماده يى (زانستى - ويژه يى) وهر بگرن به مهرجيك :
أ- دهرچووانى پولى نويه مى بنه رت بيت .

ب- له پولى ده يه مى ناماده يى دست پي بكه نه وه به پى رينما ييه كان .

۱۲- دهرچووانى په يمانگا (۵) سائدها كان بو يان هه يه بروانامه ي جيا له به شه كانى (زانستى - ويژه يى) وهر بگرن به مهرجيك :-
أ- دهرچووانى پولى نويه مى بنه رت بيت .

ب- له پولى ده يه مى ناماده يى دست پي بكه نه وه به پى رينما ييه كان .

۱۳- بوار نادريته نه و قوتابيانه ي له پوليكي نزمتر له پوله كوتاييه كان توومار كراون و ده و اميان كرد بيت له قوتابخانه داواى به شدارى له نه زموننه دهره كيبه كان دا بكن وهك قوتابى دهرهكى له و سائدها وه له هه ر كام پول بيت .

۱۴- ده كريت به ندره و هه كان به شدارى بكن له نه زموننه كان وهك قوتابى دهرهكى به پى رينما ييه كان له ومه ئه بندانه ي كه به ريوه به ريتى گشتى په روه رده ي پاريزگا ديارى كرد و نه به مهرجيك دامه زراوه كانى په يوه ندارى سه ر به وه زارته ي ناوخو به پرسياريه تى به شدارى پي كردنيان له نه ستو بگرن .

۱۵- قوتابى / خويندكارى دهرهكى قوناعى ناماده يى به هيچ جورىك ريگاي پى ي نادريت له قوتابخانه ي گونده كان توومار بكرين

۱۶- قوتابى / خويندكارى دهرهكى له قوناعى ناماده يى و بنه رت به هيچ شيوه يهك ريگايان پى نادريت له قوتابخانه كانى نيواران و خويندنى خيرا و ناحكوميبه كان تاقى كردنه وه كانى كوتايى وهرزه كان نه نجام بدن .

۱۷- نه زموننه كانى قوتابيه دهره كيبه كانى پولى (۱۲) ي ناماده يى (به راييه كان و گشتييه كان) له ناو هه ريم وله مه ئه ندى پاريزگا كان نه نجام ده ريت ، وه پرسياره كانيان له وه زارته ي په روه رده ناماده ده كريت .

أ- قوتابى / خويندكار تاقى كردنه وهى كوشى سالانه و تاقى كردنه وهى نيشتمانى نه بيت مافى پيدانى بروانامه ي پولى نويه مى بنه رتى نابيت به پى ي نه و بروانامه يه ش مافى به شدارى نيبه له نه زموننه دهره كيبه كانى قوناعى ناماده يى .

ب- ھەموو ئەوانەي بىرونامەي سى يەمى ناوھەندى (بەكە ئۆرياي كۆن) و پۆلى نۆيەمى بىنەرەتى (نىشتمانى) يان ھەيە بۇ بەشدارى ئەنەزمونە گىشتىبەكەنى نامادەي بەريگاي دەرەكى پىويستە سال بە سال ئەنەزمونەكەنى پۆلى (۱۰ و ۱۱) و ئەنەزمونى بەرەي پۆلى (۱۲) نامادەي بەشدارى بىكەت بەمەبەستى تەواو كەردنى ئەو قۇناغە.

ب- ئەنەجمى تاقىكەردنەو پۆلەكەنى (۱۰ و ۱۱) نامادەي (كۆشى سالانە) بۇ قوتابى دەرەكىش بە پى يەكەي دىيارى كراو ھەژمادەكەرىت، ھەرودەھا ئە تاقىكەردنەو گىشتى نامادەي بەھەمان شېوہ و بە پى يە رىنەمەيەكەن و بە مەبەستى بەدەست ھىنەنى بىرونامەي نامادەي.

۱۸- دەرچووانى قوتابخانە پىشەيەكەن و نامادەيە ئىسلاميەكەن (ئەگەر پۆلى (۹) بىنەرەتيان تەواو كەردىت) بۇيان ھەيە بەردەوام ئە خويۇندى نامادەي ئەكادىمى وەكو قوتابى دەرەكى وە پىويستە تاقىكەردنەو كەن ئە پۆلى (۱۰) نامادەيەو دەست پى بىكەنەو.

۱۹- دەرچووانى پەيمانگەي نامادە كەردنى مامۇستايان و پەيمانگەكەنى تر كە ئە پۆلى نۆيەمەو پەيمانگە پىنج سائىبەكەنيان تەواو كەردە بۇيان ھەيە بەگەرىنەو بۇ خويۇندى نامادەي بەريگاي دەرەكى (ئەگەر ھەنگرى بىرونامەي نۆيەمى بىنەرەت يا سىي ناوھەندى كۆن بن) بەمەرجىك ئە پۆلى (۱۰) يەمى نامادەيەو دەست پى بىكەن.

۲۰- وەرگرتنى داواكارىيەكەنى قوتابىيانى دەرەكى ئەوانەي ئارەزووى بەردەوامى خويۇندى دەكەن يا ئەوانەي دەيانەو ئىتەبەشدارى ئە ئەنەزمونە گىشتىبەكەن بىكەن پىويستە سالانە ئە بەشى ئەنەزمونەكەن ئە بەرەيەبەرايەتى پەرودەي ئەو قەزايەي كە قوتابخانەو خويۇندىگەكەي ئەو كەسەي تىابووە بەو شېوہى خوارووە ناويان تۇمار دەكەن :

ا- ئە ۱۰/۱۴.../۲۰۱.../۲۰۱.../۱۰/۳۱.../۲۰۱... بۇ ئەوانەي ئە پۆلى ناكوتايەكەن و تاقىكەردنەو نىشتمانى بەشدارى دەكەن

ب- ئە ۱۱/۱۴.../۲۰۱.../۱۱/۳۰.../۲۰۱... بۇ ئەوانەي بەشدارى ئە پۆلە كوتايەكەن دەكەن

۲۱- سالانە ئىژنەيەك پىكەدەھىندىت ئە بەرەيەبەرايەتى گىشتى پەرودەي پارىزگا بە سەرۇكايەتى يارىدەدەرى بەرەيەبەرى گىشتى بۇ كاروبارى تەكنىكى و ئەندامىتى بەرەيەبەرى تەكنىكى و ئىپرسراوى ھۆبەي ئەنەزمونەكەن بۇ ووردىبىنى كەردنى بەنگەنامەكەنى ئەوانەي دەيانەو ئىت بەشدارى ئەنەزمونە بەرەيەكەنى پۆلى (۱۲) ي نامادەي بىكەن، ئە ئىژنەيەش پىكەو بەرەپرسىيان ئە ھەرە ئەيەك و سەرپىچىبەك ئە وەرگرتىياندا بەدىار بىكەوئىت.

۲۲- قوتابى يەك بابەتى و دوو بابەتى بە شېوہى دەرەكى راستەو خۇ دەچنە ئەنەزمونە گىشتىبەكەن، ئەگەر گزى (غشى) يان ئەنەجم دا ئە ئەنەزمونە گىشتىبەكەن، سائى دواتر پىويستە ئە ھەموو بابەتەكەن ئەنەزمونى گىشتى بە دەرەكى بداتەو و بەريگاي تاقىكەردنەو بەرەيەكەن مافى بەشدارى وەرەگرتىتەو.

۲۳- ئەو بەنگەنامەكەنى كە پىويستە قوتابى پىشكەشى بىكەت بۇ بەشدارى كەردن ئە تاقىكەردنەو دەرەكەيەكەن ئەمانەن :
ا- فورمى زانىبارى تايەتى بەشدار كەردن ئەنەزمونى دەرەكى.

ب- بىرونامەي پىويست بە ھەرمى ئەدوا پۆلى قوتابخانەكەي دەرچو وئەوسائەي كە دەيەوئىت بەشدارى تاقىكەردنەو دەرەكى بىكەت .
ت- وئىنەي نۆي و رەنگاورەنگ بە پى ي پىويست .

پ- ھەر زانىبارىبەكەنى تر كە پىويست بىت و پەرودەكەي داواي ئى بىكەت .

۲۴- ا- مەئەبەندى تاقىكەردنەو قوتابى دەرەكى پۆلى (۱۲) نامادەي بە رەزامەندى ئىژنەي بالاي ئەنەزمونە گىشتىبەكەن دەگوازىتەو.

ب- مەئەبەندى تاقىكەردنەو قوتابى دەرەكى قۇناغى بىنەرەت ئە پارىزگايەك بۇ پارىزگايەكى تر دەگواستىرەتەو بە

رەزامەندى ھەردو بەرەيەبەرى گىشتى و پىويستە ئەوہش پىش دەستپىكەردنى ئەنەزمونە كەنى كوتاي وەرەكەن بىت.

ت- گواستىنەو مەئەبەندى ئەنەزمونى قوتابى دەرەكى پۆلە ناكوتايەكەن ئە دەسەلاتى بەرەيەبەرىتە گىشتى پەرودەيە .

هه ندى رينماي تايهت به گواستنه وهى قوتابى و خویندكارى دهرهكى :

- 1- نه و قوتابى وه خویندكاره دهرهكيبانهى پولى شه شه مى بنهرهت به تاقیکردنه وهى دهرهكى ته واو دهكهن مافى نه وهيان هه يه نه پولى هه وته مى بنهرهت بگه رينه وه خویندنى روژ وهيان نيواران (ناکریت بو خویندنى خيرا) نه گهر ته مهن ريگر نه بوو.
- 2- نه و قوتابى و خویندكاره پولى نويه مى بنهرهت به تاقیکردنه وهى دهرهكى ته واو دهكهن مافى نه وهيان هه يه نه پولى دهيه مى ناماده يى بگه رينه وه خویندنى روژ وهيان نيواران نه گهر ته مهن ريگر نه بوو.
- 3- نه و قوتابى و خویندكارانهى پولى دهيه ميان يازده هه مى ناماده يى به تاقیکردنه وهى دهرهكى ته واو دهكهن بويان هه يه سالى دواى دهرچوونيان له پوله كانياندا بگه رينه وه قوتا بخانه نا حكوميبه كان (نه هلى) ولهويدا دريژه به خویندنيان بدن به پيى مهرجه كان نه و قوتا بخانانه.

دووم: رينماي تايهت به خویندنى پيشه يى

- 1-1- قوتابى/خویندكارى پيشه يى به هه موو به شه كانيه وه ته نها نه واندى له نه زموونى گشتى پولى (3) ي ناماده يى پيشه يى دهرنه چوو وهيا نمره ي هه ردوو وه رزى هه يه به لام مافى به شدارى به ده ست نه هينا وه مافى پيشه كه ش كردنى داواكارى هه يه بو دريژه دان و ته واو كردنى خویندن وهك قوتابى دهرهكى ويپويسته به ريگاي تاقیکردنه وهى به را يى مافى به شدارى به ده ست به ينييت بو نه مه ش پيويسته له (30٪) نمره ي كرداره كى له قوتا بخانه پيشه ييه كان به پى ي پسيوره كانيان نه نجام بدن.
- ب- قوتابى/خویندكارى پيشه يى ته نها له وه نقه ي لى ي خویندوه مافى نه نجامدانى تاقیکردنه وهى گشتى هه يه وهك قوتابى دهرهكى له گهل ره چاو كردنى (1 - ا).
- 2- قوتابى/خویندكارى پيشه يى نه گهر فه رمانبه ر بيت له دام و دهرگانى حكومه تى هه ريم ريگاي پينادريت له خویندنى پيشه يى و نه كادى روژ به رده وام بيت نه گهر مو له تى فه رمى خویندنى له وه زاره ته كه ي نه بيت چونكه به پى ياسا ناکریت له هه مان كاتر مي ره كانى روژي كدا خویندن و فه رمانبه ريه تى كو بكریته وه.
- 3- تاقیکردنه وهى دهرهكى له پوله كانى يه كه م و دووم له هه موو به شه كانى قوتا بخانه پيشه ييه كان به هيج جوريك ريگا پى نادريت چونكه نه و قوتا بخانانه خویندنى پراكتيكيان هه يه .
- 4- ريگاده ريت به و قوتابى /خویندكارانه كه له پولى دهيه مى ناماده يى به شه كانى (زانستى و ويژه يى) و به سه ره وه دهرچووين بگه رينه وه بو ناماده ييه پيشه ييه كان به مه رجيك بگه رينه وه پولى يه كه مى پيشه يى و ته مه نيشيان ريگر نه بيت بو نه مه ش پيويسته پيش روژى (10/10) هه ر سالي كه نه نجام بدریت وهيان (20) روژ تپه ر نه كات له ده ست پيكرده وهى ده وامى سه ره تى سال.
- 5- هه موو نه و رينمايانه يى بو به شه نه كادى مي به كان دانرا وه بو پيشه يش ده بيت جگه له واندى له گهل نا وه خنى خویندنى پيشه يى ناگونجيت .
- 6- قوتابى به شه پيشه ييه كان پيويسته له رووى جهسته وه ته واو بن و بتوانن كاره كانى پسيورى خوى پاش دهرچوونى له به شه كه ي نه نجام بدات وه هه ر كاتيگ گورانكارى جهسته يى تيايدا روو يدا پيويسته ره واندى لقيكى تر بكریت كه شياو بيت بوى بو نمونه ناکریت نابينا له به شه كانى (كاره با - نه له كترن - نوتومبيل - كومپيوته ر - هتد) وه ربيگرين وه هه ره ها .

سى يەم : رېنماكانى تاييەت بەتاقىکردنەۋە بەرايىبەكان :

- ۱- سالانە ئەزمۇننە بەرايىبەكان ئە نىۋەى دوۋەى مانگى شوبات ئە نجام دەدرېت وخشەى تاييەتى ئەۋ ئەزمۇننەش ئە لايەن لېژنەى بالاي ئەزمۇننە گشتىبەكانەۋە رەۋانە دەكرېت بۇ بەرئۆبەرايەتى گشتى پەرۋەردەى قەزاكان .
- ۲- بەرئۆبەرى گشتى پەرۋەردە فەرمانى دانانى چاۋدېر و بەرئۆبەرى ھۆلە ئەزمۇننەكانى ئەۋ ئەزمۇننە دەردەكات .
- ۳- ئەبەر ئەۋەى كارى تاقىکردنەۋەكان بە سىستەمى ئەلكترۇنېبە بۆيە مەلبەندى كۇنترولى تاقىکردنەۋەكانى دەركى ئە بەرئۆبەرايەتى گشتى ئەزمۇننەكان دادەنرېت و پەرۋاى سۇماكانى گشت بەشەكانى خۇيىندىن و دەقتەرى ئەۋبەتەنەى بە دەست پشكىنىيان بۇ دەكرېت دەگەرئەۋە بەرئۆبەرايەتى ئەزمۇننەكان ۋە لەۋىدا بە پېى رېنمايىبەكان ئە نجامەكان جېبەجى دەكرېت ..
- ۵- نەزىمىن نەمەى دەرچوون ئە ئەزمۇننى بەرايى ۵۰ نەمەى بەررەزىمىن نەمەى دەرچوون ۱۰۰ نەمەى .
- ۶- ئەگەر قوتابى / خۇيىندىكارى دەركى ئە تاقىکردنەۋە بەرايىبەكان دەرچو و يامائە بېت ئە (۳) بابەت ئەۋا مافى بەشدارى ئە ئەزمۇننە گشتىبەكان ۋەردەگرېت .
- ۷- قوتابى و خۇيىندىكار مافى پەلپ گرتنى ھەيە ئە ئەزمۇننە بەرايىبەكان ۋە بە ھەمان رېنمايى .
- ۸- قوتابى و خۇيىندىكارى دەركى ئە بابەتەكانى ئەۋ پۆلە تاقىکردنەۋە دەكات كە تېيىدا ۋەردەگرېت ۋە دوا پەرتوۋكى خۇيىندى كار پىكراۋى پۆلەكە (الطبعة الاخرة من الكتاب المقرر) .
- ۹- پېۋىستە پەرۋاى سۇما بەيىانى رۇژى دواى تاقىکردنەۋە دەركىبەكان ھەر بابەتېك بگاتە كۇنترولى بەرايى .

چۈارەم : رېكخستنى بروانامە و تۆمارگەى قوتابىبە دەركىبەكان

- ۱- ئە نجامەكانى ئەزمۇننە بەرايىبەكان قوتابى و خۇيىندىكارە دەركىبەكان تەنيا بۇ مەبەستى ئەزمۇننى گشتىبە , ناكرېت بروانامە يان نووسراۋ ئەسەر ئەۋ ئەزمۇننە بەرى بۇ ھەر مەبەستېك بېت .
- ۲- بەرئۆبەرېتى پەرۋەردەى قەزا ناسنامەى بەشدارى ئە ئەزمۇننە گشتىبەكان بۇ قوتابىبە دەركىبەكان رېك دەخات .
- ۳- بەرئۆبەرېتى پەرۋەردە قەزا تۆمارېك دەكاتەۋە بۇ تۆمارکردنى ناۋى ئەۋ قوتابى خۇيىندىكارانەى كە بەشدارى ئە ئەزمۇننە گشتىبەكان دەكەن و نەمەكانىيان تىادا تۆمار دەكرېت .
- ۴- قوتابى و خۇيىندىكارى دەركى دەرچوۋ ئە ئەزمۇننە گشتىبەكان ئە پەرۋەردەى قەزاكان بروانامەكانىيان پى دەدرېت ئە بەرئۆبەرايەتى گشتى پەرۋەردە راستاندنى بۇ دەكرېت .
- ۵- بەرئۆبەرېتى گشتى پەرۋەردە ھەلدەستېت بە گەراندنەۋەى بروانامەى ئەۋ قوتابى و خۇيىندىكارانەى كە مافى بەشدارىيان ۋەرنەگرتوۋە بۇ قوتابىخانەكانى خۇيان بۇ ئەۋەى ئە تۆمارىيان دەستىشان بكرېت .
- ۶- قوتابى بۇى ھەيە چەند سال بېھوېت بە شېۋەى دەركى بەشدارى ئە تاقىکردنەۋە گشتىبەكاندا بگات .
- ۷- رەسمى بەشدارى بە برى (۲۵۰۰۰) دىنار ئە قوتابى ۋەردەگرېت ئە جىاتى بەشدارى كردنى ئە ئەزمۇننە بەرايىبەكان و گشتىبەكان و (۲۵۰۰۰) دىنار بۇ پۆلە ناكۇتايىبەكان بەرامبەر پسونەيەكى فەرمى ۋەزارەتى دارايى ئە بەرئۆبەرېتى ژمېرىارى پەرۋەردە .

رینمایی ژماره (۱۳)

تاقیکردنه‌وی دهره‌کی له قوناعی بنه‌رهدا

قوتابی / خویندکاری قوناعی بنه‌رهدا مافی نه‌وه‌یان هه‌یه دریزه به خویندن بدن وهك قوتابی دهره‌کی له‌گه‌ل ره‌چاوکردنی نه‌مانه‌ی خواره‌وه :

۱. قوتابی/خویندکاری دهره‌کی له‌هیچ باب‌ه‌تیک ناب‌ه‌خشریت له تاقیکردنه‌وه‌کاندا.

۲- ۱- قوتابی/خویندکاری پۆلی نۆیه‌می بنه‌رهدا دوا‌ی نه‌نجامی کۆشی سالانه نه‌گه‌ر به‌شدار‌ی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی‌نه‌کات له خولی یه‌که‌مدا نه‌نجامه‌که‌ی هه‌لده‌په‌سپردریت بۆ خولی دووم (چونکه نه‌نجامه‌کانی نه‌و پۆله ۴۰٪ بۆ تیکرای هه‌ردوو وهرزو + ۶۰٪ بۆ تاقیکردنه‌وی نیشتمانییه) وه نه‌گه‌ر له خولی دوومیش به‌شدار‌ی نه‌کرد به‌دهرنه‌چوو هه‌ژمار ده‌کریت له‌و ساله‌دا.
ب- دوا‌ی نه‌نجامانی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی له هه‌ردوو‌خولدا بۆی هه‌یه سوود له‌نمره‌ی هیژی ده‌قته‌ر (سوما) له باب‌ه‌ته‌کانوه‌ب‌گرتی بۆ مه‌به‌ستی دهر‌چوون له‌و ساله‌دا.

۳. نه‌و قوتابی /خویندکاری ناره‌زووی به‌شدار‌یه‌یه له تاقیکردنه‌وی دهره‌کی‌داواکاری پیشکشی به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی نه‌و قه‌زایه‌ده‌که‌نکه قوتا بخانه‌و خویندنگا‌کانیان تیدایه و به‌م جو‌ره.

ا- نه‌وانه‌ی خویندنیان له شۆینی نیشته‌جی بوونی خویان بوه بۆیان هه‌یه له‌هه‌مان خویندنگه دریزه به خویندن بدن، نه‌گه‌ر نه‌و شۆینه گونجاو نه‌بوو نه‌وه به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قه‌زا قوتا بخانه‌یان بۆ ده‌ست نیشان ده‌کات.

ب- نه‌وانه‌ی شۆینی نیشته‌جی بوونی نه‌وانه‌ی گه‌راوه به‌گه‌یره‌ی بروانامه‌ی دوا‌یین پۆل که لی دابراون دریزه به‌خویندن دده‌ن له شۆینی نیشته‌جی بوونی نیستیان و به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قوتا بخانه‌یان بۆ دیاری ده‌کات بۆ مه‌به‌ستی خویندن.

۴. به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قه‌زاکان نه‌و قوتابی و خویندکارانه دابه‌ش ده‌کات به‌سه‌ر قوتا بخانه و خویندنگا‌کانی‌روژ به‌مه‌به‌ستی به‌شدار‌ی پیکردن له تاقیکردنه‌وه‌کانی کۆتایی هه‌ردوو وهرز له‌گه‌ل قوتابی و خویندکارانی خویان و به‌هه‌مانپه‌سیار وه‌له‌سه‌ر (۱۰۰) نمره و به‌پیی سیسته‌م ورینمایی بریاری دهر‌چوون و مانه‌وه و دهرنه‌چوونیان بۆ ده‌دریت له‌هه‌ردوو‌خولی‌نه‌م تاقیکردنه‌وه‌یه و پیوسته له‌هه‌موو باب‌ه‌ته‌کانی نه‌و پۆله تاقیکردنه‌وه‌ نه‌نجام بدن.

۵. ریگا نادریت قوتابی / خویندکاری دهره‌کی ره‌وانه‌ی قوتا بخانه‌و خویندنگا‌کانی نیواران وه‌یان خویندنی‌خیرا وه‌یان نه‌هیشتنی نه‌خوینده‌واری و ناحکومی بکرین بۆ نه‌نجام دانی نه‌زموونی دهره‌کی.

۶. نه‌نجامی نه‌و نمرانه‌ی به‌ده‌ستی ده‌هینن له‌توماریکی تاییه‌ت به (قوتابییه دهره‌کییه‌کان) له‌و قوتا بخانه‌ی تاقیکردنه‌وی تیدا نه‌نجامداوه تومار ده‌کریت وینه‌یه‌ک له‌و نمرانه‌ی به‌ده‌ستیان هیناوه ره‌وانه‌ی ب. په‌روه‌ده‌ی قه‌زا ده‌کریت.

۷. قوتابی /خویندکار دوا‌ی ته‌واو کردنی قوناعی بنه‌رهدا مافی به‌رده‌وام بوونی هه‌یه له‌خویندنی‌روژ یان نیواران له قوناعی ناماده‌یی نه‌گه‌ر مه‌رجی ته‌مه‌ن ریگر نه‌بی.

۸. قوتابی/خویندکاری بنه‌رهدا دوا‌ی ته‌مه‌نی (۱۶) سال نه‌گه‌ر دوو سال له‌سه‌ر یه‌کتر دهرنه‌چوو له پۆلیکدا سالی سی یه‌م نازاده بچیته خویندنی دهره‌کی یا نیواران.

۹. قوتابی/خویندکاری دهره‌کی له‌هه‌ر قوتا بخانه‌یه‌ک به‌رده‌وام بیته پیوسته :

ا- مه‌رجه‌کانی وه‌رگرتنی وهك قوتابی دهره‌کی تیدا بیته و نه‌و مه‌رجانه‌ش له‌ریگای په‌روه‌ده‌ی قه‌زاوه پشت راست کرابیته‌وه پیش ناردنی بۆ نه‌و قوتا بخانه‌یه.

ب- پیوسته نمره‌ی دهر‌چوونی دوا سالی خویندنی له دوا‌ی دابرا‌نی هه‌بیته نه‌گه‌ر هه‌ر له قوتا بخانه‌که‌ی خوی به‌رده‌وام بوو. وه له کاتی گواسته‌وه‌ی بۆ قوتا بخانه‌یه‌کی تر پیوسته به به‌لگه‌نامه‌ی پشتگیری و به‌ریگای په‌روه‌ده‌ی قه‌زاوه بریاری وه‌رگرتنی له شۆینی نیشته‌جی بوونی بۆ بدریت.

ت- کارت‌ی به‌شدار‌بوون له‌و قوتا بخانه‌یه‌ریک ده‌خریته که تاقیکردنه‌وی هه‌ردوو وهرزی نه‌نجام داوه.

پ- ناوی دهره کییه کان پۆلی نۆیه می بنه رت له گه ل قوتابیانی نه و قوتا بخانه یه تۆمار ده کریت له کاتی ناردنیان بو کۆنترۆلی نیشتمانی.

۱۰- قوتابی و خویندکاری پۆلی چوارهم و پینجه م و شه شه می بنه رتی نه وانه ی ته مه نیان له سه رووی (۱۶) ساله بۆیان هه یه به شاری له تاقیکردنه وه ی دهره کی پۆله کانیان بکه ن وه به پیی رینمایه کان بو نه م مه به سته ش ره وانه ی قوتا بخانه کان ده کرین .

۱۱- قوتابیانی پۆله کانی (۸،۷) ی بنه رت نه وانه ی مافی ده وامیان نه ماوه له قوتا بخانه ی روژ بۆیان هه یه به شاری بکه ن له تاقیکردنه وه دهره کییه کان به پیی رینمایه کان به ناردنیان بو قوتا بخانه و خویندنگا بنه رته یه کان جگه له قوتا بخانه ی (شه وان و خویندی خیرا و نه هلیه کان) بو نه وه ی له ویدا له هه موو بابه ته کان تاقیکردنه وه ی کۆتایی هه ردوو وهرزی پۆله کانیان بکه ن له (۱۰۰) نمره وه نه گه ر له خولی یه که م دهرنه چوون نه وا ده چنه خولی دووم.

۱۲- نه و قوتابی و خویندکارانه ی له پۆلی (۹) ی بنه رت به شدار ده بن وه ک قوتابی دهره کی پیویسته تاقیکردنه وه کانه ی کۆتایی هه ردوو وهرز له هه موو بابه ته کان نه نجام بدن له و قوتا بخانه ی بۆیان ده ست نیشان ده کریت وه له (۱۰۰) نمره وه له سه ر نه و بنه مایه تیگرای کۆششی سالانه یان بو دابنریت و نجا هه ر هه موویان پیویسته به شاری له تاقیکردنه وه ی نیشتمانی بکه ن وه ریزه کان به پیی بریاری کۆنگره (۴۰) نمره بو تیگرای کۆششی سالانه یه و (۶۰) نمره بو تاقیکردنه وه ی نیشتمانیه .

۱۳- قوتابی و خویندکاری دهره کی نابیت ره وانه ی قوتا بخانه کی ناحکومی و نیواران و خویندی خیرا بکریت بو نه نجام دانی تاقیکردنه وه ی دهره کی.

رینمای ژماره (۱۴)

تاییه ت به کاروباری قوتابیان

یه که م: قوتا بخانه / خویندنگه حکومه تییه کان

۱- ریگا نادریت به و قوتابیانه ی ته مه نیان له (۱۹) سال تیپه ر بووه ده وام بکه ن له قوتا بخانه بنه رته یه کانی روژ، وه نه وانه به پیی رینمایه کان نازان له وه ی ده چنه خویندی نیواران وه یا به ریگی قوتابی دهره کی به رده وام ده بن له خویندن .

۲- قوتابی / خویندکار به هیج شیوه یه که له قوناعی بنه رت دهر ناکریت تا ته مه نی ده گاته ۱۶ سال هه ر چه ند سال له سه ر یه کتر که وتبیت .

۳- نه گه ر قوتابی / خویندکار دوو سال له سه ر یه کتر دهرنه چوو له پۆلیکا وه ته مه نی له (۱۶) سال زیاتر بوو مافی ده وامی له قوتا بخانه / خویندنگا کانی روژدا نامینیت به هیج شیوه یه که ، مافی هه یه سالی سی یه م بچیته خویندی نیواران ویا به ریگی دهره کی له و پۆله دا به رده وام بیت وهه رکاتیگ قوناعی بری بوی هه یه بگه ریته وه خویندی روژبه مه رجیک ته مه ن ریگر نه بیت .

۴- ریگا نادریت به و قوتابیانه ی ته مه نیان له (۲۴) سال تیپه ر بووه بو کوران (۲۵) سال بو کچان ده وام بکه نه قوتا بخانه ناماده یه کانی روژ، وه نه وانه به پیی رینمایه کان نازان له وه ی ده چنه خویندی نیواران وه یان به ریگی قوتابی دهره کی به رده وام ده بن له خویندن .

۵- نه و قوتابی / خویندکارانه ی زیاتر له (۲۵) روژی دابنرانی هه بیت له قوتا بخانه به بی به لگه له سه ر یه کتر بیت نه وا مافی ده وامی بو نه و ساله نامینیت وه دهرنه چوو هه ژمار ده کریت به هو ی تیپه ریوونی ماوه ی نه هانتی (تجاوز الغیابات) .

۶- نه و قوتابی / خویندکارانه ی روژانی نه هانتیان بو قوتا بخانه و خویندنگا له (۴۵) روژ تیپه ر بکات به هه ر هو یه که بیت مافی ده وامی نامینیت ، نه و ساله ی بو به سالی نه که وتن هه ژمار ده کریت .

۷- گواسته نه وه ی قوتابی و خویندکار له قوتا بخانه یه که بو قوتا بخانه یه کی تر له و کاتانه ده بیت :

أ- له سه رته ی سالی خویندنه وه وه تاوه کو ۱۱/۱ هه ر سالیگ نه نجام ده دریت سه باره ت به وهرزی یه که م ، وپاش نه م به رواره گواسته نه وه راده گی ریت .

ب- له سه رته ی ده ست پیگردنه وه ی ده وامی وهرزی دووم وه تاوه کو (۲/۱۵) ی هه رسالیگ ، وپاش نه م به رواره گواسته نه وه راده گی ریت (نه م برگی پۆلی ۱۲ ناماده یی ناگریته وه ته نه ا نه وانه نه بیت که بارودوخی ناکاویمان توش نه بیت به لگه ی پیویستیان هه یه) .

۸- هەر قوتابی /خویندکاریک پۆلی دهیه می نامادهیی تهواو کردبیت و بیهویت لقی خویندنی بگۆریت پیویسته بگهریتتهوه پۆلی دهیه می نامادهیی نهو لقهی ههلی دهبرتیریت پاش پیشکهشکردنی به لئیننامهی دادنووسی پیویست که به نارهزوی خوی گهراوتهوه وه نه ناینده هیچ مافیکی یاسایی و دارایی و قهره بووی ناکه ویت، نه گه ل رهامه ندی به خپوکه ره که ی به شیوهی نووسینه کی و دابه زینی نه هه موو مافیکی یاسایی و دارایی وه نه وهش پیویسته نه (۱۰/۱۰) ی ههر سالیک تیپه رنه کات وهیان ۲۰ رۆژ زیاتر تیپه رنه کات نه سه رتهای دهستپیکردنی دهوامی سالی خویندن.

۹- نهو قوتابی/ خوینکارانه ی له به ندیخانه کان به رده بن و ته مه نیان یاساییه بویان هه یه دهوام بکه نه وه نه قوتا بخانه کانیا ن نه گهر به ربوونیا ن پش تاقیکردنه وه کانی کوتایی وه رزی یه که م بوو، نه گهر نمره ی هه ئسه نگاندنیا ن نه بوو نهوا له ۱۰۰٪ تاقیکردنه وه بکرین له کوتایی نهو وه رزه دا ، به لام نه گهر به ربوونیا ن پاش کوتایی وه رزی یه که م بوو نهوا دهوامیا ن دوا ده خریت بو سالی پاشتر نه گه ل هه ژمار کردنی نهو سائه بویان به سالی نه که و تن .

۱۰- قوتابی بوی هه یه له قوتا بخانه ی رۆژبچیتته قوتا بخانه و خویندنگاکانی نیواران نه گهر :

ا- خاوه ن خیزان بیت و به خپویان بکات پاش پیشکهش کردنی به لئیننامه ی دادنووس و گری به ندی ژنه یان .

ب- نه گهر فه رمانبه ری حکومی بوو دهوامه که ی ریگر بوو له قوتا بخانه ی رۆژ بخوینیت .

ج- نه گهر یه کیک له نه نداما نی پله ی یه که می خیزانه که ی نه خوش بوو ونه و قوتابییه ش تاکه که س بیتله و خیزانه که

سه رپه رشت و به خپوکه ری بیت نهو باره دا پیویسته قوتابی را پورتی پزیشکی ره سی که سه که و پشنگیری مختاری و به لئیننامه ی

داد نووس پیشکهش بکات .

د- نابیت قوتابی گواستراوه له قوتا بخانه و خویندنگای رۆژ بو قوتا بخانه و خویندنگاکانی نیواران و به پیچه وانه وه نه

هه مان سالی خویندن جاریکی تر بگهرینه وه .

۱۱- قوتابی/خویندکار بوی هه یه له قوتا بخانه کانی نیواران بگهریتتهوه قوتا بخانه کانی رۆژ له م بارانه دا :

ا- نه گهر قوناغیکی خویندنی به ده ره کی یا نیوارانهری و ته مه نه که شی ریگر نه بیت.

ب- نه گهر یه کیک له نه نداما نی پله ی یه که می خیزانه که ی نه خوش بوو ونه و قوتابییه ش تاکه که س بیتله خیزانه که

سه رپه رشتی و به خپوی بکاتبه شه وان نه م کاره ش ریگر بیت له دهوامی نهو قوتابییه نهو باره دا پیویسته قوتابی را پورتی

پزیشکی ره سی که سه که و پشنگیری مختاری گهره کی هه بیت که له قایمقامییه تی قهزا په سند کرابیو پیشکهشی بکات و

ته مه نی ریگر نه بیت،

۱۲- قوتابیانی خویندنی نیسلا می بویان هه یه داوای گواستنه وه بکه ن بو قوتا بخانه بنه ره تیبه کان و ناماده یه کانی نه کادی می

و به پیی نهو رینمایییانه ی وه زاره تی په روه رده ده ستنیشانی ده کات .

۱۳- قوتابیانی که م نه ندام (په ککه وته) و به وانه شه وه که ته مه نیان یاسایی نیبه ، و درده گیرین له قوتا بخانه کانی رۆژ ، داوی

پیشکهشکردنی را پورتی پزیشکی تاییه ت له لیژنه ی ته ندروستی قوتا بخانه کان تیایدا پشنگیری نهو قوتابییه بکات که

(په ککه وته یه) و توانای دهوامی نیبه له قوتا بخانه کانی نیواران وه را پورته که ش په سند کرابیت له لیژنه ی پزیشکی شار

و تیبه له چوونه وه ی وه زاره تی ته ندروستی .

۱۴- نهو قوتابی/خویندکاره کچه ی شوی کردووه له هه موو قوناغه کانی خویندندا بوی هه یه مو له تی مندال بوون و دریگر ن به

دریژایی (۶) هه فته که ده کاته (۲۴ رۆژ) پش و پاش دانان و نهو ماوه یه ش نابیتته دابران له دهوام کردنی سالی خویندن به مه رجیک

ماوه ی دابرانی به هیچ شیوه یه که له قوتا بخانه دا نه گاته (۴۵) رۆژ نه گهر لهو ماوه یه تیپه ری کرد مافی دهوامی نامینیت لهو

سائه دا وه بوی ده کریتته سالی نه که و تن .

۱۵- ماوه ی پچرانی قوتابیانی قوتا بخانه بنه ره تیبه کان و ناماده یه کان له بهر به شداری کردنیا ن له خونه وه رزشییبه کان

و پیشبرکیکانه وه روه ها له نوردوگاکانی دیده وانی و چالاکییه روشنیریبه کان و هونه ریبه کان له ناو هه ریم و دره وه ی هه ریم به

دهوام له قوتا بخانه کانیا ن ده ژمی ردریت و به نه هاتن هه ژمارنا کریت به مه رجیک له ماوه ی یاسایی تیپه رنه کات .

۱۶- قوتابی راسته و خو به تو مارکرا و ده ژمی ردریت له پو له که ی ونه وانه ی سه رتهای ده ستپیکردنی سالی خویندن زیاتر له (۲۵) رۆژ

له دهوامدا داده برین ، به دابراونه قوتا بخانه (تارک المدرسه) داده برین نه وهش له تو ماری گشتی ده ستنیشان ده کری ونه و

سائه شی به سالی نه که و تن بو هه ژمارده کریت جگه لهو بو ارانه ی که په یوه ندی به بروانامه هه یه .

۱۷- نهو قوتابی خویندکارانه ی ته مه نیان گه وره یه و داوای گۆرینی ته مه نیان تو مارکردووه بویان هه یه بو ماوه ی (۱) مانگ دهوام

بکهن له بهرواری دهست پیکردنی خویندندا بی نهوهی ناویان بچیته تواماری قوتا بخانه وه ، ودهکریت نهوماوهیه شدریز بکریته وه بو مانگیکی تر به بریاری بهریوه بهرایه تی گشتی پهروورده و به پیچه واندهی نهوه مافی دهوامی نامینیت و خوی بهرپرسیار ده بییت له نه هیانی بریاری دادگا پاش تپهر بوونی نهو دوومانگه .

۱۸- دهکری درچووانی قوتا بخانه کانی نهوجه وانان و خویندنی خیراده رچووانی قوناغی سی یه م له پولی (۷) ی بنهره تی وه برگیرین له قوتا بخانه کانی بنهره ت نه گهر ته مه نریگر نه بییت وزمانی عه ره بی وئینگلیزیان خویند بییت و نمره یان هه بییت .

۱۹- قوتابی و خویندکار نه گهر دوو سال له سه ر یه کتر دهر نه چوو له پولیکدا و نهو لقه ی که تیایدا خویندویه تی له خویندنی نیواران نه بوو نهو ده بییت سائی سیبه م به دهره کی به رده وام بییت له خویندن .

۲۰- قوتابی /خویندکارانی پولی (۹) بنهره ت نه گهر دوو سال له سه ر یه کتر دهر نه چوو بییت بویان هه یه سائی سیبه م به رده وام بن له خویندنی نیواران یان دهره کی وه یان نه هلی وه نه گهر قوناغیان بری له ویدا بویان هه یه بگهرینه وه خویندنی روژ قوتا بخانه حکومیه کان نه گهر ته مه ن ریگر نه بییت .

۲۱- له کاتی گورینی به ش له خویندنی (زانستی یان ویزه یی) بو پیشه یی وه یان به پیچه وانده وه پیویسته له پولی ده یه می نهو خویندنه دهست بیبکاته وه وه سالانی که وتنی پیش گورینی به شه که ی بو هه ژمار ده کریت نه مه ش ته نها یه ک جار ریگای پیده رییت له خویندنی ناماده یی به مه رجیک ته مه ن ریگر نه بییت .

۲۲- قوتابی /خویندکاری درچووی قوناغی پینجه م له خویندنی خیرا مافی دهوامی له قوتا بخانه کانی ناماده یی نه کادیمی (زانستی ، ویزه یی) نیبه ته نها نه وانه نه بییت که ته مه نیان ریگر نیبه و ده توانن به رده وامی به خویندنیان بدن له قوتا بخانه کانی نیواران وه یان به شیوه ی دهره کی وه به پی رینماییه کان .

۲۳- ته مه نی قوتابی به م شیوه یه ره فتاری له گه لدا ده کریت :

أ- منال له پولی یه که می قوتا بخانه و خویندنگا بنهره تیبه کان توامار ده کریت نه گهر له ۱/۳۱ سائی خویندنی ته مه نی (۶) شه ش سائی ته واو بکات .

ب- قوتابی و خویندکار تا ته مه نی (۱۶) سال ته واو ده کات به هیج شیوه یه ک له قوتا بخانه و خویندنگا دهرناکریت ، وهر چهند سال له سه ر یه کتر دهر نه چیت له پولیکدا .

ت- قوتابی و خویندکار پاش نه وه ی (۱۶) سال ته واو ده کات نه گهر دوو سال له سه ر یه کتر دهر نه چوو بوی نیبه له قوتا بخانه و خویندنگا کانی روژ ده وام بکات .

پ- ریگا نادریت بهو قوتابی خویندکارانه ی ته مه نیان له (۱۹) سال تپهر بووه دهوام بکهن له قوتا بخانه بنهره تیبه کانی روژ ، وه نه وانه به پیی رینماییه کان نازادن ده چنه خویندنی نیواران وه یا وه ک قوتابی دهره کی به رده وام ده بنله خویندن .
ج- ریگا نادریت بهو قوتابیانه ی ته مه نیان له (۲۴) سال تپهر بووه بو کوران (۲۵) سال بو کچان دهوام بکه نه قوتا بخانه ناماده ییه کانی روژ ، وه نه وانه به پیی رینماییه کان نازادن له وه ی ده چنه خویندنی نیواران وه یان به ریگای قوتابی دهره کی به رده وام ده بن له خویندن .

۲۴- نهو قوتابی خویندکاری له دهره وه ی هه رییم دیت (ناو عیراق + هه ندران) نه گهر :

أ- نه گهر نمره ی وهرزی یه که می هینا بو نهوا بروانامه ی بو به رابه ر ده کریت به رده وام ده بییت له خویندن .

ب- نه گهر نمره ی وهرزی یه که می نه هیناوه له گهل خوی نهوا سه رپشک بکریت له یه کیک له م دوو لایه نه ی خواره وه :

۱- بروانامه ی بو به رابه ر نه کریت تا سائی خویندنی دواتر ونه و کاته به رده وام بییت له خویندن .

۲- بروانامه ی بو به رابه ر بکریت و سائی دواتر دهوام بکات .

۲۵- نه گهر قوتابی له قوناغی ناماده یی چوو دهره وه ی هه رییم بو خویندن له کاتی گه رانه وه ی نهو بروانامه ی به ده سستی هیناوه بوی به رابه ر ناکریت نه گهر که متر له (۳) سال له دهره وه ی هه رییم مابیته وه .

۲۶- نهو قوتابییه ی له دهره وه ی هه رییم (هه ندران) دیته وه گه یشتووبیته هه ر پولیک له ویدا داده نرییت به بی ره چاوکردنی ته مه ن .

۲۷- قوتابی گواستراوه له ناو هه رییم له پوله کانی (۱ ، ۲ ، ۳) بنهره ت به ره چاوی ته مه نی له پول داده نرییت به لام له پوله کانی به رزتر (۴ تا ۱۲) ته مه ن ره چاو ناکریت و به پیی بروانامه ی گواستنه وه له پول داده نرییت .

دووم : رینمایی تاییهت به نابینا

۱- قوتابی/خویندکاری نابینا پاش تهواوکردنی خویندنی بنهرت تهنها بویان ههیه له خویندنی وئیهی وهیان نیسلامی بهردهوام بن، ناکریت نابینا بچیته بهشی زانستی نهکادیمی وهیان بهشهکانی پیشهیی (پیشهسازی - بازرگانی - گشتوکان) وئوانه به پیی رینماییهکانی له خویندن رهفتاریان لهگه لدا دهکریت .

۲- نابینایان له قونای بنهرت دهبه خشرین له نهزموونهکانی (بیرکاری وکومپیوتهر وئهو پرسیارانهی وهلامهکانیان بیرکاریبانهیه یا بهوینهیه له بابتهکانی تر ههر وهها لهفونوتیکی زمانی نینگیزی وه له نهخشهکان و دابهش کردنی نه لکترونهکان بهسهر خولهکاندا، له هاوکیشهی کیمیای نابه خشریت به مەرجهیه ریوهبهری هول روژانه چاودیریکی بو دابنیت که پسپوری بابته نه بی بو نووسینه وه بویان وله ژیر چاودیری خوی.

۳- نابینا پیویسته هه موو سالیك را پورته پزیشکیه که ی نوئ بکاته وه وه را پورته کان پیش ۱/۴ ههر سالیك بگاته وهزارهت.

سی یه م : رینمایی تاییهت به خویندنی نه هلی به سیسته می ئینته رناشال

۱- پیویسته لهسهر هه موو قوتا بخانه/خویندنگایه که له ههریمی کوردستان که پروگرامی ئینته رناشال ده خوینن ههردوو زمانی کوردی و عهره بی و بابتهکانی کومه لایهتی و ناین به پروگرامی وهزارهتی پهروهده بخوینن بو نه و مه بهسته ش پیویسته سیسته می کریدت به کاربهینن به پی ی به شهوانه ی پیویست .

۲- قوتابی/خویندکاری خویندنگه ی ئینته رناشالی ههریمی کوردستان له کاتی گواستنه وهیان بو خویندنی حکومی و نه هلی سهر به وهزارهتی پهروهده له بابتهکانی کوردی و عهره بی نابه خشرین و پیویسته به ریوهبهری قوتا بخانه له کاتی وهرگرتنیان دوو پاتی نه و رینماییه بکاته وه و به واژوو

۳- قوتابی و خویندکار نه کهر له قونای نامادهیی کواسترایه وه له انترناشال بو قوتا بخانه یه کی ناسایی سهر به وهزارهتی پهروهده نهوا له تاقیکردنه وه گشتیبهکانی پوئی دوازه هه می نامادهیی ۱۰۰٪ ی نمره ی بو له تاقیکردنه وه گشتیبهکان هه ژمار دهکریت .

۴- ا- قوتابی/خویندکاری که زمانی کوردی و عهره بیان وهک پیویست نه خویندوه به پی بریاری ژماره (۷۲۱) به ریوهبه رایه تی گشتی نه زموونهکان له ۲۰۱۴/۲/۱۲ رهفتاری له گه ل دهکریت تا نه و کاته ی قوتابیانی پوئی (۹) یان دهگه نه پوئی (۱۲) نامادهیی.

ب- هیج قوتا بخانه یه کی ئینته رناشال بوئی نیه فه رمانی وهزاری خالی (أ) به پیچه وانه وه به کاربهینیت و نه م فه رمانه بو مه بهستی وابسته کردنه به پروگرامهکانی وهزارهتی پهروهده له بابتهتی زمانهکان.

۵- به هیج جوړیک بویان نیه جلدی بروانامهکانی ههریمی کوردستان به کاربهینن بو مه بهستی گواستنه وه یا پیدانی بروانامه به نکو پیویسته بروانامهکانیان بو مه بهستی خویندن یا گواستنه وه به رابه ر بکریت له وهزارهتی پهروهده ، به ریوهبه رایه تی گشتی پهروهده ی پاریزگاکان - به شی بروانامهکان به پی ی نه و دهسه لاتهی له وهزارهتی پهروهده / به ریوهبه رایه تی گشتی نه زموونهکان بویان دیاری دهکریت وه گواستنه وه ی قوتابیانی له قوتا بخانه تهنها سهره تای سالی خویندن ده بییت .

۶- بویان نیه قوتابی/خویندکاری گهراوهی دهره وهی وولات ویا هاتووانی ههر ولاتیکی وهر بگرن به بی به رابه رکردنی بروانامهکانیان له وهزارهتی پهروهده.

۷- بویان ههیه قوتابی/خویندکاری گهراوه ویا هاتووانی دهره وهی وولات که سیسته م و پروگرامیان وهکو یه که وهر بگرن له و پوله ی که لیی بووه و به پی ی نه و بروانامه یه کی هینا وه تیه وه . بو نمونه گهراوهی نه مریکا له قوتا بخانه ی نه مریکی و گهراوهی به ریتانیا له قوتا بخانه ی به ریتانی به مەرجه یك به ریگای وهزارهته وه روستوبییت .

چوارەم: رینمایی تایبەت بە قوتابخانە ئەھلییەکان بە سیستەمی و پرۆگرامی وەزارەتی پەرورده

1. قوتابی / خویندکارانی (روژ – نیواران – دەرەکی) خویندنگا حکومییەکان بۆیان ھەبە ئە خویندنی ئەھلی درێژە بە خویندنیان بەدەن بە پێی یاسای قوتابخانە و پەیمانگا نا حکومییەکانی ژمارە (۱۴) ی سالی ۲۰۱۲ وە تەمەنیش رێگر نابیت ئە بەرامبەریان .
2. بە ھێج شێوھەیک قوتابخانە و خویندنگا ئەھلییەکان بۆیان نیبە قوتابی / خویندکار ئە بەشیک جیاواز ئە بە شەھێ کہ تیایدا خویندوویەتی ئە قونای نامادەیی وەرگرن ، ئەوانە دەیانەوێت بە شەکانیان بگۆرن پێویستە ئە پۆلی (۱۰) ی نامادەیی دەست بە خویندن بکەنەو ، وە بە پێچەوانەو نیدارە قوتابخانە بە پرەسار دەبیت .
3. قوتابی و خویندکار ئە قونای نامادەیی ئەو قوتابخانانە کہ پرۆگرامی وەزارەتی پەرورده دەخوینن ئە کاتی گواستەو بو قوتابخانە یەکی ئەھلی وەیان ھەر قوتابخانە یەکی تر پێویستە نەری ئەو پۆلانە ی خویندوویەتی ئەگەل خوی بگۆریتەو .
4. قوتابی / خویندکارانی خویندنی ئەھلی بە پرۆگرامی وەزارەتی پەرورده ، رینماییەکانی تایبەت بە تاقیکردنەو ی پۆلە نا کۆتاییەکان و تاقیکردنەو گشتییەکانی پۆلی (۱۲) ی نامادەیی و نیشتمانی پۆلی (۹) یەمی بنەرەت ئە سەرجی بە جی دەکریت .
5. پێویستە ھەموو رینماییەکانی قوتابخانە / خویندنگا حکومییەکان جی بە جی بکەن بێجگە ئەو ی کہ مەرجی تەمەن رێگر نابیت بو خویندنی ئەھلی .
6. قوتابی / خویندکار ی گەراو و ھاتوانی دەرەو ی ھەریم ئەگەر بچنە قوتابخانە ئەھلییەکان ، بڕگە ی (دەبەم - خالەکانی (۱ ، ۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵) ئە سیستەمی تاقیکردنەو ی نامادەیی دەیانگرتەو ئە خویندنی ھەردوو زمانی کوردی و عەرەبی .
7. بابەتی کۆمەلایەتی و ناین بە پرۆگرامی وەزارەتی پەرورده دەخویندیت ، وە بۆیان ھەبە ئە بابەتی کۆمەلایەتی تانەو کاتە ی فیری نوسینی کوردی دەبن بە پیتی لاتینی وەلام بەدەنەو ئە تاقیکردنەو کاندا .
8. پێویستە بابەتی ناین بو قوتابی / خویندکاری موسولمان بخویندیت و ھێج بە خشینیک نایگرتەو .
9. قوتابخانە / خویندنگا کانی (روژ یا نیواران) ی خویندنگا ئەھلییەکان بۆیان نیبە قوتابی / خویندکار ئە بە شیک جیا ئەو بە شەھێ کہ نیو ی ھاتوو وەرگرن . وە پێویستە ئە کاتی گۆرینی بەش ئە پۆلی (۱۰) یەمی نامادەییەو دەست پی بکەنەو بەرپۆبەر بە پرەسارە ی .
10. قوتابخانە / خویندنگا کانی خویندنی ئینتەرناشنال و خویندنگا ئەھلییەکانی سەر بە وەزارەتی پەرورده بۆیان نیبە ئەو قوتابیانە وەرگرن کہ ئە قوتابخانە یەکی ترەو بێن بو لایان ئەگەر ھەردوو زمانی کوردی و عەرەبیان ئە خویندبیت تەنھا ئەو حالەتانە نەبیت کہ بە پی ی رینمایی گەراوکان بڕیاریان بو دەرچوو ، بو ئەم مەبەستەش پێویستە بگەرنەو بو سالی گەرانەو ھیان و بەرپگای ئەو بروانمانە ی بۆیان بەرەبەرکراو ئە کاتی گەرانەو ھیاندا و ئەمەش بەرپگای پەرورده کانیانەو ئە نجام دەدریت وە پێویستە سەرپەرشتیارانی پسروری زمانەکانی کوردی و عەرەبی و سەرپەرشتیاری کارگیری بەدواداچوون بو جی بە جی کردنی ئەو بروانمانە بکەن .

رینمایی ژماره (۱۵)

تاییهت به هه ژمار کردنی سائی خویندن به سائی نه که وتن

سائی خویندن به سائی نه که وتن هه ژمار ده کریت نه گهر:

۱- قوتابی راپورتیکی پزشکی دهرچوو له لیژنه ی مه لبه ندی ته ندروستی قوتابخانه کان پیشکدهش بکات وهیانه هه رنه خوشخانه یه کی فه رمی (حکومی) باوهر پیکراو، وهیان له نه خوشخانه کانی فریا که وتن دهرچوو بیت به مهرجیک قوتابی و خویندکار له لایه ن به ریوه به ریته قوتا بخانه که ی ره وانیه نه خوشخانه کرابیتوبه نووسراوی ره سمی .

۲- راپورتی پزشکی له قوتابی / خویندکار وهر ناگیریت که له خولی دووه می تاقیکردنه وه گشتیبه کان وهیا پوله ناکوتاییه کان به شدار ی کردوه وده رنه چوو.

۳- قوتابی و خویندکارانی پۆلی (۱۲) ی ناماده یی نه وانیه ی ماوه ن (معید) له خولی یه که می تاقیکردنه وه کان راپورتی پزشکیان لی وهر ناگیریت چونکه سیسته می دووباره بوونه وهیان هه یه بویه پیویسته له کاتی تاقیکردنه وه کانی خولی دووه راپورت پیشکدهش بکه ن له گهل ره چاو کردنی خالی دووه له سه ره وه.

۴- قوتابی / خویندکار نه گهر به به دابراو (تارک) هه ژمار کرا نه و سائه ی بوی ده کریت به سائی نه که وتن .

هه نگاوه کانی پیشکدهش کردنی راپورتی پزشکی :

۱- سائی خویندن ده بیتنه سائی نه که وتن بو نه و قوتابیانیه که ناتوان به شدار ی له نه زمونه کانی خولی دووه بکه ن له بهر نه و بارانه ی خواره وه :

أ- مردنی یه کیك له خزمانی پله یه کی قوتابی و خویندکار (دایک - باوک - برا - خوشک - ژن - مندالیکی) .

ب- نه و رووداوانه ی ده بنه هوی شکست و پیویسته راپورتی پویسی نه خوشخانه ی له گهلدا بیت

ج- نه شته گهری پزشکی فریا که وتن (واته نه وانیه پیویسته نه نجام بدریت له کاتی ناکاو) .

د- گرتن و ده ست به سه ری (التوقیف والحجز) .

ه- هاویر کردنی ته ندروستی (الحجر الصحی) له بهر تووش بوونی قوتابی و خویندکار به نه خوشیبه درمیبه کان وه به پیی بریاره کانی وه زاره تی ته ندروستی .

و- سووتان

۲- بو نه م مه به سته ش دوا ی هینانی راپورتی پزشکی پیویسته قوتابی / خویندکار راپورتیکی گشتی له قوتابخانه / خویندکارانیان بهینن (واقع الحال) که نه م لایانانه ی خواره وه له خو بگریت :

❖ ناوی چوارینه ی قوتابی و خویندکار

❖ سال و شوینی له دایک بوون

❖ نه و روژانه ی نه هاتووته قوتابخانه به به لگه و به بی به لگه .

❖ نه و سالانه ی که تیایدا دهرنه چوو .

❖ نه و سالانه ی که بوی کراوته سائی نه که وتن .

❖ نمره کانی تیكرایی کوششی سالانه .

❖ پشتگیری به شدار ی نه کردنی له نه زمونه کانی خولی دووه .

❖ په سند کردنی راپورته که

قوتابخانه / خویندکار راپورته گشتیبه که و راپورته پزشکیبه که ی به نووسراویکی فه رمی به رزده کاته وه بو به ریوه به رایه تی په روه رده ی قهزا له ویشه وه بو به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده ی پاریزگا .

۳- به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده نه و راپورتانه ی مهرجه کانیان تیادانیبه به رز ناکاته وه نه وانیه تریش به نووسراو بو به ریوه به رایه تی گشتی نه زمونه کان / به ریوه به رایه تی نه زمونه کان به رز ده کاته وه به مهرجیک به هیچشیوه یه ک نابیت له روژی (۱۰/۲۰) ی نه و سائه ی خویندن تیپه ر بکات، نه و راپورتانه ی پاش نه و به روا ره دین فه راموشده کرین .

۴- هیچ راپورتیک له قوتابی / خویندکار وهر ناگیریت نه گهر له ریگای به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده وه ره وانیه نه کرابیت .

۵- سائی خویندن دەبیته سائی نه کهوتن بۇ قوتابی و خویندکار نه گەر را پورتیکی پزشکی هیئا تیایدا (۴۵) روژیان زیاتر ماوهی نه خوشی پیدرابوو له پوله کانی کۆتایی و ناکۆتایی و نه وهش له نهرکی به ریوه به رایه تی گشتی په روه دهیه بۇ دهره یانی فه رمانی پیویست و بی نه وهی رهوانه ی به ریوه به رایه تی گشتی نه زموننه کان بکریت .

رینمای تابهت به خویندنی ئیسلامی (نه وقافی پيشوو) :

۱- ههر قوتابییهك له خویندنی ئیسلامی (نه وقافی پيشوو) به پروگرامی کون بیهویت بگه ریته وه خویندنی نه کادیمی :

أ- نه گەر له قوناعی بنهرتی بیته نهوا سالیك ده گه ریته وه دواوه واته : پۆلیك نزمتر داده نریت .

ب- نه گەر له قوناعی نامادهی بیته نهوا له ههر پۆلیك بیته پیویسته بگه ریته وه پۆلی (۹) ی بنهرت .

۲- نه گەر قوتابی به پروگرامی نوی (سائی خویندنی ۲۰۱۶-۲۰۱۷ یه کهم سائی جیه جی کردنی بو) خویندبیته نهوا له کاتی کواستنه وه بۇ پوله کانی هاو پۆل ده گواستریته وه بۇ بهشی ویزهیی به لام نه گەر بیته بهشی زانستی نهوا ده بیته له پۆلی (۹) بنهرته وه دهست پی بکاته وه .

۳- سه بارهت به پوله ناکۆتابییه کان هه موو نهو رینمایانه ی خویندنی نه کادیمی ده یان گریته وه له خویندنی ئیسلامیش پیویسته بۆیان جی به جی بکریت وه له م بوارانه ی خواره وه :

أ- جیه جی کردنی سیسته می کورسات وه به هه موو رینمای یه کان .

ب- دابه شکردنی نهره کان له هه ردوو وهرز وه کو به رامبه ره کان یان ده بن له خویندنی نه کادیمی واتا بنهرت وه کو بنهرت وه نامادهی وه کو نامادهی .

ت- پیویسته قوتابیانی قوتا بخانه ئاینیه کان له پۆلی نویه می بنهرت تاقیکردنه وهی نیشتمانی نه نجام بدن وه به هه مان رینماییه کانی قوتابیانی پۆلی نویه می بنهرت له خویندنی نه کادیمی ئاسایی (۴۰٪) بۆ تیکرای کوششی سالانه + ۶۰٪ بۆ تاقیکردنه وهی نیشتمانی)

پ- نه نجام دانی گزی (غهش) نهو سزایانه ی پیویسته به رامبه ره نه نجامده ری بکریت .

ج- کاروباری قوتابیانی (ته مه ن - کواستنه وه - را پورتی پزشکی) .

ح- قوتابی یهك بابته تی و دوو بابته تی (سه بارهت به پۆلی دوازه هه م) .

خ- وه رگرتنی مافی به شداری له نه زموننه گشتیه کان هه روه کو خویندنی نه کادیمی ده بیته (واته : ته نها سی بابته و که متر)

د- په ریته وه به پیی رینمای نهو سائهی په ریته وهی تیا دا کردوو ره قناری له گه لدا ده کریت .

۴- سه بارهت به ههر نوی کاریهك له پوله کۆتابییه کان به پیی رینمای بۆیان دهست نیشان ده که یین .

۵- سه بارهت به تاقیکردنه وه کانی قوتابییه دهره کییه کان :

أ- هه موو نهو رینمایانه ی له خویندنی نه کادیمی قوناعی بنهرت جی به جی ده کریت دهرباره ی پوله ناکۆتایی یه کان خویندنی ئیسلامیش ده گریته وه له هه مان قوناعدا .

ب- هه موو نهو رینمایانه ی له خویندنی نه کادیمی نامادهی جی به جی ده کریت دهرباره ی پوله ناکۆتایی یه کان خویندنی ئیسلامیش ده گریته وه له هه مان قوناعدا .

ت- پیویسته قوتابیانی دهرکی قوتا بخانه ئاینیه کان وه کو قوتابیانی روژ و شه وان و دهره کییه کانی نه کادیمی له کاتی نه نجامدانی تاقیکردنه وهی دهرکی هه موو پوله کان بریت وه له هه ردوو قوناعی بنهرت و نامادهی .

پ- دهرچوانی نامادهی ئیسلامی بۆیان هه یه بروانامه ی نامادهی (زانستی - ویزهیی) وه برگرن به مه رجیک :

۱- دهرچووی پۆلی نویه می بنهرت بیته .

۲- له پۆلی دهیه می نامادهی دهست پیبکه نه وه به پیی رینماییه کان .

تیبینییه کی گرنگ : هه موو نهو نوسراو و نامیلکانه ی تابهت به رینمای و نه حکامه کانی تاقیکردنه وه کهانه وه که نا کۆکن له گه ل ناوه روکی نه م سیسته مه دا کاریان پی ناکریت .